

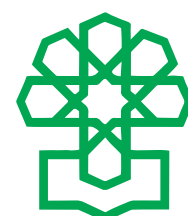
اظهار نظر کارشناسی درباره:

«تحلیل احکام (تبصره‌های) لوایح بودجه مصوب سال‌های

اخیر از منظر ایرادات مطروحه شورای نگهبان:

۳. لایحه مصوب سال ۱۳۹۹»

مرکز پژوهش‌های
مجلس شورای اسلامی

عنوان : اظهار نظر کارشناسی درباره: «تحلیل احکام تبصره‌های لوایح بودجه مصوب سال‌های اخیر از منظر ایرادات مطروحه شورای نگهبان: ۳. لایحه مصوب سال ۱۳۹۹»
تهیه و تدوین کنندگان : محمدبرزگر خسروی، مهدی سرداری، امیرحسین معتمدی‌نژاد
واژه‌های کلیدی: حقوق بودجه‌ریزی، قانون اساسی، احکام بودجه مصوب مجلس
ناشر: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

DOI: <https://doi.org/10.22034/mrc.report.21893>

Permanent Link: https://report.mrc.ir/article_11958.html

Publisher : Islamic Parliament Research Center of Iran

تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۶/۳۱

Publish Date: 2026/9/22

عنوان: اظهار نظر کارشناسی درباره: «تحلیل احکام تبصره‌های لوایح بودجه مصوب سال‌های اخیر از منظر ایرادات مطروحه شورای نگهبان: ۳. لایحه مصوب سال ۱۳۹۹»

نوع گزارش: طرح/لایحه ☐، نظارتی ☒، راهبردی ☐، پیش‌نویس قانونی ☐

نام دفتر: مطالعات حقوقی (گروه حقوق اقتصادی)

ناظران علمی: احمد حکیم جوادی، جلیل محبی

گرافیک و صفحه آرایی: نرجس امیر احمدی

تاریخ شروع مطالعه: ۱۴۰۵/۱/۱

نماینده در پایگاه مرکز اطلاعاتی علمی جهاد دانشگاهی (SID)، پایگاه مجلات تخصصی نور (Noor Mags)

فهرست مطالب

چکیده.....	۶
خلاصه مدیریتی	۷
بیان / شرح مسئله.....	۷
نقطه نظرات / یافته های کلیدی.....	۷
پیشنهاد راهکار تقنینی، نظارتی یا سیاستی.....	۸
۱. مقدمه.....	۸
۲. بررسی تفصیلی ایرادهای مطروحه شورای نگهبان.....	۱۱
۳. نتیجه گیری.....	۱۰۲
منابع و مأخذ.....	۱۰۲

فهرست جداول

جدول ۱. بررسی اجمالی لوایح بودجه سال های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۹ از منظر شورای نگهبان.....	۱۰
جدول ۲. ایرادهای مطروحه شورای نگهبان به لایحه بودجه مصوب سال ۱۳۹۹ به صورت تفصیلی	۱۱
جدول ۳. تطبیق مفاد بندهای مورد ایراد شورای نگهبان با متن اصلاحی یا متناظر آن در همان سال و سال بعد.....	۲۴

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«تحلیل احکام (تبصره‌های) لوایح بودجه مصوب سال‌های اخیر از منظر ایرادات مطروحه شورای نگهبان: ۳. لایحه مصوب سال ۱۳۹۹»

چکیده

بررسی لوایح بودجه سال‌های اخیر مصوب مجلس (سلسله گزارشات بررسی سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۴۰۴) که در این گزارش صرفاً بودجه سال ۱۳۹۹ به صورت تفصیلی بررسی می‌شود، نشان‌دهنده روند نامنظم و افزایشی-کاهشی-افزایشی (سینوسی) تعداد ایرادات مطروحه از سوی شورای نگهبان در خصوص مفاد (احکام) این لوایح است. برای مثال، تعداد ایرادات شورای نگهبان به لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ مصوب مجلس، ۳ مورد بوده که این تعداد، در لایحه بودجه مصوب سال ۱۳۹۳ به ۷۶ مورد و در لایحه بودجه مصوب سال‌های ۱۳۹۴، ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶، به ترتیب به ۱۹، ۳۰ و ۱۳ مورد تغییر یافته است که بیانگر روند کاهشی ایرادات است. این روند کاهشی در لایحه بودجه مصوب سال ۱۳۹۷ به ۸۵ مورد افزایش یافت و مجدداً در لایحه بودجه مصوب سال ۱۳۹۸ با روند کاهشی به ۳۲ مورد رسید و مجدداً در سال ۱۳۹۹ با روند افزایشی به ۱۰۵ مورد رسید. البته روند ایرادهای هیئت عالی نظارت نیز روند سینوسی داشته و در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ به ترتیب، ۱۵، ۲ و ۱۱ مورد بوده است.

از مجموع ۱۱۶ مورد ایرادات و تذکرات شورای نگهبان به احکام بودجه مصوب ۱۳۹۹، ۵۳ مورد آن احکام در بودجه مصوب سال بعد، حذف و ۳۹ مورد اصلاح شد و صرفاً ۲۴ حکم مورد ایراد، در بودجه سال بعد تکرار شده و مورد توجه قرار نگرفت.

در میان موارد مغایر با قانون اساسی در لوایح بودجه مصوب مجلس در سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸ (موضوع گزارش‌های پیشین)، میزان (سهم) احکام مغایر با اصول (۵۲) (عدم رعایت سالانه بودن احکام بودجه و وضع احکام دائمی در بودجه) و (۵۳) (عدم تفصیلی بودن احکام بودجه و درج نکردن سقف و ردیف اعتبار)، برتری قابل توجهی داشته که روند سینوسی داشته است (به ترتیب سال، حدود ۶۷، ۷۶، ۶۱، ۵۰، ۳۲، ۸، ۳۵ و ۳ درصد موارد). سهم احکام مغایر با اصول (۵۲) و (۵۳) قانون اساسی، در سال ۱۳۹۹، حدود ۳۵ درصد شده است.

تغییر نظرات شورای نگهبان در طول سال‌های مختلف، در خصوص موضوع بودجه، بنیادی نبوده و در مغایرت‌های مطروحه از جانب این شورا در خصوص بودجه، ثبات نظر و رویه مشاهده می‌شود که اثبات این ادعا، نیازمند تحقیق مستقل دیگری است.

بیان / شرح مسئله

این سؤال مطرح است که احکام بودجه‌های مصوب مجلس، توسط شورای نگهبان دارای چه ایرادهایی تشخیص داده می‌شود تا از تکرار آنها پیشگیری شود.

نقطه‌نظرات / یافته‌های کلیدی

صرف‌نظر از تعداد متفاوت احکام مندرج در لوایح بودجه در سال‌های مختلف، بررسی‌های کمی لوایح بودجه سال‌های اخیر مجلس (از سال ۱۳۹۱ تا ۱۴۰۴) نشان می‌دهد که میزان موارد مغایر با شرع و قانون اساسی در بودجه‌های مصوب مجلس، به‌صورت مستمر، کمتر نشده و روند افزایشی-کاهشی-افزایشی (سینوسی) داشته است. توضیح اینکه، در حالی که تعداد کل ایرادات شورای نگهبان، به لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ مصوب مجلس، ۳ مورد و نسبت به لایحه بودجه مصوب سال ۱۳۹۳ مجلس، به‌صورت افزایشی، ۷۶ مورد (مشمول بر ۷۰ مورد مغایرت و ۶ مورد ابهام) بوده است؛ همین امر در خصوص لایحه بودجه مصوب سال ۱۳۹۴ مجلس، به‌صورت کاهنده، ۳۰ مورد ایراد (مشمول بر ۲۵ مورد مغایرت و ۵ مورد ابهام) شد. این روند کاهشی در سال ۱۳۹۵ با ۱۹ مورد ایراد و در سال ۱۳۹۶ با ۱۳ مورد ایراد ادامه یافت. این روند کاهشی در لایحه بودجه مصوب سال ۱۳۹۷ به ۸۵ مورد افزایش یافت و مجدداً در لایحه بودجه مصوب سال ۱۳۹۸ با روند کاهشی به ۳۲ مورد رسید که در گزارش‌های پیشین بررسی شد. این روند در لایحه بودجه مصوب سال ۱۳۹۹ افزایشی بوده و مجموع ایرادهای شورای نگهبان (بدون هیئت عالی نظارت)، به ۱۰۵ مورد رسیده است.

البته روند ایرادهای هیئت عالی نظارت نیز روند سینوسی داشته و در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ به ترتیب، ۱۵، ۲ و ۱۱ مورد بوده است. از مجموع ۱۱۶ مورد ایرادات و تذکرات شورای نگهبان به احکام بودجه مصوب ۱۳۹۹، ۵۳ مورد آن احکام در بودجه مصوب سال بعد، حذف و ۳۹ مورد اصلاح شد و صرفاً ۲۴ حکم مورد ایراد، در بودجه سال بعد تکرار شده و مورد توجه قرار نگرفت.

در میان موارد مغایر با قانون اساسی در لوایح بودجه مصوب مجلس در سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸، میزان (سهم) احکام مغایر با اصول (۵۲) (عدم رعایت سالانه بودن احکام بودجه و وضع احکام دائمی در بودجه) و (۵۳) (عدم تفصیلی بودن احکام بودجه و درج نکردن سقف و ردیف اعتبار)، برتری قابل توجهی داشته که روند سینوسی داشته است (به ترتیب سال، حدود ۶۷، ۷۶، ۶۱، ۵۰، ۳۲، ۸، ۳۵ و ۳ درصد موارد). سهم احکام مغایر با اصول (۵۲) و (۵۳) قانون اساسی، در سال ۱۳۹۹، حدود ۳۵ درصد شده است.

پیشنهاد راهکار تقنینی، نظارتی یا سیاستی

توجه بیشتر به نظرات حقوقی ناظر بر احکام لوایح بودجه از جمله اجرای دقیق ماده (۱۸۲) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس مبنی بر منع درج احکام غیربودجه‌ای در ضمن بودجه، ضرورت دارد.

۱. مقدمه

امروزه بودجه، به عنوان سندی راهبردی در سیاستگذاری سالانه برای اداره کشورها قلمداد می‌شود. به همین دلیل بودجه، مورد توجه ویژه قوای مقننه و مجریه قرار می‌گیرد. دولت‌ها در بودجه که ماهیت قانونی دارد، منابع سالانه را پیش‌بینی کرده و با توجه به آن و مبتنی بر وظایف قانونی و اولویت‌ها و خط‌مشی‌های دولت، مصارف عمومی را برآورد می‌کنند. پس از آن مجلس، وارد رسیدگی و تصویب لایحه بودجه سالانه (ارسالی از سوی دولت) می‌شود و اجازه پرداخت و هزینه‌کرد در حدود اعتبارات مصوب را می‌دهد. بر این اساس در قانون بودجه هزینه‌ها و کیفیت وظایف دولت (شامل تأمین و ارتقای عدالت، امنیت، سلامت، آموزش، تنظیم سیاست‌های پولی و مالی، صیانت و ارتقای فرهنگ و...) مشخص می‌شود. بر اساس اصل (۹۴) قانون اساسی، بودجه مصوب مجلس برای کنترل از حیث عدم مغایرت با شرع و قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال می‌شود. شورای نگهبان، معمولاً تبصره‌های (بخش احکام) لوایح بودجه مصوب مجلس را از حیث عدم مغایرت با قانون اساسی و اسناد بالادستی مورد بررسی قرار می‌دهد و ایرادات هیئت عالی نظارت بر سیاست‌های کلی نظام را نیز عیناً برای مجلس ارسال می‌کند.

قوانین بودجه همواره مشتمل بر احکام و ارقام بوده است. دولت همه‌ساله، به موجب اصل (۵۲) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، لایحه بودجه کشور را برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌کند. لایحه بودجه، دست‌یافتنی‌ترین راه‌حل برای تصویب لوایح و طرح‌های جامانده یا بازمانده از مفاد قوانین کشور شناخته می‌شد. سال‌هاست این موضوع به رویه قانونگذاری تبدیل شده است. قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، قانون الحاق مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) و قانون الحاق مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) برای رفع عوارض رویه ناصواب درج حکم غیربودجه‌ای بوده است. در قوانین، شرط و قیدی برای درج حکم در ضمن بودجه بیان نشده بود تا اینکه قانونگذار در ماده (۱۸۲) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس اصلاحی ۱۴۰۱ مقرر کرد: فقط احکامی قابل درج در ماده واحده (بخش اول لایحه بودجه) است که اثر مستقیم بر منابع یا مصارف بودجه دارد یا برای تأمین مالی بخشی از وظایف قانونی دولت -از جمله گسترش سرمایه‌گذاری، حمایت از اشتغال و ازدواج، ترویج فرزندآوری، تأمین مسکن نیازمندان- از محل‌هایی غیر از بودجه عمومی دولت در نظر گرفته شده باشد.

هدف مجموعه گزارش‌های بررسی لایحه بودجه از منظر حقوقی که قدمت چندین ساله در مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی دارد [۱]، اتقان و اتکای قانون بودجه بر اصول حقوقی، قانون اساسی، سیاست‌های کلی نظام و قوانین مرتبط است. این امر سبب می‌شود در مقام اجرای قانون بودجه، زمینه فساد و سوءاستفاده از قانون، تشتت رویه‌ها و پرونده‌های قضایی به حداقل برسد و قانون بودجه در مسیر هدف اصلی خود حرکت کند.

در این سلسله گزارش‌ها، به تحلیل لوایح بودجه مصوب سال‌های اخیر مجلس، از منظر ایرادات مطروحه شورای نگهبان می‌پردازیم که بررسی لوایح بودجه سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۳ در گزارش به شماره مسلسل ۱۸۹۹۷ تقدیم

شد و بررسی لوایح بودجه سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۶ در یک گزارش (گزارش شماره ۱ از این سلسله گزارش‌ها) و بررسی لوایح بودجه سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ در یک گزارش مستقل دیگر (گزارش شماره ۲) و بررسی لوایح بودجه سال‌های ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۱ به صورت سالانه در گزارش‌های شماره ۳، ۴ و ۵ و بررسی لوایح بودجه سال‌های ۱۴۰۲ تا ۱۴۰۴ در گزارش‌های مستقل بعدی تقدیم خواهند شد.

باتوجه به اصلاحیه ۱۴۰۴ آیین‌نامه داخلی مجلس، لایحه بودجه و بودجه مصوب باید صرفاً مشتمل بر ارقام باشد؛ لذا بررسی احکام بودجه از بودجه سال ۱۴۰۵ به بعد، موضوعاً منتفی خواهد بود. توضیح اینکه براساس ماده (۱۸۲) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس اصلاحی ۱۴۰۴، «دولت مکلف است ماده واحده لایحه بودجه سالانه کل کشور را به صورت برنامه‌محور، حاوی سقف منابع عمومی دولت به تفکیک درآمدها و مصارف بودجه و برنامه‌های اجرایی و اهداف کمی از جمله ترازهای عملیاتی، سرمایه‌ای و مالی صرفاً در قالب جداول کلان و تفصیلی به تفکیک جداول الزامات منابع و ارقام آن و جداول الزامات مصارف و ارقام آن، به همراه نسخه الکترونیکی با قابلیت خوانش و ویرایش رایانه‌ای حداکثر تا اول دی ماه هر سال به مجلس شورای اسلامی تقدیم کند. ارائه جدول فروش برآورد منابع و مصارف به همراه لایحه بودجه الزامی است. در جداول فقط عناوینی قابل طرح است که در قوانین مصوب، از جمله قانون برنامه پنج‌ساله‌ای که در حال اجراست و به بودجه‌های سنواتی احاله شده یا برش یک‌ساله از آن برنامه باشد. جداول لایحه و مصوبه مجلس باید حاوی استناد قانونی، موضوع، ردیف، رقم و سایر اطلاعات مرتبط با بودجه باشد و در صدر، ذیل یا حاشیه جداول هیچ حکم یا توضیحی درج نمی‌شود، به جز در مواردی که تبیین سیاست‌های اجرایی بودجه، در حدود قانون برنامه پنج‌ساله و سایر قوانین مصوب باشد». بدین ترتیب، همچنان امکان مشروط درج حکم در بودجه وجود دارد و همچنان مسائل ناظر بر تمییز حکم بودجه‌ای از غیر آن، قابل طرح است. در عین حال، شرط درج چنین احکام و توضیحاتی این است که اولاً، در حدود قوانین بوده، یعنی خلاف قوانین نباشد و ثانیاً، بودجه‌ای باشند.

بررسی‌های کمی نظرات شورای نگهبان در خصوص لوایح بودجه مصوب سال‌های اخیر مجلس (از بودجه سال ۱۳۹۱ تا بودجه سال ۱۳۹۹ [۲]) به شرح جدول ۱، نشان می‌دهد که به رغم نظرات مشورتی مرکز پژوهش‌های مجلس، میزان موارد مغایر با شرع و قانون اساسی در بودجه‌های مصوب مجلس، روند سینوسی (افزایشی-کاهشی) داشته است. بر این اساس، توجه بیشتر به نظرات حقوقی ناظر بر لوایح بودجه پیشنهاد می‌شود.

جدول ۱. بررسی اجمالی لوایح بودجه سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۹ از منظر شورای نگهبان

وضعیت ایراد			اصول مهم قانون اساسی		مجموع ایرادات		تعداد ایرادات وارد بر مصوبه بودجه مجلس												بودجه سالانه کل کشور	
تعداد موارد حذف شده در بودجه مصوب سال بعد	تعداد موارد اصلاح نشده در بودجه مصوب سال بعد	تعداد موارد اصلاحی در بودجه مصوب سال بعد			کل ایرادات مصوبه بودجه (هیئت عالی، شورای نگهبان و تذکرات)	تذکرات شورای نگهبان	جمع ایرادات شورای نگهبان و هیئت عالی نظارت	مغایرت با اصل (۱۱۰) اعلامی هیئت عالی نظارت				تعداد کل ایرادهای شورای نگهبان								
			مغایرت با اصل (۵۲)	مغایرت با اصل (۵۳)				مغایرت	ابهام	مغایرت	مجموع	خلاف شرع	مغایرت	ابهام	مجموع					
۱	۰	۲	۰	۲	۳	۰	۳	هیئت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام کلی نظام مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۳۱ به موجب حکم انتصاب اعضای دوره هشتم مجمع تشخیص مصلحت نظام از سوی رهبر انقلاب تعیین و تأسیس شده است. بدیهی است این هیئت در خصوص مصوبات بودجه سال ۱۳۹۷ اعلام نظر کرده است.				۳	۱	۲	۰	سال ۱۳۹۱				
۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱					۱	۰	۱	۰	سه‌دوازدهم		سال ۱۳۹۲		
۲۶	۹	۸	۱۴	۱۸	۴۴	۲	۴۲					۴۲	۸	۳۴	۰	کل بودجه				
۶۳	۱۱	۸	۱۰	۳۶	۸۲	۶	۷۶					۷۶	۶	۷۰	۰	سال ۱۳۹۳				
۲۸	۲	۴	۱۲	۳	۳۴	۴	۳۰					۳۰	۵	۲۵	۰	سال ۱۳۹۴				
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰					۰	۰	۰	۰	دودوازدهم		سال ۱۳۹۵		
۱۲	۱	۶	۴	۲	۱۹	۰	۱۹					۱۹	۸	۱۱	۰	کل بودجه				
۱۸	۱	۴	۱	۰	۲۳	۱۰	۱۳					۱۳	۲	۱۰	۱	سال ۱۳۹۶				
۱۵۰	۱۵	۴۲	۲۳	۱۲	۱۱۴	۱۴	۱۰۰	۱۵	۱۱	۰	۴	۸۵	۲۴	۶۰	۱	سال ۱۳۹۷				
۲۱	۶	۲۲	۰	۱	۴۹	۱۵	۳۴	۲	۱	۱	۰	۳۲	۱۰	۲۰	۲	سال ۱۳۹۸				
۵۳	۲۴	۳۹	۷	۳۴	۱۱۶	۰	۱۱۶	۱۱	۱۱	۰	۰	۱۰۵	۳۳	۶۴	۸	سال ۱۳۹۹				

مأخذ: یافته‌های پژوهش.

۱. سه مورد از ایرادات شورای نگهبان از حیث اصلاح، عدم اصلاح یا حذف مصوبه مورد ایراد، قابل اظهار نظر نیستند. چهار مورد از مصوبه هیئت عالی نظارت از حیث اصلاح، عدم اصلاح یا حذف مصوبه مورد ایراد، قابل اظهار نظر نیستند.

۲. بررسی تفصیلی ایرادهای مطروحه شورای نگهبان

در جدول ۲، به شرح ذیل، ایرادهای مطروحه شورای نگهبان به صورت تفصیلی در قالب ستون‌های مستقل (محل ایراد در لایحه، جهت ایراد
 شورا، نوع تغییر در لایحه بودجه سال بعد)، بررسی شده است.
 در جدول ۳ نیز تطبیق مفاد بندهای مورد ایراد با متن اصلاحی یا متناظر آن در همان سال و سال بعد، بررسی شده است.

جدول ۲. ایرادهای مطروحه شورای نگهبان به لایحه بودجه مصوب سال ۱۳۹۹ به صورت تفصیلی

اطلاعات تکمیلی مندرج در جدول شماره ۳	نوع توجه (تغییر) در بودجه مصوب سال بعد			جهت ایراد	محل ایراد	تعداد	نوع ایراد	نظر شورا	سال
	اصلاح	عدم اصلاح	حذف						
ردیف شماره ۳۶۹	*			مغایر با بند ۱۰ اصل ۳ قانون اساسی در خصوص «نظام اداری صحیح»	بند (ج) تبصره ۲۱	۱	با بند ۱۰ اصل ۳	مغایرت	۱۳۹۹
ردیف شماره ۳۷۰	*			تبعض ناروا	جزء (۲-۵) بند (و) تبصره ۵				
ردیف شماره ۳۷۱			*	تبعض ناروا	بند (هـ) تبصره ۸	۳	با بند ۹ اصل ۳		
ردیف شماره ۳۷۲			*	تبعض ناروا	بند (الف) تبصره ۱۲				
ردیف شماره ۳۷۳			*	استفاده از واژه غیر فارسی «پرسنلی»	بند (الف) تبصره ۲۰	۱	با اصل ۱۵		
ردیف شماره ۳۷۴	*			لزوم قانونی بودن تعیین مالیات	بند (و) تبصره ۶	۱	با اصل ۵۱		

اطلاعات تکمیلی مندرج در جدول شماره ۳	نوع توجه (تغییر) در بودجه مصوب سال بعد			جهت ایراد	محل ایراد	تعداد	نوع ایراد	نظر شورا	سال
	اصلاح	عدم اصلاح	حذف						
ردیف شماره ۳۷۵		*		ماهیت غیربودجه‌ای	بند (ه) تبصره ۱	۳۴	با اصل ۵۲		
ردیف شماره ۳۷۶		*		ماهیت غیربودجه‌ای	بند (ز) تبصره ۱				
ردیف شماره ۳۷۷		*		ماهیت غیربودجه‌ای	بند الحاقی ۲ تبصره ۱				
ردیف شماره ۳۷۸		*		ماهیت غیربودجه‌ای	بند الحاقی ۲ تبصره ۲				
ردیف شماره ۳۷۹			*	ماهیت غیربودجه‌ای	بند (هـ) تبصره ۶				
ردیف شماره ۳۸۰		*		ماهیت غیربودجه‌ای	بند (و) تبصره ۶				
ردیف شماره ۳۸۱		*		ماهیت غیربودجه‌ای	بند (س) تبصره ۶				
ردیف شماره ۳۸۲			*	ماهیت غیربودجه‌ای	بند (ع) تبصره ۶				
ردیف شماره ۳۸۳		*		ماهیت غیربودجه‌ای	بند الحاقی ۹ تبصره ۶				

اطلاعات تکمیلی مندرج در جدول شماره ۳	نوع توجه (تغییر) در بودجه مصوب سال بعد			جهت ایراد	محل ایراد	تعداد	نوع ایراد	نظر شورا	سال
	اصلاح	عدم اصلاح	حذف						
ردیف شماره ۳۸۴			*	ماهیت غیربودجه‌ای	جزء ۱ بند (الف) تبصره ۷				
ردیف شماره ۳۸۵	*			ماهیت غیربودجه‌ای	بند الحاقی ۲ تبصره ۸				
ردیف شماره ۳۸۶	*			ماهیت غیربودجه‌ای	بند الحاقی ۳ تبصره ۸				
ردیف شماره ۳۸۷	*			ماهیت غیربودجه‌ای	بند الحاقی ۴ تبصره ۸				
ردیف شماره ۳۸۸		*		ماهیت غیربودجه‌ای	بند (ح) تبصره ۹				
ردیف شماره ۳۸۹			*	ماهیت غیربودجه‌ای	بند (ط) تبصره ۹				
ردیف شماره ۳۹۰	*			ماهیت غیربودجه‌ای	بند (ک) تبصره ۹				
ردیف شماره ۳۹۱	*			ماهیت غیربودجه‌ای	بند (م) تبصره ۹				
ردیف شماره ۳۹۲	*			ماهیت غیربودجه‌ای	بند (ن) تبصره ۹				

اطلاعات تکمیلی مندرجه در جدول شماره ۳	نوع توجه (تغییر) در بودجه مصوب سال بعد			جهت ایراد	محل ایراد	تعداد	نوع ایراد	نظر شورا	سال
	اصلاح	عدم اصلاح	حذف						
ردیف شماره ۳۹۳	*			ماهیت غیربودجه‌ای	بند الحاقی ۲ تبصره ۹				
ردیف شماره ۳۹۴	*			ماهیت غیربودجه‌ای	جزء ۱ بند (د) تبصره ۱۲				
ردیف شماره ۳۹۵		*		ماهیت غیربودجه‌ای	بند الحاقی ۴ تبصره ۱۲				
ردیف شماره ۳۹۶	*			ماهیت غیربودجه‌ای	بند الحاقی ۲ تبصره ۱۵				
ردیف شماره ۳۹۷	*			ماهیت غیربودجه‌ای	بند الحاقی ۳ تبصره ۱۵				
ردیف شماره ۳۹۸		*		ماهیت غیربودجه‌ای	بند (الف) تبصره ۱۷				
ردیف شماره ۳۹۹	*			ماهیت غیربودجه‌ای	جزء الحاقی ۲ بند (ج) تبصره ۱۷				
ردیف شماره ۴۰۰	*			ماهیت غیربودجه‌ای	بند الحاقی ۲ تبصره ۱۷				
ردیف شماره ۴۰۱	*			ماهیت غیربودجه‌ای	بند الحاقی تبصره ۱۸				

اطلاعات تکمیلی مندرج در جدول شماره ۳	نوع توجه (تغییر) در بودجه مصوب سال بعد			جهت ایراد	محل ایراد	تعداد	نوع ایراد	نظر شورا	سال			
	اصلاح	عدم اصلاح	حذف									
ردیف شماره ۴۰۲	*			ماهیت غیربودجه‌ای	جزء ۱ تبصره ۱۹		با اصل ۵۳					
ردیف شماره ۴۰۳	*			ماهیت غیربودجه‌ای	جزء ۴ تبصره ۱۹							
ردیف شماره ۴۰۴	*			ماهیت غیربودجه‌ای	بند الحاقی تبصره ۱۹							
ردیف شماره ۴۰۵	*			ماهیت غیربودجه‌ای	جزء ۴ بند (ج) تبصره ۲۰							
ردیف شماره ۴۰۶	*			ماهیت غیربودجه‌ای	بند (د) تبصره ۲۰							
ردیف شماره ۴۰۷			*	ماهیت غیربودجه‌ای	بند (هـ) تبصره ۲۰							
ردیف شماره ۴۰۸	*			ماهیت غیربودجه‌ای	بند (و) تبصره ۲۰							
ردیف شماره ۴۰۹			*	منابع مذکور در سرجمع منابع و مصارف بودجه عمومی لحاظ نشده است.	جزء‌های ۱ و ۲ بند (و) تبصره ۱	۷				با اصل ۵۳		
ردیف شماره ۴۱۰	*			مشخص نبودن سقف هزینه	بند الحاقی ۱ تبصره ۱							
ردیف شماره ۴۱۱	*			نداشتن سقف و ردیف	بند الحاقی ۳ تبصره ۱							
ردیف شماره ۴۱۲	*			نداشتن سقف و ردیف	بند الحاقی ۴ تبصره ۱							
ردیف شماره ۴۱۳		*		نداشتن سقف و ردیف	اجزای ۱ و ۲ بند (الف) تبصره ۲							
ردیف شماره ۴۱۴			*	نداشتن سقف و ردیف	بند الحاقی ۱ تبصره ۸							
ردیف شماره ۴۱۵			*	عدم تعیین سقف هزینه‌ها	بند الحاقی ۶ تبصره ۱۱							

اطلاعات تکمیلی مندرج در جدول شماره ۳	نوع توجه (تغییر) در بودجه مصوب سال بعد			جهت ایراد	محل ایراد	تعداد	نوع ایراد	نظر شورا	سال
	اصلاح	عدم اصلاح	حذف						
ردیف شماره ۴۱۶	*			عدم رعایت بند (۳-۱۰) سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه و بند ۹	بند (ج) تبصره ۴	۲	با اصل ۵۷		
ردیف شماره ۴۱۷	*			مغایر با بند ۱۰ اصل ۳ قانون اساسی در خصوص «نظام اداری صحیح» و اساسنامه ابلاغی رهبر معظم انقلاب اسلامی	بند (ج) تبصره ۲۱				
ردیف شماره ۴۱۸			*	اعطای اجازه به وزارت اقتصاد و امور دارایی بدون تعیین ضوابط قانونی	جزء ۶ بند (ک) تبصره ۵	۶	با اصل ۸۵		
ردیف شماره ۴۱۹	*			لزوم قانونی بودن تعیین مالیات	بند (و) تبصره ۶				
ردیف شماره ۴۲۰			*	سپردن تعیین تعهدات شرکت‌های بیمه‌گر و پرداخت خسارت به آیین‌نامه اجرایی مصوب هیئت وزیران	بند (ز) تبصره ۶				
ردیف شماره ۴۲۱	*			تفویض بدون ضابطه تعیین میزان عوارض هر کالا، فهرست کالاهای مشمول و... به آیین‌نامه اجرایی مصوب هیئت وزیران	بند (ط) تبصره ۶				
ردیف شماره ۴۲۲			*	عدم تعیین سقف هزینه‌ها	بند الحاقی ۶ تبصره ۱۱				
ردیف شماره ۴۲۳	*			عدم وجود ضابطه و معیار قانونی	جزء الحاقی ۱ بند (ج) تبصره ۱۷				

اطلاعات تکمیلی مندرج در جدول شماره ۳	نوع توجه (تغییر) در بودجه مصوب سال بعد			جهت ایراد	محل ایراد	تعداد	نوع ایراد	نظر شورا	سال
	اصلاح	عدم اصلاح	حذف						
ردیف شماره ۴۲۴		*		مغایر بند ۱۰ سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	بند (الف) تبصره ۱	۹ مورد	با بند ۱ اصل ۱۱۰		
ردیف شماره ۴۲۵		*		مغایر بند ۱۰ سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	بند (الف) تبصره ۱				
ردیف شماره ۴۲۶		*		عدم رعایت بند (۳-۱۰) سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه و بند ۹ اجازه رهبر انقلاب	بند (ج) تبصره ۴				
ردیف شماره ۴۲۷	*			مغایر بند ۷ سیاست‌های کلی تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه‌ایرانی و بند ۸ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	بند الحاقی ۷ تبصره ۶				
ردیف شماره ۴۲۸		*		مغایر بند ۲ بخش (د) سیاست‌های کلی اجرای اصل چهل و چهارم قانون اساسی	بند (هـ) تبصره ۷				
ردیف شماره ۴۲۹		*		مغایر بند ۱۹ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	جزء ۳ بند (د) تبصره ۱۲				
ردیف شماره ۴۳۰	*			مغایر بند (۳-۱۰) سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	جزء ۱ بند (الف) تبصره ۱۸				
ردیف شماره ۴۳۱	*			مغایر بند (۳-۱۰) سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	بند (هـ) تبصره ۱۸				

اطلاعات تکمیلی مندرج در جدول شماره ۳	نوع توجه (تغییر) در بودجه مصوب سال بعد			جهت ایراد	محل ایراد	تعداد	نوع ایراد	نظر شورا	سال
	اصلاح	عدم اصلاح	حذف						
ردیف شماره ۴۳۲	*			هیئت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام به شماره ۱۰۱/۹۱۹۱ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۳ ^۱ ۱- مغایرت با سیاست‌های کلی اصل ۴۴	ذیل جزء ۲ بند الف تبصره ۲	۱۱ مورد	بند ۲ اصل ۱۱۰		
ردیف شماره ۴۳۳	*			۲- بند ۱۹ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ^۲	بند ل تبصره ۵				
ردیف شماره ۴۳۴	*			۳- بند ۷ سیاست‌های کلی تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی، بند ۸ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	بند الحاقی ۷ تبصره ۶				
ردیف شماره ۴۳۵	*			۴- بند ۱۹ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	اجزای ۲ و ۳ بند (د) تبصره ۱۲				
ردیف شماره ۴۳۶	*			۵- جزء ۳ بند ۱۰ سیاست‌های کلی برنامه ششم ^۳	جزء ۱ بند الف تبصره ۱۸				
ردیف شماره ۴۳۷	*			بند ۱۹ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	بند الحاقی ۱ تبصره ۱				
ردیف شماره ۴۳۸		*		بند ۹ سیاست‌های کلی برنامه ششم	بند ب تبصره ۱				
ردیف شماره ۴۳۹		*		بند ۱۰ سیاست‌های کلی برنامه ششم	بند ج تبصره ۱				
ردیف شماره ۴۴۰	*			بند ۱۰ سیاست‌های کلی برنامه ششم	جزء ۲ بند و تبصره ۱				
ردیف شماره ۴۴۱	*			بند ۹ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	بندهای مختلف تبصره ۵				
ردیف شماره ۴۴۲	*			بندهای ۴ و ۹ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و بند ۱۴ سیاست‌های کلی برنامه ششم	بند الف تبصره ۱۴	۱	با اصل ۱۳۸		
ردیف شماره ۴۴۳	*			وجود افراد غیروزیر در ترکیب مجمع عمومی	جزء الحاقی ۱ بند (ج) تبصره ۱۷				

۱. نامه این هیئت مشتمل بر ۵ مورد تذکر (مغایرت‌هایی که به دلیل شرایط خاص سال بودجه، در قالب تذکر بیان شده است تا در بودجه سال‌های آتی رعایت شوند) و ۶ مورد مغایرت با سیاست‌های کلی نظام است.

۲. شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فساد از حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و ...

۳. استقلال مصارف صندوق توسعه ملی از تکالیف بودجه‌ای و قوانین عادی.

اطلاعات تکمیلی مندرج در جدول شماره ۳	نوع توجه (تغییر) در بودجه مصوب سال بعد			جهت ایراد	محل ایراد	تعداد	نوع ایراد	نظر شورا	سال
	اصلاح	عدم اصلاح	حذف						
ردیف شماره ۴۴۴	*			عدم تعیین تکلیف نحوه بازپرداخت بدهی مذکور به صندوق توسعه ملی	بند (الف) تبصره ۱				
ردیف شماره ۴۴۵		*		مشخص نیست که در صورت عدم تحقق پیش‌بینی میزان فروش نفت، تکلیف رقم مذکور چه می‌شود.	بند (الف) تبصره ۱				
ردیف شماره ۴۴۶		*		روشن نبودن وضعیت اساسنامه شرکت دولتی تابعه وزارت نفت	بند (الف) تبصره ۱				
ردیف شماره ۴۴۷		*		عدم بیان درآمد ناشی از فروش محصولات غیرنفتی	بند (ب) تبصره ۱				
ردیف شماره ۴۴۸	*			تکلیف درآمد مازاد احتمالی از محل صادرات نفت خام، میعانات گازی و خالص صادرات گاز روشن نشده است.	بند (ج) تبصره ۱		ابهام	ابهام	
ردیف شماره ۴۴۹	*			مشخص نبودن محل مصرف قیر تحویلی	بند الحاقی ۱ تبصره ۱				
ردیف شماره ۴۵۰		*		مشخص نیست که اجازه واگذاری دارایی‌های دستگاه‌های اجرایی کشور به وزارت امور اقتصادی و دارایی، شامل دارایی‌های دستگاه‌های اجرایی غیر قوه مجریه نیز می‌شود یا خیر.	جزء ۲ بند (الف) تبصره ۲				
ردیف شماره ۴۵۱		*		مشخص نیست منظور از تنظیم اساسنامه صندوق‌های سرمایه‌گذاری مذکور توسط شورای عالی بورس، تصویب نهایی است یا صرفاً پیشنهاد و تدوین اولیه بر عهده این شورا است.	جزء (۲-۴) بند (الف) تبصره ۲				
ردیف شماره ۴۵۲		*		مشخص نبودن مقصود از بانک‌های عامل و ارتباط آن با صندوق توسعه ملی	بند (الف) تبصره ۴				

اطلاعات تکمیلی مندرج در جدول شماره ۳	نوع توجه (تغییر) در بودجه مصوب سال بعد			جهت ایراد	محل ایراد	تعداد	نوع ایراد	نظر شورا	سال
	اصلاح	عدم اصلاح	حذف						
ردیف شماره ۴۵۳		*		مشخص نبودن مقصود از بانک‌های عامل و ارتباط آن با صندوق توسعه ملی	بند (ب) تبصره ۴				
ردیف شماره ۴۵۴		*		ار قامي چند برابر سقف مذکور، به دستگاه‌های مختلف اجازه انتشار اوراق داده شده است.	تبصره ۵				
ردیف شماره ۴۵۵		*		مشخص نبودن منظور از مفهوم عام «اوراق مالی اسلامی»	بند (ح) تبصره ۵				
ردیف شماره ۴۵۶			*	ابهام در عبارت «تا مبلغ استفاده نشده جزء ۲ بند (و) تبصره ۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۸»	جزء الحاقی جزء ۱ بند (و) تبصره ۵				
ردیف شماره ۴۵۷			*	ابهام در عبارت «اوراق بهادار بیمه‌ای»	بند (ز) تبصره ۵				
ردیف شماره ۴۵۸		*		مشخص نیست منظور از «دولت» که اموال و دارایی‌های آنها به عنوان انتشار اوراق مالی اسلامی استفاده شود، شامل دستگاه‌های غیر قوه مجریه نیز می‌شود یا خیر.	جزء ۶ بند (ک) تبصره ۵				
ردیف شماره ۴۵۹		*		مشخص نیست که در صورت عدم تحقق پیش‌بینی میزان فروش نفت، تکلیف رقم مذکور چه می‌شود.	بند (ع) تبصره ۵				
ردیف شماره ۴۶۰			*	مقصود از هزینه کردن اعتبارات این موضوع در دانشگاه‌ها و ... به صورت «امانی» ابهام دارد.	بند (ح) تبصره ۹				
ردیف شماره ۴۶۱			*	ابهام در شیوه افزایش حقوق و به‌طور خاص اعمال آن نسبت به افراد دریافت‌کننده حداقل حقوق	بند (الف) تبصره ۱۲				

سال	نظر شورا	نوع ایراد	تعداد	محل ایراد	جهت ایراد	نوع توجه (تغییر) در بودجه مصوب سال بعد			اطلاعات تکمیلی مندرج در جدول شماره ۳
						اصلاح	عدم اصلاح	حذف	
					بند (ج) تبصره ۱۲	مشخص نیست شامل دستگاه‌های اجرایی غیر قوه مجریه نیز می‌شود یا خیر.	*		ردیف شماره ۴۶۲
					اجزای ۲ و ۳ بند (د) تبصره ۱۲	مشخص نیست شامل دستگاه‌های اجرایی غیر قوه مجریه نیز می‌شود یا خیر.	*		ردیف شماره ۴۶۳
					فراز ابتدایی جزء ۱ بند الحاقی ۳ تبصره ۱۲	مشخص نبودن تکلیف سود مذکور	*		ردیف شماره ۴۶۴
					بند (الف) تبصره ۱۴	مشخص نیست اعداد و ارقام و جدول آن، در سرجمع بودجه عمومی کل کشور لحاظ شده است یا خیر.	*		ردیف شماره ۴۶۵
					بند (الف) تبصره ۱۴	عدم تفکیک میان منابع و مبلغ مورد اختصاص در ردیف‌های ۲۴، ۲۵، ۲۶ و ۲۹ در ذیل بند (الف)	*		ردیف شماره ۴۶۶
					بند (د) تبصره ۱۵	روشن نبودن وضعیت اساسنامه «شرکت ملی گاز ایران»	*		ردیف شماره ۴۶۷
					بند (ب) تبصره ۱۶	جمع منابع اختصاص یافته به سه دستگاه کمیته امداد حضرت امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور و ستاد اجرایی فرمان حضرت امام خمینی (ره) بیش از سقف پیش‌بینی شده در ابتدای بند است.	*		ردیف شماره ۴۶۸
					بند (ه) تبصره ۱۶	مشخص نبودن منظور از عبارت «سپرده‌های عادی بانک‌ها»	*		ردیف شماره ۴۶۹
					جزء الحاقی بند (الف) تبصره ۱۸	روشن نبودن وضعیت اساسنامه «صندوق کارآفرینی امید»	*		ردیف شماره ۴۷۰

اطلاعات تکمیلی مندرج در جدول شماره ۳	نوع توجه (تغییر) در بودجه مصوب سال بعد			جهت ایراد	محل ایراد	تعداد	نوع ایراد	نظر شورا	سال
	اصلاح	عدم اصلاح	حذف						
ردیف شماره ۴۷۱	*			روشن نبودن مفهوم، ضوابط و چارچوب «مشارکت عمومی - خصوصی»	بند (ج) تبصره ۱۸	۸	خلاف موازین شرع	خلاف موازین شرع	
ردیف شماره ۴۷۲	*			روشن نبودن مفهوم، ضوابط و چارچوب «مشارکت عمومی - خصوصی»	تبصره ۱۹				
ردیف شماره ۴۷۳	*			مشخص نبودن چارچوب و ضوابط «الگوی مالی»	جزء ۵ تبصره ۱۹				
ردیف شماره ۴۷۴	*			قرار ندادن ضابطه‌ای برای تعیین دستگاه‌های اجرایی مشمول تکلیف این بند «به تشخیص خزانه‌داری کل کشور»	بند (ز) تبصره ۲۰				
ردیف شماره ۴۷۵	*			ابهام در خصوص دایره شمول دستگاه‌های اجرایی موضوع این حکم	بند (ب) تبصره ۲۱				
ردیف شماره ۴۷۶	*			روشن نبودن وضعیت اساسنامه «شرکت ملی گاز ایران»	جزء ۲ بند (د) تبصره ۲۱				
ردیف شماره ۴۷۷	*			ذکر شرط وثاقت علاوه بر خبرویت	جزء ۱ بند الحاقی ۲ تبصره				
ردیف شماره ۴۷۸	*			اجازه به دولت برای «تأمین مالی» به طور کلی بدون اینکه تأمین برای طرح عمرانی یا امثال آن باشد.	بند (ب) تبصره ۵	۸	خلاف موازین شرع	خلاف موازین شرع	
ردیف شماره ۴۷۹	*			اطلاق این جزء نسبت به مواردی که قراردادهای بین اشخاص و بانک، شرعی و قانونی است.	جزء (۲-۵) بند (و) تبصره ۵				

اطلاعات تکمیلی مندرج در جدول شماره ۳	نوع توجه (تغییر) در بودجه مصوب سال بعد			جهت ایراد	محل ایراد	تعداد	نوع ایراد	نظر شورا	سال
	اصلاح	عدم اصلاح	حذف						
ردیف شماره ۴۸۰			*	مبتا قرار دادن اطلاعات درج شده در قرارداد الکترونیک به‌عنوان مبنای قضاوت محاکم در زمان بروز اختلافات بین وکیل و موکل به‌صورت انحصاری	بند الحاقی ۸ تبصره ۶				
ردیف شماره ۴۸۱	*			اطلاق اخذ مالیات از خانه‌های خالی	بند الحاقی ۱۱ تبصره ۶				
ردیف شماره ۴۸۲			*	اجحاف به افراد ناتوان	بند (هـ) تبصره ۸				
ردیف شماره ۴۸۳			*	اطلاق آن نسبت به مواردی که مستحق دیه نمی‌باشند.	بند الحاقی ۶ تبصره ۱۱				
ردیف شماره ۴۸۴	*			اطلاق الزام آستان‌های مقدسه به ثبت اسامی و همچنین تعیین مجازات ذیل این بند برای عدم ثبت در سامانه	بند الحاقی ۳ تبصره ۱۷				

مأخذ: همان.

جدول ۳. تطبیق مفاد بندهای مورد ایراد شورای نگهبان با متن اصلاحی یا متناظر آن در همان سال و سال بعد

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۳۶۹	تبصره «۲۱» ج - دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه که به نحوی از انحا از بودجه عمومی استفاده می‌کنند و هرگونه مستمری یا کمک‌هزینه معیشت به حساب جامعه هدف پرداخت می‌نمایند، مکلف‌اند فهرست افراد تحت پوشش خود را به‌صورت ماهانه به خزانه‌داری کل کشور اعلام نمایند. این مبالغ از محل اعتبارات تخصیص‌یافته دستگاه اجرایی ذی‌ربط، توسط خزانه‌داری کل کشور به ذی‌نفع نهایی پرداخت می‌شود.	تبصره «۲۱» ج - دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه که از بودجه کل کشور برای پرداخت هرگونه مستمری یا کمک‌هزینه معیشت وجه دریافت می‌کنند، مکلفند برای پرداخت معادل وجه دریافتی به جامعه هدف فهرست افراد تحت پوشش خود را به‌صورت ماهانه به خزانه‌داری کل کشور اعلام نمایند.	حذف شد.
۳۷۰	تبصره ۵ بند (و) ۵ - ۲ - هم‌زمان با تسویه اصل و سود مطالبات بانک‌های موضوع این حکم، کلیه جریمه‌های تأخیر (مابه‌التفاوت وجه التزام تأخیر تأدیه دین و نرخ سود مندرج در قرارداد و سود مرکب اعمال‌شده) در مورد اشخاصی که اصل و بدهی مطالبات آنها طبق حکم این جزء تهاوتر و تعیین تکلیف شده‌اند، بخشوده می‌شود و بانک‌ها در این‌خصوص از دولت و بدهکاران که بدهی آنها تسویه شده ادعایی نخواهند داشت.	حذف شد.	حذف شد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۳۷۱	تبصره ۸ ه - در اجرای بند «ب» ماده (۳۳) قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی و جهت حفظ و میبانت از آبخوان‌های کشور و افزایش اطمینان‌پذیری تأمین آب برای مصارف مختلف در بخش‌های شرب، صنعت و کشاورزی، شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان مکلفند با توجه به شرایط اقتصادی و اقلیمی مناطق مختلف کشور از مصرف‌کنندگان آب کشاورزی برای چاه‌های مجاز فاقد کنتور هوشمند براساس پروانه بهره‌برداری آنها و برای چاه‌های مجاز دارای کنتور هوشمند براساس برداشت مجاز از آنها، به‌ازای هر متر مکعب برداشت آب از آبخوان‌ها، حداکثر معادل دویست (۲۰۰) ریال و به ردیف شماره ۱۶۰۱۱۲ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند. معادل مبلغ واریزی پس از مبادله موافقت‌نامه از محل ردیف ۵۲ - ۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون برای تحقق اهداف برنامه‌های تعادل‌بخشی و بهبود بهره‌برداری آب و انجام مطالعه در دشت‌هایی که با فرونشست زمین مواجه است و یافتن راهکارهای پیشگیری و برگرداندن آن به شرایط قبل، در اختیار سازمان مدیریت منابع آب ایران قرار می‌گیرد. آیین‌نامه اجرایی این بند توسط وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	تبصره ۸ ه - در اجرای بند «ب» ماده (۳۳) قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی و جهت حفظ و میبانت از آبخوان‌های کشور و افزایش اطمینان‌پذیری تأمین آب برای مصارف مختلف در بخش‌های شرب، صنعت و کشاورزی، شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان مکلفند با توجه به شرایط اقتصادی و اقلیمی مناطق مختلف کشور از مصرف‌کنندگان آب کشاورزی برای چاه‌های مجاز فاقد کنتور هوشمند براساس پروانه بهره‌برداری آنها و برای چاه‌های مجاز دارای کنتور هوشمند براساس برداشت مجاز از آنها، به‌ازای هر متر مکعب برداشت آب از آبخوان‌ها، حداکثر معادل دویست (۲۰۰) ریال متناسب با کشت غالب منطقه و میزان درآمد کشاورزان مطابق دستورالعمل مشترک وزرای نیرو و جهاد کشاورزی، دریافت و به ردیف شماره ۱۶۰۱۱۲ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند. معادل مبلغ واریزی پس از مبادله موافقت‌نامه از محل ردیف ۵۲ - ۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون برای تحقق اهداف برنامه‌های تعادل‌بخشی و بهبود بهره‌برداری آب و انجام مطالعه در دشت‌هایی که با فرونشست زمین مواجه است و یافتن راهکارهای پیشگیری و برگرداندن آن به شرایط قبل، در اختیار سازمان مدیریت منابع آب ایران قرار می‌گیرد. آیین‌نامه اجرایی این بند توسط وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. در خصوص چاه‌های غیرمجاز وفق بند (ه) ماده (۴۵) قانون توزیع عادلانه آب نسبت به مسلوب‌المنفعه نمودن این چاه‌ها اقدام و جریمه مربوط به میزان برداشت آب تا زمان انسداد چاه به‌ازای هر مترمکعب حداکثر یک هزار (۱۰۰۰) ریال متناسب با افت سفره و حجم کسری مخزن سفره که حسب دستورالعمل وزیر نیرو تعیین می‌شود، دریافت می‌گردد.	تبصره ۸ ه - در اجرای بند «ب» ماده (۳۳) قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی و جهت حفظ و میبانت از آبخوان‌های کشور و افزایش اطمینان‌پذیری تأمین آب برای مصارف مختلف در بخش‌های شرب، صنعت و سازمان آب و برق خوزستان مکلفند با توجه به شرایط اقتصادی و اقلیمی مناطق مختلف کشور از مصرف‌کنندگان آب کشاورزی برای چاه‌های مجاز فاقد کنتور هوشمند براساس پروانه بهره‌برداری آنها، به‌ازای هر متر مکعب برداشت مجاز از آنها، به‌ازای هر متر مکعب برداشت مجاز از آبخوان‌ها، حداکثر معادل دویست (۲۰۰) ریال متناسب با کشت غالب منطقه و میزان درآمد کشاورزان مطابق دستورالعمل مشترک وزرای نیرو و جهاد کشاورزی، دریافت و به ردیف شماره ۱۶۰۱۱۲ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند. معادل مبلغ واریزی پس از مبادله موافقت‌نامه از محل ردیف ۵۲ - ۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون برای تحقق اهداف برنامه‌های تعادل‌بخشی و بهبود بهره‌برداری آب و انجام مطالعه در دشت‌هایی که با فرونشست زمین مواجه است و یافتن راهکارهای پیشگیری و برگرداندن آن به شرایط قبل، در اختیار سازمان مدیریت منابع آب ایران و سی درصد (۳۰٪) باقی‌مانده به نسبت پنجاه درصد (۵۰٪) در اختیار سازمان جنگل‌ها و مراتع جهت حفظ و احیای آبخیزداری و پنجاه درصد (۵۰٪) مابقی در اختیار وزارت جهاد کشاورزی برای اجرای طرح‌های افزایش بهره‌وری آب قرار می‌گیرد. آیین‌نامه اجرایی این بند توسط وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۳۷۲	تبصره ۱۲ بند الف ۱ - دولت مکلف است در سال ۱۳۹۹ افزایش ضریب حقوق گروه‌های مختلف حقوق‌بگیر از قبیل اعضای هیئت‌علمی، قضات و کارکنان کشوری و لشکری شاغل در تمامی دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه و همچنین نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات و سازمان انرژی اتمی و حقوق بازنشستگان را به‌گونه‌ای انجام دهد که پس از اعمال افزایش حقوق به میزان پانزده درصد مجموع مبلغ مندرج در حکم کارگزینی (برای کارکنان رسمی و پیمانی) و قرارداد ماهانه (برای کارکنان قرارداد کار معین و کار مشخص) به نسبت مدت کارکرد و حکم حقوقی بازنشستگان متناسب سنوات خدمت قابل قبول، از بیست و هشت میلیون (۲۸,۰۰۰,۰۰۰) ریال کمتر نباشد.	تبصره ۱۲ بند الف ۱- در سال ۱۳۹۹ حداقل حقوق و مزایای مستمر شاغلان، حداقل حقوق بازنشستگان و وظیفه‌گیران مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری و حداقل حقوق کارمندان مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ با املاحات و الحاقات بعدی و سایر حقوق‌بگیران دستگاه‌های اجرایی و صندوق‌های بازنشستگی وابسته به دستگاه‌های اجرایی و مستمری‌ها و سایر حمایت‌های متناسب با آنها معادل افزایش ضریب ریالی به میزان پانزده درصد (۱۵٪) افزایش می‌یابد و تفاوت تطبیق موضوع ماده (۷۸) قانون مدیریت خدمات کشوری در حکم حقوق، بدون تغییر باقی می‌ماند.	تبصره «۱۲» بند الف ۱ - ضریب حقوق گروه‌های مختلف حقوق‌بگیر در دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه و همچنین نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات و سازمان انرژی اتمی (به‌استثنای مشمولان قانون کار جمهوری اسلامی ایران) از قبیل کارکنان کشوری و لشکری، اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و قضات که توسط دولت تعیین می‌گردد و همچنین افزایش حقوق بازنشستگان، وظیفه‌گیران و مشترکان صندوق‌های بازنشستگی به نحوی اعمال گردد که در نهایت به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪) براساس آخرین حکم کارگزینی سال ۱۳۹۹ افزایش یابد مشروط بر آنکه میزان افزایش حقوق هیچکس نسبت به سال ۱۳۹۹ از بیست و پنج میلیون (۲۵,۰۰۰,۰۰۰) ریال تجاوز نکند. تفاوت تطبیق موضوع ماده (۷۸) قانون مدیریت خدمات کشوری در حکم حقوق، بدون تغییر باقی می‌ماند.
۳۷۳	تبصره «۲۰» الف - در اجرای بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد، تمامی دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری از جمله بانک‌ها و شرکت‌های دولتی، مکلفند در سال ۱۳۹۹ با شناسایی هزینه‌ها به تفکیک حقوق و دستمزد، غیرنیروی انسانی (مستقیم و غیرمستقیم) و هزینه‌های مراکز فعالیت پشتیبانی نسبت به تکمیل و استقرار کامل سامانه (سیستم) حسابداری قیمت تمام‌شده اقدام کنند.	تبصره «۲۰» الف - در اجرای بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد، تمامی دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری از جمله بانک‌ها و شرکت‌های دولتی، مکلفند در سال ۱۳۹۹ با شناسایی هزینه‌ها به تفکیک حقوق و دستمزد، غیرنیروی انسانی (مستقیم و غیرمستقیم) و هزینه‌های مراکز فعالیت پشتیبانی نسبت به تکمیل و استقرار کامل سامانه (سیستم) حسابداری قیمت تمام‌شده اقدام کنند.	تبصره «۱۹» الف - در اجرای بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد، تمامی دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری از جمله بانک‌ها و شرکت‌های دولتی، مکلفند در سال ۱۴۰۰ با شناسایی هزینه‌ها به تفکیک حقوق و دستمزد، غیرنیروی انسانی مستقیم و غیرمستقیم و هزینه‌های مراکز فعالیت پشتیبانی نسبت به تکمیل و استقرار کامل سامانه حسابداری قیمت تمام‌شده که اطلاعات ورودی آن از تبادل داده‌های سایر سامانه‌های دستگاه اجرایی به دست می‌آید، اقدام کنند.
۳۷۴	تبصره «۶» و - سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند مالیات بر ارزش افزوده گروه‌هایی از مؤدیان مشمول قانون مالیات بر ارزش افزوده را تعیین کند. مقررات این بند در خصوص دوره‌هایی که مالیات آنها قطعی نشده است، جاری خواهد بود. ضریب ارزش افزوده هر فعالیت با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.	حذف شد.	حذف شد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۳۷۵	تبصره «۱» ه - منابع بند «ب» ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ از بیست درصد (۲۰٪) به پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش می‌یابد و مبلغ مابه‌التفاوت در اختیار وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی و تجهیز مدارس کشور) قرار می‌گیرد. سازمان مذکور مکلف است از محل این منابع نسبت به تأمین و استانداردسازی سامانه گرمایشی یکصد هزار کلاس درس مدارس اقدام کند.	تبصره «۱» ه - وزارت نفت مکلف است از طریق شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط از محل منابع بند «الف» ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴، سی درصد (۳۰٪) از هشتاد درصد (۸۰٪) منابع حاصله موضوع بند مذکور را به تأمین و استانداردسازی سامانه گرمایشی یکصد هزار کلاس درس مدارس اختصاص دهد.	تبصره «۱» ه - سهم بند «ب» ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی، از بیست درصد (۲۰٪) به پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش یافته و صرفاً برای تأمین و استانداردسازی سامانه گرمایشی یکصد هزار کلاس درس مدارس از طریق سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور با اولویت مناطق محروم روستایی و عشایری اختصاص می‌یابد. سهم افزایش یافته از محل کاهش سهم بند «الف» ماده فوق‌الذکر است.
۳۷۶	تبصره «۱» ز - به منظور افزایش ظرفیت تولید نفت و گاز کشور، پیاده‌سازی قواعد حاکمیت شرکتی در بخش بالادستی نفت و گاز، افزایش شفافیت و حفظ منافع بین‌نسلی، شرکت ملی نفت ایران موظف است از ابتدای سال ۱۳۹۹ تمامی قراردادهای توسعه میادین نفتی و گازی را در چارچوب شرایط عمومی، ساختار و الگوی قراردادهای بالادستی نفتی و گازی و ضوابط مصوب آن توسط هیئت وزیران، به متقاضیان واگذار کند. وزارت نفت موظف است گزارش هریک از قراردادهای نفتی موضوع این بند به همراه ویژگی‌های خاص میدان و مستندات مربوط به مبنای تعیین قیمت را به هیئت عالی نظارت بر منابع نفتی اعلام نماید. شرکت ملی نفت ایران موظف است ظرف مدت ۶ ماه از ابلاغ این قانون نسبت به ارائه هزینه‌های جاری و سرمایه‌ای میادین در حال تولید کشور به تفکیک میدان، جهت تصویب به شورای اقتصاد اقدام کند. پس از تعیین هزینه‌های هریک از میادین توسط شورای اقتصاد، مبنای دریافت دستمزد شرکت ملی نفت ایران، به‌ازای هر بشکه نفت و هر متر مکعب گاز تولیدی از این میادین خواهد بود. تا زمان اجرایی شدن روابط مالی جدید، روال مقرر قانونی جاری در روابط مالی بین شرکت ملی نفت ایران و دولت به قوت خود باقی است. ترتیبات اجرای این بند به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	حذف شد.	حذف شد.
۳۷۷	تبصره «۱» بند الحاقی «۲» - اجازه داده می‌شود اصل قرارداد شرکت‌های اکتشاف و تولید داخلی تأیید صلاحیت‌شده با شرکت ملی نفت ایران برای توسعه میادین و تولید نفت، گاز و فراورده‌های نفتی و اصل قرارداد خرید نفت شرکت ملی نفت ایران از این شرکت‌ها و عواید حاصل از قراردادهای موصوف به عنوان وثیقه و تضمین بازپرداخت اصل و سود تسهیلات دریافتی شرکت‌های مذکور از بانک‌ها مورد پذیرش قرار گیرد. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بانک‌های عامل سازوکار و تسهیلات لازم برای اجرای این بند را فراهم می‌کنند. این حکم طرح‌های پالایشگاهی و پتروشیمی جدید را نیز که در مرحله اخذ تأمین مالی (فاینانس) هستند، شامل می‌شود.	حذف شد.	حذف شد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۳۷۸	تبصره ۲ بند الحاقی «۲»- به سازمان تأمین اجتماعی اجازه داده می‌شود با هدف تسهیل وصول مطالبات خود تمام یا قسمتی از جریمه‌های قطعی‌شده تا پایان سال ۱۳۹۷ مقرر در قانون تأمین اجتماعی را بنا به درخواست کارفرما و با توجه به دلایل ابرازی مبنی بر خارج از اختیار بودن عدم انجام تکالیف مقرر و با در نظر گرفتن سوابق گذشته و خوش‌حسابی واحد تولیدی، صنعتی و معدنی و خدماتی و به تشخیص و موافقت این سازمان براساس بندهای ذیل ماده (۲) قانون دریافت جرائم نقدی از کارفرمایان کارگاه‌های مشمول قانون تأمین اجتماعی که ظرف مهلت مقرر نسبت به ارسال صورت مزد و حقوق بیمه‌شدگان و حق بیمه مربوطه اقدام نمی‌نمایند اصلاحی مصوب ۱۳۸۷/۱/۲۵ مورد بخشودگی قرار دهد.	حذف شد.	حذف شد.
۳۷۹	تبصره ۶-هـ ۱. متن زیر به جزء «۱» بند «پ» ماده (۳۲) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور اضافه می‌شود: «شاخص‌های مناطق و شهرستان‌های غیربرخوردار از اشتغال موضوع این جزء با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد». ۲. محل اخذ مالیات و عوارض ارزش‌افزوده واحدهای تولیدی محل استقرار واحد تولیدی است. ۳. عوارض ارزش‌افزوده موضوع جزء «۱» بند «ب» ماده (۶) قانون برنامه ششم توسعه در شهرستان‌های تهران و اسلام‌شهر به نسبت هشتاد و هشت درصد (۸۸٪) در نقاط شهری تهران و شهر اسلام‌شهر و دوازده درصد (۱۲٪) در نقاط روستایی و عشایری آنها توزیع می‌شود.	تبصره ۶-د ۱. متن زیر به جزء «۱» بند «پ» ماده (۳۲) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور اضافه می‌شود: شاخص‌های مناطق و شهرستان‌های غیربرخوردار از اشتغال موضوع این جزء با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. ۲. محل اخذ مالیات و عوارض ارزش‌افزوده واحدهای تولیدی، محل استقرار واحد تولیدی است. ۳. عوارض ارزش‌افزوده موضوع جزء «۱» بند «ب» ماده (۶) قانون برنامه ششم توسعه در شهرستان‌های تهران و اسلام‌شهر به نسبت هشتاد و هشت درصد (۸۸٪) در نقاط شهری تهران و شهر اسلام‌شهر و دوازده درصد (۱۲٪) در نقاط روستایی و عشایری آنها توزیع می‌شود. ^۱	تبصره ۶-د ۱. متن زیر به جزء «۱» بند «پ» ماده (۳۲) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور اضافه می‌شود: «شاخص‌های مناطق و شهرستان‌های غیربرخوردار از اشتغال موضوع این جزء با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد». ۲. مالیات و عوارض ارزش‌افزوده دریافتی از واحدهای تولیدی و پیمانکاران طرح (پروژه)های واقع در استان به حساب استان با رعایت اجزای «۱» و «۲» ماده (۶) قانون برنامه ششم توسعه محل استقرار واحد تولیدی منظور می‌شود. سازمان امور مالیاتی مکلف است پرونده‌های واحدهای تولیدی و خدماتی با شخصیت حقیقی یا حقوقی دارای یک محل فعالیت را که محل استقرار واحد تولیدی یا خدماتی آنها در استان محل استقرار دفتر مرکزی آنها نیست به اداره کل امور مالیاتی استان محل استقرار واحد تولیدی و خدماتی ارسال نماید. مالیات و عوارض بر ارزش‌افزوده واحدهای خدماتی ملی به نسبت سهم هر استان از جمعیت کشور، به حساب خزانه استان ذی‌ربط واریز می‌شود. سازمان امور مالیاتی موظف است گزارش عملکرد این بند را در مقاطع سه‌ماهه به دیوان محاسبات کشور ارائه نماید. ۳. عوارض ارزش‌افزوده موضوع جزء «۱» بند «ب» ماده (۶) قانون برنامه ششم توسعه در شهرستان‌های تهران و اسلام‌شهر به نسبت هشتاد و هشت درصد (۸۸٪) در نقاط شهری تهران و شهر اسلام‌شهر و دوازده درصد (۱۲٪) در نقاط روستایی و عشایری آنها توزیع می‌شود.

۱. در متن مصوبه اصلاحی مجلس این عبارت آمده است:

ایراد ردیف ۵-۱ شورای محترم نگهبان در خصوص بنده تبصره ۶ پس از توضیحات کمیسیون برای شورای محترم مرتفع گردید.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۳۸۰	تبصره «۶» و - سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند مالیات بر ارزش افزوده گروه‌هایی از مؤدیان مشمول قانون مالیات بر ارزش افزوده را تعیین کند. مقررات این بند در خصوص دوره‌هایی که مالیات آنها قطعی نشده است، جاری خواهد بود. ضریب ارزش افزوده هر فعالیت با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.	حذف شد.	حذف شد.
۳۸۱	تبصره «۶» س - مدت اجرای آزمایشی قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی تا پایان سال ۱۳۹۹ تمدید می‌شود.	تبصره «۶» ل - مدت اجرای آزمایشی قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی تا پایان مهرماه سال ۱۳۹۹ تمدید می‌شود.	حذف شد.
۳۸۲	تبصره «۶» ع - عبارت «ده‌برابر» در متن تبصره ماده (۱۰۰) قانون مالیات‌های مستقیم با اصلاحات و الحاقات بعدی آن برای عملکرد سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ به عبارت «سی‌برابر» اصلاح می‌شود.	حذف شد.	تبصره «۶» ع - در تبصره ماده (۱۰۰) قانون مالیات‌های مستقیم برای عملکرد سال ۱۳۹۹ عبارت «ده‌برابر» به عبارت «سی‌برابر» اصلاح می‌شود.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۳۸۳	تبصره «۶» بند الحاقی «۹» - به‌منظور افزایش شفافیت تراکنش‌های بانکی، مبارزه با پول‌شویی و جلوگیری از فرار مالیاتی؛ ۱. بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی موظفند حداکثر تا پایان خردادماه سال ۱۳۹۹ کلیه حساب‌های بانکی فاقد شناسه هویت الکترونیک بانکی (شهاب) معتبر متعلق به اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی و خارجی را مسدود کنند و از ارائه هرگونه خدمت یا پرداخت سود به آنان خودداری نمایند. بانک مرکزی موظف است ضمن نظارت بر عملکرد بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی تا تاریخ مزبور ارائه هرگونه خدمات در سامانه‌های تسویه و پرداخت اعم از ساتنا، پایا، شتاب، شاپرک، چکاوک و صیاد به حساب‌های فاقد شناسه هویت الکترونیک بانکی (شهاب) معتبر را متوقف نماید. همچنین بانک مرکزی موظف است بسترهای لازم جهت تکمیل اطلاعات هویتی مشتریان بانکی و اخذ تأییدیه صحت اطلاعات از مراجع ذی‌ربط و اختصاص شناسه هویت الکترونیک بانکی (شهاب) یک‌تار فراهم نماید. ۲. شرکت‌های خدمات پرداخت، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مکلفند حداکثر تا پایان مردادماه سال ۱۳۹۹ از ادامه فعالیت پرخطر و غیرمجاز حساب‌های بانکی و پایانه‌های فروش (اعم از فیزیکی و مجازی) ظرف کمتر از بیست و چهار ساعت جلوگیری نمایند. بانک مرکزی مکلف است بر حسن اجرای این تکلیف توسط شرکت‌های خدمات پرداخت، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی نظارت نموده و حداکثر تا پایان خردادماه سال ۱۳۹۹ به‌صورت سیستمی از ارائه خدمات پرخطر و غیرمجاز به این ابزارها از طریق سامانه‌های تسویه و پرداخت اعم از ساتنا، پایا، شتاب، شاپرک، چکاوک و صیاد جلوگیری نماید. وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با همکاری بانک مرکزی، حداکثر تا پایان اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۹۹ مصادیق فعالیت‌های پرخطر و غیرمجاز اعم از یکسان نبودن مالک پایانه فروش و ذی‌نفع آن (مالک سپرده بانکی متصل به پایانه) فعالیت حساب بانکی اموال و شرکت‌های منحل‌شده یا ورشکسته و ضوابط اجرایی آن را تهیه کند و به‌تصویب شورای عالی مبارزه با پول‌شویی برساند. ۳. از ابتدای تیرماه سال ۱۳۹۹ کارسازی کلیه تراکنش‌های بین‌بانکی و درون‌بانکی به‌استثنای تراکنش‌های مبتنی بر کارت و پرداخت وجه	حذف شد.	حذف شد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	چک‌های عادی و رمزار صادر شده در سال ۱۳۹۹، مستلزم اظهار «بابت» توسط پرداخت‌کننده و دریافت‌کننده است. پرداخت‌کننده در هنگام صدور دستور پرداخت در درگاه‌های حضوری و غیر حضوری بانک‌ها مکلف به اظهار «بابت» است. دریافت‌کننده وجه نیز قبل از برداشت یا انتقال وجوه دریافتی مکلف به تأیید یا اصلاح «بابت» اظهار شده توسط پرداخت‌کننده در ارتباط با آن است. ارائه اطلاعات خلاف واقع یا ناقص در ارتباط با «بابت» تراکنش تخلف است و در صورت کشف توسط هریک از دستگاه‌های اجرایی اعم از سازمان امور مالیاتی کشور، بانک مرکزی یا واحد اطلاعات مالی، متخلف مکلف به پرداخت جریمه معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) مبلغ تراکنش می‌شود. سازمان امور مالیاتی کشور مسئول وصول این جریمه است. سقف مجاز تراکنش‌های مبتنی بر کارت توسط بانک مرکزی به صورت یکسان برای تراکنش‌های درون بانکی و بین بانکی تعیین می‌شود. نحوه اظهار «بابت» و نقش بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی و ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت در این حوزه و نحوه برخورد با آنها در صورت تخلف، حداکثر تا پایان اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۹۹ توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود. ۴. اشخاص حقوقی از لزوم رد و یا اصلاح «بابت» اظهار شده وجوه پرداخت شده به حساب‌های خود مستثنا هستند. اشخاص حقیقی می‌توانند با معرفی برخی از حساب‌های خود به عنوان «حساب مرتبط با فعالیت شغلی» و ارائه شناسه (کد) اقتصادی مورد تأیید سازمان امور مالیاتی مشمول این استثنا شوند. بانک مرکزی مکلف است تا پایان اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۹۹ دستور العمل اجرایی این بند را تهیه کند. دستور العمل مذکور باید متضمن نحوه تبدیل حساب‌های شخصی به شغلی، ضوابط و محدودیت‌های استفاده از خدمات بانکی و انواع ابزارهای پرداخت قابل ارائه به حساب‌های بانکی شخصی، نحوه اظهار «بابت» و نقش بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی و ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت در این حوزه و نحوه برخورد با اشخاص تحت نظارت متخلف باشد. ۵. بانک مرکزی موظف است تدبیری اتخاذ نماید که اطلاعات کلیه تراکنش‌های بانکی به‌همراه کلیه اطلاعات خود اظهاری شده، به صورت فصلی در اختیار سازمان امور مالیاتی کشور قرار گیرد. اطلاعات ارائه شده توسط اشخاص در ارتباط با اطلاعات اظهار شده قابل استناد است. ۶. بانک مرکزی موظف است تا پایان شهریور ماه سال ۱۳۹۹ زیر ساخت مورد نیاز جهت نظارت بر کلیه تراکنش‌ها اعم از تراکنش‌های درون بانکی بانک‌ها را بر اساس سازوکار (مکانیسم) های مبتنی بر خطر (ریسک) تهیه کند و مورد بهره‌برداری قرار دهد. ۷. کلیه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی و دستگاه‌های اجرایی اعم از سازمان ثبت احوال کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، وزارت اطلاعات و سازمان امور مالیاتی کشور و مراجع قضایی مکلفند به‌طور کامل با بانک مرکزی جهت اجرای احکام این بند همکاری کنند.		

ردیف شماره	متن مورد ايراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۳۸۴	تبصره «۷» الف – ۱. در راستای اجرایی نمودن ماده (۳۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، عبارت «واریز به خزانه‌داری کل کشور» در این ماده به عبارت «واریز به حساب تمرکز وجوه درآمد شرکت‌های دولتی نزد خزانه‌داری کل کشور» اصلاح می‌شود.	تبصره «۷» الف ۱. در راستای اجرایی نمودن ماده (۳۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، عبارت «واریز به خزانه‌داری کل کشور» در این ماده به عبارت «واریز به حساب تمرکز وجوه درآمد شرکت‌های دولتی نزد خزانه‌داری کل کشور» اصلاح می‌شود. ^۱	تبصره «۷» الف ۱. در راستای اجرایی نمودن ماده (۳۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، عبارت «واریز به خزانه‌داری کل کشور» در این ماده به عبارت «واریز به حساب تمرکز وجوه درآمد شرکت‌های دولتی نزد خزانه‌داری کل کشور» اصلاح می‌شود.
۳۸۵	تبصره «۸» بند الحاقی «۲» – انتقال اموال و دارایی‌های مرتبط با تأسیسات آبرسانی و خدمات دفع فاضلاب ایجادشده توسط شرکت‌های آب منطقه‌ای و آب و فاضلاب روستایی به شرکت‌های آب و فاضلاب استانی با رعایت ضوابط و مقررات مربوط بلامانع است.	حذف شد.	حذف شد.
۳۸۶	تبصره «۸» بند الحاقی «۳» – وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و با مشارکت دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی، جهاد دانشگاهی و واحدهای تولیدی و صنعتی داخلی، زمینه تولید سازه‌های گلخانه‌ای و تولید ماشین‌آلات و ادوات سامانه (سیستم)‌های آبیاری نوین و سایر تجهیزات ماشین‌آلات کشاورزی مورد نیاز داخل کشور را فراهم نماید. در صورت برخورداری تولیدات داخلی از کیفیت و کمیت لازم، خرید فقط از تولیدات داخل کشور انجام می‌شود و تخصیص ارز یارانه‌ای جهت واردات کالاهای مشابه خارجی ممنوع است.	حذف شد.	حذف شد.

۱. در متن مصوبه اصلاحی مجلس این عبارت آمده است:
ایراد ردیف (۶-۱) شورای محترم نگهبان در خصوص جزء ۱ بند الف تبصره ۷ پس از توضیحات کمیسیون برای شورای محترم مرتفع گردید.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۳۸۷	تبصره «۸» بند الحاقی «۴»- به وزارت راه و شهرسازی اجازه داده می‌شود با استفاده از زمین‌های در اختیار از طریق شرکت‌های تابعه خود و یا در قالب مشارکت با بخش غیردولتی تمهیدات لازم برای تولید و عرضه واحدهای مسکونی را فراهم نماید. وزارت راه و شهرسازی موظف است با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نسبت به شناسایی خانوارهای فاقد مسکن متقاضی این واحدها با اولویت خانوارهای کم‌درآمد از طریق سامانه مناسب اقدام نماید. به‌منظور اجرایی نمودن مفاد این بند و کاهش قیمت تمام‌شده مسکن، سایر دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط از جمله وزارتخانه‌های نفت، نیرو، کشور، شهرداری‌ها، سازمان تأمین اجتماعی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و بانک مرکزی موظفند در زمینه ارائه مجوزهای لازم، تأمین مالی، تأمین خدمات زیربنایی و اقدامات اجرایی همکاری لازم را با وزارت راه و شهرسازی به عمل آورند. به وزارت راه و شهرسازی اجازه داده می‌شود پس از ثبت در خزانه از طریق فروش و یا تهاتر اموال غیرمنقول وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های دولتی نسبت به تأمین منابع مورد نیاز جهت حمایت از این طرح اقدام نماید. مطالبات دولت و شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی از سرمایه‌گذاران بخش خصوصی موضوع این طرح می‌تواند به‌عنوان سهم‌الشرکه آنها در طرح منظور شود.	حذف شد.	حذف شد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۳۸۸	تبصره «۹» ح - شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت مندرج در پیوست شماره (۳) این قانون، مکلفند در اجرای تکالیف قانونی مربوط، حداقل چهار درصد (۴۰٪) از هزینه امور پژوهشی خود مندرج در آن پیوست را در مقاطع سه‌ماهه به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪)، به حساب خامی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند تا در راستای حل مسائل و مشکلات خود از طریق توافق‌نامه با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اعم از دولتی و غیردولتی و جهاد دانشگاهی و در قالب طرح (پروژه)‌های کاربردی، عناوین پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی، طرح (پروژه)‌های پسادکتری و طرح (پروژه)‌های تحقیقاتی دانش‌آموختگان تحصیلات تکمیلی غیرشاغل به مصرف برسانند. مانده اعتبار این حساب جهت استمرار اقدامات مذکور به سال مالی بعد منتقل می‌شود.	تبصره «۹» ح - شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت مندرج در پیوست شماره (۳) این قانون، مکلفند در اجرای تکالیف قانونی مربوط، حداقل چهار درصد (۴۰٪) از هزینه امور پژوهشی خود مندرج در آن پیوست را در مقاطع سه‌ماهه به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪)، به حساب خامی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند تا در راستای حل مسائل و مشکلات خود از طریق توافق‌نامه با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اعم از دولتی و غیردولتی و جهاد دانشگاهی و در قالب طرح (پروژه)‌های کاربردی، عناوین پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی، طرح (پروژه)‌های پسادکتری و طرح (پروژه)‌های تحقیقاتی دانش‌آموختگان تحصیلات تکمیلی غیرشاغل به مصرف برسانند.	تبصره «۹» و - شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت مندرج در پیوست شماره (۳) این قانون، مکلفند در اجرای تکالیف قانونی مربوط، حداقل چهار درصد (۴۰٪) از هزینه امور پژوهشی خود مندرج در آن پیوست را در مقاطع سه‌ماهه به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪)، به حساب خامی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند تا در راستای حل مسائل و مشکلات خود از طریق توافق‌نامه با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اعم از دولتی و غیردولتی و جهاد دانشگاهی و حوزه‌های علمیه در قالب طرح (پروژه)‌های کاربردی، عناوین پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی، طرح (پروژه)‌های پسادکتری و طرح (پروژه)‌های تحقیقاتی دانش‌آموختگان تحصیلات تکمیلی غیرشاغل به مصرف برسانند. در صورت واریز نشدن وجوه مربوط در موعد مقرر توسط هریک از شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت، به خزانه‌داری کل کشور اجازه داده می‌شود رأساً مبلغ مربوط را از حساب آنها نزد خزانه برداشت کرده و آن را به حساب خاص موضوع این بند واریز کند. این مبالغ برای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و جهاد دانشگاهی مازاد بر درآمد اختصاصی پیش‌بینی شده آنها در این قانون محسوب و عیناً پس از تبادل توافق‌نامه توسط آنها با سازمان برنامه و بودجه کشور و خزانه‌داری کل کشور، توسط خزانه‌داری کل کشور به مؤسسات آموزش عالی یا پژوهشی و یا جهاد دانشگاهی طرف قرارداد برگشت داده می‌شود، به طوری که تا پایان سال مالی کل مبلغ توافق‌نامه‌ها تسویه شود. اعتبارات موضوع این بند در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی اعم از دولتی و غیردولتی و فناوری و جهاد دانشگاهی و حوزه‌های علمیه در قالب قراردادهای مشخص هزینه می‌شود. حداقل سهم قابل پرداخت به دانشجویان، پژوهشگران پسادکتری، دانش‌آموختگان پژوهشگر و نیروهای کارورز از مبلغ هر طرح (پروژه) شصت درصد (۶۰٪) است. شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات موضوع این بند می‌توانند حداکثر تا ده درصد (۱۰٪) از مبلغ چهار درصد (۴۰٪) هزینه امور پژوهشی مذکور را از طریق دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی اعم از دولتی و غیردولتی وابسته به خود و جهاد دانشگاهی و حوزه‌های علمیه در چارچوب آیین‌نامه اجرایی این بند هزینه کنند. سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به تخصیص صد درصد (۱۰۰٪) این منابع، اقدام و وجوه مصرف نشده دستگاه‌های اجرایی را در بودجه‌های سنواتی پیش‌بینی می‌نماید.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۳۸۹	تبصره «۹» ط - در راستای تحقق ماده (۷۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و در جهت اجرای اصل (۳۰) قانون اساسی، آستان قدس رضوی و آن دسته از مؤسسات و بنگاه‌های اقتصادی زیرمجموعه نیروهای مسلح و ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) به استثنای مواردی که اذن ولی فقیه مبنی بر عدم پرداخت مالیات و یا نحوه تسویه آن را دارند، موظفند نسبت به واریز مالیات خود در ردیف خامی نزد خزانه‌داری کل کشور اقدام کنند. معادل مبالغ واریزی توسط آستان قدس رضوی از محل ردیف‌های هزینه‌ای مربوط، صرف توسعه عدالت آموزشی، نوسازی، مقاوم‌سازی و خرید تجهیزات برای مدارس روستایی و مناطق محروم و خوابگاه‌های دانش‌آموزی کم‌میتا امداد امام خمینی (ره) در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می‌گیرد.	تبصره «۹» ط - در راستای تحقق ماده (۷۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و در جهت اجرای اصل (۳۰) قانون اساسی، آستان قدس رضوی و آن دسته از مؤسسات و بنگاه‌های اقتصادی زیرمجموعه نیروهای مسلح و ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) به استثنای مواردی که اذن ولی فقیه مبنی بر عدم پرداخت مالیات و یا نحوه تسویه آن را دارند، موظفند نسبت به واریز مالیات خود به خزانه موضوع ردیف ۱۱۰۱۱۲ اقدام کنند. معادل درآمد واریزی از محل ردیف‌های هزینه‌ای مربوط، به منظور توسعه عدالت آموزشی، نوسازی، مقاوم‌سازی و خرید تجهیزات برای مدارس روستایی و مناطق محروم و خوابگاه‌های دانش‌آموزی کم‌میتا امداد امام خمینی (ره) در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می‌گیرد.	تبصره «۹» ز- در راستای تحقق ماده (۷۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و در جهت اجرای اصل (۳۰) قانون اساسی، آن دسته از مؤسسات و بنگاه‌های اقتصادی زیرمجموعه نیروهای مسلح و ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) به استثنای مواردی که اذن ولی فقیه مبنی بر عدم پرداخت مالیات و یا نحوه تسویه آن را دارند، موظفند نسبت به واریز مالیات خود به حساب خزانه‌داری کل کشور موضوع ردیف ۱۱۰۱۱۲ واریز نمایند. معادل درآمد واریزی از محل ردیف ۵۵ - ۵۳۰۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون، به منظور توسعه عدالت آموزشی، نوسازی، مقاوم‌سازی و خرید تجهیزات برای مدارس روستایی و مناطق محروم و خوابگاه‌های دانش‌آموزی کم‌میتا امداد امام خمینی (ره) در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می‌گیرد.
۳۹۰	تبصره «۹» ک - با توجه به نیاز وزارت آموزش و پرورش به فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی برای استفاده دانش‌آموزان، از ابتدای سال ۱۳۹۹ کلیه دستگاه‌های اجرایی که در فضاهای مربوط به آموزش و پرورش مستقر می‌باشند، مکلفند ظرف مدت ۶ ماه نسبت به تخلیه ساختمان فضاهای مذکور و تحویل آن به وزارت آموزش و پرورش اقدام کنند.	حذف شد.	حذف شد.
۳۹۱	تبصره «۹» م - در سال ۱۳۹۹ پذیرش و تامین اعتبار برای پذیرش دانشجوی جدید در مراکز و مؤسسات پژوهشی دولتی وابسته به دستگاه‌های اجرایی به غیر از وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ممنوع است. وزارتخانه‌های مذکور موظفند ظرفیت پذیرش دانشجوی جدید در مراکز و مؤسسات پژوهشی وابسته به خود از جمله پژوهشکده و پژوهشگاه را بیست درصد (۲۰٪) کاهش دهند.	حذف شد.	حذف شد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۳۹۲	تبصره «۹» ن - در سال ۱۳۹۹ صدور مجوز برای تأسیس مراکز و مؤسسات پژوهشی دولتی جدید برای دستگاه‌های اجرایی ممنوع است. سازمان‌های برنامه و بودجه کشور و اداری و استخدامی کشور با همکاری وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظفند براساس عملکرد مؤسسات پژوهشی دستگاه‌های اجرایی درخصوص سامان‌دهی (تمدید، ادغام و یا لغو مجوز) آنها اقدام کنند.	حذف شد.	حذف شد.
۳۹۳	تبصره «۹» بند الحاقی «۲» - به‌منظور افزایش فرصت‌های برابر و توسعه عدالت آموزشی، ارتقای کیفیت آموزش عالی، تسهیل دسترسی به تحصیلات تکمیلی، ایجاد منابع پایدار و افزایش بهره‌وری در استفاده از منابع عمومی، حمایت از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی و طرح (پروژه)‌های پسادکترای در جهت حل نیازهای کشور و مشارکت در طرح (پروژه)‌های تحقیقاتی، صندوق توسعه علمی و پژوهشی کشور تشکیل می‌شود. این صندوق وابسته به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری است و به‌عنوان یک نهاد عمومی غیردولتی دارای استقلال استخدامی، اداری، مالی و معاملاتی است و براساس اساسنامه و مصوبات هیئت‌امنا در چارچوب قوانین و مقررات مربوطه زیر نظر رئیس‌جمهور اداره می‌شود. سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است با همکاری وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی آیین‌نامه اجرایی این بند را تهیه نماید. منابع مورد نیاز این بند از محل بند «ح» این تبصره تأمین می‌شود.	حذف شد.	حذف شد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۳۹۴	تبصره «۱۲» د-۱. دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه مکلفند تا پایان خردادماه سال ۱۳۹۹، اطلاعات ساختمان‌ها، فضاها، ادارات، غیراداری و سایر اموال و دارایی‌های غیرمنقول را در سامانه جامع اموال دستگاه‌های اجرایی (سادا) تکمیل کنند. تخصیص اعتبارات طرح‌های تعمیرات اساسی و ماشین‌آلات و تجهیزات در سال ۱۳۹۹ منوط به ثبت اطلاعات موضوع این بند است. استانداردها مکلفند ضمن صحت‌سنجی اطلاعات استانی موضوع این بند، با همکاری دستگاه اجرایی استانی نسبت به ارائه پیشنهاد مولدسازی دارایی‌های مازاد به وزارت امور اقتصادی و دارایی اقدام نمایند. شرکت‌های دولتی مکلفند پیشنهاد مولدسازی اموال غیرمنقول دولتی در اختیار را با اخذ مجوز هیئت‌وزیران و اموال متعلق به شرکت را به مجمع عمومی سالیانه در سال ۱۳۹۹ ارائه نمایند. مجامع عمومی شرکت‌های موضوع این بند موظفند تصمیمات لازم را در خصوص مولدسازی دارایی‌ها اتخاذ نمایند. وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است نسبت به ایجاد دسترسی نظارتی برای سازمان برنامه و بودجه کشور، استانداردها و دسترسی عمومی به سامانه مزبور تا پایان سال ۱۳۹۹ اقدام نماید.	تبصره «۱۲» د-۱. دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه مکلفند تا پایان خردادماه سال ۱۳۹۹، اطلاعات ساختمان‌ها، فضاها، ادارات، غیراداری و سایر اموال و دارایی‌های غیرمنقول را در سامانه جامع اموال دستگاه‌های اجرایی (سادا) تکمیل کنند. تخصیص اعتبارات طرح‌های تعمیرات اساسی و ماشین‌آلات و تجهیزات در سال ۱۳۹۹ منوط به ثبت اطلاعات موضوع این بند است. استانداردها مکلفند ضمن صحت‌سنجی اطلاعات استانی موضوع این بند، با همکاری دستگاه اجرایی استانی نسبت به ارائه پیشنهاد مولدسازی دارایی‌های مازاد به وزارت امور اقتصادی و دارایی اقدام نمایند. شرکت‌های دولتی مکلفند پیشنهاد مولدسازی اموال غیرمنقول دولتی در اختیار را با اخذ مجوز هیئت‌وزیران و اموال متعلق به شرکت را به مجمع عمومی سالیانه در سال ۱۳۹۹ ارائه نمایند. مجامع عمومی شرکت‌های موضوع این بند موظفند تصمیمات لازم را در خصوص مولدسازی دارایی‌ها اتخاذ نمایند. وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است نسبت به ایجاد دسترسی نظارتی برای سازمان برنامه و بودجه کشور، استانداردها و دسترسی عمومی به سامانه مزبور تا پایان سال ۱۳۹۹ اقدام نماید. ^۱	حذف شد.
۳۹۵	تبصره «۲۱» بند الحاقی «۴»- سازمان اداری و استخدامی کشور مکلف است گزارش عملکرد دولت در اجرای بند «الف» ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه مبنی بر کاهش حجم، اندازه و ساختار دستگاه‌های اجرایی را در خصوص تعداد پست‌های سازمانی به تفکیک بلاتصدی و با تصدی و تعداد نیروی انسانی به تفکیک نوع قرارداد (رسمی، پیمانی، قرارداد کار معین و کارگری) هر سه‌ماه یکبار به تفکیک سطوح وزارتخانه و به تفکیک استان به کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی ارائه کند.	حذف شد.	تبصره «۲۵» بند ه- سازمان اداری و استخدامی کشور مکلف است گزارش عملکرد دولت در اجرای بند «الف» ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه مبنی بر کاهش حجم، اندازه و ساختار دستگاه‌های اجرایی را در خصوص تعداد پست‌های سازمانی به تفکیک بلاتصدی و با تصدی و تعداد نیروی انسانی به تفکیک نوع قرارداد (رسمی، پیمانی، قرارداد کار معین و کارگری) هر سه‌ماه یکبار به تفکیک سطوح وزارتخانه و به تفکیک استان به کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.
۳۹۶	تبصره «۱۵» بند الحاقی «۲»- به‌منظور تأمین کمبود نیروی انسانی متخصص در شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور، شاغلان (کارکنان) شرکت‌های آب و فاضلاب استانی می‌توانند در شرکت مذکور به‌مورت مأمور ادامه خدمت دهند.	حذف شد.	حذف شد.

۱. در متن مصوبه اصلاحی مجلس این عبارت آمده است:

ایراد ردیف (۳-۰۱) شورای محترم نگهبان در خصوص جزء ۱ بند تبصره ۲۱ پس از توضیحات کمیسیون برای شورای محترم مرتفع گردید.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۳۹۷	تبصره «۱۵» بند الحاقی «۳» - وزارت نیرو از طریق شرکت‌های تابعه ذی ربط مکلف است حقوق و مزایای کلیه شاغلان پست‌های فشار قوی برق کشور با اولویت کاروران (اپراتورهای) پست‌های فوق توزیع و انتقال برق را در چارچوب طرح طبقه‌بندی مشاغل کارگری وزارت نیرو تعیین کند.	حذف شد.	حذف شد.
۳۹۸	تبصره «۱۷» الف - به منظور رعایت عدالت در سلامت و پایداری منابع، در سال ۱۳۹۹ ارائه بسته خدمات بیمه پایه تعریف شده برای کلیه اقشار که براساس آزمون وسیع به صورت رایگان تحت پوشش بیمه پایه سلامت قرار می‌گیرند، از طریق نظام ارجاع، پزشک خانواده و در مراکز دانشگاهی انجام می‌شود. بهره‌مندی از سطح خدمات بالاتر اعم از خدمات ارائه شده در مراکز غیردولتی و بیشتر از بسته خدمات بیمه پایه تعریف شده فوق‌الذکر، مستلزم مشارکت مالی بیمه‌شدگان در پرداخت حق سرانه بیمه خواهد بود. هزینه مربوط از محل ردیف ۱۲۹۲۰۳ تأمین می‌شود. روستائیان، عشایر و ساکنان شهرهای زیر بیست هزار نفر جمعیت مشمول نظام ارجاع و پزشک خانواده می‌باشند. در صورت عدم امکان دسترسی به خدمات پزشک خانواده، ارائه خدمات به اقشار مذکور (تحت پوشش رایگان بیمه پایه سلامت) بدون رعایت نظام ارجاع و پزشک خانواده، صرفاً با مراجعه به مراکز دانشگاهی و با تعرفه دولتی امکان‌پذیر است. افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) مشمول آزمون وسیع نمی‌باشند.	تبصره «۱۷» الف - به منظور رعایت عدالت در سلامت و پایداری منابع، در سال ۱۳۹۹ ارائه بسته خدمات بیمه پایه تعریف شده برای کلیه اقشار که براساس آزمون وسیع به صورت رایگان تحت پوشش بیمه پایه سلامت قرار می‌گیرند، از طریق نظام ارجاع، پزشک خانواده و در مراکز دانشگاهی انجام می‌شود. بهره‌مندی از سطح خدمات بالاتر اعم از خدمات ارائه شده در مراکز غیردولتی و بیشتر از بسته خدمات بیمه پایه تعریف شده فوق‌الذکر، مستلزم مشارکت مالی بیمه‌شدگان در پرداخت حق سرانه بیمه خواهد بود. هزینه مربوط از محل ردیف ۱۲۹۲۰۳ تأمین می‌شود. روستائیان، عشایر و ساکنان شهرهای زیر بیست هزار نفر جمعیت مشمول نظام ارجاع و پزشک خانواده می‌باشند. در صورت عدم امکان دسترسی به خدمات پزشک خانواده، ارائه خدمات به اقشار مذکور (تحت پوشش رایگان بیمه پایه سلامت) بدون رعایت نظام ارجاع و پزشک خانواده صرفاً با مراجعه به مراکز دانشگاهی و با تعرفه دولتی امکان‌پذیر است. افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) مشمول آزمون وسیع نمی‌باشند. ^۱	تبصره «۱۷» الف - به منظور رعایت عدالت در سلامت و پایداری منابع و ارائه بسته خدمات بیمه پایه تعریف شده برای کلیه اقشار که براساس ارزیابی وسیع به صورت رایگان تحت پوشش بیمه پایه سلامت قرار می‌گیرند، از طریق نظام ارجاع و یا پزشک خانواده و در بخش‌های دولتی و غیردولتی طرف قرارداد اجرای برنامه مذکور انجام می‌شود. بیمه‌شدگان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) مشمول ارزیابی وسیع نمی‌باشند. به منظور کاهش سهم پرداخت بیمه‌شدگان مشمول این بند در صورت رعایت نظام ارجاع، مابه‌التفاوت تعرفه دولتی و غیردولتی در بخش سرپایی در قالب افزایش سهم سازمان بیمه‌گر در سقف اعتبارات مصوب پرداخت می‌گردد. در صورت عدم دسترسی به خدمات پزشک خانواده یا نظام ارجاع ارائه خدمات به اقشار مذکور (تحت پوشش رایگان بیمه پایه سلامت) در بخش دولتی- دانشگاهی امکان‌پذیر می‌باشد. روستائیان، عشایر و ساکنین شهرهای زیر بیست هزار نفر جمعیت مشمول نظام ارجاع و پزشک خانواده می‌باشند. براساس ماده (۷۰) قانون برنامه ششم توسعه، پوشش بیمه سلامت برای تمامی آحاد جمعیت کشور اجباری است.

۱. در متن مصوبه اصلاحی مجلس این عبارت آمده است:
ایراد ردیف (۴۱-۱) شورای محترم نگهبان در خصوص بند الف تبصره ۷۱ پس از توضیحات کمیسیون برای شورای محترم مرتفع گردید.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۳۹۹	تبصره «۱۷» ج- جزء الحاقی «۲»- صاحبان جرف پزشکی و پیراپزشکی و همچنین کلیه مراکز بهداشتی، تشخیصی، درمانی و دارویی اعم از دولتی، غیردولتی، خیریه و خصوصی مکلفند براساس برنامه‌ای که از سوی سازمان بیمه سلامت ایران ابلاغ می‌شود بدون استفاده از دفترچه و مبتنی بر نسخه الکترونیکی حاوی امضای معتبر منطبق با ماده (۱۰) قانون تجارت الکترونیک و با استفاده از سامانه استحقاق سنجی سازمان بیمه سلامت مبتنی بر پایگاه اطلاعات برخط بیمه شدگان درمان کشور، در زمان ارائه خدمت برای کلیه بیمه شدگان کشور استحقاق سنجی نمایند. سازمان‌های بیمه‌گر مکلفند پرداخت مطالبات آن دسته از مراکز که بدون نسخ کاغذی و مبتنی بر بستر الکترونیک، خدمات سلامت ارائه می‌نمایند را در اولویت پرداخت قرار دهند.	حذف شد.	حذف شد.
۴۰۰	تبصره «۱۷» بند الحاقی «۲»- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است در سال ۱۳۹۹ نسبت به سامان‌دهی شبکه توزیع تجهیزات و ملزومات پزشکی اقدام نماید. آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این قانون با پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	حذف شد.	حذف شد.
۴۰۱	تبصره «۱۸» بند الحاقی - سندوق ضمانت صادرات ایران به فهرست مصادیق ماده (۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور با اصلاحات و الحاقات بعدی اضافه می‌شود.	حذف شد.	حذف شد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۰۲	تبصره «۱۹» ۱- به دولت اجازه داده می‌شود تا ۱۰ درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای این قانون را کسر و به ردیف شماره ۳۸ - ۵۵۰۰۰۰ واریز کند تا با اعتبار مصوب طرح‌ها و زیرطرح‌های مندرج در قسمت دوم پیوست شماره (۱) این قانون، در قالب یارانه سود، وجوه اداره‌شده و یا کمک، برای قراردادهای مذکور اختصاص دهد. جابه‌جایی اعتبارات، طرح‌ها و زیرطرح‌های مندرج در قسمت دوم پیوست شماره (۱) این قانون و اولویت‌بندی آنها توسط سازمان برنامه و بودجه کشور انجام می‌شود. نحوه توزیع اعتبارات طرح (پروژه) های استانی توسط شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان تعیین می‌شود.	تبصره «۱۹» ۱- به دولت اجازه داده می‌شود تا ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای هر دستگاه اجرایی مندرج در این قانون را کسر و به ردیف شماره ۳۸ - ۵۵۰۰۰۰ واریز کند تا با اعتبار مصوب طرح‌ها و زیرطرح‌های همان دستگاه اجرایی مندرج در قسمت دوم پیوست شماره (۱) این قانون، در قالب یارانه سود، وجوه اداره‌شده و یا کمک، برای قراردادهای مذکور اختصاص دهد. جابه‌جایی اعتبارات، طرح‌ها و زیرطرح‌های مندرج در قسمت دوم پیوست شماره (۱) این قانون و اولویت‌بندی آنها توسط سازمان برنامه و بودجه کشور انجام می‌شود. نحوه توزیع اعتبارات طرح (پروژه) های استانی توسط شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان تعیین می‌شود.	حذف شد.
۴۰۳	تبصره «۱۹» ۴- شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان تا سقف ۱۰ درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای استان را برای طرح‌های جدید استانی اختصاص دهد و برای طرح‌های جدید بیش از سقف تعیین شده صرفاً از طریق سازوکار مشارکت عمومی - خصوصی مجاز می‌باشد. خرید محصول طرح‌های مشارکتی از محل اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای و هزینه‌ای استان طرح‌های استانی مصوب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان امکان‌پذیر می‌باشد.	تبصره «۱۹» ۴- شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان تا سقف ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای استان را برای طرح‌های جدید استانی اختصاص دهد و برای طرح‌های جدید بیش از سقف تعیین شده صرفاً در قالب ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مجاز می‌باشد. خرید محصول طرح‌های مشارکتی از محل اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای و هزینه‌ای استان طرح‌های استانی مصوب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان امکان‌پذیر می‌باشد.	حذف شد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۰۴	تبصره «۱۹» بندالحاقی - اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران موظف است به منظور تحقق اهداف مندرج در جزء «۴» بند «الف» ماده (۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی مصوب ۱۳۹۸/۲/۱۵ و آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۰) قانون مقررات صادرات و واردات، گزارش رتبه‌بندی تولیدکنندگان کالا و عرضه‌کنندگان و پیمانکاران طراحی - ساخت و رتبه‌بندی کارتهای بازرگانی را بر اساس ضوابط مورد عمل خود انجام دهد و هر ۶ ماه یکبار به کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی اعلام نماید. تشخیص صلاحیت و طبقه‌بندی مهندسان و پیمانکاران طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای موضوع ماده (۲۲) قانون برنامه و بودجه کشور و وظایف موضوع ماده (۳۴) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور جهت طرح (پروژه)هایی که از وجوه عمومی استفاده می‌کنند، از شمول این حکم مستثنا هستند. آیین‌نامه اجرایی این تبصره توسط سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	حذف شد.	حذف شد.
۴۰۵	تبصره «۲۰» ۴- در اجرای حکم بند «۱۶» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و بند «الف» ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه، در صورتی که واحد مجری بخشی از کارکنان خود را حداکثر تا ده درصد (۱۰٪) نسبت به انجام مأموریت‌های خود مازاد تشخیص دهد، می‌تواند آنها را در اختیار دستگاه اجرایی ذی‌ربط قرار دهد تا پس از تأیید بالاترین مقام دستگاه اجرایی مذکور، وفق قوانین و مقررات مربوط (جابه‌جایی به واحد دیگری در همان دستگاه، جابه‌جایی به دستگاه اجرایی دیگری در همان شهر یا شهرستان و جابه‌جایی به سایر شهرها و شهرستان‌های دیگر در همان دستگاه اجرایی و یا سایر دستگاه‌های اجرایی با رضایت مستخدم و موافقت سازمان اداری و استخدامی کشور) اقدام نماید. در صورت عدم موافقت مستخدم، وفق مقررات مربوط، در خصوص نیروهای رسمی و پیمانی نسبت به بازنشستگی یا بازخریدی و در مورد نیروهای قراردادی نسبت به فسخ قرارداد و بازخریدی آنها اقدام کند.	تبصره «۲۰» ۴- در اجرای حکم بند «۱۶» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و بند «الف» ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه، در صورتی که واحد مجری بخشی از کارکنان خود را حداکثر تا ده درصد (۱۰٪) نسبت به انجام مأموریت‌های خود مازاد تشخیص دهد، می‌تواند آنها را در اختیار دستگاه اجرایی ذی‌ربط قرار دهد تا پس از تأیید بالاترین مقام دستگاه اجرایی مذکور، وفق قوانین و مقررات مربوط (جابه‌جایی به واحد دیگری در همان دستگاه، جابه‌جایی به دستگاه اجرایی دیگری در همان شهر یا شهرستان و جابه‌جایی به سایر شهرها و شهرستان‌های دیگر در همان دستگاه اجرایی و یا سایر دستگاه‌های اجرایی با رضایت مستخدم و موافقت سازمان اداری و استخدامی کشور) اقدام نماید. در صورت عدم موافقت مستخدم، وفق مقررات مربوط، در خصوص نیروهای رسمی و پیمانی نسبت به بازنشستگی یا بازخریدی و در مورد نیروهای قراردادی نسبت به فسخ قرارداد و بازخریدی آنها اقدام کند. ^۱	حذف شد.

۱. در متن مصوبه اصلاحی مجلس این عبارت آمده است:

ایراد ردیف (۷۱-۲) شورای محترم نگهبان در خصوص جزء ۴ بند ج تبصره ۲۰ پس از توضیحات کمیسیون برای شورای محترم مرتفع گردید

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۰۶	تبصره «۲۰» د - دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۵) قانون برنامه ششم توسعه با رعایت احکام این ماده، مجاز به تأمین حداقل ۱۰ درصد (۱۰٪) از وظایف این ماده از طریق واگذاری و خرید خدمات می‌باشند. همچنین ایجاد هرگونه واحد اداری یا عملیاتی جدید برای انجام وظایف موضوع ماده فوق‌الذکر ممنوع است و تأمین خدمات مورد نیاز از طریق سازوکار پیش‌بینی شده در این ماده و اعتبارات مصوب امکان‌پذیر است.	حذف شد.	حذف شد.
۴۰۷	تبصره «۲۰» ه - ۱. در راستای اجرای کامل حسابداری تعهدی، مهلت تعهد و پرداخت اعتبارات هزینه‌ای و تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی اعم از اینکه از محل منابع بودجه عمومی یا اختصاصی تأمین شده باشد و تا پایان سال مالی توسط خزانه‌داری کل کشور به حساب‌های مربوطه دستگاه‌های ذی‌ربط واریز گردیده باشد، تا پایان همان سال می‌باشد. مانده وجوه مصرف‌نشده پایان سال، به سال بعد منتقل و تا پایان مهلت‌های تعیین شده در قانون اصلاح مواد (۶۳) و (۶۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۷۹/۱۲/۱۵ قابل مصرف خواهد بود. عملکرد این وجوه در صورت حساب عملکرد بودجه سال ۱۴۰۱ درج خواهد شد.	تبصره «۲۰» د - ۱. در راستای اجرای کامل حسابداری تعهدی، مهلت تعهد و پرداخت اعتبارات هزینه‌ای و تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی اعم از اینکه از محل منابع بودجه عمومی یا اختصاصی تأمین شده باشد و تا پایان سال مالی توسط خزانه‌داری کل کشور به حساب‌های مربوطه دستگاه‌های ذی‌ربط واریز شده باشد، تا پایان همان سال می‌باشد. مانده وجوه مصرف نشده پایان سال، به خزانه برگشت داده می‌شود و برای تعهدات مربوطه در سال بعد در راستای موافقت‌نامه مربوطه تا پایان سال جدید قابل مصرف است.	تبصره «۱۹» د - ۱. در راستای اجرای کامل حسابداری تعهدی، مهلت تعهد و پرداخت اعتبارات هزینه‌ای و تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی اعم از اینکه از محل منابع بودجه عمومی یا اختصاصی تأمین شده باشد و تا پایان سال مالی توسط خزانه‌داری کل کشور به حساب‌های مربوطه دستگاه‌های ذی‌ربط واریز گردیده باشد، تا پایان همان سال می‌باشد. مانده وجوه مصرف‌نشده پایان سال، به سال بعد منتقل و تا پایان مهلت‌های تعیین شده در قانون اصلاح مواد (۶۳) و (۶۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۷۹/۱۲/۱۵ قابل مصرف خواهد بود. عملکرد این وجوه در صورت حساب عملکرد بودجه سال ۱۴۰۱ درج خواهد شد.
۴۰۸	تبصره «۲۰» و - عبارت «هشت میلیارد (۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال» مندرج در ماده (۸۷) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت به عبارت «پنجاه برابر سقف نصاب معاملات متوسط» تغییر می‌یابد.	حذف شد.	حذف شد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۰۹	تبصره «۱» و- ۱. شرکت ملی نفت ایران مکلف است در صورت درخواست دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط تا مبلغ نهمصد هزار میلیارد (۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از خالص بدهی‌های قطعی خود به اشخاص حقیقی، تعاونی و خصوصی که در چارچوب مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده و همچنین اجرای تکالیف این قانون از جمله پرداخت تعهدات مربوط به طرح‌های عمرانی را از محل تحویل نفت خام به این اشخاص براساس قیمت بورس انرژی یا قیمت منطقه‌ای، تسویه و از طریق منابع و مصارف عمومی دولت و براساس جدول شماره (۲۱) این قانون با خزانهداری کل اعمال حساب کند. اجرای این حکم، منوط به اجرایی شدن سقف تعیین شده در بند «ب» این تبصره نیست و مازاد بر سقف مندرج در این بند است.	تبصره «۱» و- دولت مکلف است از طریق شرکت ملی نفت ایران در صورت درخواست دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط تا مبلغ نهمصد هزار میلیارد (۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از خالص بدهی‌های قطعی خود به اشخاص حقیقی، تعاونی و خصوصی که در چارچوب مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده و همچنین اجرای تکالیف این قانون از جمله پرداخت تعهدات مربوط به طرح‌های عمرانی را از محل تحویل نفت خام به این اشخاص براساس قیمت بورس انرژی یا قیمت منطقه‌ای، تسویه و از طریق منابع و مصارف عمومی دولت و براساس جدول شماره (۲۱) این قانون با خزانهداری کل اعمال حساب کند. اجرای این حکم، منوط به اجرایی شدن سقف تعیین شده در بند «ب» این تبصره نیست و مازاد بر سقف مندرج در بند مذکور است.	تبصره «۱» ی- دولت مکلف است از طریق شرکت ملی نفت ایران در صورت درخواست دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط تا مبلغ نهمصد هزار میلیارد (۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از خالص بدهی‌های قطعی خود به اشخاص حقیقی، تعاونی، بنیاد مستضعفان، ستاد اجرایی فرمان امام (ره) و بخش‌های خصوصی که در چارچوب قوانین تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده و همچنین اجرای تکالیف این قانون از جمله پرداخت تعهدات مربوط به طرح‌های عمرانی، دفاعی و هسته‌ای از محل تحویل نفت خام و میعانات گازی صادراتی به این اشخاص براساس قیمت روز صادراتی شرکت ملی نفت ایران تسویه و از طریق منابع و مصارف عمومی دولت و براساس جدول شماره (۲۱) این قانون با خزانهداری کل کشور، اعمال حساب کند.
	۲. دولت مجاز است در صورت تقاضای اشخاص حقیقی، تعاونی و خصوصی دارای انواع اوراق مالی اسلامی با سررسید زودتر از خردادماه سال ۱۴۰۰، تا سقف صد و پنجاه هزار میلیارد (۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از طریق تحویل نفت خام صادراتی به این اشخاص به میزان ارزش اسمی اوراق با قیمت بورس انرژی تسویه نماید.	همچنین در صورت تقاضای اشخاص حقیقی، تعاونی و خصوصی دارای انواع اوراق مالی اسلامی با سررسید زودتر از خردادماه سال ۱۴۰۰، تا سقف یکصد و پنجاه هزار میلیارد (۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از طریق تحویل نفت خام صادراتی به این اشخاص به میزان ارزش اسمی اوراق با قیمت بورس انرژی تسویه نماید.	اجرای این حکم منوط به اجرایی شدن سقف تعیین شده در بند «ب» این تبصره نیست و مازاد بر سقف مندرج در بند مذکور است. همچنین در صورت تقاضای اشخاص حقیقی، تعاونی و خصوصی دارای انواع اوراق مالی اسلامی با سررسید زودتر از خردادماه سال ۱۴۰۰، تا سقف یکصد و پنجاه هزار میلیارد (۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از طریق تحویل نفت خام صادراتی به این اشخاص به میزان ارزش اسمی اوراق با قیمت بورس انرژی تسویه نماید.
	متناسب با میزان استفاده از سازوکار این بند، معادل بیست درصد (۲۰٪) جهت پرداخت سهم صندوق توسعه ملی و چهارده و نیم درصد به‌عنوان سهم شرکت ملی نفت ایران، حواله تحویل نفت قابل انتقال به غیر در اختیار آنها می‌گیرد. مابه‌التفاوت سهم بیست درصد (۲۰٪) مذکور تا سهم قانونی سی و شش درصد (۳۶٪) صندوق توسعه ملی از تهاثر صورت گرفته به‌عنوان بدهی دولت به این صندوق ثبت و به میزان سهم شرکت ملی نفت ایران، بدهی‌های این شرکت به بانک‌ها به‌عنوان بدهی دولت به این بانک‌ها منظور می‌شود.	متناسب با میزان استفاده از سازوکار این بند، معادل بیست درصد (۲۰٪) جهت پرداخت سهم صندوق توسعه ملی و چهارده و نیم درصد (۱۴.۵٪) به‌عنوان سهم شرکت ملی نفت ایران، حواله تحویل نفت قابل انتقال به غیر در اختیار آنها قرار می‌گیرد. مابه‌التفاوت سهم بیست درصد (۲۰٪) مذکور تا سهم قانونی سی و شش درصد (۳۶٪) صندوق توسعه ملی از تهاثر صورت گرفته به‌عنوان بدهی دولت به این صندوق ثبت و به میزان سهم شرکت ملی نفت ایران، بدهی‌های این شرکت به بانک‌ها به‌عنوان بدهی دولت به این بانک‌ها منظور می‌شود.	آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری وزارتخانه‌های نفت، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.
	آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری وزارتخانه‌های نفت، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری وزارتخانه‌های نفت، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری وزارتخانه‌های نفت، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۱۰	تبصره «۱» بند الحاقی «۱» - شرکت ملی نفت ایران مکلف است در قبال خوراک تحویلی به پالایشگاه‌ها، مقدار چهار میلیون تن مواد اولیه قیر (vb) از پالایشگاه‌ها تأمین و از طریق خزانه‌داری کل کشور معادل ریالی نفت خام و (vb) تحویلی را به قیمت روز در حساب‌های فی‌مابین لحاظ و تسویه نماید.	حذف شد. ^۱	حذف شد.
۴۱۱	تبصره «۱» بند الحاقی «۳» - کلیه شرکت‌های آب و فاضلاب، توزیع برق و گاز استانی مکلفند از محل منابع داخلی خود آب، برق و گاز مورد نیاز شهرک‌های صنعتی را تا درب شهرک‌ها تأمین نمایند. انجام کلیه هزینه‌های آب، برق و گاز داخل شهرک‌های صنعتی به‌عهده شرکت شهرک‌های صنعتی است. شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌ها می‌توانند قسمتی از اعتبارات استانی را برای ایجاد زیرساخت‌های مذکور به شرکت شهرک‌های صنعتی استان اختصاص دهند.	حذف شد.	حذف شد.
۴۱۲	تبصره «۱» بند الحاقی «۴» - به شرکت ملی نفت ایران اجازه داده می‌شود در صورت درخواست بانک‌های ملت و سپه در سقف مطالبات ارزی سررسید شده آنها از شرکت مذکور و خارج از سقف مبالغ مندرج در این قانون مشروط به تأمین سهم بیست درصد (۲۰٪) صندوق توسعه ملی و کسر سهم چهارده و نیم درصد خود نسبت به تحویل نفت خام به قیمت روز صادراتی اقدام نماید.	حذف شد.	حذف شد.

۱. در عین حال، براساس قانون الحاق یک بند به تبصره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور مصوب ۱۳۹۹/۷/۳۰ مجلس، حکم مشابهی به قانون بودجه اضافه شد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۱۳	تبصره «۲» الف - ۱. به دولت اجازه داده می‌شود، واگذاری بنگاه‌های دولتی موضوع جزء «۲» بند «د» سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی ابلاغی مورخ ۱۳۸۴/۳/۱ را پس از احراز صلاحیت حرفه‌ای و اهلیت متقاضی واگذاری انجام دهد و مصارف مربوط را از طریق جدول شماره (۱۳) این قانون با تأکید بر تقویت تعاونی‌ها پرداخت کند.	تبصره «۲» الف - ۱. به دولت اجازه داده می‌شود، واگذاری بنگاه‌های دولتی موضوع جزء «۲» بند «د» سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی ابلاغی مورخ ۱۳۸۴/۳/۱ را پس از احراز صلاحیت حرفه‌ای و اهلیت متقاضی واگذاری انجام دهد و پس از واریز منابع حاصله به ردیف ۱۰۵۰۱، مصارف مربوط را از طریق جدول شماره (۱۳) این قانون با تأکید بر تقویت تعاونی‌ها پرداخت کند.	تبصره «۲» الف - ۱. به دولت اجازه داده می‌شود، بنگاه‌های دولتی مشمول گروه (۱) و (۲) موضوع ماده (۲) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۷/۳/۲۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی را پس از احراز صلاحیت حرفه‌ای و اهلیت فنی و مالی و همچنین عدم بدهی معوق متقاضی به نظام بانکی، سازمان خصوصی‌سازی و صندوق‌های بازنشستگی، واگذار نماید و پس از واریز منابع حاصله به ردیف ۱۰۵۰۱ مصارف مربوط به موضوع جزء «۱» بند «د» سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی را از طریق جدول شماره (۱۳) این قانون با تأکید بر تقویت تعاونی‌ها به صورت مالکیتی و مدیریتی پرداخت کند.
۴۱۴	تبصره «۸» بند الحاقی «۱» - به منظور تأمین بخشی از کسری منابع مورد نیاز طرح‌های سامان‌دهی و لایروبی رودخانه‌های در معرض یا مستعد وقوع سیلاب، به شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان اجازه داده می‌شود بهره‌برداری از مصالح مازاد رودخانه‌ای را در قالب قرارداد مشارکت عمومی - خصوصی، به پیمانکاران واگذار کنند و از محل این واگذاری پس از ثبت در خزانه نسبت به اجرای اقدامات پیشگیرانه مرتبط با طرح‌های مذکور و بازسازی و رفع خسارات ناشی از سیلاب اقدام کنند. دستورالعمل اجرایی این بند ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت نیرو تهیه و ابلاغ می‌گردد.	تبصره «۸» و - به منظور تأمین بخشی از کسری منابع مورد نیاز طرح‌های سامان‌دهی و لایروبی رودخانه‌های در معرض یا مستعد وقوع سیلاب، به شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان اجازه داده می‌شود بهره‌برداری از مصالح مازاد رودخانه‌ای را در قالب قرارداد مشارکت عمومی - خصوصی، به پیمانکاران واگذار و منابع حاصله را به ردیف ۲۱۰۳۰۱ واریز کنند و از محل منابع مزبور نسبت به اجرای اقدامات پیشگیرانه مرتبط با طرح‌های مذکور و بازسازی و رفع خسارات ناشی از سیلاب اقدام کنند. دستورالعمل اجرایی این بند ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت نیرو تهیه و ابلاغ می‌گردد.	تبصره «۸» و - به منظور پیشگیری و بازسازی خسارت ناشی از سیل و سامان‌دهی و لایروبی رودخانه‌ها و آب‌بندان‌ها به شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان اجازه داده می‌شود بهره‌برداری از مصالح مازاد رودخانه‌ای و خاک مازاد آب‌بندان‌ها را از طریق مزایده و انعقاد قرارداد مشارکت عمومی - خصوصی، به پیمانکاران و بهره‌برداران شن و ماسه (با به‌کارگیری پیمانکاران دارای صلاحیت) به شرط واریز حقوق دولتی واگذار نماید. در صورت وصول درآمد مازاد بر عملیات تعیین شده در قرارداد، منابع حاصله به ردیف درآمدی ۱۴۹۰۱۶ واریز می‌گردد. منابع حاصله از محل ردیف ۳۰ - ۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون در اختیار شرکت مدیریت منابع آب ایران قرار می‌گیرد تا در چارچوب موافقت‌نامه متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور صرف سامان‌دهی رودخانه‌های کشور شود. گزارش عملکرد مالی و عملیاتی این بند، هر سه ماه یکبار توسط وزارت نیرو به سازمان‌های مدیریت بحران کشور و برنامه و بودجه کشور ارسال می‌گردد. دستورالعمل اجرایی این بند ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط وزارت نیرو تهیه و ابلاغ می‌گردد.
۴۱۵	تبصره «۱۱» بند الحاقی «۶» - وزارت دادگستری مکلف است از محل منابع بند «و» این تبصره نسبت به پرداخت دیه مقتولان و مجروحان ناشی از عبور غیرمجاز از مرز که توسط یگان‌های ارتش و مرزبانی مورد اصابت گلوله قرار گرفته‌اند و همچنین سربازانی که در محیط پادگان در اثر حوادث مختلف کشته یا مجروح می‌شوند، با معرفی ارتش جمهوری اسلامی ایران تا سقف بیست درصد (۲۰٪) از محل اعتبارات ردیف ۶۴ - ۵۳۰۰۰۰ اقدام نماید.	تبصره «۱۱» ل - وزارت دادگستری مکلف است از محل منابع بند «و» این تبصره نسبت به پرداخت دیه مستحقان دریافت دیه شامل مقتولان و مجروحان ناشی از عبور غیرمجاز از مرز که توسط یگان‌های ارتش و مرزبانی مورد اصابت گلوله قرار گرفته‌اند و همچنین سربازانی که در محیط پادگان در اثر حوادث مختلف کشته یا مجروح می‌شوند، با معرفی ارتش جمهوری اسلامی ایران تا سقف بیست درصد (۲۰٪) از محل اعتبارات ردیف ۶۴ - ۵۳۰۰۰۰ اقدام نماید.	تبصره «۱۱» الف - ۴. وزارت دادگستری مکلف است از محل منابع جزء «۳» این بند نسبت به پرداخت دیه مستحقان دریافت دیه شامل مقتولان و مجروحان ناشی از عبور غیرمجاز از مرز که توسط یگان‌های ارتش، سپاه و مرزبانی مورد اصابت گلوله قرار گرفته‌اند و همچنین سربازانی که در محیط پادگان در اثر حوادث مختلف کشته یا مجروح می‌شوند، با معرفی ارتش جمهوری اسلامی ایران، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تا سقف بیست درصد (۲۰٪) از محل اعتبارات ردیف ۶۴ - ۵۳۰۰۰۰ اقدام نماید.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۱۶	تبصره «۴» ج - به دولت اجازه داده می‌شود پس از عقد قرارداد با تأمین‌کننده مالی خارجی، اقدامات قانونی لازم را برای تأمین سهم پانزده درصد (۱۵٪) تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) از محل منابع صندوق توسعه ملی به عمل آورد و برای طرح‌های ریلی هزینه کند.	تبصره «۴» ج - به دولت اجازه داده می‌شود پس از عقد قرارداد با تأمین‌کننده مالی خارجی، اقدامات قانونی لازم را برای تأمین سهم پانزده درصد (۱۵٪) تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) از محل منابع صندوق توسعه ملی به عمل آورد و برای طرح‌های ریلی هزینه کند. ^۱	حذف شد.
۴۱۷	تبصره «۲۱» ج - دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه که به نحوی از انحا از بودجه عمومی استفاده می‌کنند و هرگونه مستمری یا کمک‌هزینه معیشت به حساب جامعه هدف پرداخت می‌نمایند، مکلفند فهرست افراد تحت پوشش خود را به‌صورت ماهانه به خزانه‌داری کل کشور اعلام نمایند. این مبالغ از محل اعتبارات تخصیص‌یافته دستگاه اجرایی ذی‌ربط، توسط خزانه‌داری کل کشور به ذی‌نفع نهایی پرداخت می‌شود.	تبصره «۲۱» ج - دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه که از بودجه کل کشور برای پرداخت هرگونه مستمری یا کمک‌هزینه معیشت وجه دریافت می‌کنند، مکلفند برای پرداخت معادل وجه دریافتی به جامعه هدف فهرست افراد تحت پوشش خود را به‌صورت ماهانه به خزانه‌داری کل کشور اعلام نمایند.	حذف شد.
۴۱۸	تبصره «۵» ک- ۶. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود رأساً از دارایی‌ها و مطالبات دولت به‌عنوان پشتوانه انتشار اوراق مالی اسلامی موضوع این تبصره استفاده کند. قراردادهای عادی نقل و انتقال دارایی‌های موضوع این جز، در حکم سند رسمی محسوب می‌شود. معیار و نحوه اجرا به پیشنهاد وزارتخانه مذکور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	تبصره «۵» ک- ۶. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود رأساً از دارایی‌ها و مطالبات دولت به‌عنوان پشتوانه انتشار اوراق مالی اسلامی موضوع این تبصره استفاده کند. اموال متعلق به قوه مجریه که سند عادی نیز دارند می‌توانند به‌عنوان پشتوانه مورد استفاده قرار گیرند. آیین‌نامه اجرایی این جز، با پیشنهاد وزارتخانه مذکور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	تبصره «۵» ک- ۶. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود رأساً از دارایی‌ها و مطالبات دولت به‌عنوان پشتوانه انتشار اوراق مالی اسلامی موضوع این تبصره استفاده کند. اموال متعلق به قوه مجریه که سند عادی دارد، نیز می‌تواند به‌عنوان پشتوانه مورد استفاده قرار گیرد.
۴۱۹	تبصره «۶» و - سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند مالیات بر ارزش افزوده گروه‌هایی از مودیان مشمول قانون مالیات بر ارزش افزوده را تعیین کند. مقررات این بند درخصوص دوره‌هایی که مالیات آنها قطعی نشده است، جاری خواهد بود. ضریب ارزش افزوده هر فعالیت با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.	حذف شد.	حذف شد.

۱. در متن مصوبه اصلاحی مجلس این عبارت آمده است:
با توجه به اخذ آن مقام رهبری ایراد ردیف ۲-۳ شورای نگهبان در خصوص بند (ج) تبصره (۴) مرتفع گردید.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۲۰	تبصره «۶» ز -..... منابع حاصله برای موارد مندرج در ماده مذکور به مصرف می‌رسد. آیین‌نامه اجرایی این بند متضمن سقف و نحوه برگزاری مناقصه، تعهدات شرکت‌های بیمه‌گر و پرداخت خسارت به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	تبصره «۶» ه - منابع حاصله برای موارد مندرج در ماده مذکور به مصرف می‌رسد. آیین‌نامه اجرایی این بند متضمن سقف و نحوه برگزاری مناقصه، به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	تبصره «۶» ه -..... منابع حاصله برای موارد مندرج در ماده مذکور به مصرف می‌رسد. آیین‌نامه اجرایی این بند متضمن سقف و نحوه برگزاری مناقصه به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد. وزارتخانه‌های نفت و نیرو مکلفند گزارش مبالغ پرداختی شرکت‌های بیمه‌ای از محل منابع این بند را از شرکت‌های مذکور اخذ و گزارش آن را به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی ارائه دهند.
۴۲۱	تبصره «۶» ط - آیین‌نامه اجرایی این بند مشتمل بر میزان عوارض هر کالا، فهرست کالاهای مشمول، نرخ هزینه مدیریت پسماند کالاهای و فرایند اجرایی ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد مشترک سازمان حفاظت محیط‌زیست، وزارتخانه‌های کشور، صنعت، معدن و تجارت و امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور تدوین می‌شود و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	تبصره «۶» و - آیین‌نامه اجرایی این بند مشتمل بر میزان عوارض تا سقف یک درصد (۱٪) هر کالا، فهرست کالاهای مشمول، نرخ هزینه مدیریت پسماند کالاهای و فرایند اجرایی ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد مشترک سازمان حفاظت محیط زیست، وزارتخانه‌های کشور، صنعت، معدن و تجارت و امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور تدوین می‌شود و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	حذف شد.
۴۲۲	تبصره «۱۱» بند الحاقی «۶» - وزارت دادگستری مکلف است از محل منابع بند «و» این تبصره نسبت به پرداخت دیه مقتولان و مجروحان ناشی از عبور غیرمجاز از مرز که توسط یگان‌های ارتش و مرزبانی مورد اصابت گلوله قرار گرفته‌اند و همچنین سربازانی که در محیط پادگان در اثر حوادث مختلف کشته یا مجروح می‌شوند، با معرفی ارتش جمهوری اسلامی ایران، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تا سقف بیست درصد (۲۰٪) از محل اعتبارات ردیف ۶۴ - ۵۳۰۰۰۰ اقدام نماید.	تبصره «۱۱» ل - وزارت دادگستری مکلف است از محل منابع بند «و» این تبصره نسبت به پرداخت دیه مستحقان دریافت دیه شامل مقتولان و مجروحان ناشی از عبور غیرمجاز از مرز که توسط یگان‌های ارتش و مرزبانی مورد اصابت گلوله قرار گرفته‌اند و همچنین سربازانی که در محیط پادگان در اثر حوادث مختلف کشته یا مجروح می‌شوند، با معرفی ارتش جمهوری اسلامی ایران تا سقف بیست درصد (۲۰٪) از محل اعتبارات ردیف ۶۴ - ۵۳۰۰۰۰ اقدام نماید.	تبصره «۱۱» ۴. وزارت دادگستری مکلف است از محل منابع جزء «۳» این بند نسبت به پرداخت دیه مستحقان دریافت دیه شامل مقتولان و مجروحان ناشی از عبور غیرمجاز از مرز که توسط یگان‌های ارتش، سپاه و مرزبانی مورد اصابت گلوله قرار گرفته‌اند و همچنین سربازانی که در محیط پادگان در اثر حوادث مختلف کشته یا مجروح می‌شوند، با معرفی ارتش جمهوری اسلامی ایران، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تا سقف بیست درصد (۲۰٪) از محل اعتبارات ردیف ۶۴ - ۵۳۰۰۰۰ اقدام نماید.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۲۳	تبصره «۱۷» ج - جزء الحاقی «۱» - سازمان بیمه سلامت ایران از طریق شرکت‌های وابسته مکلف است ضمن تأمین و تدارک بسترهای الکترونیکی لازم، هنگام مراجعه بیمه‌شدگان موضوع این بند برای دریافت خدمات سلامت، کلیه خدمات اعتبارسنجی بیمه‌ای، بررسی هم‌پوشانی بیمه‌ای و پایش (کنترل) قواعد بیمه‌ای خدمت را به‌صورت الکترونیکی و از طریق سامانه (سرویس) استحقاق‌سنجی به انجام رساند. هزینه خدمات موضوع این بند با تصویب مجمع عمومی سازمان بیمه سلامت ایران تعیین و از مراجعه‌کننده (بیمه‌شده) دریافت می‌شود و هزینه‌های قانونی تبادل اطلاعات و استفاده از داده‌های سایر مراجع از این محل تأمین می‌شود.	تبصره «۱۷» ج - ۲. سازمان بیمه سلامت ایران از طریق شرکت‌های وابسته مکلف است ضمن تأمین و تدارک بسترهای الکترونیکی لازم، هنگام مراجعه بیمه‌شدگان موضوع این بند برای دریافت خدمات سلامت، کلیه خدمات اعتبارسنجی بیمه‌ای، بررسی هم‌پوشانی بیمه‌ای و پایش (کنترل) قواعد بیمه‌ای خدمت را به‌صورت الکترونیکی و از طریق سامانه (سرویس) استحقاق‌سنجی به انجام رساند. هزینه خدمات موضوع این بند به پیشنهاد مجمع عمومی سازمان بیمه سلامت ایران و تصویب هیئت‌وزیران تعیین و از مراجعه‌کننده (بیمه‌شده) دریافت می‌شود و هزینه‌های قانونی تبادل اطلاعات و استفاده از داده‌های سایر مراجع از این محل تأمین می‌شود.	حذف شد.
۴۲۴	تبصره «۱» الف - سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی و خالص صادرات گاز بیست درصد (۲۰٪) تعیین می‌شود. از کل صادرات نفت خام و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و سهم چهارده و نیم درصد شرکت دولتی تابعه وزارت نفت از محل خالص صادرات گاز طبیعی (معاف از تقسیم سود سهام دولت و مالیات با نرخ صفر) و همچنین سهم سه درصد (۳٪) موضوع ردیف درآمدی ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون اقدام کند. مبالغ مذکور به‌صورت ماهانه واریز و از ماه یازدهم سال محاسبه و تسویه می‌شود. مابه‌التفاوت سهم بیست درصد (۲۰٪) تعیین شده تا سهم قانونی سی و شش درصد (۳۶٪) صندوق توسعه ملی به‌عنوان بدهی دولت به این صندوق تلقی می‌شود.	تبصره «۱» الف - سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی و خالص صادرات گاز بیست درصد (۲۰٪) تعیین می‌شود. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در طول سال و متناسب با وصول منابع، بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم چهارده و نیم درصد شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت خام و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و سهم چهارده و نیم درصد شرکت دولتی تابعه وزارت نفت از محل خالص صادرات گاز طبیعی (معاف از تقسیم سود سهام دولت و مالیات با نرخ صفر) و همچنین سهم سه درصد (۳٪) موضوع ردیف درآمدی ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون اقدام کند. مبالغ مذکور به‌صورت ماهانه واریز و از ماه یازدهم سال محاسبه و تسویه می‌شود. مابه‌التفاوت سهم بیست درصد (۲۰٪) تعیین شده تا سهم قانونی سی و شش درصد (۳۶٪) صندوق توسعه ملی از محل ورودی این صندوق به نسبت سهم صندوق و دیگر اجزا در سال ۱۳۹۹ به‌عنوان بدهی دولت و وام تلقی می‌شود و بازپرداخت آن به صندوق با سازوکاری است که هیئت‌امانی صندوق توسعه ملی مشخص می‌کند.	تبصره «۱» الف - سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی تا سقف یک میلیون بشکه در روز و خالص صادرات گاز بیست درصد (۲۰٪) و مازاد بر یک میلیون بشکه در روز نفت خام و میعانات گازی سی و هشت درصد (۳۸٪) تعیین می‌شود. با گزارش وزارت نفت مبنی‌بر فروش و با اعلام خزانه‌داری کل، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است پس از وصول منابع بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم چهارده و نیم درصد شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت خام و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و نیز سهم چهارده و نیم درصد شرکت دولتی تابعه وزارت نفت از محل خالص صادرات گاز طبیعی (معاف از تقسیم سود سهام دولت و مالیات با نرخ صفر) و همچنین سهم سه درصد (۳٪) موضوع ردیف درآمدی ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون اقدام کند.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	گزارش هزینه‌کرد وجوه سهم چهارده و نیم درصد مربوط به سهم شرکت ملی نفت ایران هر سه ماه یکبار توسط وزارت نفت به مجلس شورای اسلامی و کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی و سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه می‌شود.	گزارش هزینه‌کرد وجوه سهم چهارده و نیم درصد مربوط به سهم شرکت ملی نفت ایران و شرکت دولتی تابعه وزارت نفت هر سه ماه یکبار توسط وزارت نفت به مجلس شورای اسلامی و کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی و سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه می‌شود.	مبالغ مذکور به‌صورت ماهانه واریز و از ماه یازدهم سال، محاسبه و تسویه می‌شود. مابه‌التفاوت سهم بیست درصد (۲۰٪) از سقف یک میلیون بشکه صادرات مذکور تا سهم قانونی سی و هشت درصد (۸۳٪) صندوق توسعه ملی از محل ورودی این صندوق به نسبت سهم صندوق و دیگر اجزا در سال ۱۴۰۰ به‌عنوان بدهی دولت و وام تلقی می‌شود و بازپرداخت آن به صندوق با سازوکاری است که در بودجه سنواتی مشخص می‌شود. هیئت نظارت صندوق توسعه ملی مکلف است، میزان مطالبات این صندوق از دولت را به تفکیک تسهیلات ریالی و ارزی و زمان سررسید آنها، رسیدگی کند و تا پایان فروردین‌ماه سال ۱۴۰۰ و هر سه ماه یکبار پس از آن به کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور گزارش دهد. دولت موظف است کلیه تسهیلات سررسید شده دریافتی خود از صندوق توسعه ملی را براساس گزارش هیئت نظارت از محل سهم دولت از مازاد یک میلیون بشکه صادرات مذکور در این بند از محل ردیف ۶ - ۱۰۳۰۰۰ جدول شماره (۸) پیوست این قانون پرداخت کند. گزارش هزینه‌کرد وجوه مربوط به سهم شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های دولتی تابعه وزارت نفت هر سه ماه یکبار توسط وزارت نفت به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی، سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه‌داری کل کشور) و دیوان محاسبات کشور ارائه می‌شود. وزارت نفت مکلف است هر ماه گزارش مقدار صادرات نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی و فراورده‌های اصلی و فرعی نفتی و گازی و ارزش حاصل و همچنین وصولی آن را به سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه‌داری کل کشور)، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور ارائه کند.

ردیف شماره	متن مورد ايراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۲۵	تبصره «۱» الف - سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی و خالص صادرات گاز بیست درصد (۲۰٪) تعیین می‌شود. از کل صادرات نفت خام و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و سهم چهارده و نیم درصد شرکت دولتی تابعه وزارت نفت از محل خالص صادرات گاز طبیعی (معاف از تقسیم سود سهام دولت و مالیات با نرخ صفر) و همچنین سهم سه درصد (۳٪) موضوع ردیف درآمدی ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون اقدام کند.	تبصره «۱» الف - سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی و خالص صادرات گاز بیست درصد (۲۰٪) تعیین می‌شود. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در طول سال و متناسب با وصول منابع، بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم چهارده و نیم درصد شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت خام و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و سهم چهارده و نیم درصد شرکت دولتی تابعه وزارت نفت از محل خالص صادرات گاز طبیعی (معاف از تقسیم سود سهام دولت و مالیات با نرخ صفر) و همچنین سهم سه درصد (۳٪) موضوع ردیف درآمدی ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون اقدام کند.	۳. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود تا سقف چهارصد هزار میلیارد (۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال از اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول مازاد دولت به‌استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتادوسوم (۸۳) قانون اساسی را بدون رعایت تشریفات مربوط به تصویب هیئت‌وزیران مندرج در ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی کشور با رعایت قوانین و مقررات از طریق مزایده عمومی در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت با رعایت قانون تجارت الکترونیک مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۱۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی و نیز مقررات تعیین شده در قانون برگزاری مناقصات به‌نحوی که با مزایده منطبق باشد به فروش رسانده و وجوه حاصل را به ردیف درآمدی ۲۱۰۲۲۱ واریز کند. دستگاه‌های اجرایی مکلفند با این وزارتخانه همکاری کنند. در صورت عدم خرید از طریق مزایده، اموال موصوف به سایر طلبکاران بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی و پیمانکاران دارای طلب از دستگاه‌های اجرایی به قیمت پایه مزایده واگذار می‌شود.
۴۲۶	تبصره «۴» ج - به دولت اجازه داده می‌شود پس از عقد قرارداد با تأمین‌کننده مالی خارجی، اقدامات قانونی لازم را برای تأمین سهم پانزده درصد (۱۵٪) تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) از محل منابع صندوق توسعه ملی به عمل آورد و برای طرح‌های ریلی هزینه کند.	تبصره «۴» ج - به دولت اجازه داده می‌شود پس از عقد قرارداد با تأمین‌کننده مالی خارجی، اقدامات قانونی لازم را برای تأمین سهم پانزده درصد (۱۵٪) تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) از محل منابع صندوق توسعه ملی به عمل آورد و برای طرح‌های ریلی هزینه کند. ^۱	تبصره «۴» ج - به دولت اجازه داده می‌شود پس از عقد قرارداد با تأمین‌کننده مالی خارجی، اقدامات قانونی لازم را برای تأمین سهم پانزده درصد (۱۵٪) تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) مرتبط با قرارداد از محل منابع صندوق توسعه ملی به عمل آورد و برای طرح‌های ریلی هزینه کند.
۴۲۷	تبصره «۶» بند الحاقی «۷» - در سال ۱۳۹۹ واردات خودروهای سبک و سنگین (با اولویت خودروهای ترکیبی (هیبریدی)) و ماشین‌آلات معدنی و راه‌سازی با ارز منشأ خارجی طبق قوانین و مقررات مجاز است.	حذف شد.	حذف شد.

۱. در متن مصوبه اصلاحی مجلس این عبارت آمده است:

با توجه به اخذ آذن مقام معظم رهبری ایراد ردیف (۲-۳) شورای محترم نگهبان در خصوص بند ج تبصره ۴ مرتفع گردید.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۲۸	تبصره «۷» هـ - به دولت اجازه داده می‌شود مطالبات قبل از سال ۱۳۹۷ سازمان‌های گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) و توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) بابت مشارکت در تأمین سرمایه بانک تخصصی صنعت و معدن و همچنین مطالبات سازمان‌های مذکور و وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه بابت سهم متعلق به آنها از واگذاری سهام مطابق قوانین مربوط را با بدهی آنها به دولت بابت مالیات و سود سهام تا سقف هفت هزار و هشتصد میلیارد (۷,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به‌صورت جمعی - خرجی از طریق گردش خزانه تهاتر کند.	تبصره «۷» هـ - به دولت اجازه داده می‌شود مطالبات قبل از سال ۱۳۹۷ سازمان‌های گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) و توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) بابت مشارکت در تأمین سرمایه بانک تخصصی صنعت و معدن و همچنین مطالبات سازمان‌های مذکور و وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه بابت سهم متعلق به آنها از واگذاری سهام مطابق قوانین مربوط مشروط به انجام تکالیف موضوع قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی را با بدهی آنها به دولت بابت مالیات و سود سهام تا سقف هفت هزار و هشتصد میلیارد (۷,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به‌صورت جمعی - خرجی از طریق گردش خزانه تهاتر کند.	تبصره «۷» هـ - به دولت اجازه داده می‌شود مطالبات قبل از سال ۱۳۹۷ سازمان‌های گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) و توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) بابت مشارکت در تأمین سرمایه بانک تخصصی صنعت و معدن و همچنین مطالبات سازمان‌های مذکور و وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه بابت سهم متعلق به آنها از واگذاری سهام مطابق قوانین مربوط، مشروط به انجام تکالیف موضوع قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی را با بدهی آنها به دولت بابت مالیات و سود سهام تا سقف ۱۰ هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به‌صورت جمعی - خرجی از طریق گردش خزانه تهاتر کند.
۴۲۹	تبصره «۱۲» د - ۳. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود تا سقف چهارصد هزار میلیارد (۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول مازاد دولت به‌استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتادوسوم (۸۳) قانون اساسی را بدون رعایت تشریفات مربوط به تصویب هیئت‌وزیران مندرج در ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی کشور با رعایت قوانین و مقررات از طریق مزایده عمومی در سامانه تدارکات الکترونیک دولت با رعایت قانون تجارت الکترونیک مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۱۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی و نیز مقررات تعیین شده در قانون برگزاری مناقصات به‌نحوی که با مزایده منطبق باشد به فروش رسانده و وجوه حاصل را به ردیف درآمدی ۲۱۰۲۲۱ واریز کند. دستگاه‌های اجرایی مکلفند با این وزارتخانه همکاری کنند. در صورت عدم خرید از طریق مزایده، اموال موصوف به سایر طلبکاران بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی و پیمانکاران دارای طلب از دستگاه‌های اجرایی به قیمت پایه مزایده واگذار می‌شود.	تبصره «۱۲» د - ۳. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود مطابق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد تا سقف چهارصد هزار میلیارد (۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول مازاد قوه مجریه به‌استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی را بدون رعایت تشریفات مربوط به تصویب هیئت‌وزیران با رعایت قوانین و مقررات از طریق مزایده عمومی در سامانه تدارکات الکترونیک دولت با رعایت قانون تجارت الکترونیک مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۱۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی و نیز مقررات تعیین شده در قانون برگزاری مناقصات به‌نحوی که با مزایده منطبق باشد به فروش رسانده و وجوه حاصل را به ردیف درآمدی ۲۱۰۲۲۱ واریز کند. دستگاه‌های اجرایی مکلفند با این وزارتخانه همکاری کنند.	تبصره «۱۲» د - ۲. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود تا سقف یکصد و هفتاد و شش هزار میلیارد (۱۷۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول و حقوق مالی مازاد دولت جمهوری اسلامی ایران (به‌استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی) را بدون رعایت تشریفات مربوط به تصویب هیئت‌وزیران با رعایت قوانین و مقررات از طریق حراج عمومی در بورس املاک و مسکن و یا از طریق مزایده عمومی در سامانه تدارکات الکترونیک دولت با رعایت قانون تجارت الکترونیک مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۱۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی و نیز مقررات تعیین شده در قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱/۲۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی به‌نحوی که با مزایده منطبق باشد به فروش رسانده و وجوه حاصل را به ردیف درآمدی ۲۱۰۲۲۱ واریز کند. استانداران و دستگاه‌های اجرایی مکلف به ارائه پیشنهاد فروش دارایی‌های مازاد دولت به وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌باشند. قوه قضائیه مجاز است اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول مازاد خود را به فروش برساند. دولت موظف است تا سقف مبلغ پانصد میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به‌صورت ماهانه از محل منابع این بند، به دانشجویان روزانه دوره دکتری دانشگاه‌های دولتی، پژوهانه پرداخت نماید.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۳۰	تبصره «۱۸» الف – ۱. به دولت اجازه داده می‌شود اعتبارات مندرج در جدول تبصره «۱۴» این قانون را در قالب وجوه اداره شده، پارانه سود، کمک بلاعوض یا منابع موضوع ماده (۵۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) در چارچوب مصوبات هیئت امناء، ضوابط، مقررات و اساسنامه صندوق توسعه ملی و همچنین تسهیلات بانکی ترکیب و برای اجرای برنامه‌های ایجاد اشتغال مولد، تثبیت اشتغال موجود، اجرای سیاست‌های بازار کار و تکمیل اجرای برنامه‌های بند «الف» تبصره «۱۸» قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ کل کشور هزینه کند.	تبصره «۱۸» الف – ۱. به دولت اجازه داده می‌شود اعتبارات مندرج در جدول تبصره «۱۴» این قانون را در قالب وجوه اداره شده، پارانه سود، کمک بلاعوض و همچنین تسهیلات بانکی ترکیب و برای اجرای برنامه‌های ایجاد اشتغال مولد، تثبیت اشتغال موجود، اجرای سیاست‌های بازار کار و تکمیل اجرای برنامه‌های بند «الف» تبصره «۱۸» قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ کل کشور هزینه کند.	حذف شد.
۴۳۱	تبصره «۱۸» هـ – به بانک‌ها و صندوق‌های عامل اجازه داده می‌شود منابع حاصل از بازپرداخت تسهیلات تلفیقی موضوع قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی مصوب ۱۳۹۶/۵/۳۱ را به نسبت سهم بازپرداخت شده هر دستگاه و نهاد صرف اعطای تسهیلات مجدد در راستای اهداف قانون نمایند.	حذف شد.	حذف شد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۳۲	تبصره «۲» الف – ... ۲. وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است تمام یا بخشی از سهام و دارایی‌های دولتی دستگاه‌های اجرایی کشور و باقی‌مانده سهام متعلق به دولت و شرکت‌های دولتی در بنگاه‌های مشمول واگذاری را مطابق روش‌های مندرج در قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی واگذار نماید. علاوه بر روش‌های فوق، واگذاری سهام در قالب صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس (ETF) و یا عرضه سهام به روش ثبت سفارش با شرایط زیر نیز مجاز است: ... ۲ – ۴ – شورای عالی بورس مکلف است سازوکار نحوه اجرای این تبصره و اساسنامه صندوق‌های مذکور را به‌گونه‌ای تنظیم نماید که وزیر تخصصی مربوطه یا نماینده معرفی‌شده توسط وی، از طرف دولت به‌عنوان دارنده واحدهای سرمایه‌گذاری ممتاز صندوق، مسئولیت اعمال مدیریت و حقوق مالکانه واحدهای سرمایه‌گذاری را برعهده داشته باشد.	در جزء «۲» بند «الف» تبصره «۲» ۲ – وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است تمام یا بخشی از سهام و دارایی‌های دولتی دستگاه‌های اجرایی زیر مجموعه قوه مجریه و باقی‌مانده سهام متعلق به دولت و شرکت‌های دولتی در بنگاه‌های مشمول واگذاری را مطابق روش‌های مندرج در قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی واگذار نماید و حاصله را به ردیف ۳۱۰۵۰۲ واریز کند. علاوه بر روش‌های فوق، واگذاری سهام در قالب صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس (ETF) مشروط به اینکه تشکیل این صندوق‌ها با مدیریت دولتی برای بلند مدت نباشد و یا عرضه سهام به روش ثبت سفارش با شرایط زیر نیز مجاز است: ... ۴ – ۲ – شورای عالی بورس مکلف است سازوکار نحوه اجرای این جزء و اساسنامه صندوق‌های مذکور را برای تصویب در هیأت وزیران به گونه‌ای پیشنهاد نماید که وزیر تخصصی مربوطه یا نماینده معرفی‌شده توسط وی، از طرف به عنوان دارنده واحدهای سرمایه‌گذاری ممتاز صندوق، مسئولیت اعمال مدیریت و حقوق مالکانه واحدهای سرمایه‌گذاری را برعهده داشته باشد.	تبصره «۲» الف – ... ۲. وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است تمام یا بخشی از سهام و دارایی‌های دولتی دستگاه‌های اجرایی زیر مجموعه قوه مجریه و باقی‌مانده سهام متعلق به دولت و شرکت‌های دولتی در بنگاه‌های مشمول واگذاری را مطابق روش‌های مندرج در قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی عرضه و منابع حاصله سهم دولت به استناد تبصره «۷» ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی را به ردیف ۳۱۰۵۰۲ واریز کند. علاوه بر روش‌های فوق و با رعایت صرفه و صلاح بیت‌المال، واگذاری سهام در قالب صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس (ای.تی.اف) مشروط به اینکه مدیریت این صندوق‌ها بیش از سه سال دولتی نباشد و همچنین عرضه سهام به روش ثبت سفارش با شرایط زیر نیز مجاز است: ۲ – ۴ – شورای عالی بورس مکلف است سازوکار نحوه اجرای این جزء و اساسنامه صندوق‌های مذکور را برای تصویب در هیأت وزیران به‌گونه‌ای طرف دولت به‌عنوان دارنده واحدهای سرمایه‌گذاری ممتاز صندوق، مسئولیت اعمال مدیریت و حقوق مالکانه واحدهای سرمایه‌گذاری را برعهده داشته باشد. درصدی از مبلغ پذیره‌نویسی به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی به بازارگردانی واحدهای صندوق‌های مذکور اختصاص می‌یابد. به‌منظور خروج تدریجی دولت از مدیریت صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله و کاهش فاصله میان ارزش خالص دارایی واحدهای آنها از قیمت واحدها، شورای عالی بورس موظف است ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون دستور العمل نحوه تبدیل واحدهای سرمایه‌گذاری عادی به واحدهای سرمایه‌گذاری ممتاز را برای دارندگان عمده واحدهای این صندوق‌ها و بازارگردانی فعال مدیر صندوق از طریق خرید و فروش سهام موجود در سبد سرمایه‌گذاری‌های آنها تصویب کند.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۳۳	تبصره «۵» - ... ل - اوراق و اسناد این تبصره و کارمزد تعهد پذیره نویسی اوراق مالی اسلامی دولت (منتشره در سال ۱۳۹۹) مشمول مالیات نمی‌شود. همچنین معاملات بین ارکان انتشار و دریافت‌ها و پرداخت‌های مربوط به انتشار اوراق موضوع این بند، صرف‌نظر از استفاده یا عدم استفاده از نهادهای واسط، مشمول معافیت‌ها و مستثنیات حکم ماده (۱۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور می‌شود.	تبصره «۵» - ... ل - اوراق و اسناد این تبصره و کارمزد تعهد پذیره نویسی اوراق مالی اسلامی دولت (منتشره در سال ۱۳۹۹) مشمول مالیات نمی‌شود. همچنین معاملات بین ارکان انتشار و دریافت‌ها و پرداخت‌های مربوط به انتشار اوراق موضوع این بند، صرف‌نظر از استفاده یا عدم استفاده از نهادهای واسط، مشمول مالیات به نرخ صفر می‌شود و مستثنیات حکم ماده (۱۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور می‌شود.	تبصره «۵» ... ل - اوراق و اسناد این تبصره و کارمزد تعهد پذیره نویسی اوراق مالی اسلامی دولت (منتشره در سال ۱۴۰۰) مشمول مالیات به نرخ صفر می‌شود. همچنین معاملات بین ارکان انتشار و دریافت‌ها و پرداخت‌های مربوط به انتشار اوراق موضوع این تبصره، صرف‌نظر از استفاده یا عدم استفاده از نهادهای واسط، مشمول معافیت‌ها و مستثنیات حکم ماده (۱۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ می‌شود.
۴۳۴	تبصره «۶» - ... بند الحاقی «۷» - در سال ۱۳۹۹ واردات خودروهای سبک و سنگین (با اولویت خودروهای ترکیبی (هیبریدی)) و ماشین‌آلات معدنی و راه‌سازی با ارزش منشأ خارجی طبق قوانین و مقررات مجاز است.	حذف شد.	تبصره «۶» - ... بند الحاقی «۷» - فاقد حکم مشابه

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۳۵	تبصره «۱۲» - «... د - ۲ - به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود با هماهنگی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، نسبت به مکان‌محور نمودن اطلاعات اموال غیرمنقول دولتی اقدام کند و نسبت به مولدسازی دارایی‌های دولت تا سقف هشتاد هزار میلیارد (۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با استفاده از ابزار صکوک اجاره، اموال غیرمنقول مازاد بر نیاز دستگاه‌های اجرایی به‌استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی به‌صورت کلی یا جزئی (بخشی از ساختمان‌ها، فضاها و اراضی و سایر اموال) با تشخیص و موافقت وزیر امور اقتصادی و دارایی اقدام و وجوه حاصل را به ردیف درآمدی ۲۱۰۲۲۰ واریز کند. دستگاه‌های اجرایی مکلف به همکاری با این وزارتخانه هستند.	در جزء «۲» بند «د» تبصره «۱۲» بعد از عبارت «مازاد بر نیبه وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود با هماهنگی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، نسبت به مکان‌محور نمودن اطلاعات اموال غیرمنقول دولتی اقدام کند و نسبت به مولدسازی دارایی‌های دولت تا سقف هشتاد هزار میلیارد (۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با استفاده از ابزار صکوک اجاره، اموال غیرمنقول مازاد بر نیاز دستگاه‌های اجرایی زیر مجموعه قوه مجریه به‌استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی به‌صورت کلی یا جزئی (بخشی از ساختمان‌ها، فضاها و اراضی و سایر اموال) مطابق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد اقدام و وجوه حاصل را به ردیف درآمدی ۲۱۰۲۲۰ واریز کند. دستگاه‌های اجرایی مکلف به همکاری با این وزارتخانه هستند.	تبصره «۱۲» - «... د - ۱ - در اجرای بند «پ» ماده (۱۰) قانون برنامه ششم توسعه، به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود نسبت به مولدسازی دارایی‌های دولت در اختیار دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری تا سقف بیست هزار میلیارد (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با استفاده از انتشار انواع اوراق مالی اسلامی خارج از سقف اوراق مالی اسلامی دولت، اجاره بلندمدت حداکثر ۱۰ ساله، توثیق با تشخیص و مجوز وزیر امور اقتصادی و دارایی اقدام و وجوه حاصل را به ردیف درآمدی ۲۱۰۲۲۰ نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. انفال و اموال موضوع اصل هشتادوسوم (۸۳) قانون اساسی از این موضوع مستثنا می‌باشند. استانداران و دستگاه‌های اجرایی می‌توانند نسبت به ارائه پیشنهاد مولدسازی دارایی‌های دولت به وزارت امور اقتصادی و دارایی اقدام نمایند. شرکت‌های دولتی درخصوص اموالی که از منابع داخلی شرکت خریداری نموده‌اند، می‌توانند با تصویب مجمع عمومی شرکت و با مجوز وزیر امور اقتصادی و دارایی به شیوه‌های مذکور مولدسازی نمایند.
	۳. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود تا سقف چهارصد هزار میلیارد (۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول مازاد دولت به‌استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتادوسوم (۸۳) قانون اساسی را بدون رعایت تشریفات مربوط به تصویب هیئت‌وزیران مندرج در ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی کشور با رعایت قوانین و مقررات از طریق مزایده عمومی در سامانه تدارکات الکترونیک دولت با رعایت قانون تجارت الکترونیک مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۱۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی و نیز مقررات تعیین شده در قانون برگزاری مناقصات به‌نحوی که با مزایده منطبق باشد به فروش رسانده و وجوه حاصل را به ردیف درآمدی ۲۱۰۲۲۱ واریز کند. دستگاه‌های اجرایی مکلفند با این وزارتخانه همکاری کنند. در صورت عدم خرید از طریق مزایده، اموال موصوف به سایر طلبکاران بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی و پیمانکاران دارای طلب از دستگاه‌های اجرایی به قیمت پایه مزایده واگذار می‌شود.	۳ - به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود مطابق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد تا سقف چهارصد هزار میلیارد (۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول مازاد قوه مجریه به‌استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتادوسوم (۸۳) قانون اساسی را بدون رعایت تشریفات مربوط به تصویب هیئت‌وزیران با رعایت قوانین و مقررات از طریق مزایده عمومی در سامانه تدارکات الکترونیک دولت با رعایت قانون تجارت الکترونیک مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۱۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی و نیز مقررات تعیین شده در قانون برگزاری مناقصات به‌نحوی که با مزایده منطبق باشد به فروش رسانده و وجوه حاصل را به ردیف درآمدی ۲۱۰۲۲۱ واریز کند. دستگاه‌های اجرایی مکلفند با این وزارتخانه همکاری کنند.	۲. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود تا سقف یکصد و هفتاد و شش هزار میلیارد (۱۷۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول و حقوق مالی مازاد دولت جمهوری اسلامی ایران (به‌استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتادوسوم (۸۳) قانون اساسی) را بدون رعایت تشریفات مربوط به تصویب هیئت‌وزیران با رعایت قوانین و مقررات از طریق حراج عمومی در بورس املاک و مسکن و یا از طریق مزایده عمومی در سامانه تدارکات الکترونیک دولت با رعایت قانون تجارت الکترونیک مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۱۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی و نیز مقررات تعیین شده در قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱/۲۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی به‌نحوی که با مزایده منطبق باشد به فروش رسانده و وجوه حاصل را به ردیف درآمدی ۲۱۰۲۲۱ واریز کند. استانداران و دستگاه‌های اجرایی مکلف به ارائه پیشنهاد فروش دارایی‌های مازاد دولت به وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌باشند. قوه قضائیه مجاز است اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول مازاد خود را به فروش برساند.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۳۶	تبصره «۱۸» - الف - ۱ - به دولت اجازه داده می‌شود اعتبارات مندرج در جدول تبصره «۱۴» این قانون را در قالب وجوه اداره شده، یارانه سود، کمک بلاعوض با منابع موضوع ماده (۵۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) در چارچوب مصوبات هیئت‌امنا، ضوابط، مقررات و اساسنامه صندوق توسعه ملی و همچنین تسهیلات بانکی ترکیب و برای اجرای برنامه‌های ایجاد اشتغال مولد، تثبیت اشتغال موجود، اجرای سیاست‌های بازار کار و تکمیل اجرای برنامه‌های بند «الف» تبصره «۱۸» قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ کل کشور هزینه کند.	تبصره «۱۸» - الف - ۱ - به دولت اجازه داده می‌شود اعتبارات مندرج در جدول تبصره «۱۴» این قانون را در قالب وجوه اداره شده، یارانه سود، کمک بلاعوض و همچنین تسهیلات بانکی ترکیب و برای اجرای برنامه‌های ایجاد اشتغال مولد، تثبیت اشتغال موجود، اجرای سیاست‌های بازار کار و تکمیل اجرای برنامه‌های بند «الف» تبصره «۱۸» قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ کل کشور هزینه کند.	حذف شد.
۴۳۷	تبصره «۱» - ... بند الحاقی «۱» - شرکت ملی نفت ایران مکلف است در قبال خوراک تحویلی به پالایشگاه‌ها، مقدار چهارمیلیون تن مواد اولیه قیر (vb) از پالایشگاه‌ها تأمین و از طریق خزانه‌داری کل کشور معادل ریالی نفت خام و (vb) تحویلی را به قیمت روز در حساب‌های فی‌مابین لحاظ و تسویه نماید.	حذف شد.	حذف شد.
۴۳۸	بند ب تبصره ۱ سقف منابع حاصل از ارزش صادرات نفت (نفت خام، میعانات گازی و خالص صادرات گاز طبیعی) مندرج در ردیف ۲۱۰۱۰۱ جدول شماره (۵) این قانون معادل چهارصد و پنجاه و هشتاد و شش میلیارد (۴۵۴,۹۸۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تعیین می‌شود.	بند ب تبصره ۱ سقف منابع حاصل از ارزش صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز مندرج در ردیف ۲۱۰۱۰۱ جدول شماره (۵) این قانون معادل چهارصد و پنجاه و چهار هزار و نهصد و هشتاد و شش میلیارد (۴۵۴,۹۸۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تعیین می‌شود.	بند ب تبصره ۱ ب - سقف منابع حاصل از ارزش صادرات نفت خام میعانات گازی و خالص صادرات گاز طبیعی مندرج در ردیف ۲۱۰۱۰۱ جدول شماره (۵) این قانون معادل چهارصد و پنجاه و چهار هزار و نهصد و هشتاد و شش میلیارد (۴۵۴,۹۸۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال چنانچه منابع دولت از محل صادرات نفت خام میعانات گازی و خالص صادرات گاز طبیعی در سال ۱۳۹۹ کمتر از سقف مقرر در بند (ب) این تبصره گردد به دولت اجازه داده می‌شود با رعایت بند (پ) ماده (۱۷) و جزء (۴) بند (ج) ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی نسبت به تأمین مابه‌التفاوت حاصل شده از منابع حساب ذخیره ارزی اقدام کند.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۳۹	بند ج تبصره ۱ چنانچه منابع دولت از محل صادرات نفت خام میعانات گازی و خالص صادرات گاز طبیعی در سال ۱۳۹۹ کمتر از سقف مقرر در بند (ب) این تبصره گردد، به دولت اجازه داده می‌شود با رعایت بند (ب) ماده (۱۷) و جزء (۴) بند (ح) ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی نسبت به تأمین مابه‌التفاوت حاصل شده از منابع حساب ذخیره ارزی اقدام کند	بند ج تبصره ۱ چنانچه منابع دولت از محل صادرات نفت میعانات گازی و خالص صادرات گاز در سال ۱۳۹۹ کمتر از سقف مقرر در بند (ب) این تبصره گردد، به دولت اجازه داده می‌شود با رعایت بند (ب) ماده (۱۷) و جزء (۴) بند (ح) ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی نسبت به تأمین مابه‌التفاوت حاصل شده از منابع حساب ذخیره ارزی اقدام کند. در صورت تحقق درآمد مازاد بر سقف مقرر در بند (ب) این تبصره، درآمد حاصله بر اساس حکم بند (ب) ماده (۷۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ به حساب ذخیره ارزی واریز می‌گردد.	بند ج تبصره ۱ چ- چنانچه منابع دولت از محل صادرات نفت میعانات گازی و خالص صادرات گاز در سال ۱۴۰۰ کمتر از سقف مقرر در بند (ب) این تبصره گردد به دولت اجازه داده می‌شود با رعایت بند (پ) ماده (۱۷) و جزء (۴) بند (ح) ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی نسبت به تأمین مابه‌التفاوت حاصل از منابع حساب ذخیره ارزی اقدام کند. در صورت تحقق درآمد مازاد بر سقف مقرر در بند (ب) این تبصره درآمده حاصله براساس حکم بند (ب) ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور به حساب ذخیره ارزی واریز می‌گردد.
۴۴۰	جزء ۲ بند و تبصره ۱ دولت مجاز است در صورت تقاضای اشخاص حقیقی حقوقی تعاونی و خصوصی دارای انواع اوراق مالی اسلامی با سررسید زودتر از خردادماه سال ۱۴۰۰ تا سقف صدوپنجاه هزار میلیارد (۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از طریق تحویل نفت خام صادراتی به این اشخاص به میزان ارزش اسمی اوراق با قیمت بورس انرژی تسویه نماید. متناسب با میزان استفاده از سازوکار این بند معادل بیست درصد (۲۰٪) جهت پرداخت سهم صندوق توسعه ملی و چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) به‌عنوان سهم شرکت ملی نفت ایران حواله تحویل نفت قابل انتقال به غیر در اختیار آنها قرار می‌گیرد مابه‌التفاوت سهم بیست درصد (۲۰٪) مذكور تا سهم قانونی سی و شش درصد (۳۶٪) صندوق توسعه ملی از تهاثر صورت گرفته به‌عنوان بدهی دولت به این صندوق ثبت و به میزان سهم شرکت ملی نفت ایران بدهی‌های این شرکت به بانکها به عنوان بدهی دولت به این بانکها منظور می‌شود.	جزء ۲ بند و تبصره ۱ و- دولت مکلف است از طریق شرکت ملی نفت ایران در صورت درخواست دستگاههای اجرایی ذی‌ربط تا مبلغ نهمدهزار میلیارد (۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از خالص بدهی‌های قطعی خود به اشخاص حقیقی، حقوقی، تعاونی و خصوصی که در چهارچوب مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده و همچنین اجرای تکالیف این قانون از جمله پرداخت تعهدات مربوط به طرحهای عمرانی را از محل تحویل نفت خام به این اشخاص براساس قیمت بورس انرژی یا قیمت منطقه‌ای، تسویه و از طریق منابع و مصارف عمومی دولت و براساس جدول شماره (۲۱) این قانون با خزانه‌داری کل اعمال حساب کند. اجرای این حکم، منوط به اجرایی‌شدن سقف تعیین‌شده در بند (ب) این تبصره نیست و مازاد بر سقف مندرج در بند مذکور است. همچنین در صورت تقاضای اشخاص حقیقی، حقوقی، تعاونی و خصوصی دارای انواع اوراق مالی اسلامی با سررسید زودتر از خردادماه سال ۱۴۰۰، تا سقف یکصدوپنجاه هزار میلیارد (۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از طریق تحویل نفت خام صادراتی به این اشخاص به میزان ارزش اسمی اوراق با قیمت بورس انرژی تسویه نماید. متناسب با میزان استفاده از سازوکار این بند، معادل بیست‌درصد (۲۰٪) جهت پرداخت سهم صندوق توسعه ملی و چهارده و نیم‌درصد (۱۴/۵٪) به‌عنوان سهم شرکت ملی نفت ایران، حواله تحویل نفت قابل انتقال به غیر در اختیار آنها قرار می‌گیرد. مابه‌التفاوت سهم بیست‌درصد (۲۰٪) مذكور تا سهم قانونی سی و شش‌درصد (۳۶٪) صندوق توسعه ملی از تهاثر صورت گرفته به‌عنوان بدهی دولت به این صندوق ثبت و به‌میزان سهم شرکت ملی نفت ایران، بدهی‌های این شرکت به بانکها به‌عنوان بدهی دولت به این بانکها منظور می‌شود. آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور با همکاری وزارتخانه‌های نفت، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت به‌تصویب هیات وزیران می‌رسد.	حذف شد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۴۱	تبصره ۵ اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۹ با رعایت قوانین و مقررات: اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۹ با رعایت قوانین و مقررات: الف - شرکت‌های دولتی تا سقف شصت و پنج هزار میلیارد (۶۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی با تضمین و بازپرداخت اصل و سود توسط خود منتشر کنند، تا برای اجرای طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی خود که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، به مصرف برسانند. شرکت بازآفرینی شهری و شرکت مادر تخصصی شهرهای جدید برای انجام طرح‌های خود از جمله قطارهای حومه‌ای و بازآفرینی شهری در بافت‌های فرسوده، تاریخی و پیرامون حریم‌های مطهر و سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی تهران در استفاده از این بند در اولویت هستند. ب - به دولت اجازه داده می‌شود برای تأمین مالی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای موضوع این قانون تا مبلغ پانصد و پنجاه هزار میلیارد (۵۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال، اوراق مالی اسلامی (ریالی - ارزی) منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۸ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. منابع واریزی با رعایت ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱ برای تخصیص اعتبارات این قانون و مطابق اسناد اجرایی (موافقت‌نامه) متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه شود. اصل، سود و هزینه‌های مربوط به انتشار اوراق مذکور در جداول شماره (۸) و (۹) این قانون پیش‌بینی شده و قابل پرداخت است. ج - اوراق فروش نرفته بندهای (الف) و (ب) این تبصره برای مطالبات معوق در سقف اعتبار مربوطه با تأیید رئیس دستگاه اجرایی و ذی‌حساب - مدیر امور مالی ذی‌ربط و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به تمامی طلبکاران (اعم از پیمانکاران، مشاوران، تأمین‌کنندگان تجهیزات و همچنین سایر هزینه‌های تعهد شده اعتبارات این قانون از جمله تملک اراضی) می‌باشد.	تبصره ۵ اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۹ با رعایت قوانین و مقررات: الف - شرکت‌های دولتی تا سقف شصت و پنج هزار میلیارد (۶۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی با تضمین و بازپرداخت اصل و سود توسط خود منتشر کنند، تا برای اجرای طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی خود که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، به مصرف برسانند. شرکت بازآفرینی شهری و شرکت مادر تخصصی شهرهای جدید برای انجام طرح‌های خود از جمله قطارهای حومه‌ای و بازآفرینی شهری در بافت‌های فرسوده، تاریخی و پیرامون حریم‌های مطهر و سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی برای مصالی تهران در استفاده از این بند در اولویت هستند. ب - به دولت اجازه داده می‌شود برای تأمین مالی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای موضوع این قانون تا مبلغ پانصد و پنجاه هزار میلیارد (۵۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال، اوراق مالی اسلامی (ریالی - ارزی) منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۸ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. منابع واریزی با رعایت ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱ برای تخصیص اعتبارات این قانون و مطابق اسناد اجرایی (موافقت‌نامه) متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه شود. اصل، سود و هزینه‌های مربوط به انتشار اوراق مذکور در جداول شماره (۸) و (۹) این قانون پیش‌بینی شده و قابل پرداخت است. ج - اوراق فروش نرفته بندهای (الف) و (ب) این تبصره برای مطالبات معوق در سقف اعتبار مربوطه با تأیید رئیس دستگاه اجرایی و ذی‌حساب - مدیر امور مالی ذی‌ربط و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به تمامی طلبکاران (اعم از پیمانکاران، مشاوران، تأمین‌کنندگان تجهیزات و همچنین سایر هزینه‌های تعهد شده اعتبارات این قانون از جمله تملک اراضی) می‌باشد.	تبصره ۵ الف - ۱ - شرکت‌های دولتی تا سقف شصت و پنج هزار میلیارد (۶۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی با تضمین و بازپرداخت اصل و سود توسط خود منتشر کنند، تا برای اجرای طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی خود که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، به مصرف برسانند. ۲ - به شرکت‌های وابسته و تابعه وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، نیرو و راه و شهرسازی اجازه داده می‌شود تا سقف دویست و هفتاد هزار میلیارد (۲۷۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مالی - اسلامی از طریق بانک کشاورزی و سایر بانک‌های عامل منتشر و برای طرح‌های مهم کشاورزی و امنیت غذایی از جمله اجرای طرح‌های آبیاری تحت فشار نوین، اجرای طرح‌های آبخیزداری، آبخوان‌داری و حفاظت خاک، طرح‌های مقابله با اثرات مخرب ریزگردها، اجرای طرح‌های آبرسانی روستایی و عشایری و توسعه شبکه‌های آن، بازسازی و مرمت قنوت، تکمیل طرح‌های مهار و تنظیم آب‌های مرزی و شبکه‌های اصلی و فرعی آن، تولید واکسن جدید دام، طیور و آبزیان، اجرای طرح ملی مرغ لاین آراین، اجرای طرح توسعه شبکه هواشناسی کشور، تأمین تجهیزات آزمایشگاهی و نوسازی ایستگاه‌های سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اجرای طرح نوسازی باغات نخیلات و مرکبات کشور، طرح توسعه اشتغال در شیلات و آبریز پروری، تکمیل طرح پانصد و پنجاه هزار هکتاری خوزستان و طرح چهل و شش هزار هکتاری دشت سیستان، اجرای طرح‌های فناوری‌های نوین در علوم آب (پونیزاسیون و آب ژرف)، نصب شمارشگر (کنتور) روی چاه‌های کشاورزی، توسعه شبکه‌های آب سنجی وزارت نیرو، علاج‌بخشی خلیج‌ها و سدها، تکمیل شبکه آب و فاضلاب اهواز و طرح یکپارچه‌سازی اراضی و پایش سلامت خاک، اجرای طرح تولید بذر، کود، سم و توسعه و ترویج فناوری و دانش در کشاورزی و منابع طبیعی، دامپروری، توسعه و ماشینی کردن (مکانیزاسیون) کشاورزی و تقویت کشت‌های گلخانه‌ای و آب و هوا کشت، مهار آب‌های مرزی (سامانه گرمسیری و سردسیری) آبخیزداری، مبارزه و مهار ریزگردها، تولید واکسن دامی، بذر و نهاده‌های کشاورزی، آب و فاضلاب و آسفالت راه روستایی و آبیاری نوین، کشت یکپارچه، جاده‌های بین مزارع و اشتغال روستایی هزینه نمایند. بازپرداخت اصل و سود این اوراق بر عهده شرکت‌های مذکور می‌باشد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	د - ۱ - شهرداری‌های کشور و سازمان‌های وابسته به آنها با تأیید وزارت کشور تا سقف هشتاد هزار میلیارد (۸۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مالی - اسلامی ریالی با تضمین خود و با بازپرداخت اصل و سود آن توسط همان شهرداری‌ها منتشر کنند. حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از سقف اوراق موضوع این بند به طرح‌های قطار شهری و حمل و نقل شهری و بیست و پنج درصد (۲۵٪) به بازآفرینی شهری بافت فرسوده پیرامون حرم‌های مطهر امام رضا (ع)، حضرت معصومه (س)، حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) و حضرت احمد بن موسی (ع) تعلق می‌یابد. تضمین بازپرداخت اصل و سود این اوراق برای اجرای طرح‌های قطار شهری و حمل و نقل شهری و بازآفرینی شهری بافت فرسوده پیرامون حرم‌های مطهر به نسبت پنجاه درصد (۵۰٪) دولت و پنجاه درصد (۵۰٪) شهرداری‌ها است و تضمین پنجاه درصد (۵۰٪) سهم دولت بر عهده سازمان برنامه و بودجه کشور است. اوراق فروش نرفته این بند در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید شهرداری مربوطه و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به طلبکاران آن طرح می‌باشد. ۲- به وزارت کشور اجازه می‌شود تا سقف ده هزار میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مالی - اسلامی ریالی با تضمین اصل و سود توسط دولت برای خرید نردبان هیدرولیکی و ماشین آتش نشانی منتشر کند. ه - دولت اسناد خزانه اسلامی موضوع ردیف درآمدی ۳۱۰۱۰۳ جدول شماره (۵) این قانون را با حفظ قدرت خرید در سقف نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار و با سررسید تا سه سال صادر و تا سقف دویست هزار میلیارد (۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به طلبکاران واگذار کند. بازپرداخت این اسناد در قوانین بودجه سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود و خزانه‌داری کل کشور موظف است از محل اعتبارات ردیف‌های فصل مربوطه و جدول شماره (۸) این قانون نسبت به تسویه آن اقدام کند. این اسناد بابت تادیه مطالبات قطعی شده به طلبکاران دستگاه‌های اجرایی و بابت بدهی دولت به دانشگاه آزاد اسلامی به آنان واگذار می‌شود و صرفاً بر اساس ابلغ اعتبار و تخصیص‌های صادره توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و از محل اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و ردیف‌ها و جداول این قانون صادر می‌شود. مانده منتشر نشده اسناد موضوع این بند به ظرفیت اوراق مالی اسلامی موضوع بند (ب) این تبصره اضافه می‌شود.	تبصره ۵ اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۹ با رعایت قوانین و مقررات: الف - شرکت‌های دولتی تا سقف شصت و پنج هزار میلیارد (۶۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی با تضمین و بازپرداخت اصل و سود توسط خود منتشر کنند، تا برای اجرای طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی خود که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، به مصرف برسانند. شرکت بازآفرینی شهری و شرکت مادر تخصصی شهرهای جدید برای انجام طرح‌های خود از جمله قطارهای حومه‌ای و بازآفرینی شهری در بافت‌های فرسوده، تاریخی و پیرامون حرم‌های مطهر و سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی برای مصای تهران در استفاده از این بند در اولویت هستند. ب - به دولت اجازه داده می‌شود برای تأمین مالی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای موضوع این قانون تا مبلغ پانصد و پنجاه هزار میلیارد (۵۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال، اوراق مالی اسلامی (ریالی - ارزی) منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۸ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. منابع واریزی با رعایت ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱ برای تخصیص اعتبارات این قانون و مطابق اسناد اجرایی (موافقت‌نامه) متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه شود. اصل، سود و هزینه‌های مربوط به انتشار اوراق مذکور در جداول شماره (۸) و (۹) این قانون پیش‌بینی شده و قابل پرداخت است. ج - اوراق فروش نرفته بندهای (الف) و (ب) این تبصره برای مطالبات معوق در سقف اعتبار مربوطه با تأیید رئیس دستگاه اجرایی و ذی‌حساب - مدیر امور مالی ذی‌ربط و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به تمامی طلبکاران (اعم از پیمانکاران، مشاوران، تأمین‌کنندگان تجهیزات و همچنین سایر هزینه‌های تعهد شده اعتبارات این قانون از جمله تملک اراضی) می‌باشد.	تبصره ۵ الف - ۱- شرکت‌های دولتی تا سقف شصت و پنج هزار میلیارد (۶۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی با تضمین و بازپرداخت اصل و سود توسط خود منتشر کنند، تا برای اجرای طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی خود که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، به مصرف برسانند. ۲- به شرکت‌های وابسته و تابعه وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، نیرو و راه و شهرسازی اجازه داده می‌شود تا سقف دویست و هفتاد هزار میلیارد (۲۷۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مالی - اسلامی از طریق بانک کشاورزی و سایر بانک‌های عامل منتشر و برای طرح‌های مهم کشاورزی و امنیت غذایی از جمله اجرای طرح‌های آبیاری تحت فشار نوین، اجرای طرح‌های آبخیزداری، آبخوان‌داری و حفاظت خاک، طرح‌های مقابله با اثرات مخرب ریزگردها، اجرای طرح‌های آبرسانی روستایی و عشایری و توسعه شبکه‌های آن، بازسازی و مرمت قنوات، تکمیل طرح‌های مهار و تنظیم آب‌های مرزی و شبکه‌های اصلی و فرعی آن، تولید واکسن جدید دام، طیور و آبزیان، اجرای طرح ملی مرغ لاین آراین، اجرای طرح توسعه شبکه هواشناسی کشور، تأمین تجهیزات آزمایشگاهی و نوسازی ایستگاه‌های سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اجرای طرح نوسازی باغات نخیلات و مرکبات کشور، طرح توسعه اشتغال در شیلات و آبزی‌پروری، تکمیل طرح پانصد و پنجاه هزار هکتاری خوزستان و طرح چهل و شش هزار هکتاری دشت سیستان، اجرای طرح‌های فناوری‌های نوین در علوم آب (یونیورسیون و آب ژرف)، نصب شمارشگر (کنتور) روی چاه‌های کشاورزی، توسعه شبکه‌های آب سنجی وزارت نیرو، علاج‌بخشی خلیج‌ها و سدها، تکمیل شبکه آب و فاضلاب اهواز و طرح یکپارچه‌سازی اراضی و پایش سلامت خاک، اجرای طرح تولید بذر، کود، سم و توسعه و ترویج فناوری و دانش در کشاورزی و منابع طبیعی، دام‌پروری، توسعه و ماشین‌کردن (مکانیزاسیون) کشاورزی و تقویت کشت‌های گلخانه‌ای و آب و هوا کشت، مهار آب‌های مرزی (سامانه گرمسیری و سردسیری) آبخیزداری، مبارزه و مهار ریزگردها، تولید واکسن دامی، بذر و نهاده‌های کشاورزی، آب و فاضلاب و آسفالت راه روستایی و آبیاری نوین، کشت یکپارچه، جاده‌های بین مزارع و اشتغال روستایی هزینه نمایند. بازپرداخت اصل و سود این اوراق بر عهده شرکت‌های مذکور می‌باشد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	و-۱- دولت از طریق اسناد تسویه خزانه، بدهی‌های قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی، خصوصی) و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی و قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده، با مطالبات قطعی معوق دولت از اشخاص مزبور با رعایت اولویت تقدم طلب طلبکاران تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال) (موضوع ردیف درآمدی ۳۱۰۱۰۶ جدول شماره ۵) و ردیف ۴۲ - ۵۳۰۰۰۰۰ جدول شماره ۹) به‌صورت جمعی - خرجی تسویه کند. مطالبات قطعی دولت از اشخاص فوق‌الذکر که در اجرای بند (پ) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ به شرکت‌های دولتی منتقل شده با بدهی دولت به شرکت‌های مذکور به وسیله این اسناد قابل تسویه است. جزء الحاقی- به دولت اجازه داده می‌شود در صورت درخواست متقاضیان، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی که در چارچوب قوانین و مقررات تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده است و همچنین مطالبات نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی، بانک‌ها، قرارگاه خاتم‌الانبیا، پیمانکاران محرومیت‌زدایی قرارگاه خاتم‌الانبیا، پیمانکاران خصوصی سازمان نوسازی و تجهیز مدارس، شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها و نیز شرکت‌های دولتی تابعه وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی و شرکت‌های آب و فاضلاب استانی و شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی از دولت که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۶ ایجاد شده است، را با بدهی اشخاص یاد شده به بانک مرکزی یا بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی که تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده است، از طریق تسویه بدهی‌های بانک‌ها و مؤسسات غیربانکی به بانک مرکزی تا مبلغ استفاده نشده جزء (۲) بند (و) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور به‌صورت جمعی- خرجی از طریق انتشار اسناد تسویه خزانه به شرح زیر تسویه کند:	ه- دولت اسناد خزانه اسلامی موضوع ردیف درآمدی ۳۱۰۱۰۳ جدول شماره ۵) این قانون را با حفظ قدرت خرید در سقف نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار و با سررسید تا سه سال صادر و تا سقف دویست هزار میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال) به طلبکاران واگذار کند. بازپرداخت این اسناد در قوانین بودجه سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود و خزانه‌داری کل کشور موظف است از محل اعتبارات ردیف‌های فصل مربوطه و جدول شماره (۸) این قانون نسبت به تسویه آن اقدام کند. این اسناد بابت تادیه مطالبات قطعی شده به طلبکاران دستگاه‌های اجرایی و بابت بدهی دولت به دانشگاه آزاد اسلامی به آنان واگذار می‌شود و صرفاً بر اساس ابلاغ اعتبار و تخصیص‌های صادره توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و از محل اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و ردیف‌ها و جداول این قانون صادر می‌شود. مانده منتشر نشده اسناد موضوع این بند به ظرفیت اوراق مالی اسلامی موضوع بند (پ) این تبصره اضافه می‌شود. و-۱- دولت از طریق اسناد تسویه خزانه، بدهی‌های قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی، خصوصی) و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی و قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده، با مطالبات قطعی معوق دولت از اشخاص مزبور با رعایت اولویت تقدم طلب طلبکاران تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال) (موضوع ردیف درآمدی ۳۱۰۱۰۶ جدول شماره ۵) و ردیف ۴۲ - ۵۳۰۰۰۰۰ جدول شماره ۹) به‌صورت جمعی - خرجی تسویه کند. مطالبات قطعی دولت از اشخاص فوق‌الذکر که در اجرای بند (پ) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ به شرکت‌های دولتی منتقل شده با بدهی دولت به شرکت‌های مذکور به وسیله این اسناد قابل تسویه است. جزء الحاقی- به دولت اجازه داده می‌شود در صورت درخواست متقاضیان، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی که در چارچوب قوانین و مقررات تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده است و همچنین مطالبات نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی، بانک‌ها، قرارگاه خاتم‌الانبیا، پیمانکاران محرومیت‌زدایی قرارگاه خاتم‌الانبیا، پیمانکاران خصوصی سازمان نوسازی و تجهیز مدارس، شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها و نیز	ب- به دولت اجازه داده می‌شود برای تأمین مالی مصارف این قانون از جمله طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای موضوع این قانون تا مبلغ ششصد و پنجاه و پنج هزار میلیارد (۵۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال، اوراق مالی اسلامی (ریالی - ارزی) منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۸ جدول شماره ۵) این قانون واریز کند. منابع واریزی با رعایت ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ برای تخصیص اعتبارات این قانون و مطابق موافقت‌نامه متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه می‌شود. اصل، سود و هزینه‌های مربوط به انتشار اوراق مذکور در جداول شماره (۸) و (۹) این قانون پیش‌بینی شده و قابل پرداخت است. ج- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است هر ماه گزارشی از نسبت بدهی دولت به تولید ناخالص داخلی را به مجلس ارائه کند. افزایش این نسبت به بیش از چهل و پنج درصد (۴۵٪)، منوط به اخذ مجوز از مجلس شورای اسلامی است. د- اوراق فروش نرفته بندهای (الف) و (ب) این تبصره برای مطالبات در سقف اعتبار مربوطه با تأیید رئیس دستگاه اجرایی و ذی‌حساب - مدیر امور مالی ذی‌ربط و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به تمامی طلبکاران (اعم از پیمانکاران، مشاوران، تأمین‌کنندگان تجهیزات و همچنین سایر هزینه‌های تعهد شده اعتبارات این قانون از جمله تملک اراضی) می‌باشد. ه- شهرداری‌های کشور و سازمان‌های وابسته به آنها با تأیید وزارت کشور تا سقف هشتاد هزار میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال) اوراق مالی اسلامی ریالی با تضمین خود و با بازپرداخت اصل و سود آن توسط همان شهرداری‌ها منتشر کنند. حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از سقف اوراق موضوع این بند به طرح‌های قطار شهری و حمل‌ونقل شهری تعلق می‌یابد. تضمین بازپرداخت اصل و سود این اوراق برای اجرای طرح‌های قطار شهری و حمل و نقل شهری به نسبت پنجاه درصد (۵۰٪) دولت و پنجاه درصد (۵۰٪) شهرداری‌ها است. تضمین پنجاه درصد (۵۰٪) سهم دولت بر عهده سازمان برنامه و بودجه کشور است. اوراق فروش نرفته این بند در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید شهرداری مربوط و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به طلبکاران آن طرح می‌باشد. شهرداری‌ها مجازند با تضمین صد در صد (۱۰۰٪) اصل و سود اوراق منتشر شده برای طرح‌های قطار شهری و حمل و نقل شهری در سقف این بند با هماهنگی وزارت کشور اقدام نمایند. ده هزار میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال) از اوراق مالی اسلامی این بند به بازآفرینی شهری بافت‌های فرسوده پیرامون حریم‌های مطهر حضرت امام رضا (ع)، حضرت معصومه (س)، حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) و حضرت احمد بن موسی (ع) تعلق می‌یابد. تضمین بازپرداخت اصل و سود این اوراق تا بیست و پنج درصد (۲۵٪) بر عهده دولت و مابقی بر عهده شهرداری‌هاست.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	۱-۲. حداقل تهاتر بدهی از طریق اسناد (اوراق) تسویه خزانه برای اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ مانده فوق‌الذکر است و باقی‌مانده آن جهت تهاتر بدهی‌های نهادهای عمومی غیردولتی، بانکها و شرکت‌های دولتی تابعه وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، نیرو و جهاد کشاورزی (صرفاً بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی)، شرکت‌های آب و فاضلاب استانی و شرکت ملی نفت ایران با اولویت مطالبات حسابرسی شده و قطعی سازمان تأمین اجتماعی به مصرف می‌رسد. تا سقف پانزده هزار میلیارد (۵۰۰/۵۰۰/۵۰۰/۱۵۰) ریال از منابع این جز، به ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) و شرکت‌های تابعه و وابسته آن اختصاص می‌یابد. ۲-۲. دولت مجاز است در پایان آذرماه سال ۱۳۹۹ مانده مصرف نشده سهم مجوز موضوع جز (۲-۱) را با بدهی‌های بخش‌های دیگر تسویه کند. ۳-۲. بانک مرکزی مکلف است به منظور استفاده حداکثری بانکها از فرآیند تعریف شده در این بند، امکان نقل و انتقال مطالبات بانکها از دولت، مطالبات بانکها از اشخاص غیردولتی و مطالبات بانک مرکزی از بانکها را در بازار بین بانکی فراهم کند. نحوه نقل و انتقال این مطالبات، مطابق آیین‌نامه‌ای است که ظرف مدت دو ماه از ابلاغ این قانون به پیشنهاد بانک مرکزی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. ۴-۲. نحوه تسویه مطالبات با منشأ قانونی نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی، بانکها، بیمه‌ها، اتحادیه‌ها و آستان‌های مقدسه با حسابرسی ویژه با رعایت ضوابط قانونی مطابق آیین‌نامه‌ای است که با پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. ۵-۲. همزمان با تسویه اصل و سود مطالبات بانکهای موضوع این حکم، کلیه جریمه‌های تأخیر (مابه‌التفاوت وجه التزام تأخیر تادیه دین و نرخ سود مندرج در قرارداد و سود مرکب اعمال‌شده) در مورد اشخاصی که اصل و بدهی مطالبات آنها طبق حکم این جز، تهاتر و تعیین تکلیف شده‌اند، بخشوده می‌شود و بانکها در این خصوص از دولت و بدهکاران که بدهی آنها تسویه شده ادعایی نخواهند داشت.	شرکت‌های دولتی تابعه وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی و شرکت‌های آب و فاضلاب استانی و شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی از دولت که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۶ ایجاد شده است، را با بدهی اشخاص یاد شده به بانک مرکزی یا بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی که تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده است، از طریق تسویه بدهی‌های بانکها و مؤسسات غیربانکی به بانک مرکزی تا مبلغ استفاده نشده جز (۲) بند (و) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور تا سقف سیصد هزار میلیارد (۵۰۰/۵۰۰/۵۰۰/۳۰۰) ریال به‌صورت جمعی- خرجی از طریق انتشار اسناد تسویه خزانه به شرح زیر تسویه کند: ۱-۲- حداقل تهاتر بدهی از طریق اسناد (اوراق) تسویه خزانه برای اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ مانده فوق‌الذکر است و باقی‌مانده آن جهت تهاتر بدهی‌های نهادهای عمومی غیردولتی، بانکها و شرکت‌های دولتی تابعه وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، نیرو و جهاد کشاورزی (صرفاً بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی)، شرکت‌های آب و فاضلاب استانی و شرکت ملی نفت ایران با اولویت مطالبات حسابرسی شده و قطعی سازمان تأمین اجتماعی به مصرف می‌رسد. تا سقف پانزده هزار میلیارد (۵۰۰/۵۰۰/۵۰۰/۱۵۰) ریال از منابع این جز، به ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) و شرکت‌های تابعه و وابسته آن اختصاص می‌یابد. ۲-۲. دولت مجاز است در پایان آذرماه سال ۱۳۹۹ مانده مصرف نشده سهم مجوز موضوع جز (۲-۱) را با بدهی‌های بخش‌های دیگر تسویه کند. ۳-۲. بانک مرکزی مکلف است به منظور استفاده حداکثری بانکها از فرآیند تعریف شده در این بند، امکان نقل و انتقال مطالبات بانکها از دولت، مطالبات بانکها از اشخاص غیردولتی و مطالبات بانک مرکزی از بانکها را در بازار بین بانکی فراهم کند. نحوه نقل و انتقال این مطالبات، مطابق آیین‌نامه‌ای است که ظرف مدت دو ماه از ابلاغ این قانون به پیشنهاد بانک مرکزی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. ۴-۲. نحوه تسویه مطالبات با منشأ قانونی نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی، بانکها، بیمه‌ها، اتحادیه‌ها و آستان‌های مقدسه با حسابرسی ویژه با رعایت ضوابط قانونی مطابق آیین‌نامه‌ای است که با پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. جز (۵-۲) بند (و) تبصره ۵ حذف شد.	و - دولت اسناد خزانه اسلامی موضوع ردیف درآمدی ۳۱۰۱۰۳ جدول شماره (۵) این قانون را با حفظ قدرت خرید و با سررسید تا پایان سال ۱۴۰۳ صادر و تا سقف پانصد هزار میلیارد (۵۰۰/۵۰۰/۵۰۰/۵۰۰) ریال به طلبکاران واگذار کند. بازپرداخت این اسناد در قوانین بودجه سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود و خزانه‌داری کل کشور موظف است از محل اعتبارات ردیف‌های فصل مربوطه و جدول شماره (۸) این قانون نسبت به تسویه آن اقدام کند. این اسناد بابت تادیه مطالبات قطعی شده به طلبکاران دستگاه‌های اجرایی با اولویت دانشگاه آزاد اسلامی تا مبلغ پانزده هزار میلیارد (۵۰۰/۵۰۰/۵۰۰/۱۵۰) ریال به آنان واگذار می‌شود و صرفاً بر اساس ابلاغ اعتبار و تخصیص‌های صادره توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و از محل اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و ردیف‌ها و جداول این قانون صادر می‌شود. مانده منتشر نشده اسناد موضوع این بند به ظرفیت اوراق مالی اسلامی موضوع بند (ب) این تبصره اضافه می‌شود. ز - ۱- دولت از طریق اسناد تسویه خزانه، بدهی‌های قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی و خصوصی) و نهادهای و مؤسسات عمومی غیردولتی، قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا(ص) و بسیج سازندگی که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده، با مطالبات قطعی معوق دولت از اشخاص مزبور تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰۰/۵۰۰/۵۰۰/۵۰) ریال (موضوع ردیف درآمدی ۳۱۰۱۰۶ جدول شماره (۵) و ردیف ۴۲ - ۵۳۰۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون) به‌صورت جمعی - خرجی تسویه کند. مطالبات قطعی دولت از اشخاص فوق‌الذکر که در اجرای بند (پ) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱/۲/۱۳۹۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی به شرکت‌های دولتی منتقل شده، با بدهی دولت به شرکت‌های مذکور به وسیله این اسناد قابل تسویه است.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	۶-۲- به میزان تسویه مطالبات بانک‌ها از شرکت ملی نفت ایران مبالغ آن به حساب تسویه بدهی دولت به شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته و یا افزایش سرمایه دولت در این شرکت منظور می‌شود. ۷-۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است عملکرد این بند را در گزارش عملکرد ماهانه بودجه عمومی منعکس کند و در اجرای ماده (۳۰۱) قانون محاسبات عمومی کشور، منابع استفاده شده از محل افزایش بدهی دولت به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را در صورت حساب عملکرد بودجه درج کند. ۸-۲- مطالبات شرکت‌های تولیدکننده برق از سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه وزارت نیرو در حکم مطالبات آنها از دولت می‌باشد. ۹-۲- مبلغ ناشی از اجرای این جز، به عنوان بدهی دولت به بانک مرکزی ثبت می‌شود. افزایش پایه پولی از این محل ممنوع است. سقف مجاز تسویه بدهی هر بانک و مؤسسه اعتباری به بانک مرکزی توسط این بانک حداکثر تا پایان خردادماه سال ۱۳۹۹ تعیین می‌شود. دولت مجاز است تمام یا بخشی از بدهی بانک‌های دولتی (به جز بانک مسکن) به بانک مرکزی را به حساب بدهی دولت به بانک مرکزی منتقل کند و مبلغ مذکور را به عنوان سرمایه دولت در بانک‌های دولتی منظور کند. مسئولیت اجرای این بند بر عهده وزیر امور اقتصادی و دارایی است. وزیر امور اقتصادی و دارایی مکلف است با استفاده از ساز و کار پیش‌بینی شده در اصل یکمصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی اقدامات لازم مربوط به اجرای این حکم را به عمل آورد. گزارش عملکرد این بند به صورت سه‌ماهه به دیوان محاسبات کشور، کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه می‌شود. آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی پس از تصویب این قانون به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. ز - به منظور پوشش‌های بیمه‌ای و همچنین بهادارسازی خطرپذیری (ریسک)‌های بیمه‌ای، به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مؤسسات بیمه بازگانی اجازه داده می‌شود تا سقف ده هزار میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در بازار سرمایه نسبت به انتشار اوراق بهادار بیمه‌ای در چارچوب قوانین و مقررات بدون تضمین اصل و سود اقدام کنند.	۶-۲- به میزان تسویه مطالبات بانک‌ها از شرکت ملی نفت ایران مبالغ آن به حساب تسویه بدهی دولت به شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته و یا افزایش سرمایه دولت در این شرکت منظور می‌شود. ۷-۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است عملکرد این بند را در گزارش عملکرد ماهانه بودجه عمومی منعکس کند و در اجرای ماده (۱۰۳) قانون محاسبات عمومی کشور، منابع استفاده شده از محل افزایش بدهی دولت به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را در صورت حساب عملکرد بودجه درج کند. ۸-۲- مطالبات شرکت‌های تولیدکننده برق از سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه وزارت نیرو در حکم مطالبات آنها از دولت می‌باشد. ۹-۲- مبلغ ناشی از اجرای این جز، به عنوان بدهی دولت به بانک مرکزی ثبت می‌شود. افزایش پایه پولی از این محل ممنوع است. سقف مجاز تسویه بدهی هر بانک و مؤسسه اعتباری به بانک مرکزی توسط این بانک حداکثر تا پایان خردادماه سال ۱۳۹۹ تعیین می‌شود. دولت مجاز است تمام یا بخشی از بدهی بانک‌های دولتی (به جز بانک مسکن) به بانک مرکزی را به حساب بدهی دولت به بانک مرکزی منتقل کند و مبلغ مذکور را به عنوان سرمایه دولت در بانک‌های دولتی منظور کند.	۲- به دولت اجازه داده می‌شود در صورت درخواست متقاضیان، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی که در چارچوب قوانین و مقررات تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است و همچنین مطالبات نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی، بانک‌ها (از جمله بابت یارانه سود به بنگاه‌های بخش‌های غیردولتی آسیب‌دیده از شیوع بیماری کرونا)، قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا (ص)، پیمانکاران محرومیت‌زدایی قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا (ص)، بسیج سازندگی، شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته و نیز شرکت‌های دولتی تابعه وزارتخانه‌ها بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی از دولت که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است را با بدهی اشخاص یاد شده به بانک مرکزی یا بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی که تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است، تا سقف سیصد و پنجاه هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از طریق انتشار اسناد تسویه خزانه و تسلیم به بانک مرکزی، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به شرح زیر تسویه کند: ۱-۲- حداقل تهاتر بدهی از طریق اسناد (اوراق) تسویه خزانه برای اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ مانده فوق‌الذکر است و باقی‌مانده آن جهت تهاتر بدهی‌های نهادهای عمومی غیردولتی، بانک‌ها و شرکت‌های دولتی تابعه وزارتخانه‌ها (مصرفاً بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی)، شرکت‌های آب و فاضلاب استانی و شرکت ملی نفت ایران با اولویت مطالبات حسابرسی شده و قطعی سازمان تأمین اجتماعی به مصرف می‌رسد. تا سقف پانزده هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع این جز، به ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) و شرکت‌های تابعه و وابسته آن و همچنین تا سقف ده هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال بابت تسویه بدهی دولت به آستان قدس رضوی اختصاص می‌یابد. ۲-۲- دولت مجاز است در پایان آذرماه سال ۱۴۰۰ مانده مصرف نشده سهم مجوز موضوع جز، (۱ - ۲) را با بدهی‌های بخش‌های دیگر تسویه کند. ۳-۲- بانک مرکزی مکلف است به منظور استفاده حداکثری بانک‌ها از فرایند تعریف شده در این بند، امکان نقل و انتقال مطالبات بانک‌ها از دولت، مطالبات بانک‌ها از اشخاص غیردولتی و مطالبات بانک مرکزی از بانک‌ها را فراهم کند. نحوه نقل و انتقال این مطالبات، مطابق آیین‌نامه‌ای است که ظرف دو ماه از ابلاغ این قانون به پیشنهاد بانک مرکزی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. ۴-۲- نحوه تسویه مطالبات با منشأ قانونی نهادهای عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی، بانک‌ها، بیمه‌ها، اتحادیه‌ها و آستان‌های مقدسه با حسابرسی ویژه با رعایت ضوابط قانونی مطابق آیین‌نامه‌ای است که به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	ح - دولت برای بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسید شده در سال ۱۳۹۹ تا معادل یکمصد هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی بر اساس مقررات موضوعه منتشر کند. اصل و سود و هزینه‌های مترتب بر انتشار این اوراق در بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود.	مسئولیت اجرای این بند بر عهده وزیر امور اقتصادی و دارایی است. وزیر امور اقتصادی و دارایی مکلف است با استفاده از ساز و کار پیش‌بینی شده در اصل یکمصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی اقدامات لازم مربوط به اجرای این حکم را به عمل آورد.	۲-۵- به میزان تسویه مطالبات بانکها از شرکت ملی نفت ایران مبالغ آن به حساب تسویه بدهی دولت به شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته و یا افزایش سرمایه دولت در این شرکت منظور می‌شود.
	ط- وزارتخانه‌های نفت، صنعت، معدن و تجارت و نیرو از طریق شرکت‌های تابعه و وابسته ذریط و با تصویب شورای اقتصاد، اوراق مالی اسلامی (ریالی یا ارزی) در سقف سی و پنج هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال منتشر کنند، تا به منظور سرمایه‌گذاری در طرح‌های نفت و گاز با اولویت میادین مشترک وزارت نفت و طرح‌های زیربنایی و توسعه‌ای وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو به مصرف برسد. بازپرداخت اصل و سود این اوراق را توسط شرکت‌های مذکور از محل افزایش تولید همان میادین (برای طرح‌های وزارت نفت) و عایدات طرح (برای طرح‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو) تضمین کنند.	گزارش عملکرد این بند به‌صورت سهمابه به دیوان محاسبات کشور، کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه می‌شود.	۲-۶- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است عملکرد این بند را در گزارش عملکرد شش‌ماهه بودجه عمومی منعکس و در اجرای ماده (۱۰۳) قانون محاسبات عمومی کشور، منابع استفاده شده از محل افزایش بدهی دولت به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را در صورت حساب عملکرد بودجه درج کند.
	ی - وزارت نفت از طریق شرکت‌های دولتی تابعه ذریط تا سقف معادل سه میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار اوراق مالی اسلامی (ریالی یا ارزی) با تصویب هیئت وزیران منتشر کند. این اوراق برای بازپرداخت اصل و سود اوراق ارزی- ریالی سررسید شده تسهیلات بانکی و تضامین سررسید شده و همچنین بازپرداخت بدهی‌های سررسید شده به پیمانکاران قراردادهای بیع متقابل طرح‌های بالادستی نفت تعلق می‌گیرد و شرکت‌های مذکور موظفند اصل و سود اوراق منتشر شده را حداکثر تا پنج سال از محل منابع داخلی خود تسویه کنند. اوراق فروش نرفته این بند با تأیید وزارت نفت و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به پیمانکاران/ طلبکاران طرح‌ها می‌باشد.	آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی پس از تصویب این قانون به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	۲-۷- بانک مرکزی و بانکها مجاز به معامله اوراق موضوع این بند در بازار ثانویه به منظور پیشگیری از افزایش پایه پولی هستند. سقف مجاز تسویه بدهی هر بانک و مؤسسه اعتباری به بانک مرکزی با اعلام آن بانک و مؤسسه اعتباری و تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حداکثر یک ماه پس از لازم الاجرا شدن آیین‌نامه‌این بند تعیین می‌شود.
	ک - ۱ - به‌منظور مدیریت تبعات احتمالی انتشار اوراق مالی اسلامی در بازارهای پول و سرمایه کشور، کمیته ای متشکل از رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر نحوه انتشار اوراق موضوع این قانون نظارت می‌کنند. نرخ‌های سود اسمی اوراق منتشره و نرخ حفظ قدرت خرید استاندارد خزانة اسلامی توسط این کمیته تعیین می‌شود.	ز - به‌منظور پوشش‌های بیمه‌ای و همچنین بهادار سازی خطرپذیری (ریسک) های بیمه‌ای، به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مؤسسات بیمه بازرگانی اجازه داده می‌شود تا سقف ده هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در بازار سرمایه نسبت به انتشار اوراق مالی - اسلامی در چارچوب قوانین و مقررات بدون تضمین اصل و سود اقدام کنند.	دولت مجاز است تمام یا بخشی از بدهی ریالی و ارزی بانک‌های دولتی (به جز بانک مسکن) به بانک مرکزی را به حساب بدهی دولت به بانک مرکزی منتقل کند و مبلغ مذکور را به عنوان سرمایه دولت در بانک‌های دولتی منظور کند.
	ط- وزارتخانه‌های نفت، صنعت، معدن و تجارت و نیرو از طریق شرکت‌های تابعه و وابسته ذریط و با تصویب شورای اقتصاد، اوراق مالی اسلامی (ریالی یا ارزی) در سقف سی و پنج هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال منتشر کنند، تا به منظور سرمایه‌گذاری در طرح‌های نفت و گاز با اولویت میادین مشترک وزارت نفت و طرح‌های زیربنایی و توسعه‌ای وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو به مصرف برسد. بازپرداخت اصل و سود این اوراق را توسط شرکت‌های مذکور از محل افزایش تولید همان میادین (برای طرح‌های وزارت نفت) و عایدات طرح (برای طرح‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو) تضمین کنند.	ح - دولت برای بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسید شده در سال ۱۳۹۹ تا معادل یکمصد هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی بر اساس مقررات موضوعه منتشر کند. اصل و سود و هزینه‌های مترتب بر انتشار این اوراق در بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود.	۲-۸- مطالبات شرکت‌های تولیدکننده آب و برق از سازمان ها و شرکت‌های تابعه وزارت نیرو در حکم مطالبات آنها از دولت است.
	ح - دولت برای بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسید شده در سال ۱۴۰۰ تا معادل یکمصد هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی بر اساس مقررات موضوعه منتشر می‌کند. اصل و سود و هزینه‌های مترتب بر انتشار این اوراق در بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود.	ح - دولت برای بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسید شده در سال ۱۴۰۰ تا معادل یکمصد هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی بر اساس مقررات موضوعه منتشر می‌کند. اصل و سود و هزینه‌های مترتب بر انتشار این اوراق در بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود.	۳- تا سقف شصت هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع این جز، به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و شرکت‌های تابعه آن بابت تسویه بدهی ارزی و ریالی خود به بانک مرکزی، بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی و همچنین تا سقف ده هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال بابت تسویه بدهی بانکی شرکت‌های تابعه وابسته به سازمان های نیروهای مسلح اختصاص می‌یابد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	۲. اوراق و اسناد منتشره جهت تسویه بدهی دولت موضوع بندهای (و) و (ح) این تبصره از هرگونه بررسی در کمیته مذکور مستثناست. ۳. نحوه صدور انتشار اوراق مربوط به شرکت‌ها و دستگاه‌هایی که بدون تضمین دولت منتشر می‌شود، نیز مشمول جزء (۱) این بند می‌باشد. ۴. وزارت امور اقتصادی و دارایی به نیابت از دولت، مسئول انتشار اوراق مالی مربوط به دولت است. این وزارتخانه مجاز است از کلیه روش‌های انتشار اولیه اوراق از جمله عرضه تدریجی، حراج، فروش اوراق به کسر (کمتر از قیمت اسمی)، پذیره‌نویسی در بازارها استفاده کند. سازمان بورس و اوراق بهادار و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حسب مورد مکلفند نسبت به ارائه اطلاعات مورد نیاز از جمله فهرست آخرین دارندگان اوراق مالی اسلامی دولت به وزارت مذکور و اتخاذ تمهیدات لازم برای استفاده از کلیه روش‌های انتشار اقدام کنند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در بازار ثانویه اوراق، مجاز به خرید و فروش اوراق مالی اسلامی دولت بوده و از نظر حجم خرید یا فروش و روش خرید یا فروش (از جمله سازوکار حراج) در راستای سیاستگذاری پولی خود اختیار کامل دارد. ۵. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود نسبت به تأسیس نهادهای واسط با مدیریت و مالکیت دولت با استفاده از نهادهای واسط موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید با انتقال مالکیت و یا بدون انتقال مالکیت به دولت، برای انتشار اوراق بهادار ارزی و تأسیس نهاد مولدساز دارایی‌های دولت برای انتشار اوراق مالی اسلامی مربوط اقدام نماید. ۶. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود رأساً از دارایی‌ها و مطالبات دولت به‌منوان پشتوانه انتشار اوراق مالی اسلامی موضوع این تبصره استفاده کند. قراردادهای عادی نقل و انتقال دارایی‌های موضوع این جزء در حکم سند رسمی محسوب می‌شود. معیار و نحوه اجرا، به پیشنهاد وزارتخانه مذکور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.	ی - وزارت نفت از طریق شرکت‌های دولتی تابعه ذی‌ربط تا سقف معادل سه میلیارد (۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار اوراق مالی اسلامی (ریالی یا ارزی) با تصویب هیئت وزیران منتشر کند. این اوراق برای بازپرداخت اصل و سود اوراق ارزی-ریالی سررسید شده تسهیلات بانکی و تضامین سررسید شده و همچنین بازپرداخت بدهی‌های سررسید شده به پیمانکاران قراردادهای بیع متقابل طرح‌های بالادستی نفت تعلق می‌گیرد و شرکت‌های مذکور موظفند اصل و سود اوراق منتشر شده را حداکثر تا پنج سال از محل منابع داخلی خود تسویه کنند. اوراق فروش نرفته این بند با تأیید وزارت نفت و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به پیمانکاران/طلبکاران طرح‌ها می‌باشد. ک - ۱- به‌منظور مدیریت تبعات احتمالی انتشار اوراق مالی اسلامی در بازارهای پول و سرمایه کشور، کمیته‌ای متشکل از رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر نحوه انتشار اوراق موضوع این قانون نظارت می‌کنند. نرخ‌های سود اسمی اوراق منتشره و نرخ حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی توسط این کمیته تعیین می‌شود. ۲. اوراق و اسناد منتشره جهت تسویه بدهی دولت موضوع بندهای (و) و (ح) این تبصره از هرگونه بررسی در کمیته مذکور مستثناست. نحوه صدور انتشار اوراق مربوط به شرکت‌ها و دستگاه‌هایی که بدون تضمین دولت منتشر می‌شود، نیز مشمول جزء (۱) این بند می‌باشد. ۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی به نیابت از دولت، مسئول انتشار اوراق مالی مربوط به دولت است. این وزارتخانه مجاز است از کلیه روش‌های انتشار اولیه اوراق از جمله عرضه تدریجی، حراج، فروش اوراق به کسر (کمتر از قیمت اسمی)، پذیره‌نویسی در بازارها استفاده کند. سازمان بورس و اوراق بهادار و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حسب مورد مکلفند نسبت به ارائه اطلاعات مورد نیاز از جمله فهرست آخرین دارندگان اوراق مالی اسلامی دولت به وزارت مذکور و اتخاذ تمهیدات لازم برای استفاده از کلیه روش‌های انتشار اقدام کنند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در بازار ثانویه اوراق، مجاز به خرید و فروش اوراق مالی اسلامی دولت بوده و از نظر حجم خرید یا فروش و روش خرید یا فروش (از جمله سازوکار حراج) در راستای سیاستگذاری پولی خود اختیار کامل دارد.	ط - وزارتخانه‌های نفت، صنعت، معدن و تجارت و نیرو از طریق شرکت‌های تابعه و وابسته ذی‌ربط و با تصویب شورای اقتصاد، اوراق مالی اسلامی (ریالی یا ارزی) در سقف سی و پنج هزار میلیارد (۳۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال منتشر می‌کنند، تا به منظور سرمایه‌گذاری در طرح‌های نفت و گاز با اولویت میادین مشترک وزارت نفت و طرح‌های زیربنایی و توسعه‌ای وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو و همچنین طرح‌های افزایش بهره‌وری (راندمان) نیروگاهی وزارت نیرو به مصرف برسد. بازپرداخت اصل و سود این اوراق توسط شرکت‌های مذکور از محل افزایش تولید همان میادین (برای طرح‌های وزارت نفت) و عایدات طرح (برای طرح‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت) و وزارت نیرو) تضمین می‌شود. ی - وزارت نفت از طریق شرکت‌های دولتی تابعه ذی‌ربط تا سقف معادل سه میلیارد (۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار اوراق مالی اسلامی (ریالی یا ارزی) با تصویب هیئت وزیران منتشر کند. این اوراق برای بازپرداخت اصل و سود اوراق ارزی - ریالی سررسید شده تسهیلات بانکی و تضامین سررسید شده و همچنین بازپرداخت بدهی‌های سررسید شده به پیمانکاران قراردادهای بیع متقابل طرح‌های بالادستی نفت تعلق می‌گیرد. شرکت‌های مذکور موظفند اصل و سود اوراق منتشر شده را حداکثر تا پنج سال از محل منابع داخلی خود تسویه کنند. اوراق فروش نرفته این بند با تأیید وزارت نفت و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به پیمانکاران/طلبکاران طرح‌ها می‌باشد. ک - ۱- به منظور مدیریت تبعات احتمالی انتشار اوراق مالی اسلامی در بازارهای پول و سرمایه کشور، کمیته‌ای متشکل از رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و دو نماینده از کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی (بدون حق رأی) بر نحوه انتشار اوراق موضوع این قانون نظارت می‌کنند. نرخ سود اسمی اوراق منتشر شده و نرخ حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی با رعایت موازین شرعی توسط این کمیته تعیین می‌شود. ۲. اوراق و اسناد منتشر شده جهت تسویه بدهی دولت موضوع بندهای (ز) و (ح) این تبصره از هرگونه بررسی در کمیته مذکور مستثناست. ۳. نحوه صدور انتشار اوراق مربوط به شرکت‌ها و دستگاه‌هایی که با تضمین خود به اسناد این قانون منتشر می‌شود، نیز مشمول جزء (۱) این بند می‌باشد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	ل - اوراق و اسناد این تبصره و کارمزد تعهد پذیره نویسی اوراق مالی اسلامی دولت (منتشره در سال ۱۳۹۹) مشمول مالیات نمی‌شود. همچنین معاملات بین ارکان انتشار و دریافت‌ها و پرداخت‌های مربوط به انتشار اوراق موضوع این بند، صرف‌نظر از استفاده یا عدم استفاده از نهادهای واسط، مشمول معافیت‌ها و مستثنیات حکم ماده (۱۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور می‌شود. م - ۱. به‌منظور اجرای سیاست پولی و مدیریت نرخ‌های سود و مهار (کنترل) بلندمدت نقدینگی، مهار (کنترل) تورم و در راستای اجرای عملیات بازار باز و اعطای اعتبار در قبال وثیقه، به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود به‌تدریج بدهی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری شامل خط اعتباری و اضافه برداشت را وثیقه‌دار نماید، به‌گونه‌ای‌که در پایان سال حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) بدهی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری به بانک مرکزی توثیق به اوراق بدهی منتشره به خزانه باشد. سازمان بورس اوراق بهادار مکلف به همکاری در توثیق اوراق بدهی خزانه نزد بانک مرکزی است. ۲. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است با تصویب شورای پول و اعتبار بابت درصدی از سپرده‌های قانونی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری، اوراق مالی اسلامی منتشره از سوی دولت را بپذیرد. ن - ایجاد طلب جدید از دولت در صورتی مجاز است که از قبل تعهد و تضمین آن با مبنای قانونی توسط سازمان برنامه و بودجه کشور صادر شده باشد. بانک مرکزی از طریق بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی موظف است حداکثر شش ماه پس از ابلاغ این قانون، اطلاعات مربوط به تسهیلات و تعهداتی را که بر اساس تضامین صادره از سوی هیئت وزیران/ سازمان برنامه و بودجه کشور تا پایان سال ۱۳۹۸ اعطا نموده‌اند در سامانه تضامین دولت درج کنند. س - مرجع رسیدگی و تأیید بدهی‌های موضوع بند (و) این تبصره و بدهی‌ها و مطالبات موضوع بند (پ) ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین می‌شود.	۵- به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود نسبت به تأسیس نهادهای واسط با مدیریت و مالکیت دولت با استفاده از نهادهای واسط موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید با انتقال مالکیت و یا بدون انتقال مالکیت به دولت، برای انتشار اوراق بهادار ارزی و تأسیس نهاد مولدساز دارایی‌های دولت برای انتشار اوراق مالی اسلامی مربوط اقدام نماید. ۶- به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود رأساً از دارایی‌ها و مطالبات دولت به‌عنوان پشتوانه انتشار اوراق مالی اسلامی موضوع این تبصره استفاده کند. اموال متعلق به قوه مجریه که سند عادی نیز دارند می‌توانند به عنوان پشتوانه مورد استفاده قرار گیرند. آیین‌نامه اجرایی این جزء با پیشنهاد وزارتخانه مذکور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. ل - اوراق و اسناد این تبصره و کارمزد تعهد پذیره نویسی اوراق مالی اسلامی دولت (منتشره در سال ۹۹۳۱) مشمول مالیات به نرخ صفر می‌شود. همچنین معاملات بین ارکان انتشار و دریافت‌ها و پرداخت‌های مربوط به انتشار اوراق موضوع این بند، صرف‌نظر از استفاده یا عدم استفاده از نهادهای واسط، مشمول معافیت‌ها و مستثنیات حکم ماده (۱۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور می‌شود. م - ۱- به‌منظور اجرای سیاست پولی و مدیریت نرخ‌های سود و مهار (کنترل) بلندمدت نقدینگی، مهار (کنترل) تورم و در راستای اجرای عملیات بازار باز و اعطای اعتبار در قبال وثیقه، به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود به‌تدریج بدهی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری شامل خط اعتباری و اضافه برداشت را وثیقه‌دار نماید، به‌گونه‌ای‌که در پایان سال حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) بدهی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری به بانک مرکزی توثیق به اوراق بدهی منتشره به خزانه باشد. سازمان بورس اوراق بهادار مکلف به همکاری در توثیق اوراق بدهی خزانه نزد بانک مرکزی است.	۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی به نیابت از دولت، مسئول انتشار اوراق مالی مربوط به دولت است. این وزارتخانه مجاز است از کلیه روش‌های انتشار اولیه اوراق از جمله تحویل اوراق به طلبکاران، عرضه تدریجی، حراج، فروش اوراق به کسر (کمتر از قیمت اسمی) و پذیره نویسی در بازارها استفاده کند. سازمان بورس و اوراق بهادار و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حسب مورد مکلفند نسبت به ارائه اطلاعات مورد نیاز از جمله فهرست آخرین دارندگان اوراق مالی اسلامی دولت به وزارت مذکور و اتخاذ تمهیدات لازم برای استفاده از کلیه روش‌های انتشار اقدام کنند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در بازار ثانویه اوراق، مجاز به خرید و فروش اوراق مالی اسلامی دولت بوده و از نظر حجم خرید یا فروش و روش خرید یا فروش (از جمله سازوکار حراج، توافق بازپرداخت) در راستای سیاستگذاری پولی خود و همچنین درآمد و هزینه‌های ناشی از اجرای عملیات بازار باز اختیار کامل دارد. ۵- به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود نسبت به تأسیس نهادهای واسط ناشر با مدیریت و مالکیت دولت و یا استفاده از نهادهای واسط موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به‌منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی با انتقال مالکیت و یا بدون انتقال مالکیت به دولت، برای انتشار اوراق بهادار ارزی و تأسیس نهاد واسط مولدساز دارایی‌های دولت برای انتشار اوراق مالی اسلامی مربوط اقدام نماید. ۶- به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود رأساً از دارایی‌ها و مطالبات دولت به‌عنوان پشتوانه انتشار اوراق مالی اسلامی موضوع این تبصره استفاده کند. اموال متعلق به دولت که سند عادی دارد، نیز می‌تواند به‌عنوان پشتوانه مورد استفاده قرار گیرد. ل - اوراق و اسناد این تبصره و کارمزد تعهد پذیره نویسی اوراق مالی اسلامی دولت (منتشره در سال ۱۴۰۰) مشمول مالیات به نرخ صفر می‌شود. همچنین معاملات بین ارکان انتشار و دریافت‌ها و پرداخت‌های مربوط به انتشار اوراق موضوع این تبصره، صرف‌نظر از استفاده یا عدم استفاده از نهادهای واسط، مشمول معافیت‌ها و مستثنیات حکم ماده (۱۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ می‌شود. کلیه کارمزدهای انتشار و معاملات اوراق دولت در بازارهای اولیه و ثانویه به نحوی تعیین گردد که خرید و فروش روزانه اوراق دولت را اقتصادی نماید.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	ع - به دولت اجازه داده می‌شود مبلغ بیست هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی منتشر کند، تا جهت احداث، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور) به مصرف برسد. این اوراق خارج از سقف پیش‌بینی شده در جدول شماره (۴) ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه بوده و بر اساس ابلاغ اعتبار و تخصیص‌های صادره به مصرف می‌رسد. ف - مهلت واگذاری اوراق مالی اسلامی غیرنقدی (تحويل به طلبکاران) منتشره در سال ۱۳۹۹، برای کلیه دستگاه‌های اجرایی از جمله دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، تابع قانون اصلاح مواد (۶۳) و (۶۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۷۹/۱۲/۱۵ است. ص - به منظور یکپارچگی و هماهنگ‌سازی در اوراق منتشره دولت، اوراق مالی اسلامی دولت (منتشره توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی) مشمول ماده (۲۷) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱/۹/۱۳۸۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی است. ق - وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است ظرف مدت دو ماه پس از اجرای عملیات بازار باز توسط بانک مرکزی، ضمن تعیین فهرست معامله‌گران اولیه مجاز نسبت به پیاده‌سازی الزامات عرضه اولیه اوراق از طریق حراج به نحوی که حداقل سی درصد (۳۰٪) از اوراق مالی اسلامی منتشره دولت پس از عملیات بازار باز در عرضه اولیه به معامله‌گران اولیه مجاز به فروش برسد، اقدام کند.	۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است با تصویب شورای پول و اعتبار بابت درمصدی از سپرده‌های قانونی بانکها و مؤسسات اعتباری، اوراق مالی اسلامی منتشره از سوی دولت را بپذیرد. ن - ایجاد طلب جدید از دولت درمصدی مجاز است که از قبل تعهد و تضمین آن با مبنای قانونی توسط سازمان برنامه و بودجه کشور صادر شده باشد. بانک مرکزی از طریق بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی موظف است حداکثر شش ماه پس از ابلاغ این قانون، اطلاعات مربوط به تسهیلات و تعهداتی را که براساس تضامین صادره از سوی هیئت وزیران/سازمان برنامه و بودجه کشور تا پایان سال ۱۳۹۸ اعطا نموده‌اند در سامانه تضامین دولت درج کنند. س - مرجع رسیدگی و تأیید بدهی‌های موضوع بند (و) این تبصره و بدهی‌ها و مطالبات موضوع بند (پ) ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین می‌شود.	م - به منظور اجرای سیاست پولی و مدیریت نرخ‌های سود و مهار (کنترل) بلندمدت نقدینگی، مهار (کنترل) تورم و در راستای اجرای عملیات بازار باز و اعطای اعتبار در قبال وثیقه، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بدهی بانکها و مؤسسات اعتباری شامل خط اعتباری و اضافه برداشت را توثیق به اوراق مالی اسلامی منتشر شده دولت نماید. بدهی ایجاد شده بابت سامان‌دهی بانکها و مؤسسات اعتباری و خطوط اعتباری تکلیفی با مصوبه شورای پول و اعتبار از شمول این بند مستثناست. سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف به همکاری در توثیق اوراق مالی اسلامی منتشر شده دولت نزد بانک مرکزی است. ن - ایجاد طلب جدید از دولت درمصدی مجاز است که از قبل، مجوز آن در قالب مبادله موافقت‌نامه و یا تعهد و تضمین آن با مبنای قانونی توسط سازمان برنامه و بودجه کشور صادر شده باشد. س - مرجع رسیدگی و تأیید بدهی‌ها و مطالبات موضوع بند (ز) این تبصره و بدهی‌ها و مطالبات موضوع بند (پ) ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین می‌شود. ع - به دولت اجازه داده می‌شود مبلغ بیست هزار میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی منتشر کند، تا جهت احداث، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور) به مصرف برسد. این اوراق خارج از سقف پیش‌بینی شده در جدول شماره (۴) ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه بوده و بر اساس ابلاغ اعتبار و تخصیص‌های صادر شده به مصرف می‌رسد. تا سقف یک‌هزار و پانصد میلیارد (۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع این بند جهت احداث، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش و دانشگاه فرهنگیان کشور (سازمان نوسازی و توسعه و تجهیز مدارس) به مصرف می‌رسد. ف - مهلت واگذاری اوراق مالی اسلامی غیرنقدی (تحويل به طلبکاران) منتشر شده در سال ۱۴۰۰، برای کلیه دستگاه‌های اجرایی از جمله دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، تابع قانون اصلاح مواد (۶۳) و (۶۴) قانون محاسبات عمومی کشور است. ص - به منظور یکپارچگی و هماهنگ‌سازی در اوراق منتشر شده دولت، اوراق مالی اسلامی دولت (منتشر شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی) مشمول ماده (۲۷) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱/۹/۱۳۸۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی است.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	ر - در اجرای بند (الف) ماده (۱۲) قانون برنامه ششم توسعه و تبصره آن وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان حسابرسی کشور) مکلف است بدهی‌های دولت به سازمان تأمین اجتماعی (اعم از اصل حق بیمه و مبلغ به روز شده به طور سالانه) را با رعایت بند (ه) ماده (۷) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۸۳/۲/۲۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی محاسبه و نحوه میزان بازپرداخت بدهی‌های موصوف و تغییرات حساب‌های فی‌مابین دولت و سازمان مزبور را به‌طور مستمر پایش و گزارش آن را هر شش ماه یک بار به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و اجتماعی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.	ع - به دولت اجازه داده می‌شود مبلغ بیست هزار میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال اوراق مالی اسلامی منتشر کند، تا جهت احداث، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور) به مصرف برسد. این اوراق خارج از سقف پیش‌بینی شده در جدول شماره (۴) ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه بوده و بر اساس ابلاغ اعتبار و تخصیص‌های صادره به مصرف می‌رسد. ف - مهلت واگذاری اوراق مالی اسلامی غیر نقدی (تحویلی به طلبکاران) منتشره در سال ۱۳۹۹، برای کلیه دستگاه‌های اجرایی از جمله دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، تابع قانون اصلاح مواد (۶۳) و (۶۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۷۹/۱۲/۱۵ است. ص - به‌منظور یکپارچگی و هماهنگ‌سازی در اوراق منتشره دولت، اوراق مالی اسلامی دولت (منتشره توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی) مشمول ماده (۲۷) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱/۹/۱۳۸۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی است. ق - وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است ظرف مدت دو ماه پس از اجرای عملیات بازار باز توسط بانک مرکزی، ضمن تعیین فهرست معامله‌گران اولیه مجاز نسبت به پیاده‌سازی الزامات عرضه اولیه اوراق از طریق حراج به نحوی که حداقل سی درصد (۳۰٪) از اوراق مالی اسلامی منتشره دولت پس از عملیات بازار باز در عرضه اولیه به معامله‌گران اولیه مجاز به فروش برسد، اقدام کند.	ق - بانک مرکزی موظف است گزارش عملکرد اجرای عملیات بازار باز را به کمیته جزء (۱) بند (ک) ارائه نماید. وزارت امور اقتصادی و دارایی نیز موظف است ضمن تعیین فهرست معامله‌گران اولیه مجاز نسبت به پیاده‌سازی الزامات عرضه اولیه اوراق از طریق حراج به نحوی که حداقل سی درصد (۳۰٪) از اوراق مالی اسلامی منتشر شده دولت پس از عملیات بازار باز در عرضه اولیه به معامله‌گران اولیه مجاز به فروش برسد، اقدام کند. ر - «اوراق مالی اسلامی»، اوراقی است که مطابق بر قوانین و مقررات بوده و در چارچوب عقود اسلامی منتشر می‌شود. ش - وجوه ارزی حاصل از دعاوی و مطالبات خارجی از سوی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، تا سقف دویست هزار میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال به ردیف ۱۶۰۱۶۵ جدول شماره (۵) این قانون واریز و بابت دیون ارزی داخلی و خارجی آن وزارتخانه تسویه می‌شود. خزانه‌داری کل کشور با اعلام وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و تأیید بانک مرکزی نسبت به درج عملکرد این بند در ردیف ۱۶۰۱۶۵ جدول شماره (۵) این قانون اقدام می‌کند. ت - سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلفند در چارچوب ماده (۸) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی، مقدمات لازم اعم از انجام امور کارگزاری، ابلاغ قرارداد همسان واگذاری، ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز برای واگذاری مطالبات قراردادی (فاکتورینگ) تا سقف یکصد هزار میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال) را فراهم نمایند. سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی موظفند گزارش عملکرد این بند را به‌صورت سه‌ماهه به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارسال نمایند.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	ر - در اجرای بند (الف) ماده (۱۲) قانون برنامه ششم توسعه و تبصره آن وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان حسابرسی کشور) مکلف است بدهی‌های دولت به سازمان تأمین اجتماعی (اعم از اصل حق بیمه و مبلغ به روز شده به‌طور سالانه) را با رعایت بند (هـ) ماده (۷) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۸۳/ ۲/ ۲۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی محاسبه و نحوه میزان بازپرداخت بدهی‌های موصوف و تغییرات حساب‌های فی‌مابین دولت و سازمان مزبور را به طور مستمر پایش و گزارش آن را هر شش ماه یک بار به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و اجتماعی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید. بند الحاقی ۲- «اوراق مالی اسلامی»، اوراقی است که منطبق بر قوانین و مقررات بوده و در چارچوب عقود اسلامی منتشر می‌شود.	ر - در اجرای بند (الف) ماده (۱۲) قانون برنامه ششم توسعه و تبصره آن وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان حسابرسی کشور) مکلف است بدهی‌های دولت به سازمان تأمین اجتماعی (اعم از اصل حق بیمه و مبلغ به روز شده به‌طور سالانه) را با رعایت بند (هـ) ماده (۷) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۸۳/ ۲/ ۲۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی محاسبه و نحوه میزان بازپرداخت بدهی‌های موصوف و تغییرات حساب‌های فی‌مابین دولت و سازمان مزبور را به طور مستمر پایش و گزارش آن را هر شش ماه یک بار به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و اجتماعی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید. بند الحاقی ۲- «اوراق مالی اسلامی»، اوراقی است که منطبق بر قوانین و مقررات بوده و در چارچوب عقود اسلامی منتشر می‌شود.	ث - کارفرمایان واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی و اصناف که حداقل به مدت یک سال از زمان تقسیت نسبت به حفظ یا افزایش اشتغال نیروی انسانی کارگاه خود بر مبنای فهرست بهمن ماه سال ۱۳۹۸ اقدام نموده‌اند و فهرست حق بیمه جاری کارکنان شاغل را در طول دوره تقسیت ارسال و پرداخت می‌نمایند، می‌توانند از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون و حداکثر ظرف چهار ماه، نسبت به درخواست تعیین تکلیف بدهی‌های قطعی شده مطابق قوانین از بخشودگی جریمه‌های متعلقه و سایر جریمه‌ها برخوردار شوند. در مواردی که کارفرمایان کارگاه‌های مذکور تا تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون بر مبنای فهرست بهمن ماه ۱۳۹۸ نسبت به تعدیل بیمه‌شدگان کارگاه اقدام نموده باشند، پس از بازگشت نیروی کار تعدیل شده یا جایگزینی آنها و رعایت حفظ اشتغال حداقل به مدت یک سال از زمان تقسیت و بر مبنای فهرست بهمن ماه ۱۳۹۸، از بخشودگی جریمه‌ها به شرح فوق برخوردار می‌شوند. خ - به وزارت کشور اجازه داده می‌شود تا سقف ده هزار میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ خ) ریال اوراق مالی اسلامی با تضمین اصل و سود توسط دولت از محل ردیف ۳۱۰۱۱۱ برای خرید نردبان هیدرولیکی و ماشین‌آلات آتش‌نشانی منتشر کند تا از محل ردیف ۸۳ - ۵۳۰۰۰۰ به‌صورت درآمد - هزینه‌ای صرف نماید. ذ - به منظور تأمین منابع لازم جهت بهسازی روستاها و تهیه، اجرا و بازنگری طرح‌های روستایی به دولت اجازه داده می‌شود به میزان بیست هزار میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ خ) ریال از طریق انتشار، فروش و واگذاری اسناد خزانه اسلامی در اختیار بنیاد مسکن انقلاب اسلامی قرار دهد. این مبلغ بر اساس شاخص برخورداری از طرح هادی بین استان‌ها تقسیم می‌شود. شورای برنامه‌ریزی هر استان موظف است سهم آن استان را بر اساس شاخص برخورداری از طرح هادی بین شهرستان‌های استان توزیع کند. منابع این بند پس از واریز به ردیف ۳۱۰۱۴ از محل ردیف ۸۵ - ۵۳۰۰۰۰ به‌صورت درآمد - هزینه‌ای صرف موارد مذکور می‌شود. ض - قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا(ص) مجاز است تا سقف بیست هزار میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ خ) ریال اوراق مالی - اسلامی بر اساس توافق‌نامه‌ای که با وزارت امور اقتصادی و دارایی امضا می‌کند منتشر نماید. بالاترین مقام قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا(ص) تعهدنامه مبنی بر مجاز بودن خزانه‌داری کل کشور به برداشت از حساب درآمد اختصاصی قرارگاه نزد خزانه و سایر حساب‌های بانکی قرارگاه نزد بانک مرکزی و بانک‌های عامل در صورت عدم ایفای تعهد بازپرداخت اصل و سود اوراق یاد شده را تسلیم می‌کند. سازمان بورس و اوراق بهادار موظف است نامه وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه‌داری کل کشور) مبنی بر اخذ تعهد مزبور را به عنوان تضمین اوراق مزبور قبول کند. ظ - به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به تأمین مالی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای که اهمیت و کارکرد راهبردی آنها با پیشنهاد دستگاه اجرایی ذی‌ربط به تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور می‌رسد، از طریق ابزارها و روش‌های بازار سرمایه اقدام نماید. سقف منابع موضوع این بند حداکثر سی درصد (۳۰٪) اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب در هر فصل تعیین می‌گردد. غ - به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح اجازه داده می‌شود تا مبلغ بیست هزار میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ خ) ریال اوراق مالی اسلامی با تضمین اصل و سود توسط دولت برای انجام طرح (پروژه)‌های تحقیقاتی راهبردی دفاعی منتشر نماید. منابع این بند پس از واریز به ردیف ۳۱۰۱۵ از محل ردیف ۸۶ - ۵۳۰۰۰۰ به‌صورت درآمد - هزینه‌ای صرف موارد مذکور می‌شود.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۴۲	تبصره ۱۴ الف در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی و با هدف تحقق عدالت کاهش فقر مطلق و توسعه بهداشت و سلامت مردم و همچنین معطوف نمودن یارانه به خانوارهای نیازمند و در اجرای (۳۹) ماده (۳۹) قانون برنامه ششم تمامی دریافتی‌ها مندرج در جدول به‌استثنای عوارض شهرداری و دهیاری به حساب سازمان هدفمندی یارانه‌ها نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود و پس از تخصیص سازمان برنامه و بودجه مطابق جدول هزینه می‌شود. ... مصارف هدفمندی: ۲۴... کاهش فقر مطلق خانوارهای تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی، اجرای قانون حمایت از معلولین، اجرای ماده (۶) قانون حمایت از حقوق افراد دارای معلولیت، اجرای تبصره ذیل ماده (۳۸) قانون جامع خدمات‌رسانی ایثارگران: ۱۵۵,۵۰۰ (میلیارد ریال) ۲۵... ماده (۴۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) موضوع کاهش هزینه‌های مستقیم سلامت مردم، ایجاد دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی و درمانی، کمک به تأمین هزینه‌های تحمل‌ناپذیر درمان، پوشش دارو، درمان بیماران خاص و صعب‌العلاج که از طریق بند (د) ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) اعمال می‌شود: ۵۲,۰۰۰ (میلیارد ریال) اجرای سایر اهداف مندرج در قانون برنامه ششم توسعه، اجرای مواد (۸) تا (۱۱) قانون هدفمندکردن یارانه‌ها، حق بیمه سهم دولت اقشار خاص (از جمله رانندگان حمل و نقل درون و برون‌شهری، قالی‌بافان و زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست (پنج هزار میلیارد ریال) و راهنمایان گردشگری تا ۲۰۰۰ نفر)، کمک به رزمندگان معسر: ۵۵,۲۵۰ (میلیارد ریال) ... ۲۹... تولید و اشتغال (بند الف تبصره ۱۸)، حمل و نقل ریلی، مسکن و نهاده‌های کشاورزی و صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر: ۱۰۲,۰۰۰ (میلیارد ریال)	تبصره ۱۴ الف در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی و با هدف تحقق عدالت کاهش فقر مطلق و توسعه بهداشت و سلامت مردم و همچنین معطوف نمودن یارانه به خانوارهای نیازمند و در اجرای (۳۹) ماده (۳۹) قانون برنامه ششم تمامی دریافتی‌ها مندرج در جدول به‌استثنای عوارض شهرداری و دهیاری به حساب سازمان هدفمندی یارانه‌ها نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود و پس از تخصیص سازمان برنامه و بودجه مطابق جدول هزینه می‌شود. ... مصارف هدفمندی: ۲۴... کاهش فقر مطلق خانوارهای تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی، اجرای قانون حمایت از معلولین، اجرای ماده (۶) قانون حمایت از حقوق معلولان، اجرای تبصره ذیل ماده (۳۸) قانون جامع خدمات‌رسانی ایثارگران: ۱۵۵,۵۰۰ (میلیارد ریال) ۲۵... ماده (۴۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) موضوع کاهش هزینه‌های مستقیم سلامت مردم، ایجاد دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی و درمانی، کمک به تأمین هزینه‌های تحمل‌ناپذیر درمان، پوشش دارو، درمان بیماران خاص و صعب‌العلاج که از طریق بند (د) ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) اعمال می‌شود: ۵۲,۰۰۰ (میلیارد ریال) ۲۶... اجرای سایر اهداف مندرج در قانون برنامه ششم توسعه، اجرای مواد (۸) تا (۱۱) قانون هدفمندکردن یارانه‌ها حداقل نود درصد اعتبار این ردیف و باقیمانده برای حق بیمه سهم دولت اقشار خاص (از جمله رانندگان حمل‌ونقل درون و برون‌شهری، قالی‌بافان و زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست (پنج هزار میلیارد ریال) و راهنمایان گردشگری تا ۲۰۰۰ نفر)، کمک به رزمندگان معسر: ۵۵,۲۵۰ (میلیارد ریال) ... ۲۹... تولید و اشتغال (بند الف تبصره ۱۸) حداقل نود درصد اعتبار این ردیف و باقیمانده برای حمل و نقل ریلی، مسکن و نهاده‌های کشاورزی و صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر: ۱۰۲,۰۰۰ (میلیارد ریال)	تبصره ۱۴ الف ۱- در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها تمامی دریافتی‌ها (منابع) مندرج در جدول تبصره (۱۴) این قانون به‌استثنای عوارض شهرداری‌ها و دهیاری‌ها، منابع حاصل از فروش آب و برق حق بیمه مشترکین گاز طبیعی و عوارض گازرسانی به ترتیب موضوع ماده (۱۲) و ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به حساب سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود. سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها موظف است بدون نیاز به ابلاغ و تخصیص از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به پرداخت مصارف مربوط مطابق جدول مذکور و بند (الف) تبصره (۱۸) و ردیف محرومیت‌زدایی مندرج در جدول (۱۰۳) رأساً اقدام نماید.
۴۴۳	جزء الحاقی «۱» بند «ج» تبصره «۱۷»- سازمان بیمه سلامت ایران از طریق شرکت‌های وابسته مکلف است ضمن تأمین و تدارک بسترهای الکترونیکی لازم، هنگام مراجعه بیمه‌شدگان موضوع این بند برای دریافت خدمات سلامت، کلیه خدمات اعتبارسنجی بیمه‌ای، بررسی هم‌پوشانی بیمه‌ای و پایش (کنترل) قواعد بیمه‌ای خدمت را به‌صورت الکترونیکی و از طریق سامانه (سرویس) استحقاق‌سنجی به‌انجام رساند. هزینه خدمات موضوع این بند با تصویب مجمع عمومی سازمان بیمه سلامت ایران تعیین و از مراجع‌کننده (بیمه‌شده) دریافت می‌شود و هزینه‌های قانونی تبادل اطلاعات و استفاده از داده‌های سایر مراجع از این محل تأمین می‌شود.	جزء الحاقی «۱» بند «ج» تبصره «۱۷»- سازمان بیمه سلامت ایران از طریق شرکت‌های وابسته مکلف است ضمن تأمین و تدارک بسترهای الکترونیکی لازم، هنگام مراجعه بیمه‌شدگان موضوع این بند برای دریافت خدمات سلامت، کلیه خدمات اعتبارسنجی بیمه‌ای، بررسی هم‌پوشانی بیمه‌ای و پایش (کنترل) قواعد بیمه‌ای خدمت را به‌صورت الکترونیکی و از طریق سامانه (سرویس) استحقاق‌سنجی به‌انجام رساند. هزینه خدمات موضوع این بند با تصویب مجمع عمومی سازمان بیمه سلامت ایران تعیین و از مراجع‌کننده (بیمه‌شده) دریافت می‌شود و هزینه‌های قانونی تبادل اطلاعات و استفاده از داده‌های سایر مراجع از این محل تأمین می‌شود.	حذف شد.

ردیف شماره	متن مورد ايراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۴۴	الف - سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی و خالص صادرات گاز بیست درصد (۲۰٪) تعیین می‌شود. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در طول سال و متناسب با وصول منابع، بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم چهارده و نیم درصد شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت خام و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و سهم چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) شرکت دولتی تابعه وزارت نفت از محل خالص صادرات گاز طبیعی (معاف از تقسیم سود سهام دولت با نرخ صفر) و همچنین سهم سه درصد (۳٪) موضوع ردیف درآمدی ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون اقدام کند. مبالغ مذکور به‌صورت ماهانه واریز و از ماه یازدهم سال محاسبه و تسویه می‌شود. مابه‌التفاوت سهم بیست‌درصد (۲۰٪) تعیین‌شده تا سهم قانونی سی و شش‌درصد (۳۶٪) صندوق توسعه ملی به‌عنوان بدهی دولت به این صندوق تلقی می‌شود. گزارش هزینه‌کرد وجوه سهم چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) مربوط به سهم شرکت ملی نفت ایران هر سه‌ماه یکبار توسط وزارت نفت به مجلس شورای اسلامی و کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی و سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه می‌شود.	الف - سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی و خالص صادرات گاز بیست درصد (۲۰٪) تعیین می‌شود. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در طول سال و متناسب با وصول منابع، بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت خام و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و سهم چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) شرکت دولتی تابعه وزارت نفت از محل خالص صادرات گاز طبیعی (معاف از تقسیم سود سهام دولت و مالیات با نرخ صفر) و همچنین سهم سه درصد (۳٪) موضوع ردیف درآمدی ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون اقدام کند. مبالغ مذکور به‌صورت ماهانه واریز و از ماه یازدهم سال محاسبه و تسویه می‌شود. مابه‌التفاوت سهم بیست‌درصد (۲۰٪) تعیین‌شده تا سهم قانونی سی و شش‌درصد (۳۶٪) صندوق توسعه ملی از محل ورودی این صندوق به نسبت سهم صندوق و دیگر اجزاء در سال ۱۳۹۹ به‌عنوان بدهی دولت و وام تلقی می‌شود و بازپراخت آن به صندوق با ساز و کاری است که هیأت امنای صندوق توسعه ملی مشخص می‌کند. گزارش هزینه‌کرد وجوه سهم چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) مربوط به سهم شرکت ملی نفت ایران و شرکت دولتی تابعه وزارت نفت هر سه‌ماه یکبار توسط وزارت نفت به مجلس شورای اسلامی و کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی و سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه می‌شود.	تبصره «۱» الف - سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی و خالص صادرات گاز بیست درصد (۲۰٪) و مازاد بر یک میلیون بشکه در روز نفت خام و میعانات گازی سی و هشت درصد (۳۸٪) تعیین می‌شود. با گزارش وزارت نفت مبنی‌بر فروش و با اعلام خزانه‌داری کل، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است پس از وصول منابع بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم چهارده و نیم درصد شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت خام و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و نیز سهم چهارده و نیم درصد شرکت دولتی تابعه وزارت نفت از محل خالص صادرات گاز طبیعی (معاف از تقسیم سود سهام دولت و مالیات با نرخ صفر) و همچنین سهم سه درصد (۳٪) موضوع ردیف درآمدی ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون اقدام کند. مبالغ مذکور به‌صورت ماهانه واریز و از ماه یازدهم سال، محاسبه و تسویه می‌شود. مابه‌التفاوت سهم بیست درصد (۲۰٪) از سقف یک میلیون بشکه صادرات مذکور تا سهم قانونی سی و هشت درصد (۳۸٪) صندوق توسعه ملی از محل ورودی این صندوق به نسبت سهم صندوق و دیگر اجزاء در سال ۱۴۰۰ به‌عنوان بدهی دولت و وام تلقی می‌شود و بازپرداخت آن به صندوق با ساز و کاری است که در بودجه سنواتی مشخص می‌شود. هیئت نظارت صندوق توسعه ملی مکلف است، میزان مطالبات این صندوق از دولت را به تفکیک تسهیلات ریالی و ارزی و زمان سررسید آنها، رسیدگی کند و تا پایان فروردین‌ماه سال ۱۴۰۰ هر سه ماه یکبار پس از آن به کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور گزارش دهد. دولت موظف است کلیه تسهیلات سررسید شده دریافتی خود از صندوق توسعه ملی را براساس گزارش هیئت نظارت از محل سهم دولت از مازاد یک میلیون بشکه صادرات مذکور در این بند از محل ردیف ۶ - ۱۰۳۰۰۰ - جدول شماره (۸) پیوست این قانون پرداخت کند. گزارش هزینه‌کرد وجوه مربوط به سهم شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های دولتی تابعه وزارت نفت هر سه ماه یکبار توسط وزارت نفت به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی، سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه‌داری کل کشور) و دیوان محاسبات کشور ارائه می‌شود. وزارت نفت مکلف است هر ماه گزارش مقدار صادرات نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی و فراورده‌های اصلی و فرعی نفتی و گازی و ارز حاصل و همچنین وصولی آن را به سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه‌داری کل کشور)، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور ارائه کند.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۴۵	تبصره «۱» الف - سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی و خالص صادرات گاز بیست درصد (۲۰٪) تعیین می‌شود. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در طول سال و متناسب با وصول منابع، بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم چهارده و نیم درصد شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت خام و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و سهم چهارده و نیم درصد شرکت دولتی تابعه وزارت نفت از محل خالص صادرات گاز طبیعی (معاف از تقسیم سود سهام دولت و مالیات با نرخ صفر) و همچنین سهم سه درصد (۳٪) موضوع ردیف ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون اقدام کند. مبالغ مذکور به صورت ماهانه واریز و از ماه یازدهم سال محاسبه و تسویه می‌شود. مابه‌التفاوت سهم بیست درصد (۲۰٪) تعیین شده تا سهم قانونی سی و شش درصد (۳۶٪) صندوق توسعه ملی به عنوان بدهی دولت به این صندوق تلقی می‌شود. گزارش هزینه‌کرد وجوه سهم چهارده و نیم درصد مربوط به سهم شرکت ملی نفت ایران هر سه ماه یکبار توسط وزارت نفت به مجلس شورای اسلامی و کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی و سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه می‌شود.	تبصره «۱» الف - سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی و خالص صادرات گاز بیست درصد (۲۰٪) تعیین می‌شود. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در طول سال و متناسب با وصول منابع، بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم چهارده و نیم درصد شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت خام و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و سهم چهارده و نیم درصد شرکت دولتی تابعه وزارت نفت از محل خالص صادرات گاز طبیعی (معاف از تقسیم سود سهام دولت و مالیات با نرخ صفر) و همچنین سهم سه درصد (۳٪) موضوع ردیف ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون اقدام کند. مبالغ مذکور به صورت ماهانه واریز و از ماه یازدهم سال محاسبه و تسویه می‌شود. مابه‌التفاوت سهم بیست درصد (۲۰٪) تعیین شده تا سهم قانونی سی و شش درصد (۳۶٪) صندوق توسعه ملی از محل ورودی این صندوق به نسبت سهم صندوق و دیگر اجزا در سال ۱۳۹۹ به عنوان بدهی دولت و وام تلقی می‌شود و بازپرداخت آن به صندوق با سازوکاری است که هیئت‌انمای صندوق توسعه ملی مشخص می‌کند. گزارش هزینه‌کرد وجوه سهم چهارده و نیم درصد مربوط به سهم شرکت ملی نفت ایران و شرکت دولتی تابعه وزارت نفت هر سه ماه یکبار توسط وزارت نفت به مجلس شورای اسلامی و کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی و سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه می‌شود.	تبصره «۱» الف - سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی تا سقف یک میلیون بشکه در روز و خالص صادرات گاز بیست درصد (۲۰٪) و مازاد بر یک میلیون بشکه در روز نفت خام و میعانات گازی سی و هشت درصد (۳۸٪) تعیین می‌شود. با گزارش وزارت نفت مبنی بر فروش و با اعلام خزانه‌داری کل، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است پس از وصول منابع بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم چهارده و نیم درصد شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت خام و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و نیز سهم چهارده و نیم درصد شرکت دولتی تابعه وزارت نفت از محل خالص صادرات گاز طبیعی (معاف از تقسیم سود سهام دولت و مالیات با نرخ صفر) و همچنین سهم سه درصد (۳٪) موضوع ردیف درآمدی ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون اقدام کند. مبالغ مذکور به صورت ماهانه واریز و از ماه یازدهم سال محاسبه و تسویه می‌شود. مابه‌التفاوت سهم بیست درصد (۲۰٪) از سقف یک میلیون بشکه صادرات مذکور تا سهم قانونی سی و هشت درصد (۳۸٪) صندوق توسعه ملی از محل ورودی این صندوق به نسبت سهم صندوق و دیگر اجزا در سال ۱۴۰۰ به عنوان بدهی دولت و وام تلقی می‌شود و بازپرداخت آن به صندوق با سازوکاری است که در بودجه سنواتی مشخص می‌شود. هیئت نظارت صندوق توسعه ملی مکلف است، میزان مطالبات این صندوق از دولت را به تفکیک تسهیلات ریالی و ارزی و زمان سررسید آنها، رسیدگی کند و تا پایان فروردین ماه سال ۱۴۰۰ هر سه ماه یکبار پس از آن به کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور گزارش دهد. دولت موظف است کلیه تسهیلات سررسید شده دریافتی خود از صندوق توسعه ملی را براساس گزارش هیئت نظارت از محل سهم دولت از مازاد یک میلیون بشکه صادرات مذکور در این بند از محل ردیف ۶ - ۱۰۳۰۰۰ جدول شماره (۸) پیوست این قانون پرداخت کند. گزارش هزینه‌کرد وجوه مربوط به سهم شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های دولتی تابعه وزارت نفت هر سه ماه یکبار توسط وزارت نفت به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی، سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه‌داری کل کشور) و دیوان محاسبات کشور ارائه می‌شود. وزارت نفت مکلف است هر ماه گزارش مقدار صادرات نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی و فراورده‌های اصلی و فرعی نفتی و گازی و ارز حاصل و همچنین وصولی آن را به سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه‌داری کل کشور)، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و انرژی مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور ارائه کند.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۴۶	تبصره «۱» الف - سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی و خالص صادرات گاز بیست درصد (۲۰٪) تعیین می‌شود. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در طول سال و متناسب با وصول منابع، بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم چهارده و نیم درصد شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت خام و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و سهم چهارده و نیم درصد شرکت دولتی تابعه وزارت نفت از محل خالص صادرات گاز طبیعی (معاف از تقسیم سود سهام دولت و مالیات با نرخ صفر) و همچنین سهم سه درصد (۳٪) موضوع ردیف درآمدی ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون اقدام کند.	تبصره «۱» الف - سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی و خالص صادرات گاز بیست درصد (۲۰٪) تعیین می‌شود. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در طول سال و متناسب با وصول منابع، بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم چهارده و نیم درصد شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت خام و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و سهم چهارده و نیم درصد شرکت دولتی تابعه وزارت نفت از محل خالص صادرات گاز طبیعی (معاف از تقسیم سود سهام دولت و مالیات با نرخ صفر) و همچنین سهم سه درصد (۳٪) موضوع ردیف درآمدی ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون اقدام کند.	تبصره «۱» الف - سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت خام و میعانات گازی تا سقف یک میلیون بشکه در روز و خالص صادرات گاز بیست درصد (۲۰٪) و مازاد بر یک میلیون بشکه در روز نفت خام و میعانات گازی سی و هشت درصد (۳۸٪) تعیین می‌شود. با گزارش وزارت نفت مبنی بر فروش و با اعلام خزانه‌داری کل، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است پس از وصول منابع بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم چهارده و نیم درصد شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت خام و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و نیز سهم چهارده و نیم درصد شرکت دولتی تابعه وزارت نفت از محل خالص صادرات گاز طبیعی (معاف از تقسیم سود سهام دولت و مالیات با نرخ صفر) و همچنین سهم سه درصد (۳٪) موضوع ردیف درآمدی ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون اقدام کند.
۴۴۷	تبصره «۱» ب - سقف منابع حاصل از ارزش صادرات نفت (نفت خام، میعانات گازی و خالص صادرات گاز طبیعی) مندرج در ردیف ۲۱۰۱۰۱ جدول شماره (۵) این قانون معادل چهارصد و پنجاه و هشتاد و شش میلیارد (۴۵۴,۹۸۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال) و پنج‌هزار و چهارصد و هشتاد و شش میلیارد (۴۵۴,۹۸۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال) و منابع مربوط به سه درصد (۳٪) مندرج در ردیف ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون بیست و هشت هزار میلیارد (۲۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال) تعیین می‌شود.	تبصره «۱» ب - سقف منابع حاصل از ارزش صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز مندرج در ردیف ۲۱۰۱۰۱ جدول شماره (۵) این قانون معادل چهارصد و پنجاه و چهار هزار و نهصد و هشتاد و شش میلیارد (۴۵۴,۹۸۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال) و منابع مربوط به سه درصد (۳٪) مندرج در ردیف ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون بیست و هشت هزار میلیارد (۲۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال) تعیین می‌شود.	تبصره «۱» ب - ۱ - سقف منابع حاصل از ارزش صادرات نفت مندرج در ردیف ۲۱۰۱۰۱، میعانات گازی و خالص صادرات گاز مندرج در ردیف ۲۱۰۱۰۲ و منابع مربوط به سه درصد (۳٪) مندرج در ردیف ۲۱۰۱۰۹ جدول شماره (۵) این قانون معادل یک میلیون و نهصد و نود و دو هزار و هفتصد و بیست میلیارد (۱,۹۹۲,۷۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال) تعیین می‌شود. دستگاه‌های اجرایی ملی مجاز به استفاده هزینه‌ای از منابع سه درصد (۳٪) مناطق نفت‌خیز، گازخیز و توسعه نیافته نمی‌باشند.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۴۸	تبصره «۱» ج - چنانچه منابع دولت از محل صادرات نفت خام، میعانات گازی و خالص صادرات گاز طبیعی در سال ۱۳۹۹ کمتر از سقف مقرر در بند «ب» این تبصره گردد، به دولت اجازه داده می‌شود با رعایت بند «پ» ماده (۱۷) و جزء «۴» بند «ح» ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی نسبت به تأمین مابه‌التفاوت حاصل شده از منابع حساب ذخیره ارزی اقدام کند.	تبصره «۱» ج - چنانچه منابع دولت از محل صادرات نفت، میعانات گازی و خالص صادرات گاز در سال ۱۳۹۹ کمتر از سقف مقرر در بند «ب» این تبصره گردد، به دولت اجازه داده می‌شود با رعایت بند «پ» ماده (۱۷) و جزء «۴» بند «ح» ماده (۱۶) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی نسبت به تأمین مابه‌التفاوت حاصل شده از منابع حساب ذخیره ارزی اقدام کند. در صورت تحقق درآمد مازاد بر سقف مقرر در بند «ب» این تبصره، درآمد حاصله براساس حکم بند «پ» ماده (۱۷) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور به حساب ذخیره ارزی واریز می‌گردد.	حذف شد.
۴۴۹	تبصره «۱» بند الحاقی «۱» - شرکت ملی نفت ایران مکلف است در قبال خوراک تحویلی به پالایشگاه‌ها، مقدار چهار میلیون تن مواد اولیه قیر (vb) از پالایشگاه‌ها تأمین و از طریق خزانه‌داری کل کشور معادل ریالی نفت خام و (vb) تحویلی را به قیمت روز در حساب‌های فی‌مابین لحاظ و تسویه نماید.	حذف شد.	حذف شد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۵۰	تبصره «۲» ... الف - ۲. وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است تمام یا بخشی از سهام و دارایی‌های دولتی دستگاه‌های اجرایی کشور و باقی‌مانده سهام متعلق به دولت و شرکت‌های دولتی در بنگاه‌های مشمول واگذاری را مطابق روش‌های مندرج در قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی واگذار نماید. علاوه بر روش‌های فوق، واگذاری سهام در قالب صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس (ETF) و با عرضه سهام به روش ثبت سفارش با شرایط زیر نیز مجاز است: ۲-۱ - وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است سهام شرکت‌های تابعه در بورس اوراق بهادار تهران یا فرابورس ایران را که در مالکیت دستگاه‌های اجرایی یا شرکت‌های تابعه آنها قرار دارند در چارچوب روش‌های مندرج در این جزء واگذار نماید. در صورت واگذاری در قالب صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس، پس از ایجاد صندوق‌های سرمایه‌گذاری، انتقال سهام مذکور در قالب معاملات خارج از جلسه رسمی معاملات بین صندوق‌ها و عرضه واحدها و صندوق‌های یاد شده به عموم امکان‌پذیر است. عرضه سهام شرکت‌ها به روش ثبت سفارش یا در قالب صندوق‌های سرمایه‌گذاری تا سقف سی‌درصد (۳۰٪) مشمول تخفیف است. میزان تخفیف توسط هیئت‌وزیران تعیین می‌شود.	تبصره «۲» ... الف - ۲. وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است تمام یا بخشی از سهام و دارایی‌های دولتی دستگاه‌های اجرایی زیرمجموعه قوه مجریه و باقی‌مانده سهام متعلق به دولت و شرکت‌های دولتی در بنگاه‌های مشمول واگذاری را مطابق روش‌های مندرج در قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۷/۳/۲۰ با املاحات و الحاقات بعدی واگذار نماید و منابع حاصله را به ردیف ۳۱۰۵۰۲ واریز کند. علاوه بر روش‌های فوق، واگذاری سهام در قالب صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس (ETF) مشروط به اینکه تشکیل این صندوق‌ها با مدیریت دولتی برای بلندمدت نباشد و یا عرضه سهام به روش ثبت سفارش با شرایط زیر نیز مجاز است: ۲-۱ - وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است سهام شرکت‌های تابعه در بورس اوراق بهادار تهران یا فرابورس ایران را که در مالکیت دستگاه‌های اجرایی یا شرکت‌های تابعه آنها قرار دارند در چارچوب روش‌های مندرج در این جزء واگذار نماید. در صورت واگذاری در قالب صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس، پس از ایجاد صندوق‌های سرمایه‌گذاری، انتقال سهام مذکور در قالب معاملات خارج از جلسه رسمی معاملات بین صندوق‌ها و عرضه واحدها و صندوق‌های یاد شده به عموم امکان‌پذیر است. عرضه سهام شرکت‌ها به روش ثبت سفارش یا در قالب صندوق‌های سرمایه‌گذاری تا سقف سی‌درصد (۳۰٪) مشمول تخفیف است. میزان تخفیف توسط هیئت‌وزیران تعیین می‌شود.	تبصره «۲» ... الف - ۲. وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است تمام یا بخشی از سهام و دارایی‌های دولتی دستگاه‌های اجرایی زیرمجموعه قوه مجریه و باقی‌مانده سهام متعلق به دولت و شرکت‌های دولتی در بنگاه‌های مشمول واگذاری را مطابق روش‌های مندرج در قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی عرضه و منابع حاصله سهم دولت به استناد تبصره «۷» ماده (۳) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی را به ردیف ۳۱۰۵۰۲ واریز کند. علاوه بر روش‌های فوق و با رعایت صرفه و صلاح بیت‌المال، واگذاری سهام در قالب صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس (ای.تی.اف) مشروط به اینکه مدیریت این صندوق‌ها بیش از سه سال دولتی نباشد و همچنین عرضه سهام به روش ثبت سفارش با شرایط زیر نیز مجاز است: ۱ - ۲ - وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است سهام شرکت‌های دولتی پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران یا فرابورس ایران را که در مالکیت دستگاه‌های اجرایی زیرمجموعه قوه مجریه یا شرکت‌های تابعه آنها و یا بانک‌های دولتی قرار دارند در چارچوب روش‌های مندرج در این جزء واگذار نماید. در صورت واگذاری در قالب صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس، پس از ایجاد صندوق‌های سرمایه‌گذاری، انتقال سهام مذکور در قالب معاملات خارج از جلسه رسمی معاملات بین صندوق‌ها و عرضه واحدها و صندوق‌های یاد شده به عموم امکان‌پذیر است. عرضه سهام شرکت‌ها به روش ثبت سفارش یا در قالب صندوق‌های سرمایه‌گذاری تا سقف سی‌درصد (۳۰٪) مشمول تخفیف است. میزان تخفیف توسط هیئت‌وزیران تعیین می‌شود.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۵۱	تبصره «۲» الف - ۲ - ۴ - شورای عالی بورس مکلف است سازوکار نحوه اجرای این تبصره و اساسنامه صندوق‌های مذکور را به‌گونه‌ای تنظیم نماید که وزیر تخصصی مربوطه با نماینده معرفی‌شده توسط وی، از طرف دولت به‌عنوان دارنده واحدهای سرمایه‌گذاری ممتاز صندوق، مسئولیت اعمال مدیریت و حقوق مالکانه واحدهای سرمایه‌گذاری را برعهده داشته باشد.	تبصره «۲» الف - ۲-۴ - شورای عالی بورس مکلف است سازوکار نحوه اجرای این جزء و اساسنامه صندوق‌های مذکور را برای تصویب در هیئت‌وزیران به‌گونه‌ای پیشنهاد نماید که وزیر تخصصی مربوطه یا نماینده معرفی‌شده توسط وی، از طرف دولت به‌عنوان دارنده واحدهای سرمایه‌گذاری ممتاز صندوق، مسئولیت اعمال مدیریت و حقوق مالکانه واحدهای سرمایه‌گذاری را برعهده داشته باشد.	تبصره «۲» الف - ۴ - ۲ - شورای عالی بورس مکلف است سازوکار نحوه اجرای این جزء و اساسنامه صندوق‌های مذکور را برای تصویب در هیئت‌وزیران به‌گونه‌ای پیشنهاد نماید که وزیر تخصصی مربوطه یا نماینده معرفی‌شده توسط وی، از طرف دولت به‌عنوان دارنده واحدهای سرمایه‌گذاری ممتاز صندوق، مسئولیت اعمال مدیریت و حقوق مالکانه واحدهای سرمایه‌گذاری را برعهده داشته باشد. درصددی از مبلغ پذیره‌نویسی به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی به بازارگردانی واحدهای صندوق‌های مذکور اختصاص می‌یابد. به‌منظور خروج تدریجی دولت از مدیریت صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله و کاهش فاصله میان ارزش خالص دارایی واحدهای آنها از قیمت واحدها، شورای عالی بورس موظف است ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون دستورالعمل نحوه تبدیل واحدهای سرمایه‌گذاری عادی به واحدهای سرمایه‌گذاری ممتاز را برای دارندگان عمده واحدهای این صندوق‌ها و بازارگردانی فعال مدیر صندوق از طریق خرید و فروش سهام موجود در سبد سرمایه‌گذاری‌های آنها تصویب کند.
۴۵۲	تبصره «۴» الف - به بانک‌های عامل اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۹ از محل منابع در اختیار نسبت به اعطای تسهیلات ارزی - ریالی به موارد زیر اقدام کنند:	تبصره «۴» الف - به بانک‌های تجاری و تخصصی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۹ از محل منابع در اختیار نسبت به اعطای تسهیلات ارزی - ریالی به موارد زیر اقدام کنند:	تبصره «۴» الف - به بانک‌های تجاری و تخصصی اجازه داده می‌شود در سال ۱۴۰۰ از محل منابع در اختیار نسبت به مشارکت و یا اعطای تسهیلات ارزی - ریالی با رعایت مقررات شورای پول و اعتبار به موارد زیر اقدام کنند:
۴۵۳	تبصره «۴» ب - به بانک‌های عامل اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۹ از محل منابع در اختیار نسبت به اعطای تسهیلات ارزی - ریالی به سرمایه‌گذاران بخش‌های خصوصی و تعاونی و شهرداری‌ها برای طرح‌های توسعه‌ای سازمان‌های توسعه‌ای و نیز انواع مختلف حمل‌ونقل درون و برون‌شهری و همچنین حمل‌ونقل دریایی بدون انتقال مالکیت و با معرفی سازمان‌های توسعه‌ای و وزارت راه و شهرسازی و تضمین سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه و ذریع این وزارتخانه و یا وزارت کشور با تضمین سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور در قبال اخذ حق دسترسی یا فروش خدمات به استفاده‌کنندگان تا استهلاك اصل سرمایه و سود آن اقدام کنند.	تبصره «۴» ب - به بانک‌های تجاری و تخصصی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۹ از محل منابع در اختیار نسبت به اعطای تسهیلات ارزی - ریالی به سرمایه‌گذاران بخش‌های خصوصی و تعاونی و شهرداری‌ها برای طرح‌های توسعه‌ای سازمان‌های توسعه‌ای و نیز انواع مختلف حمل‌ونقل درون و برون‌شهری و همچنین حمل‌ونقل دریایی بدون انتقال مالکیت و با معرفی سازمان‌های توسعه‌ای و وزارت راه و شهرسازی و تضمین سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه و ذریع این وزارتخانه و یا وزارت کشور با تضمین سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور در قبال اخذ حق دسترسی یا فروش خدمات به استفاده‌کنندگان تا استهلاك اصل سرمایه و سود آن اقدام کنند.	تبصره «۴» ب - به بانک‌های تجاری و تخصصی اجازه داده می‌شود در سال ۱۴۰۰ از محل منابع در اختیار نسبت به اعطای تسهیلات ارزی - ریالی به سرمایه‌گذاران بخش‌های خصوصی و تعاونی و شهرداری‌ها برای طرح‌های توسعه‌ای سازمان‌های توسعه‌ای و نیز انواع مختلف حمل‌ونقل درون و برون‌شهری و همچنین حمل‌ونقل دریایی بدون انتقال مالکیت و با معرفی سازمان‌های توسعه‌ای و وزارت راه و شهرسازی و تضمین سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه و ذریع این وزارتخانه و یا وزارت کشور با تضمین سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور در قبال اخذ حق دسترسی یا فروش خدمات به استفاده‌کنندگان تا استهلاك اصل سرمایه و سود آن اقدام کنند.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۵۴	تبصره «د» اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۹ با رعایت قوانین و مقررات: الف- شرکتهای دولتی تا سقف شصت و پنج هزار میلیارد (۶۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی با تضمین و بازپرداخت اصل و سود توسط خود، منتشر کنند، تا برای اجرای طرحهای دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی خود که به‌تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، به مصرف برسانند. شرکت بازآفرینی شهری و شرکت مادر تخصصی شهرهای جدید برای انجام طرحهای خود از جمله قطارهای حومه‌ای و بازآفرینی شهری در بافت‌های فرسوده، تاریخی و پیرامون حریم‌های مطهر و سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی برای مصای تهران در استفاده از این بند، در اولویت هستند. ب- به دولت اجازه داده می‌شود برای تأمین مالی تا مبلغ پانصد و پنجاه هزار میلیارد (۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، اوراق مالی اسلامی (ریالی- ارزی) منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۸ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. منابع واریزی با رعایت ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ برای تخصیص اعتبارات این قانون و مطابق اسناد اجرائی (موافقتنامه) متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه شود. اصل، سود و هزینه‌های مربوط به انتشار اوراق مذکور در جداول شماره (۸) و (۹) این قانون پیش‌بینی‌شده و قابل پرداخت است. ج- اوراق فروش‌رفته بندهای (الف) و (ب) این تبصره برای مطالبات معوق در سقف اعتبار مربوطه با تأیید رئیس دستگاه اجرایی و ذی‌حساب- مدیر امور مالی ذی‌ربط و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به تمامی طلبکاران (اعم از پیمانکاران، مشاوران، تأمین‌کنندگان تجهیزات و همچنین سایر هزینه‌های تعهدشده اعتبارات این قانون از جمله تملک اراضی) می‌باشد.	تبصره «د» اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۹ با رعایت قوانین و مقررات: الف - شرکتهای دولتی تا سقف شصت و پنج هزار میلیارد (۶۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی با تضمین و بازپرداخت اصل و سود توسط خود، منتشر کنند، تا برای اجرای طرحهای دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی خود که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، به مصرف برسانند. شرکت بازآفرینی شهری و شرکت مادر تخصصی شهرهای جدید برای انجام طرحهای خود از جمله قطارهای حومه‌ای و بازآفرینی شهری در بافت‌های فرسوده، تاریخی و پیرامون حریم‌های مطهر و سازمان مجری ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی برای مصای تهران در استفاده از این بند در اولویت هستند. ب - به دولت اجازه داده می‌شود برای تأمین مالی طرحهای تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای موضوع این قانون تا مبلغ پانصد و پنجاه هزار میلیارد (۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، اوراق مالی اسلامی (ریالی- ارزی) منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۸ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. منابع واریزی با رعایت ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ برای تخصیص اعتبارات این قانون و مطابق اسناد اجرائی (موافقتنامه) متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه شود. اصل، سود و هزینه‌های مربوط به انتشار اوراق مذکور در جداول شماره (۸) و (۹) این قانون پیش‌بینی‌شده و قابل پرداخت است. ج - اوراق فروش گرفته بندهای «الف و ب» این تبصره برای مطالبات معوق در سقف اعتبار مربوطه با تأیید رئیس دستگاه اجرایی و ذی‌حساب - مدیر امور مالی ذی‌ربط و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به تمامی طلبکاران (اعم از پیمانکاران، مشاوران، تأمین‌کنندگان تجهیزات و همچنین سایر هزینه‌های تعهد شده اعتبارات این قانون از جمله تملک اراضی) می‌باشد.	تبصره «د» اجازه داده می‌شود در سال ۱۴۰۰ با رعایت قوانین و مقررات: الف - ۱. شرکتهای دولتی تا سقف شصت و پنج هزار میلیارد (۶۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی با تضمین و بازپرداخت اصل و سود توسط خود، منتشر کنند، تا برای اجرای طرحهای دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی خود که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد، به مصرف برسانند. جزء الحاقی - به شرکتهای وابسته و تابعه وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، نیرو و راه و شهرسازی اجازه داده می‌شود تا سقف دویست و هفتاد هزار میلیارد (۲۷۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی - اسلامی از طریق بانک کشاورزی و سایر بانک‌های عامل منتشر و برای طرحهای مهم کشاورزی و امنیت غذایی از جمله اجرای طرحهای آبیاری تحت فشار نوین، اجرای طرحهای آبخیزداری، آبخوان‌داری و حفاظت خاک، طرحهای مقابله با اثرات مخرب ریزگردها، اجرای طرحهای آبرسانی روستایی و عشایری و توسعه شبکه‌های آن، بازسازی و مرمت قنات، تکمیل طرحهای مهار و تنظیم آب‌های مرزی و شبکه‌های اصلی و فرعی آن، تولید واکسن جدید دام، طیور و آبزیان، اجرای طرح ملی مرغ لاین‌آرین، اجرای طرح توسعه شبکه هواشناسی کشور، تأمین تجهیزات آزمایشگاهی و نوسازی ایستگاه‌های سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اجرای طرح نوسازی باغات نخیلات و مرکبات کشور، طرح توسعه اشتغال در شیلات و آبریز‌پروری، تکمیل طرح پانصد و پنجاه هزار هکتاری خوزستان و طرح چهل و شش هزار هکتاری دشت سیستان، اجرای طرح‌های فناوری‌های نوین در علوم آب (یونیزاسیون و آب ژرف)، نصب شمارشگر (کنتور) روی چاه‌های کشاورزی، توسعه شبکه‌های آب‌سنجی وزارت نیرو، علاج‌بخشی خلیج‌ها و سدها، تکمیل شبکه آب و فاضلاب اهواز و طرح یکپارچه‌سازی اراضی و پایش سلامت خاک، اجرای طرح تولید بذر، کود، سم و توسعه و ترویج فناوری و دانش در کشاورزی و منابع طبیعی، دام‌پروری، توسعه و مکانیزاسیون کشاورزی و تقویت کشت‌های گلخانه‌ای و آب و هوا کشت، مهار آب‌های مرزی (سامانه گرمسیری و سردسیری) آبخیزداری، مبارزه و مهار ریزگردها، تولید واکسن دامی، بذر و نهاده‌های کشاورزی، آب و فاضلاب و آسفالت راه روستایی و آبیاری نوین، کشت یکپارچه، جاده‌های بین مزارع و اشتغال روستایی هزینه نمایند. بازپرداخت اصل و سود این اوراق برعهده شرکتهای مذکور می‌باشد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	د -	د -	
	۱ - شهرداری‌های کشور و سازمان‌های وابسته به آنها با تأیید وزارت کشور تا سقف هشتاد هزار میلیارد (۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی با تضمین خود و با بازپرداخت اصل و سود آن توسط همان شهرداری‌ها منتشر کنند. حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از سقف اوراق موضوع این بند به طرح‌های قطار شهری و حمل و نقل شهری و بیست و پنج درصد (۲۵٪) به بازآفرینی شهری بافت فرسوده پیرامون حریم‌های مطهر امام رضا (ع)، حضرت معصومه (س)، حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) و حضرت احمدبن موسی (ع) تعلق می‌یابد. تضمین بازپرداخت اصل و سود این اوراق برای اجرای طرح‌های قطار شهری و حمل و نقل شهری و بازآفرینی شهری بافت فرسوده پیرامون حریم‌های مطهر به نسبت پنجاه درصد (۵۰٪) دولت و پنجاه درصد (۵۰٪) شهرداری‌ها است و تضمین پنجاه درصد (۵۰٪) سهم دولت برعهده سازمان برنامه و بودجه کشور است. اوراق فروش نرفته این بند در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید شهرداری مربوطه و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به طلبکاران آن طرح می‌باشد.	۱ - شهرداری‌های کشور و سازمان‌های وابسته به آنها با تأیید وزارت کشور تا سقف هشتاد هزار میلیارد (۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی - اسلامی ریالی با تضمین خود و با بازپرداخت اصل و سود آن توسط همان شهرداری‌ها منتشر کنند. حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از سقف اوراق موضوع این بند به طرح‌های قطار شهری و حمل و نقل شهری و بیست و پنج درصد (۲۵٪) به بازآفرینی شهری بافت فرسوده پیرامون حریم‌های مطهر امام رضا (ع)، حضرت معصومه (س)، حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) و حضرت احمدبن موسی (ع) تعلق می‌یابد. تضمین بازپرداخت اصل و سود این اوراق برای اجرای طرح‌های قطار شهری و حمل و نقل شهری و بازآفرینی شهری بافت فرسوده پیرامون حریم‌های مطهر به نسبت پنجاه درصد (۵۰٪) دولت و پنجاه درصد (۵۰٪) شهرداری‌ها است و تضمین پنجاه درصد (۵۰٪) سهم دولت برعهده سازمان برنامه و بودجه کشور است. اوراق فروش نرفته این بند در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید شهرداری مربوطه و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به طلبکاران آن طرح می‌باشد.	ب - به دولت اجازه داده می‌شود برای تأمین مالی مصارف این قانون از جمله طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای موضوع این قانون تا مبلغ ششصد و پنجاه و پنج هزار میلیارد (۶۵۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، اوراق مالی اسلامی (ریالی - ارزی) منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۸ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. منابع واریزی با رعایت ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ برای تخصیص اعتبارات این قانون و مطابق موافقت‌نامه متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه می‌شود. اصل، سود و هزینه‌های مربوط به انتشار اوراق مذکور در جداول شماره (۸) و (۹) این قانون پیش‌بینی شده و قابل پرداخت است.
	جزء الحاقی - به وزارت کشور اجازه داده می‌شود تا سقف ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی - اسلامی ریالی با تضمین اصل و سود توسط دولت برای خرید نردبان هیدرولیکی و ماشین آتش‌نشانی منتشر کند.	۲. به وزارت کشور اجازه داده می‌شود تا سقف ۱۰ هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی - اسلامی ریالی با تضمین اصل و سود توسط دولت برای خرید نردبان هیدرولیکی و ماشین آتش‌نشانی منتشر کند.	بند الحاقی - وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است هر ماه گزارشی از نسبت بدهی دولت به تولید ناخالص داخلی را به مجلس ارائه کند. افزایش این نسبت به بیش از چهل و پنج درصد (۴۵٪)، منوط به اخذ مجوز از مجلس شورای اسلامی است.
	ه - دولت اسناد خزانه اسلامی موضوع ردیف درآمدی ۳۱۰۱۰۳ جدول شماره (۵) این قانون را با حفظ قدرت خرید در سقف نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار و با سررسید تا سه سال صادر و تا سقف دویست هزار میلیارد (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به طلبکاران واگذار کند. بازپرداخت این اسناد در قوانین بودجه سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود و خزانه‌داری کل کشور موظف است از محل اعتبارات ردیف‌های فصل مربوطه و جدول شماره (۸) این قانون نسبت به تسویه آن اقدام کند. این اسناد بابت تادیه مطالبات قطعی شده به طلبکاران دستگاه‌های اجرایی و بابت بدهی دولت به دانشگاه آزاد اسلامی به آنان واگذار می‌شود و صرفاً براساس ابلاغ اعتبار و بودجه کشور و از محل اعتبارات هزینه‌ای و تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای و ردیف‌ها و جداول این قانون صادر می‌شود. مانده منتشر نشده اسناد موضوع این بند به ظرفیت اوراق مالی اسلامی موضوع بند «ب» این تبصره اضافه می‌شود.	ه. دولت، اسناد خزانه اسلامی موضوع ردیف درآمدی ۳۱۰۱۰۳ جدول شماره (۵) این قانون را با حفظ قدرت خرید در سقف نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار و با سررسید تا سه سال صادر و تا سقف دویست هزار میلیارد (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به طلبکاران واگذار کند. بازپرداخت این اسناد در قوانین بودجه سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود و خزانه‌داری کل کشور موظف است از محل اعتبارات ردیف‌های فصل مربوطه و جدول شماره (۸) این قانون نسبت به تسویه آن اقدام کند. این اسناد بابت تادیه مطالبات قطعی شده به طلبکاران دستگاه‌های اجرایی و بابت بدهی دولت به دانشگاه آزاد اسلامی به آنان واگذار می‌شود و صرفاً براساس ابلاغ اعتبار و بودجه کشور و از محل اعتبارات هزینه‌ای و تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای و ردیف‌ها و جداول این قانون صادر می‌شود. مانده منتشر نشده اسناد موضوع این بند به ظرفیت اوراق مالی اسلامی موضوع بند «ب» این تبصره اضافه می‌شود.	بند الحاقی - وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است هر ماه گزارشی از نسبت بدهی دولت به تولید ناخالص داخلی را به مجلس ارائه کند. افزایش این نسبت به بیش از چهل و پنج درصد (۴۵٪)، منوط به اخذ مجوز از مجلس شورای اسلامی است.
	۱۰ هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اوراق مالی اسلامی این بند به بازآفرینی شهری بافت‌های فرسوده پیرامون حریم‌های مطهر حضرت امام رضا (ع)، حضرت معصومه (س)، حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) و حضرت احمدبن موسی (ع) تعلق می‌یابد. تضمین بازپرداخت اصل و سود این اوراق تا بیست و پنج درصد (۲۵٪) برعهده دولت و باقی برعهده شهرداری‌هاست.	۱۰ هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اوراق مالی اسلامی این بند به بازآفرینی شهری بافت‌های فرسوده پیرامون حریم‌های مطهر حضرت امام رضا (ع)، حضرت معصومه (س)، حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) و حضرت احمدبن موسی (ع) تعلق می‌یابد. تضمین بازپرداخت اصل و سود این اوراق تا بیست و پنج درصد (۲۵٪) برعهده دولت و باقی برعهده شهرداری‌هاست.	ج - اوراق فروش نرفته بندهای «الف و ب» این تبصره برای مطالبات در سقف اعتبار مربوطه با تأیید رئیس دستگاه اجرایی و ذی‌حساب - مدیر امور مالی ذی‌ربط و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به تمامی طلبکاران (اعم از پیمانکاران، مشاوران، تأمین‌کنندگان تجهیزات و همچنین سایر هزینه‌های تعهدشده اعتبارات این قانون از جمله تملک اراضی) می‌باشد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	و - ۱- دولت از طریق اسناد تسویه خزانه، بدهیهای قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی، خصولتی، و نهادهای و مؤسسات عمومی غیردولتی و قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا، که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده، با مطالبات قطعی معوق دولت از اشخاص مزبور با رعایت اولویت تقدم طلب طلبکاران تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال (موضوع ردیف درآمدی ۳۱۰۱۰۶ جدول شماره ۵) و ردیف ۴۲- ۵۳۰۰۰۰۰۰ جدول شماره ۹)) به صورت جمعی- خرجی تسویه کند. مطالبات قطعی دولت از اشخاص فوق‌الذکر که در اجرای بند (پ) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی به شرکتهای دولتی منتقل‌شده با بدهی دولت به شرکتهای مذکور به وسیله این اسناد قابل تسویه است. جزء الحاقی- به دولت اجازه داده می‌شود در صورت درخواست متقاضیان، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی که در چهارچوب قوانین و مقررات تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده است و همچنین مطالبات نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی، بانکها، قرارگاه خاتم‌الانبیا، پیمانکاران محرومیت‌زدایی قرارگاه خاتم‌الانبیا، پیمانکاران خصوصی سازمان نوسازی و تجهیز مدارس، شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته به آنها و نیز شرکتهای دولتی تابعه وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی و شرکتهای آب و فاضلاب استانی و شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران بابت یارانه قیمتهای تکلیفی از دولت که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۶ ایجاد شده است، را با بدهی اشخاص یادشده به بانک مرکزی یا بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی که تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده است، از طریق تسویه بدهیهای بانکها و مؤسسات غیربانکی به بانک مرکزی تا مبلغ استفاده‌نشده جزء (۲) بند (و) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور به صورت جمعی- خرجی از طریق انتشار اسناد تسویه خزانه به شرح زیر تسویه کند:	و - ۱- دولت از طریق اسناد تسویه خزانه، بدهیهای قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی، خصولتی، و نهادهای و مؤسسات عمومی غیردولتی و قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده، با مطالبات قطعی معوق دولت از اشخاص مزبور با رعایت اولویت تقدم طلب طلبکاران تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال (موضوع ردیف درآمدی ۳۱۰۱۰۶ جدول شماره ۵) و ردیف ۴۲- ۵۳۰۰۰۰۰۰ جدول شماره ۹)) به‌صورت جمعی - خرجی تسویه کند. مطالبات قطعی دولت از اشخاص فوق‌الذکر که در اجرای بند «پ» ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ به شرکتهای دولتی منتقل شده با بدهی دولت به شرکتهای مذکور به‌وسیله این اسناد قابل تسویه است. ۲- به دولت اجازه داده می‌شود در صورت درخواست متقاضیان، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی و خصولتی) و نهادهای و مؤسسات عمومی غیردولتی، قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا و بسیج سازندگی که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده، با مطالبات قطعی معوق دولت از اشخاص مزبور تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال (موضوع ردیف درآمدی ۳۱۰۱۰۶ جدول شماره ۵) و ردیف ۴۲- ۵۳۰۰۰۰۰۰ جدول شماره ۹) (این قانون) به‌صورت جمعی - خرجی تسویه کند. مطالبات قطعی دولت از اشخاص فوق‌الذکر که در اجرای بند «پ» ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی به شرکتهای دولتی منتقل شده، با بدهی دولت به شرکتهای مذکور به‌وسیله این اسناد قابل تسویه است. ۲- به دولت اجازه داده می‌شود در صورت درخواست متقاضیان، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی که در چهارچوب قوانین و مقررات تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است و همچنین مطالبات نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی، بانکها (از جمله بابت یارانه سود به بنگاههای بخش‌های غیردولتی آسیب‌دیده از شیوع بیماری کرونا)، قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا، پیمانکاران محرومیت‌زدایی قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا، بسیج سازندگی، شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته و نیز شرکتهای دولتی تابعه وزارتخانه‌ها بابت یارانه قیمتهای تکلیفی از دولت که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است را با بدهی اشخاص یاد شده به بانک مرکزی یا بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی که تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است، تا سقف سیصد و پنجاه هزار میلیارد (۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از طریق انتشار اسناد خزانه و تسلیم به بانک مرکزی، بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به‌شرح زیر تسویه کند: ۱ - ۲ - حداقل تهاات بدهی از طریق اسناد (اوراق) تسویه خزانه برای اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ مانده فوق‌الذکر است و باقی‌مانده آن جهت تهاات بدهیهای نهادهای عمومی غیردولتی، بانکها و شرکتهای دولتی تابعه وزارتخانه‌ها (صرفاً بابت یارانه قیمتهای تکلیفی)، شرکتهای آب و فاضلاب استانی و شرکت ملی نفت ایران با اولویت مطالبات حسابرسی‌شده و قطعی سازمان تأمین اجتماعی به مصرف می‌رسد.	ه - دولت اسناد خزانه اسلامی موضوع ردیف درآمدی ۳۱۰۱۰۳ جدول شماره ۵) این قانون را با حفظ قدرت خرید و با سررسید تا پایان سال ۱۴۰۳ صادر و تا سقف پانصد هزار میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به طلبکاران واگذار کند. بازپرداخت این اسناد در قوانین بودجه سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود و خزانه‌داری کل کشور موظف است از محل اعتبارات ردیف‌های فصل مربوطه و جدول شماره ۸) این قانون نسبت به تسویه آن اقدام کند. این اسناد بابت تادیه مطالبات قطعی‌شده به طلبکاران دستگاه‌های اجرایی با اولویت دانشگاه آزاد اسلامی تا مبلغ پانزده هزار میلیارد (۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به آنان واگذار می‌شود و صرفاً براساس ابلاغ اعتبار و تخصیص‌های صادره توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و از محل اعتبارات هزینه‌ای و تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای و ردیف‌ها و جداول این قانون صادر می‌شود. مانده منتشر شده اسناد موضوع این بند به ظرفیت اوراق مالی اسلامی موضوع بند «ب» این تبصره اضافه می‌شود. و - ۱. دولت از طریق اسناد تسویه خزانه، بدهیهای قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی (تعاونی و خصولتی) و نهادهای و مؤسسات عمومی غیردولتی، قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا و بسیج سازندگی که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده، با مطالبات قطعی معوق دولت از اشخاص مزبور تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال (موضوع ردیف درآمدی ۳۱۰۱۰۶ جدول شماره ۵) و ردیف ۴۲- ۵۳۰۰۰۰۰۰ جدول شماره ۹) (این قانون) به‌صورت جمعی - خرجی تسویه کند. مطالبات قطعی دولت از اشخاص فوق‌الذکر که در اجرای بند «پ» ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی به شرکتهای دولتی منتقل شده، با بدهی دولت به شرکتهای مذکور به‌وسیله این اسناد قابل تسویه است. ۲- به دولت اجازه داده می‌شود در صورت درخواست متقاضیان، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی که در چهارچوب قوانین و مقررات تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است و همچنین مطالبات نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی، بانکها (از جمله بابت یارانه سود به بنگاههای بخش‌های غیردولتی آسیب‌دیده از شیوع بیماری کرونا)، قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا، پیمانکاران محرومیت‌زدایی قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا، بسیج سازندگی، شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته و نیز شرکتهای دولتی تابعه وزارتخانه‌ها بابت یارانه قیمتهای تکلیفی از دولت که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است را با بدهی اشخاص یاد شده به بانک مرکزی یا بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی که تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است، تا سقف سیصد و پنجاه هزار میلیارد (۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از طریق انتشار اسناد خزانه و تسلیم به بانک مرکزی، بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به‌شرح زیر تسویه کند: ۱ - ۲ - حداقل تهاات بدهی از طریق اسناد (اوراق) تسویه خزانه برای اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ مانده فوق‌الذکر است و باقی‌مانده آن جهت تهاات بدهیهای نهادهای عمومی غیردولتی، بانکها و شرکتهای دولتی تابعه وزارتخانه‌ها (صرفاً بابت یارانه قیمتهای تکلیفی)، شرکتهای آب و فاضلاب استانی و شرکت ملی نفت ایران با اولویت مطالبات حسابرسی‌شده و قطعی سازمان تأمین اجتماعی به مصرف می‌رسد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۱-۲- حداقل تهاتر بدهی از طریق اسناد (اوراق) تسویه خزانه برای اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ مانده فوق‌الذکر است و باقی‌مانده آن جهت تهاتر بدهیهای نهادهای عمومی غیردولتی، بانکها و شرکتهای دولتی تابعه وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، نیرو و جهاد کشاورزی (صرفاً بابت بارانه قیمتهای تکلیفی)، شرکتهای آب و فاضلاب استانی و شرکت ملی نفت ایران با اولویت مطالبات حسابرسی‌شده و قطعی سازمان تأمین اجتماعی به مصرف می‌رسد.	۱-۲- حداقل تهاتر بدهی از طریق اسناد (اوراق) تسویه خزانه برای اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ مانده فوق‌الذکر است و باقی‌مانده آن جهت تهاتر بدهیهای نهادهای عمومی غیردولتی، بانکها و شرکتهای دولتی تابعه وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، نیرو و جهاد کشاورزی (صرفاً بابت بارانه قیمتهای تکلیفی)، شرکتهای آب و فاضلاب استانی و شرکت ملی نفت ایران با اولویت مطالبات حسابرسی‌شده و قطعی سازمان تأمین اجتماعی به مصرف می‌رسد.	۱-۲- حداقل تهاتر بدهی از طریق اسناد (اوراق) تسویه خزانه برای اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ مانده فوق‌الذکر است و باقی‌مانده آن جهت تهاتر بدهیهای نهادهای عمومی غیردولتی، بانکها و شرکتهای دولتی تابعه وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، نیرو و جهاد کشاورزی (صرفاً بابت بارانه قیمتهای تکلیفی)، شرکتهای آب و فاضلاب استانی و شرکت ملی نفت ایران با اولویت مطالبات حسابرسی‌شده و قطعی سازمان تأمین اجتماعی به مصرف می‌رسد.	تا سقف پانزده هزار میلیارد (۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از منابع این جز: به ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) و شرکتهای تابعه و وابسته آن اختصاص می‌یابد.
۲-۲- دولت مجاز است در پایان آذرماه سال ۱۳۹۹ مانده مصرف‌شده سهم مجوز موضوع جز «۱-۲» را با بدهیهای بخشهای دیگر تسویه کند.	۲-۲- دولت مجاز است در پایان آذرماه سال ۱۳۹۹ مانده مصرف‌شده سهم مجوز موضوع جز «۱-۲» را با بدهیهای بخشهای دیگر تسویه کند.	۲-۲- دولت مجاز است در پایان آذرماه سال ۱۳۹۹ مانده مصرف‌شده سهم مجوز موضوع جز «۱-۲» را با بدهیهای بخشهای دیگر تسویه کند.	۲-۲- دولت مجاز است در پایان آذرماه سال ۱۴۰۰ مانده مصرف‌نشده سهم مجوز موضوع جز «۱-۲» را با بدهیهای بخشهای دیگر تسویه کند.
۳-۲- بانک مرکزی مکلف است به منظور استفاده حداکثری بانکها از فرآیند تعریف‌شده در این بند، امکان نقل و انتقال مطالبات بانکها از دولت، مطالبات بانکها از اشخاص غیردولتی و مطالبات بانک مرکزی از بازار بین بانکی فراهم کند. نحوه نقل و انتقال این مطالبات، مطابق آیین‌نامه‌ای است که طرف مدت دومه از ابلاغ این قانون به پیشنهاد بانک مرکزی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.	۳-۲- بانک مرکزی مکلف است به منظور استفاده حداکثری بانکها از فرآیند تعریف‌شده در این بند، امکان نقل و انتقال مطالبات بانکها از دولت، مطالبات بانکها از اشخاص غیردولتی و مطالبات بانک مرکزی از بازار بین بانکی فراهم کند. نحوه نقل و انتقال این مطالبات، مطابق آیین‌نامه‌ای است که طرف مدت دو ماه از ابلاغ این قانون به پیشنهاد بانک مرکزی به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	۳-۲- بانک مرکزی مکلف است به منظور استفاده حداکثری بانکها از فرآیند تعریف‌شده در این بند، امکان نقل و انتقال مطالبات بانکها از دولت، مطالبات بانکها از اشخاص غیردولتی و مطالبات بانک مرکزی از بازار بین بانکی فراهم کند. نحوه نقل و انتقال این مطالبات، مطابق آیین‌نامه‌ای است که طرف مدت دو ماه از ابلاغ این قانون به پیشنهاد بانک مرکزی به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	۳-۲- بانک مرکزی مکلف است به منظور استفاده حداکثری بانکها از فرآیند تعریف‌شده در این بند، امکان نقل و انتقال مطالبات بانکها از دولت، مطالبات بانکها از اشخاص غیردولتی و مطالبات بانک مرکزی از بازار بین بانکی فراهم کند. نحوه نقل و انتقال این مطالبات، مطابق آیین‌نامه‌ای است که طرف مدت دو ماه از ابلاغ این قانون به پیشنهاد بانک مرکزی به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.
۴-۲- نحوه تسویه مطالبات با منشأ قانونی نهادهای عمومی غیردولتی، شرکتهای دولتی، بانکها، بیمه‌ها، اتحادیه‌ها و آستان‌های مقدسه با حساب حسابرسی ویژه با رعایت ضوابط قانونی مطابق آیین‌نامه‌ای است که با پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد.	۴-۲- نحوه تسویه مطالبات با منشأ قانونی نهادهای عمومی غیردولتی، شرکتهای دولتی، بانکها، بیمه‌ها، اتحادیه‌ها و آستان‌های مقدسه با حساب حسابرسی ویژه با رعایت ضوابط قانونی مطابق آیین‌نامه‌ای است که با پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد.	۴-۲- نحوه تسویه مطالبات با منشأ قانونی نهادهای عمومی غیردولتی، شرکتهای دولتی، بانکها، بیمه‌ها، اتحادیه‌ها و آستان‌های مقدسه با حساب حسابرسی ویژه با رعایت ضوابط قانونی مطابق آیین‌نامه‌ای است که با پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	۴-۲- نحوه تسویه مطالبات با منشأ قانونی نهادهای عمومی غیردولتی، شرکتهای دولتی، بانکها، بیمه‌ها، اتحادیه‌ها و آستان‌های مقدسه با حساب حسابرسی ویژه با رعایت ضوابط قانونی مطابق آیین‌نامه‌ای است که با پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.
۵-۲- همزمان با تسویه اصل و سود مطالبات بانکهای موضوع این حکم، کلیه جریمه‌های تأخیر (مابه‌التفاوت وجه التزام تأخیر تادیه دین و نرخ سود مندرج در قرارداد و سود مرکب اعمال‌شده) در مورد اشخاصی که اصل و بدهی مطالبات آنها طبق حکم این جز: تهاتر و تعیین تکلیف شده‌اند، بخشوده می‌شود و بانکها در این خصوص از دولت و بدهکاران که بدهی آنها تسویه شده ادعایی نخواهند داشت.	۵-۲- همزمان با تسویه اصل و سود مطالبات بانکهای موضوع این حکم، کلیه جریمه‌های تأخیر (مابه‌التفاوت وجه التزام تأخیر تادیه دین و نرخ سود مندرج در قرارداد و سود مرکب اعمال‌شده) در مورد اشخاصی که اصل و بدهی مطالبات آنها طبق حکم این جز: تهاتر و تعیین تکلیف شده‌اند، بخشوده می‌شود و بانکها در این خصوص از دولت و بدهکاران که بدهی آنها تسویه شده ادعایی نخواهند داشت.	۵-۲- همزمان با تسویه اصل و سود مطالبات بانکهای موضوع این حکم، کلیه جریمه‌های تأخیر (مابه‌التفاوت وجه التزام تأخیر تادیه دین و نرخ سود مندرج در قرارداد و سود مرکب اعمال‌شده) در مورد اشخاصی که اصل و بدهی مطالبات آنها طبق حکم این جز: تهاتر و تعیین تکلیف شده‌اند، بخشوده می‌شود و بانکها در این خصوص از دولت و بدهکاران که بدهی آنها تسویه شده ادعایی نخواهند داشت.	۵-۲- همزمان با تسویه اصل و سود مطالبات بانکهای موضوع این حکم، کلیه جریمه‌های تأخیر (مابه‌التفاوت وجه التزام تأخیر تادیه دین و نرخ سود مندرج در قرارداد و سود مرکب اعمال‌شده) در مورد اشخاصی که اصل و بدهی مطالبات آنها طبق حکم این جز: تهاتر و تعیین تکلیف شده‌اند، بخشوده می‌شود و بانکها در این خصوص از دولت و بدهکاران که بدهی آنها تسویه شده ادعایی نخواهند داشت.
۶-۲- به میزان تسویه مطالبات بانکها از شرکت ملی نفت ایران و مبالغ آن به حساب تسویه بدهی دولت به شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته و یا افزایش سرمایه دولت در این شرکت منظور می‌شود.	۶-۲- به میزان تسویه مطالبات بانکها از شرکت ملی نفت ایران و مبالغ آن به حساب تسویه بدهی دولت به شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته و یا افزایش سرمایه دولت در این شرکت منظور می‌شود.	۶-۲- به میزان تسویه مطالبات بانکها از شرکت ملی نفت ایران و مبالغ آن به حساب تسویه بدهی دولت به شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته و یا افزایش سرمایه دولت در این شرکت منظور می‌شود.	۶-۲- به میزان تسویه مطالبات بانکها از شرکت ملی نفت ایران و مبالغ آن به حساب تسویه بدهی دولت به شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته و یا افزایش سرمایه دولت در این شرکت منظور می‌شود.
۷-۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است عملکرد این بند را در گزارش عملکرد ماهانه بودجه عمومی منعکس کند و در اجرای ماده (۱۰۳) قانون محاسبات عمومی کشور، منابع استفاده‌شده از محل افزایش بدهی دولت به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را در صورت حساب عملکرد بودجه درج کند.	۷-۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است عملکرد این بند را در گزارش عملکرد ماهانه بودجه عمومی منعکس کند و در اجرای ماده (۱۰۳) قانون محاسبات عمومی کشور، منابع استفاده‌شده از محل افزایش بدهی دولت به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را در صورت حساب عملکرد بودجه درج کند.	۷-۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است عملکرد این بند را در گزارش عملکرد ماهانه بودجه عمومی منعکس کند و در اجرای ماده (۱۰۳) قانون محاسبات عمومی کشور، منابع استفاده‌شده از محل افزایش بدهی دولت به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را در صورت حساب عملکرد بودجه درج کند.	۷-۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است عملکرد این بند را در گزارش عملکرد ماهانه بودجه عمومی منعکس کند و در اجرای ماده (۱۰۳) قانون محاسبات عمومی کشور، منابع استفاده‌شده از محل افزایش بدهی دولت به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را در صورت حساب عملکرد بودجه درج کند.
۸-۲- مطالبات شرکتهای تولیدکننده برق از سازمان‌ها و شرکتهای تابعه وزارت نیرو در حکم مطالبات آنها از دولت می‌باشد.	۸-۲- مطالبات شرکتهای تولیدکننده برق از سازمان‌ها و شرکتهای تابعه وزارت نیرو در حکم مطالبات آنها از دولت می‌باشد.	۸-۲- مطالبات شرکتهای تولیدکننده برق از سازمان‌ها و شرکتهای تابعه وزارت نیرو در حکم مطالبات آنها از دولت می‌باشد.	۸-۲- مطالبات شرکتهای تولیدکننده برق از سازمان‌ها و شرکتهای تابعه وزارت نیرو در حکم مطالبات آنها از دولت می‌باشد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	۲-۹- مبلغ ناشی از اجرای این جزء به‌عنوان بدهی دولت به بانک مرکزی ثبت می‌شود. افزایش پایه پولی از این محل ممنوع است. سقف مجاز تسویه بدهی هر بانک و مؤسسه اعتباری به بانک مرکزی توسط این بانک حداکثر تا پایان خردادماه سال ۱۳۹۹ تعیین می‌شود. دولت مجاز است تمام یا بخشی از بدهی بانکهای دولتی (به‌جز بانک مسکن) به بانک مرکزی را به حساب بدهی دولت به بانک مرکزی منتقل کند و مبلغ مذکور را به‌عنوان سرمایه دولت در بانکهای دولتی منظور کند. مسئولیت اجرای این بند برعهده وزیر امور اقتصادی و دارایی است. وزیر امور اقتصادی و دارایی مکلف است با استفاده از سازوکار پیش‌بینی‌شده در اصل یکمصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی اقدامات لازم مربوط به اجرای این حکم را به‌عمل آورد. گزارش عملکرد این بند به صورت سه‌ماهه به دیوان محاسبات کشور، کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه می‌شود. آیین‌نامه اجرائی این بند به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی پس از تصویب این قانون به‌تصویب هیأت وزیران می‌رسد. ز- به منظور پوشش‌های بیمه‌ای و همچنین بهادارسازی خطرپذیری (ریسک)های بیمه‌ای، به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مؤسسات بیمه بازگانی اجازه داده می‌شود تا سقف ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در بازار سرمایه نسبت به انتشار اوراق بهادار بیمه‌ای در چهارچوب قوانین و مقررات بدون تضمین اصل و سود اقدام کنند. ح- دولت برای بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسیدشده در سال ۱۳۹۹ تا معادل یکمصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی بر اساس مقررات موضوعه منتشر کند. اصل و سود و هزینه‌های مترتب بر انتشار این اوراق در بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود.	۸-۲. مبلغ ناشی از اجرای این جزء به‌عنوان بدهی دولت به بانک مرکزی ثبت می‌شود. افزایش پایه پولی از این محل ممنوع است. سقف مجاز تسویه بدهی هر بانک و مؤسسه اعتباری به بانک مرکزی توسط این بانک حداکثر تا پایان خردادماه سال ۱۳۹۹ تعیین می‌شود. دولت مجاز است تمام یا بخشی از بدهی بانکهای دولتی (به‌جز بانک مسکن) به بانک مرکزی را به حساب بدهی دولت به بانک مرکزی منتقل کند و مبلغ مذکور را به‌عنوان سرمایه دولت در بانکهای دولتی منظور کند. مسئولیت اجرای این بند برعهده وزیر امور اقتصادی و دارایی است. وزیر امور اقتصادی و دارایی مکلف است با استفاده از سازوکار پیش‌بینی شده در اصل یکمصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی اقدامات لازم مربوط به اجرای این حکم را به عمل آورد. گزارش عملکرد این بند به‌صورت سه‌ماهه به دیوان محاسبات کشور، کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه می‌شود. آیین‌نامه اجرائی این بند به پیشنهاد مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی پس از تصویب این قانون به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد. ز- به‌منظور پوشش‌های بیمه‌ای و همچنین بهادارسازی خطرپذیری (ریسک)های بیمه‌ای، به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مؤسسات بیمه بازگانی اجازه داده می‌شود تا سقف ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در بازار سرمایه نسبت به انتشار اوراق مالی - اسلامی در چهارچوب قوانین و مقررات بدون تضمین اصل و سود اقدام کنند. ح- دولت برای بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسید شده در سال ۱۳۹۹ تا معادل یکمصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی براساس مقررات موضوعه منتشر کند. اصل و سود و هزینه‌های مترتب بر انتشار این اوراق در بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود.	ز- به‌منظور پوشش‌های بیمه‌ای و همچنین بهادارسازی خطرپذیری (ریسک)های بیمه‌ای، به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مؤسسات بیمه بازگانی اجازه داده می‌شود تا سقف ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در بازار سرمایه نسبت به انتشار اوراق مالی اسلامی در چهارچوب قوانین و مقررات بدون تضمین اصل و سود اقدام کنند. ح- دولت برای بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسید شده در سال ۱۴۰۰ تا معادل یکمصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی براساس مقررات موضوعه منتشر می‌کند. اصل و سود و هزینه‌های مترتب بر انتشار این اوراق در بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود. ط- وزارتخانه‌های نفت، صنعت، معدن و تجارت و نیرو از طریق شرکت‌های تابعه و وابسته ذی‌ربط و با تصویب شورای اقتصاد، اوراق مالی اسلامی (ریالی یا ارزی) در سقف سی و پنج هزار میلیارد (۳۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال منتشر می‌کنند، به‌منظور سرمایه‌گذاری در طرح‌های نفت و گاز با اولویت میداین مشترک وزارت نفت و طرح‌های زیربنایی و توسعه‌ای وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو و همچنین طرح‌های افزایش بهره‌وری (راندمان) نیروگاهی وزارت نیرو به مصرف برسد. بازپرداخت اصل و سود این اوراق توسط شرکت‌های مذکور از محل افزایش تولید همان میداین (برای طرح‌های وزارت نفت) و عایدات طرح (برای طرح‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو) تضمین می‌شود. ی- وزارت نفت از طریق شرکت‌های دولتی تابعه ذی‌ربط تا سقف معادل سه میلیارد (۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار اوراق مالی اسلامی (ریالی یا ارزی) با تصویب هیئت‌وزیران منتشر کند. این اوراق برای بازپرداخت اصل و سود اوراق ارزی - ریالی سررسید شده تسهیلات بانکی و تضامین سررسید شده و همچنین بازپرداخت بدهی‌های سررسید شده به پیمانکاران قراردادهای بیع متقابل طرح‌های بالادستی نفت تعلق می‌گیرد. شرکت‌های مذکور موظفند اصل و سود اوراق منتشرشده را حداکثر تا پنج سال از محل منابع داخلی خود تسویه کنند. اوراق فروش‌نرفته این بند با تأیید وزارت نفت و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به پیمانکاران/ طلبکاران طرح‌ها می‌باشد. ک- به‌منظور مدیریت تبعات احتمالی انتشار اوراق مالی اسلامی در بازارهای پول و سرمایه کشور، کمیته‌ای متشکل از رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و دو نماینده از کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی (بدون حق رأی) بر نحوه انتشار اوراق موضوع این قانون نظارت می‌کنند. نرخ‌های سود اسمی اوراق منتشرشده و نرخ حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی توسط این کمیته تعیین می‌شود.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	ط- وزارتخانه‌های نفت، صنعت، معدن و تجارت و نیرو از طریق شرکت‌های تابعه و وابسته ذی‌ربط و با تصویب شورای اقتصاد، اوراق مالی اسلامی (ریالی یا ارزی) در سقف سی و پنج هزار میلیارد (۳۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال منتشر کنند، تا به‌منظور سرمایه‌گذاری در طرح‌های نفت و گاز با اولویت میادین مشترک زیربنایی و توسعه‌ای وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو به مصرف برسد. بازپرداخت اصل و سود این اوراق را توسط شرکت‌های مذکور از محل افزایش تولید همان میادین (برای طرح‌های وزارت نفت) و عایدات طرح (برای طرح‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو) تضمین کنند.	ط - وزارتخانه‌های نفت، صنعت، معدن و تجارت و نیرو از طریق شرکت‌های تابعه و وابسته ذی‌ربط و با تصویب شورای اقتصاد، اوراق مالی اسلامی (ریالی یا ارزی) در سقف سی و پنج هزار میلیارد (۳۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال منتشر کنند، تا به‌منظور سرمایه‌گذاری در طرح‌های نفت و گاز با اولویت میادین مشترک وزارت نفت و طرح‌های زیربنایی و توسعه‌ای وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو به مصرف برسد. بازپرداخت اصل و سود این اوراق را توسط شرکت‌های مذکور از محل افزایش تولید همان میادین (برای طرح‌های وزارت نفت) و عایدات طرح (برای طرح‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو) تضمین کنند.	۲. اوراق و اسناد منتشرشده جهت تسویه بدهی دولت موضوع بندهای «و» و «ح» این تبصره از هرگونه بررسی در کمیته مذکور مستثناست.
	ی - ی- وزارت نفت از طریق شرکت‌های دولتی تابعه ذی‌ربط تا سقف معادل سه میلیارد (۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار اوراق مالی اسلامی (ریالی یا ارزی) با تصویب هیأت وزیران منتشر کند. این اوراق برای بازپرداخت اصل و سود اوراق ارزی- ریالی سررسیدشده تسهیلات بانکی و تضامین سررسیدشده و همچنین بازپرداخت بدهیهای سررسیدشده به پیمانکاران قراردادهای بیع متقابل طرح‌های بالادستی نفت تعلق می‌گیرد و شرکت‌های مذکور موظفند اصل و سود اوراق منتشرشده را حداکثر تا پنج سال از محل منابع منتشرشده را حداکثر تا پنج‌سال از محل منابع داخلی خود تسویه کنند. اوراق فروش‌رفته این بند با تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به پیمانکاران - طلبکاران طرح‌ها می‌باشد.	ی - وزارت نفت از طریق شرکت‌های دولتی تابعه ذی‌ربط تا سقف معادل سه میلیارد (۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار اوراق مالی اسلامی (ریالی یا ارزی) با تصویب هیئت‌وزیران منتشر کند. این اوراق برای بازپرداخت اصل و سود اوراق ارزی - ریالی سررسید شده و همچنین بازپرداخت تسهیلات بانکی و تضامین سررسید شده و همچنین بازپرداخت بدهی‌های سررسید شده به پیمانکاران قراردادهای بیع متقابل طرح‌های بالادستی نفت تعلق می‌گیرد و شرکت‌های مذکور موظفند اصل و سود اوراق منتشرشده را حداکثر تا پنج سال از محل منابع داخلی خود تسویه کنند. اوراق فروش نرفته این بند با تأیید وزارت نفت و سازمان برنامه و بودجه کشور قابل واگذاری به پیمانکاران/ طلبکاران طرح‌ها می‌باشد.	۳. نحوه صدور انتشار اوراق مربوط به شرکت‌ها و دستگاه‌هایی که بدون تضمین دولت منتشر می‌شود نیز مشمول جزء «۱» این بند می‌باشد.
	۱ - به منظور مدیریت تبعات احتمالی انتشار اوراق مالی اسلامی در بازارهای پول و سرمایه کشور، کمیته‌ای متشکل از رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر نحوه انتشار اوراق موضوع این قانون نظارت می‌کنند. نرخ‌های سود اوراق منتشره و نرخ حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی توسط این کمیته تعیین می‌شود.	۱. به‌منظور مدیریت تبعات احتمالی انتشار اوراق مالی اسلامی در بازارهای پول و سرمایه کشور، کمیته‌ای متشکل از رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر نحوه انتشار اوراق موضوع این قانون نظارت می‌کنند. نرخ‌های سود اسمی اوراق منتشره و نرخ حفظ قدرت خرید اسناد خزانه اسلامی توسط این کمیته تعیین می‌شود.	۴. وزارت امور اقتصادی و دارایی به نیابت از دولت، مسئول انتشار اوراق مالی مربوط به دولت است. این وزارتخانه مجاز است از کلیه روش‌های انتشار اولیه اوراق ازجمله (کمتر از قیمت اسمی) و پذیره‌نویسی در بازارها استفاده کند. سازمان بورس و اوراق بهادار و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حسب مورد مکلفند نسبت به ارائه اطلاعات مورد نیاز ازجمله فهرست آخرین دارندگان اوراق مالی اسلامی دولت به وزارت مذکور و اتخاذ تمهیدات لازم برای استفاده از کلیه روش‌های انتشار اقدام کنند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در بازار ثانویه اوراق، مجاز به خرید و فروش اوراق مالی اسلامی دولت بوده و از نظر حجم خرید یا فروش و روش خرید یا فروش (ازجمله سازوکار حراج، توافق بازپرداخت) در راستای سیاست‌گذاری پولی خود و همچنین درآمد و هزینه‌های ناشی از اجرای عملیات بازار باز اختیار کامل دارد.
	۲- اوراق و اسناد منتشره جهت تسویه بدهی دولت موضوع این تبصره از هرگونه بررسی در کمیته مذکور مستثناست.	۲. اوراق و اسناد منتشره جهت تسویه بدهی دولت موضوع بندهای «و» و «ح» این تبصره از هرگونه بررسی در کمیته مذکور مستثناست.	۵. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود نسبت به تأسیس نهادهای واسط ناشر با مدیریت و مالکیت دولت و یا استفاده از نهادهای واسط موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به‌منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم (۴۴) قانون اساسی با انتقال مالکیت و یا بدون انتقال مالکیت به دولت، برای انتشار اوراق بهادار ارزی و تأسیس نهاد واسط مولدساز دارایی‌های دولت برای انتشار اوراق مالی اسلامی مربوط اقدام نماید.
	۳- نحوه صدور انتشار اوراق مربوط به شرکت‌ها و دستگاه‌هایی که بدون تضمین دولت منتشر می‌شود نیز مشمول جزء (۱) این بند می‌باشد.	۳. نحوه صدور انتشار اوراق مربوط به شرکت‌ها و دستگاه‌هایی که بدون تضمین دولت منتشر می‌شود، نیز مشمول جزء «۱» این بند می‌باشد.	۶. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود رأساً از دارایی‌ها و مطالبات دولت به‌عنوان پشتوانه انتشار اوراق مالی اسلامی موضوع این تبصره استفاده کند. اموال متعلق به قوه مجریه که سند عادی دارد، نیز می‌تواند به‌عنوان پشتوانه مورد استفاده قرار گیرد.
			ل - اوراق و اسناد این تبصره و کارمزد تعهد پذیره‌نویسی اوراق مالی اسلامی دولت (منتشرشده در سال ۱۴۰۰) مشمول مالیات به نرخ صفر می‌شود. همچنین معاملات بین ارکان انتشار و دریافت‌ها و پرداخت‌های مربوط به انتشار اوراق موضوع این تبصره، صرف‌نظر از استفاده یا عدم استفاده از نهادهای واسط، مشمول معافیت‌ها و مستثنیات حکم ماده (۱۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ می‌شود.
			کلیه کارمزدهای انتشار و معاملات اوراق دولت در بازارهای اولیه و ثانویه به‌نحو تعیین گردد، که خرید و فروش روزانه اوراق دولت را اقتصادی نماید.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی به نیابت از دولت مسؤول انتشار اوراق مالی مربوط به دولت است. این وزارتخانه مجاز است از کلیه روشهای انتشار اولیه اوراق از جمله عرضه تدریجی، حراج، فروش اوراق به کسر (کمتر از قیمت اسمی)، پذیرهنویسی در بازارها استفاده کند. سازمان بورس و اوراق بهادار و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حسب مورد مکلفند نسبت به ارائه اطلاعات مورد نیاز از جمله فهرست دارندگان اوراق مالی اسلامی دولت به وزارت مذکور و اتخاذ تمهیدات لازم برای استفاده از کلیه روشهای انتشار اقدام کنند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در بازار ثانویه اوراق، مجاز به خرید و فروش اوراق مالی اسلامی دولت بوده و از نظر حجم خرید یا فروش و روش خرید یا فروش (ازجمله سازوکار حراج) در راستای سیاست‌گذاری پولی خود اختیار کامل دارد. ۵- به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود نسبت به تأسیس نهادهای واسطه با مدیریت و مالکیت دولت یا استفاده از نهادهای واسطه موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید با انتقال مالکیت و یا بدون انتقال مالکیت به دولت، برای انتشار اوراق بهادار ارزی و تأسیس نهاد مولدساز دارایی‌های دولت برای انتشار اوراق مالی- اسلامی مربوط اقدام نماید. ۶- به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود رأساً از دارایی‌ها و مطالبات دولت به‌عنوان پشتوانه انتشار اوراق مالی اسلامی موضوع این تبصره استفاده کند. قراردادهای عادی نقل و انتقال دارایی‌های موضوع این جز، در حکم سند رسمی محسوب می‌شود. معیار و نحوه اجرا، به پیشنهاد وزارتخانه مذکور به‌تصویب هیأت وزیران می‌رسد. ۷- حذف شد. ل- اوراق و اسناد این تبصره و کارمزد تعهد پذیرهنویسی اوراق مالی اسلامی دولت (منتشره در سال ۱۳۹۹) مشمول مالیات نمی‌شود. همچنین معاملات بین ارکان انتشار و دریافت‌ها و پرداخت‌های مربوط به انتشار اوراق موضوع این بند، صرف‌نظر از استفاده یا عدم استفاده از نهادهای واسطه، مشمول معافیت‌ها و مستثنیات حکم ماده (۱۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور می‌شود.	۴. وزارت امور اقتصادی و دارایی به نیابت از دولت، مسئول انتشار اوراق مالی مربوط به دولت است. این وزارتخانه مجاز است از کلیه روش‌های انتشار اولیه اوراق از جمله عرضه تدریجی، حراج، فروش اوراق به کسر (کمتر از قیمت اسمی)، پذیرهنویسی در بازارها استفاده کند. سازمان بورس و اوراق بهادار و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حسب مورد مکلفند نسبت به ارائه اطلاعات مورد نیاز از جمله فهرست آخرین دارندگان اوراق مالی اسلامی دولت به وزارت مذکور و اتخاذ تمهیدات لازم برای استفاده از کلیه روش‌های انتشار اقدام کنند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در بازار ثانویه اوراق، مجاز به خرید و فروش اوراق مالی اسلامی دولت بوده و از نظر حجم خرید یا فروش و روش خرید یا فروش (ازجمله سازوکار حراج) در راستای سیاست‌گذاری پولی خود اختیار کامل دارد. ۵. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود نسبت به تأسیس نهادهای واسطه با مدیریت و مالکیت دولت یا استفاده از نهادهای واسطه موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید با انتقال مالکیت و یا بدون انتقال مالکیت به دولت، برای انتشار اوراق بهادار ارزی و تأسیس نهاد مولدساز دارایی‌های دولت برای انتشار اوراق مالی اسلامی مربوط اقدام نماید. ۶. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود رأساً از دارایی‌ها و مطالبات دولت به‌عنوان پشتوانه انتشار اوراق مالی اسلامی موضوع این تبصره استفاده کند. اموال متعلق به قوه مجریه که سند عادی نیز دارند می‌توانند به‌عنوان پشتوانه مورد استفاده قرار گیرند. آیین‌نامه اجرایی این جز، با پیشنهاد وزارتخانه مذکور به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد. ل- اوراق و اسناد این تبصره و کارمزد تعهد پذیرهنویسی اوراق مالی اسلامی دولت (منتشره در سال ۱۳۹۹) مشمول مالیات به نرخ مقرر می‌شود. همچنین معاملات بین ارکان انتشار و دریافت‌ها و پرداخت‌های مربوط به انتشار اوراق موضوع این بند، صرف‌نظر از استفاده یا عدم استفاده از نهادهای واسطه، مشمول معافیت‌ها و مستثنیات حکم ماده (۱۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور می‌شود. ۱- م. به‌منظور اجرای سیاست پولی و مدیریت نرخ‌های سود و مهار (کنترل) بلندمدت نقدینگی، مهار (کنترل) تورم و در راستای اجرای عملیات بازار باز و اعطای اعتبار در قبال وثیقه، به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود به‌تدریج بدهی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری شامل خط اعتباری و اضافه برداشت را وثیقه‌دار نماید؛ به گونه‌ای که در پایان سال حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) بدهی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری به بانک مرکزی توثیق به اوراق بدهی منتشره به خزانه باشد. سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف به همکاری در توثیق اوراق بدهی خزانه نزد بانک مرکزی است. ۲. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است با تصویب شورای پول و اعتبار بابت درصدی از سپرده‌های قانونی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری، اوراق مالی اسلامی منتشره از سوی دولت را بپذیرد.	م - به‌منظور اجرای سیاست پولی و مدیریت نرخ‌های سود و مهار (کنترل) بلندمدت نقدینگی، مهار (کنترل) تورم و در راستای اجرای عملیات بازار باز و اعطای اعتبار در قبال وثیقه، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بدهی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری شامل خط اعتباری و اضافه برداشت را توثیق به اوراق مالی اسلامی منتشرشده دولت نماید. بدهی ایجادشده بابت سامان‌دهی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری و خطوط اعتباری تکلیفی با مصوبه شورای پول و اعتبار از شمول این بند مستثناست. سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف به همکاری در توثیق اوراق مالی اسلامی منتشرشده دولت نزد بانک مرکزی است. ن - ایجاد طلب جدید از دولت در صورتی مجاز است که از قبل، مجوز آن در قالب مبادله مواقت‌نامه و یا تعهد و تضمین آن با مبتنی قانونی توسط سازمان برنامه و بودجه کشور صادر شده باشد. س - مرجع رسیدگی و تایید بدهی‌ها و مطالبات موضوع بند «و» این تبصره و بدهی‌ها و مطالبات موضوع بند «پ» ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین می‌شود. ع - به دولت اجازه داده می‌شود مبلغ بیست هزار میلیارد (۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی منتشر کند، تا جهت احداث، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور) به مصرف برسد. این اوراق خارج از سقف پیش‌بینی شده در جدول شماره (۴) ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه بوده و براساس ابلاغ اعتبار و تخصیص‌های صادرشده به مصرف می‌رسد. تا سقف یک‌هزار و پانصد میلیارد (۱۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال از منابع این بند جهت احداث، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش و دانشگاه فرهنگیان کشور (سازمان نوسازی و توسعه و تجهیز مدارس) به مصرف می‌رسد. ف - مهلت واگذاری اوراق مالی اسلامی غیرنقدی (تحويل به طلبکاران) منتشرشده در سال ۱۴۰۰، برای کلیه دستگاه‌های اجرایی ازجمله دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، تابع قانون اصلاح مواد (۶۳) و (۶۴) قانون محاسبات عمومی کشور است. ص - به‌منظور یکپارچگی و هماهنگ‌سازی در اوراق منتشرشده دولت، اوراق مالی اسلامی دولت (منتشرشده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی) مشمول ماده (۲۷) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی است. ق - بانک مرکزی موظف است گزارش عملکرد اجرای عملیات بازار باز را به کمیته جز «۱» بند «ک» ارائه نماید. وزارت امور اقتصادی و دارایی نیز موظف است ضمن تعیین فهرست معامله‌گران اولیه مجاز نسبت به پیادسازی الزامات عرضه اولیه اوراق از طریق حراج به‌منوی‌که حداقل سی درصد (۳۰٪) از اوراق مالی اسلامی منتشرشده دولت پس از عملیات بازار باز در عرضه اولیه به معامله‌گران اولیه مجاز به فروش برسد، اقدام کند.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است با تصویب شورای پول و اعتبار بابت درمصدی از سپرده‌های قانونی بانکها و مؤسسات اعتباری، اوراق مالی اسلامی منتشره از سوی دولت را بپذیرد. ن- ایجاد طلب جدید از دولت در صورتی مجاز است که از قبل تعهد و تضمین آن با مبتای قانونی توسط سازمان برنامه و بودجه کشور صادر شده باشد. بانک مرکزی از طریق بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی موظف است حداکثر شش‌ماه پس از ابلاغ این قانون، اطلاعات مربوط به تسهیلات و تعهداتی را که بر اساس تضامین صادره از سوی هیأت وزیران سازمان برنامه و بودجه کشور تا پایان سال ۱۳۹۸ اعطا نموده‌اند در سامانه تضامین درج کنند. س- مرجع رسیدگی و تأیید بدهیهای موضوع بند «و» این تبصره و بدهیها و مطالبات موضوع بند «پ» ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین می‌شود. ع- به دولت اجازه داده می‌شود مبلغ بیست هزار میلیارد (۲۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی منتشر کند، تا جهت احداث، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور) به مصرف برسد. این اوراق خارج از سقف پیش‌بینی شده در جدول شماره (۴) ماده (۷) قانون بودجه ششم توسعه بوده و بر اساس ابلاغ اعتبار و تخصیص‌های صادره به مصرف می‌رسد.^۱ ف- مهلت واگذاری اوراق مالی اسلامی غیرتقدی (تحویل به طلبکاران) منتشره در سال ۱۳۹۹، برای کلیه دستگاه‌های اجرایی از جمله دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، تابع قانون اصلاح مواد (۶۳) و (۶۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۷۹/۱۲/۱۵ است. ص- به‌منظور یکپارچگی و هماهنگ‌سازی در اوراق منتشره دولت، اوراق مالی اسلامی دولت (متشمله توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی) مشمول ماده (۲۷) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی است. ق- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است ظرف مدت دو ماه پس از اجرای عملیات بازار باز توسط بانک مرکزی، ضمن تعیین فهرست معامله‌گران اولیه مجاز نسبت به پیاده‌سازی الزامات عرضه اولیه اوراق از طریق حراج به‌نحوی‌که حداقل سی درصد (۳۰٪) از اوراق مالی اسلامی منتشره دولت پس از عملیات بازار باز در عرضه اولیه به معامله‌گران اولیه مجاز به فروش برسد، اقدام کند.	ن - ایجاد طلب جدید از دولت در صورتی مجاز است که از قبل تعهد و تضمین آن با مبتای قانونی توسط سازمان برنامه و بودجه کشور صادر شده باشد. بانک مرکزی از طریق بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی موظف است حداکثر ۶ ماه پس از ابلاغ این قانون، اطلاعات مربوط به تسهیلات و تعهداتی را که بر اساس تضامین صادره ازسوی هیئت‌وزیران/ سازمان برنامه و بودجه کشور تا پایان سال ۱۳۹۸ اعطا نموده‌اند در سامانه تضامین دولت درج کنند. س - مرجع رسیدگی و تأیید بدهیهای موضوع بند «و» این تبصره و بدهیها و مطالبات موضوع بند «پ» ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین می‌شود. ع - به دولت اجازه داده می‌شود مبلغ بیست هزار میلیارد (۲۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی منتشر کند، تا جهت احداث، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور) به مصرف برسد. این اوراق خارج از سقف پیش‌بینی شده در جدول شماره (۴) ماده (۷) قانون بودجه ششم توسعه بوده و بر اساس ابلاغ اعتبار و تخصیص‌های صادره به مصرف می‌رسد.^۱ ف - مهلت واگذاری اوراق مالی اسلامی غیر نقدی (تحویل به طلبکاران) منتشره در سال ۱۳۹۹، برای کلیه دستگاه‌های اجرایی از جمله دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، تابع قانون اصلاح مواد (۶۳) و (۶۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۷۹/۱۲/۱۵ است. ص - به‌منظور یکپارچگی و هماهنگ‌سازی در اوراق منتشره دولت، اوراق مالی اسلامی دولت (متشمله توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی) مشمول ماده (۲۷) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی است. ق - وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است ظرف مدت دو ماه پس از اجرای عملیات بازار باز توسط بانک مرکزی، ضمن تعیین فهرست معامله‌گران اولیه مجاز نسبت به پیاده‌سازی الزامات عرضه اولیه اوراق از طریق حراج به‌نحوی‌که حداقل سی درصد (۳۰٪) از اوراق مالی اسلامی منتشره دولت پس از عملیات بازار باز در عرضه اولیه به معامله‌گران اولیه مجاز به فروش برسد، اقدام کند.	ر - «اوراق مالی اسلامی»، اوراقی است که مطابق بر قوانین و مقررات بوده و در چارچوب عقود اسلامی منتشر می‌شود. بند الحاقی «۱» - منابع حاصل از واگذاری باقی‌مانده سهام دولت در بانکها تا سقف یکصد هزار میلیارد (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال (موضوع تبصره‌های «۱ و ۲» ماده (۱۶) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور) صرف افزایش سرمایه بانکهای دولتی می‌شود. بند الحاقی «۲»- «وجه ارزی حاصل از دعاوی و مطالبات خارجی ازسوی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، تا سقف دویست هزار میلیارد (۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال بابت تسویه دیون ارزی داخلی و خارجی آن وزارتخانه تخصیص‌یافته و تسویه می‌شود. خزانه‌داری کل کشور با اعلام وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و تأیید بانک مرکزی نسبت به درج عملکرد این بند در ردیف ۱۶۵۰۱۶۵ جدول شماره (۵) این قانون اقدام می‌کند. بند الحاقی «۳»- «سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلفند در چارچوب ماده (۸) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی، مقدمات لازم اعم از انجام امور کارگزاری، ابلاغ قرارداد هسان واگذاری، صدور موافقت‌نامه و سایر زیرساخت‌های موردنیاز برای واگذاری مطالبات قراردادی (فاکتورینگ) تا سقف یکصد هزار میلیارد (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال را فراهم نمایند. سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی موظفند گزارش عملکرد این بند را به‌صورت سه‌ماهه به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارسال نمایند. بند الحاقی «۴» - کارفرمایان واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و اصناف که حداقل به مدت یک سال از زمان تقسیط نسبت به حفظ یا افزایش اشتغال نیروی انسانی کارگاه خود بر مبنای فهرست بهمن‌ماه سال ۱۳۹۸ اقدام نموده‌اند و فهرست حق بیمه جاری کارکنان شاغل را در طول دوره تقسیط ارسال و پرداخت می‌نمایند، می‌توانند از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون و حداکثر ظرف چهار ماه، نسبت به درخواست تعیین تکلیف بدهی‌های قطعی‌شده برابر ماده (۲) قانون اصلاح قانون جرائم تأمین امنیت اجتماعی مصوب ۱۳۸۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام، از بخشودگی جریمه‌های متعلقه و سایر جریمه‌ها برخوردار شوند. در مواردی که کارفرمایان کارگاه‌های مذکور تا تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون بر مبنای فهرست بهمن‌ماه ۱۳۹۸ نسبت به تعدیل بیمه‌شدگان کارگاه اقدام نموده باشند، پس از بازگشت نیروی کار تعدیل‌شده یا جایگزینی آنها و رعایت حفظ اشتغال حداقل به مدت یک سال از زمان تقسیط و بر مبنای فهرست بهمن‌ماه ۱۳۹۸، از بخشودگی جریمه‌ها به شرح فوق برخوردار می‌شوند.

۱. در متن مصوبه اصلاحی مجلس این عبارت آمده است:

با عنایت به مرتفع شدن ایراد بند (۴-۱) شورای محترم نگهبان ایراد (۸-۴) در خصوص بند (ع) تبصره (۵) منتفی است.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
	ق- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است ظرف مدت دوماه پس از اجرای عملیات بازار باز توسط بانک مرکزی، ضمن تعیین فهرست معامله‌گران اولیه مجاز نسبت به پیاده‌سازی الزامات عرضه اولیه اوراق از طریق حراج به‌نحوی که حداقل سی‌درصد (۳۰٪) از اوراق مالی اسلامی منتشره دولت پس از عملیات بازار باز در عرضه اولیه به معامله‌گران اولیه مجاز به‌فروش برسد، اقدام کند. ر- حذف شد.	ر - در اجرای بند «الف» ماده (۱۲) قانون برنامه ششم توسعه و تبصره آن وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان حسابرسی کشور) مکلف است بدهی‌های دولت به سازمان تأمین اجتماعی (اعم از اصل حق بیمه و مبلغ به روز شده به‌طور سالانه) را با رعایت بند «ه» ماده (۷) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۸۳/۲/۲۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی محاسبه و نحوه میزان بازپرداخت بدهی‌های موصوف و تغییرات حساب‌های فی‌مابین دولت و سازمان مزبور را به‌طور مستمر پایش و گزارش آن را هر ۶ ماه یکبار به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و اجتماعی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.	بند الحاقی «۵» - به وزارت کشور اجازه داده می‌شود تا سقف ۱ هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی با تضمین اصل و سود توسط دولت برای خرید نردبان هیدرولیکی و ماشین‌آلات آتش‌نشانی منتشر کند.
	بندالحاقی- در اجرای بند (الف) ماده (۱۲) قانون برنامه ششم توسعه و تبصره آن وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان حسابرسی کشور) مکلف است بدهیهای دولت به سازمان تأمین اجتماعی (اعم از اصل حق بیمه و مبلغ به‌روزشده به‌طور سالانه) را با رعایت بند (ه) ماده (۷) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۸۳/۲/۲۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی محاسبه و نحوه میزان بازپرداخت بدهیهای موصوف و تغییرات حسابهای فی‌مابین دولت و سازمان مزبور را به طور مستمر پایش و گزارش آن را هر شش‌ماه یکبار به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و اجتماعی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.	ش - «اوراق مالی اسلامی»، اوراقی است که منطبق بر قوانین و مقررات بوده و در چارچوب عقود اسلامی منتشر می‌شود.	بند الحاقی «۶»- به‌منظور تأمین منابع لازم جهت بهسازی روستاها و تهیه، اجرا و بازنگری طرح‌های هادی روستایی به دولت اجازه داده می‌شود به میزان بیست هزار میلیارد (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از طریق انتشار، فروش و واگذاری اوراق خزانه اسلامی در اختیار بنیاد مسکن انقلاب اسلامی قرار دهد. این مبلغ براساس شاخص برخورداری از طرح هادی بین استان‌ها تقسیم می‌شود. شورای برنامه‌ریزی هر استان موظف است سهم آن استان را براساس شاخص برخورداری از طرح هادی بین شهرستان‌های استان توزیع کند.
			بند الحاقی «۷» - قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا مجاز است تا سقف بیست هزار میلیارد (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی- اسلامی براساس توافق‌نامه‌ای که با وزارت امور اقتصادی و دارایی امضا می‌کند منتشر نماید. بالاترین مقام قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا (ص) تعهدنامه مبنی‌بر مجاز بودن خزانه‌داری کل کشور به برداشت از حساب درآمد اختصاصی قرارگاه نزد خزانه و سایر حساب‌های بانکی قرارگاه نزد بانک مرکزی و بانک‌های عامل در صورت عدم ایفای تعهد بازپرداخت اصل و سود اوراق یاد شده را تسلیم می‌کند. سازمان بورس و اوراق بهادار موظف است نامه وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه‌داری کل کشور) مبنی‌بر اخذ تعهد مزبور را به‌عنوان تضمین اوراق مزبور قبول کند.
			بند الحاقی «۸» - به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به تأمین مالی طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای که اهمیت و کارکرد راهبردی آنها با پیشنهاد دستگاه اجرایی ذی‌ربط به تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور می‌رسد، از طریق ابزارها و روش‌های بازار سرمایه اقدام نماید. سقف منابع موضوع این بند حداکثر سی درصد (۳۰٪) اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای مصوب در هر فصل تعیین می‌گردد.
			بند الحاقی «۹» - به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح اجازه داده می‌شود تا مبلغ بیست هزار میلیارد (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی با تضمین اصل و سود توسط دولت برای انجام طرح (پروژه)‌های تحقیقاتی راهبردی دفاعی منتشر نماید. بند الحاقی «۱۰» - وزارت نفت از طریق بخش‌های خصوصی، تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی مکلف است در طرح‌های توسعه ابتدائاً با اولویت میادین مشترک نفتی به‌نحوی عمل نماید که فرصت‌های بهره‌برداری به نفع جمهوری اسلامی ایران به‌طور کامل و به موقع میانبت شود و هرگونه تأخیر یا انحراف از این امر و یا اجرای ناقص این حکم به تناسب، تخلف و جرم محسوب می‌شود که در مراجع قانونی و ذی‌صلاح قابل رسیدگی است.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۵۵	تبصره «۵» ح - دولت برای بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسید شده در سال ۱۳۹۹ تا معادل یکصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی براساس مقررات موضوعه منتشر کند. اصل و سود و هزینه‌های مترتب بر انتشار این اوراق در بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود.	تبصره «۵» ح - دولت برای بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسید شده در سال ۱۳۹۹ تا معادل یکصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی براساس مقررات موضوعه منتشر کند. اصل و سود و هزینه‌های مترتب بر انتشار این اوراق در بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود. ش - «اوراق مالی اسلامی»، اوراقی است که منطبق بر قوانین و مقررات بوده و در چارچوب عقود اسلامی منتشر می‌شود.	تبصره «۵» ح - دولت برای بازپرداخت اصل و سود اوراق سررسید شده در سال ۱۴۰۰ تا معادل یکصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی ریالی براساس مقررات موضوعه منتشر می‌کند. اصل و سود و هزینه‌های مترتب بر انتشار این اوراق در بودجه‌های سنواتی کل کشور پیش‌بینی می‌شود.
۴۵۶	تبصره «۵» و - جزء الحاقی - به دولت اجازه داده می‌شود در صورت درخواست متقاضیان، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی که در چارچوب قوانین و مقررات تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده است و همچنین مطالبات نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی، بانکها، قرارگاه خاتم‌الانبیاء، پیمانکاران محرومیت‌زدایی قرارگاه خاتم‌الانبیاء، پیمانکاران خصوصی سازمان نوسازی و تجهیز مدارس، شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته به آنها و نیز شرکتهای دولتی تابعه وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی و شرکتهای آب و فاضلاب استانی و شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی از دولت که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۶ ایجاد شده است، را با بدهی اشخاص یادشده به بانک مرکزی یا بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی که تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده است، از طریق تسویه بدهی‌های بانکها و مؤسسات غیربانکی به بانک مرکزی تا مبلغ استفاده نشده جزء «۲» بند «و» قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور به‌صورت جمعی - خرجی از طریق انتشار اسناد تسویه خزانه به شرح زیر تسویه کند:	تبصره «۵» و - ۲- به دولت اجازه داده می‌شود در صورت درخواست متقاضیان، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی که و همچنین مطالبات نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی، بانکها، قرارگاه خاتم‌الانبیاء، پیمانکاران محرومیت‌زدایی قرارگاه خاتم‌الانبیاء، پیمانکاران خصوصی سازمان نوسازی و تجهیز مدارس، شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته به آنها و نیز شرکتهای دولتی تابعه وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی و شرکتهای آب و فاضلاب استانی و شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی از دولت که در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۶ ایجاد شده است، را با بدهی اشخاص یادشده به بانک مرکزی یا بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی که تا پایان سال ۱۳۹۸ ایجاد شده است، از طریق تسویه بدهی‌های بانکها و مؤسسات غیربانکی به بانک مرکزی تا مبلغ استفاده نشده جزء «۲» بند «و» قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور تا سقف سیصد هزار میلیارد (۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به‌صورت جمعی - خرجی از طریق انتشار اسناد تسویه خزانه به شرح زیر تسویه کند: ...	تبصره «۵» و - ۲ - به دولت اجازه داده می‌شود در صورت درخواست متقاضیان، مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی که در چارچوب قوانین و مقررات تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است و همچنین مطالبات نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی، بانکها (از جمله بابت یارانه سود به بنگاه‌های بخش‌های غیردولتی آسیب‌دیده از شیوع بیماری کرونا)، قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء، پیمانکاران محرومیت‌زدایی قرارگاه خاتم‌الانبیاء، بسیج سازندگی، شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته و نیز شرکتهای دولتی تابعه وزارتخانه‌ها بابت یارانه قیمت‌های تکلیفی از دولت که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است را با بدهی اشخاص یاد شده به بانک مرکزی یا بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی که تا پایان سال ۱۳۹۹ ایجاد شده است، تا سقف سیصد و پنجاه هزار میلیارد (۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از طریق انتشار اسناد خزانه و تسلیم به بانک مرکزی، بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به‌شرح زیر تسویه کند: ...
۴۵۷	تبصره «۵» ز - به‌منظور پوشش‌های بیمه‌ای و همچنین بهادارسازی خطرپذیری (ریسک)های بیمه‌ای، به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مؤسسات بیمه بازرگانی اجازه داده می‌شود تا سقف ۱ هزار میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در بازار سرمایه نسبت به انتشار اوراق مالی - اسلامی در چارچوب قوانین و مقررات بدون تضمین اصل و سود اقدام کنند.	تبصره «۵» ز - به‌منظور پوشش‌های بیمه‌ای و همچنین بهادارسازی خطرپذیری (ریسک)های بیمه‌ای، به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مؤسسات بیمه بازرگانی اجازه داده می‌شود تا سقف ۱ هزار میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در بازار سرمایه نسبت به انتشار اوراق مالی - اسلامی در چارچوب قوانین و مقررات بدون تضمین اصل و سود اقدام کنند.	تبصره «۵» ز - به‌منظور پوشش‌های بیمه‌ای و همچنین بهادارسازی خطرپذیری (ریسک)های بیمه‌ای، به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مؤسسات بیمه بازرگانی اجازه داده می‌شود تا سقف ۱ هزار میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در بازار سرمایه نسبت به انتشار اوراق مالی اسلامی در چارچوب قوانین و مقررات بدون تضمین اصل و سود اقدام کنند.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۵۸	تبصره «۵» ک - ۶. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود رأساً از دارایی‌ها و مطالبات دولت به‌عنوان پشتوانه انتشار اوراق مالی اسلامی موضوع این تبصره استفاده کند. قراردادهای عادی نقل و انتقال دارایی‌های موضوع این جزء در حکم سند رسمی محسوب می‌شود. معیار و نحوه اجرا به پیشنهاد وزارتخانه مذکور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	تبصره «۵» ک - ۶. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود رأساً از دارایی‌ها و مطالبات دولت به‌عنوان پشتوانه انتشار اوراق مالی اسلامی موضوع این تبصره استفاده کند. اموال متعلق به قوه مجریه که سند عادی نیز دارند می‌توانند به‌عنوان پشتوانه مورد استفاده قرار گیرند. آیین‌نامه اجرایی این جزء با پیشنهاد وزارتخانه مذکور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	تبصره «۵» ک - ۶. به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود رأساً از دارایی‌ها و مطالبات دولت به‌عنوان پشتوانه انتشار اوراق مالی اسلامی موضوع این تبصره استفاده کند. اموال متعلق به قوه مجریه که سند عادی دارد، نیز می‌تواند به‌عنوان پشتوانه مورد استفاده قرار گیرد.
۴۵۹	تبصره «۵» ع - به دولت اجازه داده می‌شود مبلغ بیست هزار میلیارد (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی - اسلامی منتشر کند، تا جهت احداث، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور) به مصرف برسد. این اوراق خارج از سقف پیش‌بینی شده در جدول شماره (۴) ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه بوده و براساس ابلاغ اعتبار و تخصیص‌های صادره به مصرف می‌رسد.	تبصره «۵» ع - به دولت اجازه داده می‌شود مبلغ بیست هزار میلیارد (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی منتشر کند، تا جهت احداث، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور) به مصرف برسد. این اوراق خارج از سقف پیش‌بینی شده در جدول شماره (۴) ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه بوده و براساس ابلاغ اعتبار و تخصیص‌های صادره به مصرف می‌رسد. ^۱	تبصره «۵» ع - به دولت اجازه داده می‌شود مبلغ بیست هزار میلیارد (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی منتشر کند، تا جهت احداث، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور) به مصرف برسد. این اوراق خارج از سقف پیش‌بینی شده در جدول شماره (۴) ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه بوده و براساس ابلاغ اعتبار و تخصیص‌های صادره به مصرف می‌رسد.

۱. در متن مصوبه اصلاحی مجلس این عبارت آمده است:
با عنایت به مرتفع شدن ایراد بند (۴-۱) شورای محترم نگهبان ایراد (۸-۴) در خصوص بند (ع) تبصره (۵) منتفی است.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۶۰	تبصره «۹» ح - اعتبارات موضوع این بند در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی اعم از دولتی و غیردولتی و فناوری و جهاد دانشگاهی به صورت امانی هزینه می‌شود.	تبصره «۹» ح - اعتبارات موضوع این بند در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی اعم از دولتی و غیردولتی و فناوری و جهاد دانشگاهی در قالب قراردادهای مشخص هزینه می‌شود.	تبصره «۹» ح - شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت مندرج در پیوست شماره (۳) این قانون، مکلفند در اجرای تکالیف قانونی مربوط، حداقل چهل درصد (۴۰٪) از هزینه امور پژوهشی خود مندرج در آن پیوست را در مقاطع سهم‌نامه به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪)، به حساب خاصی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند تا در راستای حل مسائل و مشکلات خود از طریق توافق‌نامه با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اعم از دولتی و غیردولتی و جهاد دانشگاهی و در قالب طرح (پروژه)‌های کاربردی، عناوین پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی، طرح (پروژه)‌های پسادکتری و طرح (پروژه)‌های تحقیقاتی دانش‌آموختگان تحصیلات تکمیلی غیرشاغل به مصرف برسانند. در صورت واریز نشدن وجوه مربوط در موعد مقرر توسط هریک از شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت، به خزانه‌داری کل کشور اجازه داده می‌شود رأس مبلغ مربوط را از حساب آنها نزد خزانه برداشت کرده و آن را به حساب خاص موضوع این بند واریز کند. این مبالغ برای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و جهاد دانشگاهی مازاد بر درآمد اختصاصی پیش‌بینی شده آنها در این قانون محسوب و عیناً پس از تبادل توافق‌نامه توسط آنها با سازمان برنامه و بودجه کشور و خزانه‌داری کل کشور، توسط خزانه‌داری کل کشور به مؤسسات آموزش عالی یا پژوهشی و یا جهاد دانشگاهی طرف قرارداد برگشت داده می‌شود، به‌طوری‌که تا پایان سال مالی کل مبلغ توافق‌نامه‌ها تسویه شود. اعتبارات موضوع این بند در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی اعم از دولتی و غیردولتی و فناوری و جهاد دانشگاهی در قالب قراردادهای مشخص هزینه می‌شود. حداقل سهم قابل پرداخت به دانشجویان، پژوهشگران پسادکتری، دانش‌آموختگان پژوهشگر و نیروهای کارورز از مبلغ هر طرح (پروژه) شصت درصد (۶۰٪) است. شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات موضوع این بند می‌توانند حداکثر تا ۱۰ درصد (۱۰٪) از مبلغ چهل درصد (۴۰٪) هزینه امور پژوهشی مذکور را از طریق دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی اعم از دولتی و غیردولتی وابسته به خود و جهاد دانشگاهی در چارچوب آیین‌نامه اجرایی این بند هزینه کنند. وجوه مصرف‌نشده دستگاه‌های اجرایی به سال بعد منتقل می‌شود. سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به تخصیص صد درصد (۱۰۰٪) این منابع اقدام و مهلت مصرف آنها پایان سال مالی بعد خواهد بود. آیین‌نامه اجرایی این بند شامل سازوکارهای مربوط، چگونگی مصرف و سایر موارد به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور و همکاری وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی پس از ابلاغ این قانون تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد تبصره «۱۲» الف -	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال تبصره «۱۲» الف -	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد تبصره «۱۲» الف -
۴۶۱	۱- دولت مکلف است در سال ۱۳۹۹ افزایش ضریب حقوق گروه‌های مختلف حقوق‌بگیر از قبیل اعضای هیئت‌علمی، قضات و کارکنان کشوری و لشکری شاغل در تمامی دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه و همچنین نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات و سازمان انرژی اتمی و حقوق باننشستگان را به‌گونه‌ای انجام دهد که پس از اعمال افزایش حقوق به میزان پانزده درصد (۱۵٪) مجموع مبلغ مندرج در حکم کارگزینی (برای کارکنان رسمی و پیمانی) و قرارداد ماهانه (برای کارکنان قرارداد کار معین و کار مشخص) به نسبت مدت کارکرد و حکم حقوقی باننشستگان متناسب سنوات خدمت قابل قبول، از بیست و هشت میلیون (۲۸,۰۰۰,۰۰۰) ریال کمتر نباشد. تفاوت تطبیق موضوع ماده (۷۸) قانون مدیریت خدمات کشوری در حکم حقوق، بدون تغییر باقی می‌ماند و مابه‌التفاوت ریالی مبلغ مندرج در حکم کارگزینی (برای کارکنان رسمی و پیمانی) و قرارداد ماهانه (برای کارکنان قرارداد کار معین و کار مشخص) نسبت به مبلغ بیست و هشت میلیون (۲۸,۰۰۰,۰۰۰) ریال، به تفاوت تطبیق مذکور اضافه می‌گردد. این تفاوت تطبیق برای شاغلان، مشمول کسر کسور باننشستگی می‌باشد. حداقل حقوق و مزایای مستمر شاغلان، حداقل حقوق باننشستگان و وظیفه‌گیران مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری و حداقل حقوق کارمندان مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی و سایر حقوق‌بگیران دستگاه‌های اجرایی و صندوق باننشستگی وابسته به دستگاه‌های اجرایی و مستمری‌ها و سایر حمایت‌های متناسب با آنها معادل (۱۵٪) افزایش می‌یابد.	۱- در سال ۱۳۹۹ حداقل حقوق و مزایای مستمر شاغلان، حداقل حقوق باننشستگان و وظیفه‌گیران مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری و حداقل حقوق کارمندان مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی و سایر حقوق‌بگیران دستگاه‌های اجرایی و صندوق‌های باننشستگی وابسته به دستگاه‌های اجرایی و مستمری‌ها و سایر حمایت‌های متناسب با آنها معادل افزایش ضریب ریالی به میزان پانزده درصد (۱۵٪) افزایش می‌یابد و تفاوت تطبیق موضوع ماده (۷۸) قانون مدیریت خدمات کشوری در حکم حقوق، بدون تغییر باقی می‌ماند. دولت مکلف است از محل اعتبار ردیف ۲۲-۵۵۰۰۰۰۰ اقدامات زیر را به‌ترتیب به عمل آورد: ۱-۱- پس از اعمال افزایش ضریب حقوق به میزان پانزده درصد (۱۵٪) برای گروه‌های مختلف حقوق‌بگیر از قبیل هیئت‌علمی، قضات و کارکنان کشوری و لشکری شاغل در تمام دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه و همچنین نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات و سازمان انرژی اتمی و حقوق باننشستگان ترتیبی اتخاذ نماید که با عنوان تفاوت تطبیق موضوع ماده (۷۸) قانون مدیریت خدمات کشوری، مجموع مبلغ مندرج در حکم کارگزینی (برای کارکنان رسمی و پیمانی) و قرارداد ماهانه (برای کارکنان قرارداد کار معین و کار مشخص و طرحی) به نسبت مدت کارکرد و حکم حقوقی باننشستگان متناسب سنوات خدمت قابل قبول از بیست و هشت میلیون (۲۸,۰۰۰,۰۰۰) ریال کمتر نباشد. ۲- مابقی اعتبار ردیف مذکور را برای همسان‌سازی حقوق باننشستگان (متناسب با کارکرد آنان) و حقوق و مزایای کارکنان که مبلغ حکم آنها با لحاظ افزایش‌های قانونی در سال ۱۳۹۸ بین بیست و چهار میلیون (۲۴,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا پنجاه و یک میلیون (۵۱,۰۰۰,۰۰۰) ریال است، اختصاص دهد به‌نحوی‌که اشخاص با حقوق بالاتر از ضریب افزایشی کمتری برخوردار شوند.	۱- ضریب حقوق گروه‌های مختلف حقوق‌بگیر در دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه و همچنین نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات و سازمان انرژی اتمی (به‌استثنای مشمولان قانون کار جمهوری اسلامی ایران) از قبیل کارکنان کشوری و لشکری، اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و قضات که توسط دولت تعیین می‌گردد و همچنین افزایش حقوق باننشستگان، وظیفه‌گیران و مشترکان صندوق‌های باننشستگی به نحوی اعمال گردد که در نهایت به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪) براساس آخرین حکم کارگزینی سال ۱۳۹۹ افزایش یابد مشروط بر آنکه میزان افزایش حقوق هیچ‌کس نسبت به سال ۱۳۹۹ از بیست و پنج میلیون (۲۵,۰۰۰,۰۰۰) ریال تجاوز نکند. تفاوت تطبیق موضوع ماده (۷۸) قانون مدیریت خدمات کشوری در حکم حقوق، بدون تغییر باقی می‌ماند. ۲- در سال ۱۴۰۰ در کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه و همچنین نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات و سازمان انرژی اتمی (به‌استثنای مشمولان قانون کار جمهوری اسلامی ایران)، حداقل حقوق و مزایای مستمر شاغلان مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری و حداقل حقوق سایر حقوق‌بگیران، حداقل حقوق باننشستگان و وظیفه‌گیران مشمول صندوق باننشستگی کشوری و سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح و سایر صندوق‌های وابسته به دستگاه‌های اجرایی و مستمری‌ها و سایر حمایت‌های متناسب با آنها، معادل افزایش ضریب ریالی افزایش می‌یابد. ۳- پس از اعمال افزایش ضریب ریالی حقوق برای گروه‌های مختلف حقوق‌بگیر موضوع جز «۱» این بند و معادل افزایش ضریب ریالی برای افزایش حقوق باننشستگان و وظیفه‌گیران، مجموع مبلغ مندرج در حکم کارگزینی برای کارکنان رسمی و پیمانی و مبلغ قرارداد منعقد ماهانه برای کارکنان قرارداد کار معین (مشخص) و کارکنان طرح خدمت پزشکان و پیراپزشکان در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به نسبت مدت کارکرد و حکم حقوقی باننشستگان متناسب سنوات خدمت قابل قبول، از سی و پنج میلیون (۳۵,۰۰۰,۰۰۰) ریال کمتر نباشد. ۴-۱- نسبت به مازاد چهارصد و هشتاد میلیون (۴۸۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا نهمصد و شصت میلیون (۹۶۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، ۱۰ درصد (۱۰٪). برنامه ششم توسعه و در راستای رفع تبعیض حقوق شاغلان دستگاه‌های اجرایی و ماده (۷۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ و بندهای «ت و ث» ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه، هرگونه تصویب‌نامه، بخشنامه، دستورالعمل، تغییر تشکیلات، تغییر ضرایب، جداول حقوقی و طبقه‌بندی مشاغل و افزایش مبنای حقوقی، اعطای مجوز هر نوع استخدام و به‌کارگیری نیرو و همچنین مصوبات هیئت‌های امنا و نظایر آن در دستگاه‌های اجرایی مشمول ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه و همچنین سازمان انرژی اتمی (به‌استثنای مشمولین قانون کار جمهوری اسلامی ایران) و دستگاه‌های اجرایی مشمول ماده (۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، منوط به تأمین اعتبارات مورد نیاز و رعایت ترتیبات مندرج در ماده (۷۴) قانون مدیریت خدمات کشوری و بند «ج» ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه (اخذ مجوز مکتوب از سازمان برنامه و بودجه کشور) می‌باشد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
			۷ - پاداش پایان خدمت موضوع قانون پرداخت پاداش پایان خدمت و بخشی از هزینه‌های ضروری به کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۵/۲/۲۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی، پاداش پایان خدمت کارکنان مشمول ماده (۱۰۷) قانون مدیریت خدمات کشوری با احتساب فوق‌العاده بند «۱۰» ماده (۶۸) قانون مذکور به مقامات، رؤسا، مدیران و کارکنان کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه و همچنین وزارت اطلاعات، نیروهای مسلح و سازمان انرژی اتمی حداکثر معادل هفت برابر حداقل حقوق و مزایای شاغلین موضوع جزء «۲» این بند، در ازای هر سال خدمت حداکثر تا سی سال و تا سقف چهار میلیارد و هفتصد و بیست میلیون (۴,۷۲۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال خواهد بود. جزء الحاقی - سقف ناخالص حقوق و مزایای مستمر و غیرمستمر (مجموع دریافتی) گروه‌های مختلف حقوق‌بگیر در دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه و همچنین نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات و سازمان انرژی اتمی (به استثنای مشمولین قانون کار جمهوری اسلامی ایران) از قبیل کارکنان کشوری و لشکری، اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و قضات در کلیه مناطق کشور برای سال ۱۴۰۰، از (۲۱) برابر حداقل حقوق مصوب شورای حقوق و دستمزد به (۱۵) برابر حداقل حقوق و دستمزد موضوع ماده (۷۶) قانون مدیریت خدمات کشوری کاهش می‌یابد. کاهش دریافتی افراد ناشی از اجرای این حکم مشمول پرداخت تفاوت تطبیق است. کارانه گروه پزشکی از حکم این جزء مستثناست.
۴۶۲	تبصره «۱۲» ج - استانداران موظفند به منظور تکمیل یا احداث مجتمع‌های اداری شهرستان‌ها، پیشنهاد فروش ساختمان‌های ملکی دستگاه‌های اجرایی زیرمجموعه قوه مجریه مستقر در شهرستان‌های استان را به استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی با رعایت قوانین و مقررات مربوطه به شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان ارائه و پس از تصویب و فروش، درآمد حاصل را به ردیف درآمد عمومی ۲۱۰۲۰۱ این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. درآمد حاصله پس از مبادله موافقت‌نامه، صرف تکمیل یا احداث مجتمع اداری همان شهرستان‌ها می‌شود. شمول این حکم در مورد دستگاه‌های زیر نظر مقام معظم رهبری منوط به اذن ایشان است.	تبصره «۱۲» ج - استانداران موظفند به منظور تکمیل یا احداث مجتمع‌های اداری شهرستان‌ها، پیشنهاد فروش ساختمان‌های ملکی دستگاه‌های اجرایی زیرمجموعه قوه مجریه مستقر در شهرستان‌های استان را به استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی با رعایت قوانین و مقررات مربوطه به شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان ارائه و پس از تصویب و فروش، درآمد حاصل را به ردیف درآمد عمومی ۲۱۰۲۰۱ این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. درآمد حاصله پس از مبادله موافقت‌نامه، صرف تکمیل یا احداث مجتمع اداری همان شهرستان‌ها می‌شود. شمول این حکم در مورد دستگاه‌های زیر نظر مقام معظم رهبری منوط به اذن ایشان است.	تبصره «۱۲» ب - ۱ - استانداران موظفند به منظور تکمیل یا احداث مجتمع‌های اداری شهرستان‌ها، پیشنهاد فروش ساختمان‌های ملکی دستگاه‌های اجرایی زیرمجموعه قوه مجریه مستقر در شهرستان‌های استان را به استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی با رعایت قوانین و مقررات مربوطه به شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان ارائه نماید. دستگاه اجرایی مربوطه پس از تصویب موضوع در شورا مکلف به فروش اموال مذکور و واریز درآمد حاصله به ردیف درآمد عمومی ۲۱۰۲۰۱ این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور است. درآمد حاصله پس از مبادله موافقت‌نامه، صرف تکمیل یا احداث مجتمع اداری همان شهرستان‌ها می‌شود. شمول این حکم در مورد دستگاه‌های زیر نظر مقام معظم رهبری منوط به اذن ایشان است.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۶۳	تبصره «۱۲» د - ۲ - به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود با هماهنگی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، نسبت به مکان‌محور نمودن اطلاعات اموال غیرمنقول دولتی اقدام کند و نسبت به مولدسازی دارایی‌های دولت تا سقف هشتاد هزار میلیارد (۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با استفاده از ابزار صکوک اجاره، اموال غیرمنقول مازاد بر نیاز دستگاه‌های اجرایی به‌استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتادوسوم (۸۳) قانون اساسی به‌صورت کلی یا جزئی (بخشی از ساختمان‌ها، فضاها و اراضی و سایر اموال) با تشخیص و موافقت وزیر امور اقتصادی و دارایی اقدام و وجوه حاصل را به ردیف درآمدی ۲۱۰۲۲۰ واریز کند. دستگاه‌های اجرایی مکلف به همکاری با این وزارتخانه هستند. ۳ - به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود تا سقف چهارصد هزار میلیارد (۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول مازاد دولت به‌استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتادوسوم (۸۳) قانون اساسی را بدون رعایت تشریفات مربوط به تصویب هیئت‌وزیران مندرج در ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی کشور با رعایت قوانین و مقررات از طریق مزایده عمومی در سامانه تدارکات الکترونیک دولت با رعایت قانون تجارت الکترونیک مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۱۷ با املاحت و الحاقات بعدی و نیز مقررات تعیین شده در قانون برگزاری مناقصات به‌نحوی که با مزایده منطبق باشد به فروش رسانده و وجوه حاصل را به ردیف درآمدی ۲۱۰۲۲۱ واریز کند. دستگاه‌های اجرایی مکلفند با این وزارتخانه همکاری کنند. در صورت عدم خرید از طریق مزایده، اموال موصوف به سایر طلبکاران بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی و پیمانکاران دارای طلب از دستگاه‌های اجرایی به قیمت پایه مزایده واگذار می‌شود.	تبصره «۱۲» د - ۲- به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود با هماهنگی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، نسبت به مکان‌محور نمودن اطلاعات اموال غیرمنقول دولتی اقدام کند و نسبت به مولدسازی دارایی‌های دولت تا سقف هشتاد هزار میلیارد (۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با استفاده از ابزار صکوک اجاره، اموال غیرمنقول مازاد بر نیاز دستگاه‌های اجرایی زیرمجموعه قوه مجریه به‌استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتادوسوم (۸۳) قانون اساسی به‌صورت کلی یا جزئی (بخشی از ساختمان‌ها، فضاها و اراضی و سایر اموال) مطابق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد اقدام و وجوه حاصل را به ردیف درآمدی ۲۱۰۲۲۰ واریز کند. دستگاه‌های اجرایی مکلف به همکاری با این وزارتخانه هستند. ۳- به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود مطابق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد تا سقف چهارصد هزار میلیارد (۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول مازاد قوه مجریه به‌استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی را بدون رعایت تشریفات مربوط به تصویب هیئت‌وزیران با رعایت قوانین و مقررات از طریق مزایده عمومی در سامانه تدارکات الکترونیک دولت با رعایت قانون تجارت الکترونیک مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۱۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی و نیز مقررات تعیین شده در قانون برگزاری مناقصات به‌نحوی که با مزایده منطبق باشد به فروش رسانده و وجوه حاصل را به ردیف درآمدی ۲۱۰۲۲۱ واریز کند. دستگاه‌های اجرایی مکلفند با این وزارتخانه همکاری کنند.	تبصره «۱۲» د - ۲ - به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود تا سقف یکصد و هفتاد و شش هزار میلیارد (۱۷۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول و حقوق مالی مازاد دولت جمهوری اسلامی ایران (به‌استثنای انفال و موارد مندرج در اصل هشتادوسوم (۸۳) قانون اساسی) را بدون رعایت تشریفات مربوط به تصویب هیئت‌وزیران با رعایت قوانین و مقررات از طریق حراج عمومی در بورس املاک و مسکن و یا از طریق مزایده عمومی در سامانه تدارکات الکترونیک دولت با رعایت قانون تجارت الکترونیکی مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۱۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی و نیز مقررات تعیین شده در قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱/۲۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی به‌نحوی که با مزایده منطبق باشد به فروش رسانده و وجوه حاصل را به ردیف درآمدی ۲۱۰۲۲۱ واریز کند. استانداران و دستگاه‌های اجرایی مکلف به ارائه پیشنهاد فروش دارایی‌های مازاد دولت به وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌باشند. قوه قضائیه مجاز است اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول مازاد خود را به فروش برساند. دولت موظف است تا سقف مبلغ پانصد میلیارد (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به‌صورت ماهانه از محل منابع این بند، به دانشجویان روزانه دوره دکتری دانشگاه‌های دولتی، پژوهانه پرداخت نماید.
۴۶۴	تبصره «۱۲» بند الحاقی «۳»- ۱ . دستگاه‌های مشمول ماده (۲۹) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه مجاز به دریافت سود از حساب‌های بانکی (حساب جاری، پشتیبان، سپرده‌گذاری کوتاه‌مدت و بلندمدت) مفتوح در بانک‌های دولتی و غیردولتی نیستند. در اجرای این حکم بانک‌های دولتی و غیردولتی نیز مجاز به پرداخت سود به حساب دستگاه‌های اجرایی که فاقد قوانین و مقررات برای دریافت سود هستند، نمی‌باشند. بانک‌ها، شرکت‌های بیمه دولتی، سازمان بورس و اوراق بهادار، صندوق‌ها، دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و دستگاه‌های مآذون از مقام معظم رهبری و هریک از دستگاه‌های اجرایی که در قوانین و مقررات و یا اساسنامه مجاز به دریافت سود می‌باشند، از شمول این حکم مستثنا هستند.	حذف شد.	حذف شد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۶۵	الف - در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی و با هدف تحقق عدالت، کاهش فقر مطلق و توسعه بهداشت و سلامت مردم و همچنین معطوف نمودن پرداخت یارانه به خانوارهای نیازمند و در اجرای ماده (۳۹) قانون برنامه ششم توسعه، تمامی دریافتی‌ها (منابع) مندرج در جدول ذیل به‌استثنای عوارض شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به حساب سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود و پس از تخصیص سازمان برنامه و بودجه کشور، مطابق جدول ذیل هزینه می‌شود: ... مصارف هدفمندی: ۴۲- کاهش فقر مطلق خانوارهای تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی، اجرای قانون حمایت از معلولین، اجرای ماده (۶) قانون حمایت از حقوق افراد دارای معلولیت، اجرای تبصره ذیل ماده (۸۳) قانون جامع خدمات‌رسانی ایثارگران: ۵۵۵۵۱۰ (میلیارد ریال) ۵۲- ماده (۶۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) موضوع کاهش هزینه‌های مستقیم سلامت مردم، ایجاد دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی و درمانی، کمک به تأمین هزینه‌های تحمل‌ناپذیر درمان، پوشش دارو، درمان بیماران خاص و صعب‌العلاج که از طریق بند (د) ماده (۸۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) اعمال می‌شود: ۵۰۰۲۵ (میلیارد ریال) ۶۲- اجرای سایر اهداف مندرج در قانون برنامه ششم توسعه، اجرای مواد (۸) تا (۱۱) قانون هدفمندکردن یارانه‌ها حداقل نود درصد اعتبار این ردیف و باقیمانده برای حق بیمه سهم دولت اقشار خاص (از جمله رانندگان حمل و نقل و برون شهری، قالی‌بافان و زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست (پنج هزار میلیارد ریال) و راهنمایان گردشگری تا ۵۰۰۲ (نفر)، کمک به رزمندگان معسر: ۵۵۲۵۵ (میلیارد ریال) ... ۹۲- تولید و اشتغال (بند الف تبصره ۸۱) حداقل نود درصد اعتبار این ردیف و باقیمانده برای حمل و نقل ریلی، مسکن و نهادهای کشاورزی و صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر: ۵۰۰۲۰۱ (میلیارد ریال)	تبصره «۱۴» الف - در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی و با هدف تحقق عدالت، کاهش فقر مطلق و توسعه بهداشت و سلامت مردم و همچنین معطوف نمودن پرداخت یارانه به خانوارهای نیازمند و در اجرای ماده (۳۹) قانون برنامه ششم توسعه، تمامی دریافتی‌ها (منابع) مندرج در جدول ذیل به‌استثنای عوارض شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به حساب سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود و پس از تخصیص سازمان برنامه و بودجه کشور، مطابق جدول ذیل هزینه می‌شود: ... مصارف هدفمندی: ۴۲- کاهش فقر مطلق خانوارهای تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی حداقل نود و پنج درصد اعتبار این ردیف و باقیمانده برای اجرای قانون حمایت از حقوق معلولان، اجرای ماده (۶) قانون حمایت از حقوق معلولان، اجرای تبصره ذیل ماده (۸۳) قانون جامع خدمات‌رسانی ایثارگران: ۵۵۵۵۱۰ (میلیارد ریال) ۵۲- ماده (۶۴) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) موضوع کاهش هزینه‌های مستقیم سلامت مردم، ایجاد دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی و درمانی، کمک به تأمین هزینه‌های تحمل‌ناپذیر درمان، پوشش دارو، درمان بیماران خاص و صعب‌العلاج که از طریق بند (د) ماده (۸۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) اعمال می‌شود: ۵۰۰۲۵ (میلیارد ریال) ۶۲- اجرای سایر اهداف مندرج در قانون برنامه ششم توسعه، اجرای مواد (۸) تا (۱۱) قانون هدفمندکردن یارانه‌ها حداقل نود درصد اعتبار این ردیف و باقیمانده برای حق بیمه سهم دولت اقشار خاص (از جمله رانندگان حمل و نقل و برون شهری، قالی‌بافان و زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست (پنج هزار میلیارد ریال) و راهنمایان گردشگری تا ۵۰۰۲ (نفر)، کمک به رزمندگان معسر: ۵۵۲۵۵ (میلیارد ریال) ... ۹۲- تولید و اشتغال (بند الف تبصره ۸۱) حداقل نود درصد اعتبار این ردیف و باقیمانده برای حمل و نقل ریلی، مسکن و نهادهای کشاورزی و صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر: ۵۰۰۲۰۱ (میلیارد ریال)	تبصره «۱۴» الف - ۱. در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها تمامی دریافتی‌ها (منابع) مندرج در جدول تبصره «۱۴» این قانون به‌استثنای عوارض شهرداری‌ها و دهیاری‌ها، منابع حاصل از فروش آب و برق، حق بیمه مشترکین گاز طبیعی و عوارض گازرسانی (به‌ترتیب موضوع ماده (۱۲) و ماده (۶۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)) به حساب سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود. سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها موظف است بدون نیاز به ابلاغ و تخصیص از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به پرداخت مصارف مربوط مطابق جدول مذکور و بند «الف» تبصره «۱۸» و ردیف محرومیت‌زدایی مندرج در جدول

ردیف شماره	متن مورد ايراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۶۶	الف - در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی و با هدف تحقق عدالت، کاهش فقر مطلق و توسعه بهداشت و سلامت مردم و همچنین معطوف نمودن پرداخت یارانه به خانوارهای نیازمند و در اجرای ماده (۳۹) قانون برنامه ششم توسعه، تمامی دریافتی‌ها (منابع) مندرج در جدول ذیل به‌استثنای عوارض شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به حساب سازمان هدفمندی‌سازی یارانه‌ها نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود و پس از تخصیص سازمان برنامه و بودجه کشور، مطابق جدول ذیل هزینه می‌شود: ... مصارف هدفمندی: ۲۴ - کاهش فقر مطلق خانوارهای تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی، اجرای قانون حمایت از معلولین، اجرای ماده (۶) قانون حمایت از حقوق افراد دارای معلولیت، اجرای تبصره ذیل ماده (۳۸) قانون جامع خدمات‌رسانی ایثارگران: ۱۵۵,۵۰۰ (میلیارد ریال) ۲۵ - ماده (۴۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) موضوع کاهش هزینه‌های مستقیم سلامت مردم، ایجاد دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی و درمانی، کمک به تأمین هزینه‌های تحمل‌ناپذیر درمان، پوشش دارو، درمان بیماران خاص و معصب‌العلاج که از طریق بند (د) ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) اعمال می‌شود: ۵۲,۰۰۰ (میلیارد ریال) ۲۶ - اجرای سایر اهداف مندرج در قانون برنامه ششم توسعه، اجرای مواد (۸) تا (۱۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، حق بیمه سهم دولت اقشار خاص (از جمله رانندگان حمل و نقل درون و برون‌شهری، قالبیافان و رانندگیان حمل و نقل درون و برون‌شهری، قالبیافان و زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست (پنج هزار میلیارد ریال) و راهنمایان گردشگری تا ۲۰۰۰ نفر)، کمک به رزمندگان معسر: ۵۵,۲۵۰ (میلیارد ریال) ... ۲۹ - تولید و اشتغال (بند الف تبصره ۱۸)، حمل و نقل ریلی، مسکن و نهادهای کشاورزی و صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر: ۱۰۲,۰۰۰ (میلیارد ریال)	تبصره «۱۴» الف - در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی و با هدف تحقق عدالت، کاهش فقر مطلق و توسعه بهداشت و سلامت مردم و همچنین معطوف نمودن پرداخت یارانه به خانوارهای نیازمند و در اجرای ماده (۳۹) قانون برنامه ششم توسعه، تمامی دریافتی‌ها (منابع) مندرج در جدول ذیل به‌استثنای عوارض شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به حساب سازمان هدفمندی‌سازی یارانه‌ها نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود و پس از تخصیص سازمان برنامه و بودجه کشور، مطابق جدول ذیل هزینه می‌شود: ... مصارف هدفمندی: ۲۴ - کاهش فقر مطلق خانوارهای تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی حداقل نود و پنج درصد اعتبار این ردیف و باقیمانده برای اجرای قانون حمایت از حقوق معلولان، اجرای ماده (۶) قانون حمایت از حقوق معلولان، اجرای تبصره ذیل ماده (۳۸) قانون جامع خدمات‌رسانی ایثارگران: ۱۵۵,۵۰۰ (میلیارد ریال). ۲۵ - ماده (۴۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) موضوع کاهش هزینه‌های مستقیم سلامت مردم، ایجاد دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی و درمانی، کمک به تأمین هزینه‌های تحمل‌ناپذیر درمان، پوشش دارو، درمان بیماران خاص و معصب‌العلاج که از طریق بند (د) ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) اعمال می‌شود: ۵۲,۰۰۰ (میلیارد ریال). ۲۶ - اجرای سایر اهداف مندرج در قانون برنامه ششم توسعه، اجرای مواد (۸) تا (۱۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها حداقل نود درصد اعتبار این ردیف و باقیمانده برای حق بیمه سهم دولت اقشار خاص (از جمله رانندگان حمل و نقل درون و برون‌شهری، قالبیافان و زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست (پنج هزار میلیارد ریال) و راهنمایان گردشگری تا ۲۰۰۰ نفر)، کمک به رزمندگان معسر: ۵۵,۲۵۰ (میلیارد ریال). ... ۲۹ - تولید و اشتغال (بند الف تبصره ۱۸) حداقل نود درصد اعتبار این ردیف و باقیمانده برای حمل و نقل ریلی، مسکن و نهادهای کشاورزی و صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر: ۱۰۲,۰۰۰ (میلیارد ریال).	تبصره «۱۴» در اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها ... مصارف هدفمندی: ۱۳ - کاهش فقر مطلق خانوارهای تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی (۱۳۴,۰۰۰)، اجرای قانون حمایت از حقوق معلولین (۱۷,۰۰۰)، یارانه سود تسهیلات مسکن دو معلول به بالای بهزیستی (۵۰۰)، اجرای تبصره ذیل ماده (۳۸) قانون جامع خدمات‌رسانی ایثارگران (۵۰۰) و کمک به مابه‌التفاوت سود تسهیلات رزمندگان موضوع بند (الف) ماده (۸۹) قانون برنامه ششم توسعه (۲,۰۰۰): ۱۵۴,۰۰۰ (میلیارد ریال) ۱۴ - ماده (۴۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) موضوع کاهش هزینه‌های مستقیم سلامت مردم، ایجاد دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی و درمانی، کمک به تأمین هزینه‌های تحمل‌ناپذیر درمان، پوشش دارو، درمان بیماران خاص و معصب‌العلاج که از طریق بند (د) ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) اعمال می‌شود: ۵۲,۰۰۰ (میلیارد ریال) ۲۶ - اجرای سایر اهداف مندرج در ماده (۳۹) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه، اجرای مواد (۸) تا (۱۱) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، حق بیمه سهم دولت اقشار خاص (از جمله رانندگان حمل و نقل درون و برون‌شهری، قالبیافان و شاغلان صنایع دستی شناسه‌دار و زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست، کمک به رزمندگان معسر: ۶۵,۰۰۰ (میلیارد ریال). ... ۲۳ - تولید و اشتغال (بند الف تبصره ۱۸)، حمایت از کسب‌وکارهای آسیب‌دیده از بحران کرونا و حمل و نقل ریلی: ۷۰,۰۰۰ (میلیارد ریال).

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۶۷	تبصره «۱۵» د - به منظور اصلاح الگوی مصرف برق و گاز، شرکت‌های توانیر و ملی گاز ایران موظفند از طریق کاروران (اپراتورهای) مجازی و شرکت‌های نوآور نسبت به برقراری ارتباط و شناسایی و وصول مطالبات مشترکان با اولویت مشترکان عمده پرمصرف و همچنین نصب کنتورهای هوشمند و هوشمندسازی مصرف آنها اقدام نمایند.	تبصره «۱۵» د - به منظور اصلاح الگوی مصرف برق و گاز، شرکت توانیر و شرکت دولتی ذی‌ربط تابعه وزارت نفت موظفند از طریق کارور (اپراتور)های مجازی و شرکت‌های نوآور نسبت به برقراری ارتباط و شناسایی و وصول مطالبات مشترکان با اولویت مشترکان عمده پرمصرف و همچنین نصب کنتورهای هوشمند و هوشمندسازی مصرف آنها اقدام نمایند.	تبصره «۱۵» د - به منظور اصلاح الگوی مصرف برق و گاز، دولت مکلف است از طریق شرکت‌های ذی‌ربط نسبت به نصب شمارشگر (کنتور)های هوشمند ساخت داخل برای مشترکان برق و گاز با اولویت مشترکان پرمصرف اقدام کند و هزینه مربوط را به صورت اقساطی از مشترکان دریافت نماید.
۴۶۸	تبصره «۱۶» ب - در اجرای بند «ب» ماده (۸۳) قانون برنامه ششم توسعه و ماده (۵۲) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق بانک‌های عامل مبلغ هفتاد هزار میلیارد (۷۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع سپرده‌های پس‌انداز و جاری قرض‌الحسنه نظام بانکی را به تفکیک چهل و نه هزار میلیارد (۴۹,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به کمیته امداد امام خمینی (ره) و بیست و یک هزار میلیارد (۲۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به سازمان بهزیستی کشور با معرفی دستگاه‌های ذی‌ربط به مددجویان و کارفرمایان طرح‌های اشتغال مددجویی با اولویت زنان سرپرست خانوار به صورت تسهیلات قرض‌الحسنه با بازپرداخت هفت ساله پرداخت کند. در صورتی‌که هریک از دستگاه‌های مذکور نتواند به هر میزان سهمیه تسهیلات خود را تا پایان آذرماه سال ۱۳۹۹ استفاده نماید، سهمیه مذکور به دیگر دستگاه‌های مشمول تعلق می‌گیرد.	تبصره «۱۶» ب - در اجرای بند «ب» ماده (۸۳) قانون برنامه ششم توسعه و ماده (۵۲) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق بانک‌های عامل مبلغ هشتاد هزار میلیارد (۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع سپرده‌های پس‌انداز و جاری قرض‌الحسنه نظام بانکی را به تفکیک چهل و نه هزار میلیارد (۴۹,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به کمیته امداد امام خمینی (ره) و بیست و یک هزار میلیارد (۲۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به سازمان بهزیستی کشور با معرفی دستگاه‌های ذی‌ربط به مددجویان و کارفرمایان طرح‌های اشتغال مددجویی با اولویت زنان سرپرست خانوار به صورت تسهیلات قرض‌الحسنه با بازپرداخت هفت ساله پرداخت کند. در صورتی‌که هریک از دستگاه‌های مذکور نتواند به هر میزان سهمیه تسهیلات خود را تا پایان آذرماه سال ۱۳۹۹ استفاده نماید، سهمیه مذکور به دیگر دستگاه‌های مشمول تعلق می‌گیرد.	تبصره «۱۶» الف - جزء الحاقی ۲ ۱ - در اجرای بند «ب» ماده (۸۳) قانون برنامه ششم توسعه و ماده (۵۲) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، یکصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به کمیته امداد امام خمینی (ره) و سی هزار میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به سازمان بهزیستی کشور با معرفی دستگاه‌های ذی‌ربط به مددجویان و کارفرمایان طرح‌های اشتغال حداقل پانجاه درصد (۵۰٪) مددجویی با اولویت زنان سرپرست خانوار به صورت تسهیلات قرض‌الحسنه با بازپرداخت هفت ساله پرداخت کند. در صورتی‌که هریک از دستگاه‌های مذکور نتواند به هر میزان سهمیه تسهیلات خود را تا پایان آذرماه سال ۱۴۰۰ استفاده نماید، سهمیه مذکور به دیگر دستگاه‌های مشمول تعلق می‌گیرد.
	مبلغ ۱۰ هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) از منابع این بند در اختیار ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) قرار می‌گیرد. ستاد اجرایی معادل این مبلغ به این منابع اضافه می‌کند و برای اشتغال در مناطق محروم هزینه می‌نماید.	مبلغ ۱۰ هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از منابع این بند در اختیار ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) قرار می‌گیرد. ستاد اجرایی معادل این مبلغ به این منابع اضافه می‌کند و برای اشتغال در مناطق محروم هزینه می‌نماید.	

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۶۹	تبصره «۱۶» هـ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق بانک‌های عامل با هماهنگی و معرفی بسیج سازندگی نسبت به اختصاص مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع سپرده‌های قرض‌الحسنه و عادی بانک‌ها برای پرداخت به تعداد یکصد هزار نفر جهت ایجاد نیروگاه خورشیدی پنج کیلوواتی در روستاها و حاشیه شهرها و مناطق محروم به‌ازای هر نفر پانصد میلیون (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با بازپرداخت شصت‌ماهه و نرخ چهار درصد (۴٪) اقدام کند. مابه‌التفاوت نرخ سود تا سقف یک‌هزار میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال نسبت به نرخ مصوب شورای پول و اعتبار از محل منابع بند «الف» تبصره «۱۸» این قانون پرداخت می‌شود. مسئولیت نصب و راه‌اندازی این نیروگاه‌ها به‌مورث رایگان برعهده سازمان بسیج مستضعفین می‌باشد. استفاده از تسهیلات این بند منوط به ارائه قرارداد خرید تضمینی برق از سوی شرکت تابعه وزارت نیرو است.	تبصره «۱۶» هـ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق بانک‌های عامل با هماهنگی و معرفی بسیج سازندگی نسبت به اختصاص مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل منابع سپرده‌های قرض‌الحسنه و جاری بانک‌ها برای پرداخت به تعداد یکصد هزار نفر جهت ایجاد نیروگاه خورشیدی پنج کیلوواتی در روستاها و حاشیه شهرها و مناطق محروم به‌ازای هر نفر پانصد میلیون (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با بازپرداخت شصت‌ماهه و نرخ چهاردرصد (۴٪) اقدام کند. مابه‌التفاوت نرخ سود تا سقف یک‌هزار میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال نسبت به نرخ مصوب شورای پول و اعتبار از محل منابع بند «الف» تبصره «۱۸» این قانون پرداخت می‌شود. مسئولیت نصب و راه‌اندازی این نیروگاه‌ها به‌مورث رایگان برعهده سازمان بسیج مستضعفین می‌باشد. استفاده از تسهیلات این بند منوط به ارائه قرارداد خرید تضمینی برق از سوی شرکت تابعه وزارت نیرو است.	تبصره «۱۶» هـ - ۱ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است در راستای اجرای بند «ت» ماده (۱۰۲) قانون برنامه ششم توسعه، از طریق بانک‌های عامل مبلغ نه هزار میلیارد (۹,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از هر محل از جمله منابع سپرده‌های پس‌انداز و جاری قرض‌الحسنه نظام بانکی به تفکیک، نسبت به پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه ودیعه یا خرید یا ساخت مسکن (بنا به درخواست خانوار) با بازپرداخت حداکثر بیست‌ساله برای خانواده‌های فاقد مسکن که در سال ۱۳۹۹ یا ۱۴۰۰ صاحب فرزند سوم و به بعد شده یا می‌شوند به میزان یک میلیارد و پانصد میلیون (۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اقدام نماید. به‌منظور حمایت از تسهیلات فرزندآوری برای تولد فرزند اول صد میلیون (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، تولد فرزند دوم دویست میلیون (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، تولد فرزند سوم سیصد میلیون (۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، تولد فرزند چهارم چهارصد میلیون (۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال و تولد فرزند پنجم و بالاتر پانصد میلیون (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به‌ترتیب با دوره بازپرداخت سه تا هفت سال با اخذ یک ضامن معتبر و سفته است.
۴۷۰	تبصره «۱۸» الف - جزء الحاقی - صندوق کارآفرینی امید به فهرست بانک‌های عامل تسهیلات جزء «۱» این بند اضافه می‌شود و «منابع دستی» نیز از تسهیلات حکم جزء «۱» این بند برخوردار می‌شود. برنامه‌های موضوع این بند به پیشنهاد مشترک هریک از دستگاه‌های اجرایی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تهیه می‌شود و به تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور می‌رسد.	حذف شد.	حذف شد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۷۱	تبصره «۱۸» ج - به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود از طریق سازمان توسعه‌ای و شرکت‌های تابعه خود نسبت به مشارکت عمومی - خصوصی داخلی و خارجی به منظور انجام طرح (پروژه) های دولت الکترونیک و توسعه خدمات الکترونیکی از جمله هوشمندسازی مدارس موضوع ماده (۶۹) قانون برنامه ششم توسعه اقدام کند. منابع مورد نیاز جهت سرمایه‌گذاری بخش دولتی تا مبلغ پنج هزار میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و منابع داخلی شرکت‌های تابعه با تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور تأمین می‌شود و از محل ردیف ۱۴۹۰۰۰ جدول شماره (۷) این قانون به مصرف می‌رسد.	تبصره «۱۸» ج - به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود از طریق سازمان توسعه‌ای و شرکت‌های تابعه خود در چارچوب ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به منظور انجام طرح (پروژه) های دولت الکترونیک و توسعه خدمات الکترونیکی از جمله هوشمندسازی مدارس موضوع ماده (۶۹) قانون برنامه ششم توسعه اقدام کند. منابع مورد نیاز جهت سرمایه‌گذاری بخش دولتی تا مبلغ پنج هزار میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و منابع داخلی شرکت‌های تابعه با تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور تأمین می‌شود و از محل ردیف ۱۴۹۰۰۰ جدول شماره (۷) این قانون به مصرف می‌رسد.	تبصره «۱۸» ج - به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود از طریق سازمان توسعه‌ای و شرکت‌های تابعه خود در چارچوب ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به منظور انجام طرح (پروژه) های دولت الکترونیک و توسعه خدمات الکترونیکی از جمله موضوع ماده (۶۹) قانون برنامه ششم توسعه اقدام کند. منابع مورد نیاز جهت سرمایه‌گذاری بخش دولتی تا مبلغ پنج هزار میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل اعتبارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و منابع داخلی شرکت‌های تابعه با تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور تأمین می‌شود و از محل ردیف ۱۴۹۰۰۰ جدول شماره (۷) این قانون به مصرف می‌رسد.
۴۷۲	تبصره «۱۹» دستگاه‌های اجرایی مکلفند در اجرای ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، از محل منابع بودجه کل کشور و دارایی‌های خود تمهیدات لازم را برای اجرای طرح‌های جدید، نیمه‌تمام و آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری اعم از طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای با منابع عمومی و اختصاصی و طرح‌های شرکت‌های دولتی با منابع داخلی از طریق انعقاد قرارداد مشارکت عمومی - خصوصی با بخش‌های خصوصی، تعاونی و شهرداری‌ها و دهیاری‌ها با اولویت بخش‌های خصوصی و تعاونی فراهم کنند.	تبصره «۱۹» دستگاه‌های اجرایی مکلفند در اجرای ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، از محل منابع بودجه کل کشور و دارایی‌های خود تمهیدات لازم را برای اجرای طرح‌های جدید، نیمه‌تمام و آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری اعم از طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای با منابع عمومی و اختصاصی و طرح‌های شرکت‌های دولتی با منابع داخلی از طریق انعقاد قرارداد در قالب ماده فوق با بخش‌های خصوصی، تعاونی و شهرداری‌ها و دهیاری‌ها با اولویت بخش‌های خصوصی و تعاونی فراهم کنند.	تبصره «۱۹» دستگاه‌های اجرایی مجازند در اجرای ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، از محل منابع بودجه کل کشور و دارایی‌های خود تمهیدات لازم را برای اجرای طرح‌های جدید، نیمه‌تمام و آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری اعم از طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای با منابع عمومی و اختصاصی و طرح‌های شرکت‌های دولتی با منابع داخلی از طریق انعقاد قرارداد در قالب ماده فوق با بخش‌های خصوصی، تعاونی و شهرداری‌ها و دهیاری‌ها با اولویت بخش‌های خصوصی و تعاونی فراهم کنند.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۷۳	تبصره «۱۹» ۵- بهای محصول طرح (پروژه) در قرارداد مشارکت از شمول تعرفه‌گذاری مندرج در قوانین و مقررات عام و خاص مستثناست. در صورت تعیین قیمت تکلیفی، دخالت در نظام تعرفه‌گذاری و یا جلوگیری از دریافت تعرفه برای بهای محصول طرح (پروژه)، مابه‌التفاوت قیمت محصول محاسبه‌شده بر مبنای الگوی مالی مصوب کارگروه‌های تعریف‌شده در دستورالعمل ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و قیمت تکلیفی پرداخت یا الگوی مالی مذکور اصلاح می‌شود.	تبصره «۱۹» ۵- بهای محصول طرح (پروژه) در قرارداد مشارکت از شمول تعرفه‌گذاری مندرج در قوانین و مقررات عام و خاص مستثناست. در صورت تعیین قیمت تکلیفی، دخالت در نظام تعرفه‌گذاری و یا جلوگیری از دریافت تعرفه برای بهای محصول طرح (پروژه)، مابه‌التفاوت قیمت محصول محاسبه شده بر مبنای روش‌های تأمین مالی در چارچوب قوانین و مقررات یا تصویب کارگروه‌های تعریف شده در دستورالعمل ماده (۲۷) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و قیمت تکلیفی پرداخت یا روش‌های تأمین مالی مذکور اصلاح می‌شود.	حذف شد.
۴۷۴	تبصره «۲۰» ز- دستگاه‌های اجرایی مشمول (به تشخیص خزانه‌داری کل کشور) مکلفند نسبت به شناسایی کامل درآمدها، هزینه‌ها، دارایی‌ها و بدهی‌های خود براساس استانداردها و نظام حسابداری بخش عمومی اقدام کنند. دیوان محاسبات کشور موظف به حسابرسی صورت‌های مالی موضوع بند «۱» ماده (۲۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، در اجرای ماده (۲) قانون دیوان محاسبات کشور مصوب ۱۳۶۱/۱۱/۱۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی است.	تبصره «۲۰» ه- دستگاه‌های اجرایی مشمول، مکلفند نسبت به شناسایی کامل درآمدها، هزینه‌ها، دارایی‌ها و بدهی‌های خود براساس استانداردها و نظام حسابداری بخش عمومی اقدام کنند. دیوان محاسبات کشور موظف به حسابرسی صورت‌های مالی مذکور در اجرای ماده (۲) قانون دیوان محاسبات کشور مصوب ۱۳۶۱/۱۱/۱۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی است.	تبصره «۲۰» ه- دستگاه‌های اجرایی مشمول، مکلفند نسبت به شناسایی کامل درآمدها، دارایی‌ها و بدهی‌های خود براساس استانداردها و نظام حسابداری بخش عمومی اقدام کنند. دیوان محاسبات کشور موظف به حسابرسی صورت‌های مالی موضوع بند «۱» ماده (۲۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، در اجرای ماده (۲) قانون دیوان محاسبات کشور مصوب ۱۳۶۱/۱۱/۱۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی است.
۴۷۵	تبصره «۲۱» ب- تمام اختیارات دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه که به‌نحوی از انجا از بودجه کل کشور استفاده نموده و دارای مقررات خاص اداری و استخدامی می‌باشند، درخصوص استخدام و به‌کارگیری نیروی انسانی در سال ۱۳۹۹ موقوف‌الاجرا می‌شود. هرگونه استخدام و به‌کارگیری نیروی انسانی در تمام دستگاه‌های مشمول، صرفاً براساس مجوز صادره از سوی سازمان اداری و استخدامی کشور و اخذ تأییدیه سازمان مالی در قانون است. دستورالعمل این بند حداکثر تا یک ماه پس از تصویب این قانون با همکاری سازمان‌های مذکور تهیه و ابلاغ می‌شود.	تبصره «۲۱» ب- تمام اختیارات دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه که اعتبارات هزینه‌ای خود را از محل این قانون و پیوست‌های آن دریافت می‌کنند و دارای مقررات خاص اداری و استخدامی می‌باشند، به‌استثنای دستگاه‌هایی که به حکم قانون اساسی مقررات خاص دارند درخصوص استخدام و به‌کارگیری نیروی انسانی در سال ۱۳۹۹ موقوف‌الاجرا می‌شود. هرگونه استخدام و به‌کارگیری نیروی انسانی در تمام دستگاه‌های مشمول، صرفاً براساس مجوز صادره از سوی سازمان اداری و استخدامی کشور و اخذ تأییدیه سازمان برنامه و بودجه کشور مبنی‌بر پیش‌بینی مالی در قانون است. دستورالعمل این بند حداکثر تا یک‌ماه پس از تصویب این قانون با همکاری سازمان‌های مذکور تهیه و ابلاغ می‌شود.	تبصره «۲۱» ب- تمام اختیارات دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه که اعتبارات هزینه‌ای خود را از محل این قانون و پیوست‌های آن دریافت می‌کنند و دارای مقررات خاص اداری و استخدامی می‌باشند، به‌استثنای دستگاه‌هایی که به حکم قانون اساسی مقررات خاص دارند و نیز موارد مستثنا شده در ماده مذکور، درخصوص استخدام و به‌کارگیری نیروی انسانی در سال ۱۴۰۰ موقوف‌الاجرا می‌شود. هرگونه استخدام و به‌کارگیری نیروی انسانی در تمام دستگاه‌های مشمول این بند، صرفاً براساس مجوز صادره از سوی سازمان اداری و استخدامی کشور و اخذ تأییدیه سازمان برنامه و بودجه کشور مبنی‌بر پیش‌بینی بار مالی در قانون است. دستورالعمل این بند منطبق بر حکم مندرج در این بند، حداکثر تا یک ماه پس از تصویب این قانون با همکاری سازمان‌های مذکور تهیه و ابلاغ می‌شود.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۷۶	تبصره «۲۱» د- ۲. کلیه شرکت‌های دولتی و شرکت‌ها و دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت، شرکت ملی گاز، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بنادر و دریانوردی، سازمان صدا و سیما، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و وزارت جهاد کشاورزی موظفند برای تبصره «۲۱» د- ۲. کلیه شرکت‌های دولتی و شرکت‌ها و دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت، شرکت ملی گاز، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بنادر و دریانوردی، سازمان صدا و سیما، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و وزارت جهاد کشاورزی موظفند برای تبصره «۲۱» د- ۲. کلیه شرکت‌های دولتی و شرکت‌ها و دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت، شرکت ملی گاز، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بنادر و دریانوردی، سازمان صدا و سیما، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و وزارت جهاد کشاورزی موظفند برای	تبصره «۲۱» د- ۲. کلیه شرکت‌های دولتی و شرکت‌ها و دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت، شرکت ملی گاز، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بنادر و دریانوردی، سازمان صدا و سیما، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و وزارت جهاد کشاورزی موظفند برای تبصره «۲۱» د- ۲. کلیه شرکت‌های دولتی و شرکت‌ها و دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت، شرکت ملی گاز، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بنادر و دریانوردی، سازمان صدا و سیما، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و وزارت جهاد کشاورزی موظفند برای	تبصره «۲۱» د- ۲. کلیه شرکت‌های دولتی و شرکت‌ها و دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت، شرکت ملی گاز، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بنادر و دریانوردی، سازمان صدا و سیما، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و وزارت جهاد کشاورزی موظفند برای
۴۷۷	تبصره «۲» بند الحاقی «۱» ۱. ارائه حق‌الامتياز و واگذاری سهام و حقوق مالکانه ناشی از آنکه به تأیید هیئت وزیران می‌رسد در چارچوب قوانین و مقررات پس از محاسبات دقیق کارشناسی توسط کارشناسان خبره تبصره «۲» و- ۱. ارائه حق‌الامتياز و واگذاری سهام و حقوق مالکانه ناشی از آنکه به تأیید هیئت وزیران می‌رسد در چارچوب قوانین و مقررات پس از محاسبات دقیق کارشناسی توسط کارشناسان خبره و مورد وثوق	تبصره «۲» و- ۱. ارائه حق‌الامتياز و واگذاری سهام و حقوق مالکانه ناشی از آنکه به تأیید هیئت وزیران می‌رسد در چارچوب قوانین و مقررات پس از محاسبات دقیق کارشناسی توسط کارشناسان خبره و مورد وثوق تبصره «۲» و- ۱. ارائه حق‌الامتياز و واگذاری سهام و حقوق مالکانه ناشی از آنکه به تأیید هیئت وزیران می‌رسد در چارچوب قوانین و مقررات پس از محاسبات دقیق کارشناسی توسط کارشناسان خبره و مورد وثوق	حذف شد.
۴۷۸	تبصره «۵» ب- به دولت اجازه داده می‌شود برای تأمین مالی تا مبلغ پانصد و پنجاه هزار میلیارد (۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، اوراق مالی اسلامی (ریالی - ارزی) منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۸ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. منابع واریزی با رعایت ماده (۳۰) قانون بودجه مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ برای تخصیص اعتبارات این قانون و مطابق اسناد اجرایی (موافقت‌نامه) متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه شود. اصل، سود و هزینه‌های مربوط به انتشار اوراق مذکور در جداول شماره (۸) و (۹) این قانون پیش‌بینی شده و قابل پرداخت است. تبصره «۵» ب- به دولت اجازه داده می‌شود برای تأمین مالی طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای موضوع این قانون تا مبلغ پانصد و پنجاه هزار میلیارد (۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، اوراق مالی اسلامی (ریالی - ارزی) منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۸ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. منابع واریزی با رعایت ماده (۳۰) قانون بودجه مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ برای تخصیص اعتبارات این قانون و مطابق اسناد اجرایی (موافقت‌نامه) متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه شود. اصل، سود و هزینه‌های مربوط به انتشار اوراق مذکور در جداول شماره (۸) و (۹) این قانون پیش‌بینی شده و قابل پرداخت است.	تبصره «۵» ب- به دولت اجازه داده می‌شود برای تأمین مالی طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای موضوع این قانون تا مبلغ پانصد و پنجاه هزار میلیارد (۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، اوراق مالی اسلامی (ریالی - ارزی) منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۸ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. منابع واریزی با رعایت ماده (۳۰) قانون بودجه مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ برای تخصیص اعتبارات این قانون و مطابق اسناد اجرایی (موافقت‌نامه) متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه شود. اصل، سود و هزینه‌های مربوط به انتشار اوراق مذکور در جداول شماره (۸) و (۹) این قانون پیش‌بینی شده و قابل پرداخت است.	تبصره «۵» ب- به دولت اجازه داده می‌شود برای تأمین مالی طرح‌های تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای موضوع این قانون تا مبلغ پانصد و پنجاه هزار میلیارد (۵۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، اوراق مالی اسلامی (ریالی - ارزی) منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۸ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. منابع واریزی با رعایت ماده (۳۰) قانون بودجه مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ برای تخصیص اعتبارات این قانون و مطابق اسناد اجرایی (موافقت‌نامه) متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه شود. اصل، سود و هزینه‌های مربوط به انتشار اوراق مذکور در جداول شماره (۸) و (۹) این قانون پیش‌بینی شده و قابل پرداخت است.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۷۹	تبصره «۵» و - ... ۵ - ۲ - هم‌زمان با تسویه اصل و سود مطالبات بانک‌های موضوع این حکم، کلیه جریمه‌های تأخیر (مابه‌التفاوت وجه التزام تأخیر تأدیه دین و نرخ سود مندرج در قرارداد و سود مرکب اعمال‌شده) در مورد اشخاصی که اصل و بدهی مطالبات آنها طبق حکم این جزء تهاتر و تعیین تکلیف شده‌اند، بخشوده می‌شود و بانک‌ها در این خصوص از دولت و بدهکاران که بدهی آنها تسویه شده ادعایی نخواهند داشت.	حذف شد.	حذف شد.
۴۸۰	تبصره «۶» بند الحاقی «۸» - به استناد مواد (۱۰۳) و (۱۶۹) مکرر قانون مالیات‌های مستقیم با اصلاحات و الحاقات بعدی و به‌منظور افزایش درآمدهای مالیاتی دولت از طریق ابطال تمبر مالیاتی، قوه قضائیه مکلف است ظرف مدت یک ماه پس از تصویب این قانون، سامانه قرارداد الکترونیک تنظیم قرارداد الکترونیکی بین وکیل و موکل را راه‌اندازی کند. از زمان راه‌اندازی این سامانه تمام افراد فعال در کسب‌وکارهای حقوقی اعم از مشاوران و وکلای عضو مراکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده و وکلای دادگستری موظفند قراردادهای مالی خود با موکل را در این سامانه ثبت و تنظیم نمایند. شناسه (کد) یکتای صادرشده برای هر قرارداد توسط سامانه قرارداد الکترونیک، مبنای شناسایی وکیل در سامانه خدمات قضایی به‌منظور استخراج اطلاعات مالی مندرج در قرارداد و ابطال تمبر مالیاتی خواهد بود. از زمان راه‌اندازی سامانه قرارداد الکترونیک، مبنای قضاوت محاکم در زمان بروز اختلافات میان وکیل و موکل اطلاعات درج‌شده در قرارداد الکترونیک است.	تبصره «۶» ش - به استناد مواد (۱۰۳) و (۱۶۹) مکرر قانون مالیات‌های مستقیم با اصلاحات و الحاقات بعدی و به‌منظور افزایش درآمدهای مالیاتی دولت از طریق ابطال تمبر مالیاتی، قوه قضائیه مکلف است ظرف مدت یک ماه پس از تصویب این قانون، سامانه قرارداد الکترونیک تنظیم قرارداد الکترونیکی بین وکیل و موکل را راه‌اندازی کند. از زمان راه‌اندازی این سامانه تمام افراد فعال اعم از مشاوران و وکلای عضو مراکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده و وکلای دادگستری موظفند قراردادهای مالی خود با موکل را در این سامانه ثبت و تنظیم نمایند. شناسه (کد) یکتای صادرشده برای هر قرارداد توسط سامانه قرارداد الکترونیک، مبنای شناسایی وکیل در سامانه خدمات قضایی به‌منظور استخراج اطلاعات مالی مندرج در قرارداد و ابطال تمبر مالیاتی خواهد بود. <u>با متخلفین از اجرای این بند طبق قوانین مربوطه برخورد می‌شود.</u>	تبصره «۶» ع - به استناد مواد (۱۰۳) و (۱۶۹) مکرر قانون مالیات‌های مستقیم و به‌منظور افزایش درآمدهای مالیاتی دولت از طریق ابطال تمبر مالیاتی، قوه قضائیه مکلف است ظرف یک ماه پس از ابلاغ این قانون، سامانه تنظیم قرارداد الکترونیکی بین وکیل و موکل را تکمیل کند، به‌نحوی که دسترسی برخط سازمان امور مالیاتی و مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه به سامانه مزبور فراهم گردد. تمام وکلای فعال عضو مراکز وکلا و وکلای دادگستری موظفند قراردادهای مالی خود با موکل را در این سامانه ثبت و تنظیم نمایند. شناسه (کد) یکتای صادرشده برای هر قرارداد توسط سامانه قرارداد الکترونیک، مبنای شناسایی مشاوران، وکلا و وکلای دادگستری در سامانه خدمات قضایی به‌منظور استخراج اطلاعات مالی مندرج در قرارداد و ابطال تمبر مالیاتی خواهد بود. سازمان امور مالیاتی در صورت اثبات خلاف‌گویی وکیل علاوه‌بر پیگیری موضوع در مراجع قضایی، نسبت به اعمال جریمه مالیاتی تا سقف پنج برابر اختلاف کشف‌شده اقدام می‌نماید. سازمان امور مالیاتی مکلف است ظرف سه ماه زیرساخت لازم جهت پرداخت الکترونیکی مالیات و دریافت الکترونیکی مقامحساب مالیاتی در سراسر کشور را فراهم کند. تأخیر در راه‌اندازی سامانه، استنکاف از اجرا محسوب می‌شود.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۸۱	تبصره «۶» بند الحاقی «۱۱» - سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است با همکاری شهرداری‌های سراسر کشور واحدهای مسکونی خالی از سکنه واقع در شهرهای با جمعیت بیش از یکصد هزار نفر جمعیت در سال‌های ۱۳۹۷، ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ را شناسایی و مالیات متعلقه ماده (۵۴ مکرر) قانون مالیات‌های مستقیم با اصلاحات و الحاقات بعدی را از مالکان آنها اخذ کند. معافیت‌های مالیاتی موضوع تبصره «۱۱» ماده (۵۳) قانون مالیات‌های مستقیم با اصلاحات و الحاقات بعدی در محاسبه مالیات موضوع این حکم در نظر گرفته نمی‌شود. پنجاه درصد (۵۰٪) از درآمد حاصل از این مالیات به حساب درآمد عمومی در ردیف ۱۱۰۲۰۴ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور و پنجاه درصد (۵۰٪) باقی‌مانده به عنوان سهم شهرداری‌ها به حساب شهرداری شهرهای محل اخذ مالیات واریز می‌شود. سازمان امور مالیاتی کشور و وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و نیرو و دیگر وزارتخانه‌های ذی ربط این حکم مکلفند کلیه اطلاعات لازم جهت شناسایی خانه‌های خالی از سکنه را در اختیار شهرداری‌های کشور قرار دهند.	تبصره «۶» ث - سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است با همکاری شهرداری‌های سراسر کشور واحدهای مسکونی خالی از سکنه واقع در شهرهای با جمعیت بیش از یکصد هزار نفر جمعیت در سال‌های ۱۳۹۷، ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ را شناسایی و مالیات متعلقه ماده (۵۴ مکرر) قانون مالیات‌های مستقیم را از مالکانی که بیش از یک خانه خالی دارند، اخذ کند. معافیت‌های مالیاتی موضوع تبصره «۱۱» ماده (۵۳) قانون مالیات‌های مستقیم در محاسبه مالیات موضوع این حکم در نظر گرفته نمی‌شود.	حذف شد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۸۲	تبصره «۸» هـ - در اجرای بند «ب» ماده (۳۳) قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی و جهت حفظ و صیانت از آبخوان‌های کشور و افزایش اطمینان‌پذیری تأمین آب برای مصارف مختلف در بخش‌های شرب، صنعت و کشاورزی، شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان مکلفند با توجه به شرایط اقتصادی و اقلیمی مناطق مختلف کشور از مصرف‌کنندگان آب کشاورزی برای چاه‌های مجاز فاقد کنتور هوشمند براساس پروانه بهره‌برداری آنها و برای چاه‌های مجاز دارای کنتور هوشمند براساس برداشت مجاز از آنها، به‌ازای هر متر مکعب برداشت آب از آبخوان‌ها، حداکثر معادل دویست (۲۰۰) ریال در یافت و به ردیف شماره ۱۶۰۱۱۲ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند. معادل مبلغ واریزی پس از مبادله موافقت‌نامه از محل ردیف ۵۲ - ۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون برای تحقق اهداف برنامه‌های تعادل‌بخشی و بهبود بهره‌برداری آب و انجام مطالعه در دشت‌هایی که با فرونشست زمین مواجه است و یافتن راهکارهای پیشگیری و برگرداندن آن به شرایط قبل، در اختیار سازمان مدیریت منابع آب ایران قرار می‌گیرد. آیین‌نامه اجرایی این بند توسط وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	تبصره «۸» هـ - در اجرای بند «ب» ماده (۳۳) قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی و جهت حفظ و صیانت از آبخوان‌های کشور و افزایش اطمینان‌پذیری تأمین آب برای مصارف مختلف در بخش‌های شرب، صنعت و کشاورزی، شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان مکلفند با توجه به شرایط اقتصادی و اقلیمی مناطق مختلف کشور از مصرف‌کنندگان آب کشاورزی برای چاه‌های مجاز فاقد کنتور هوشمند براساس پروانه بهره‌برداری آنها و برای چاه‌های مجاز دارای کنتور هوشمند براساس برداشت مجاز از آنها، به‌ازای هر متر مکعب برداشت آب از آبخوان‌ها، حداکثر معادل دویست (۲۰۰) ریال متناسب با کشت غالب منطقه و میزان درآمد کشاورزان مطابق دستورالعمل مشترک وزیران نیرو و جهاد کشاورزی، دریافت و به ردیف شماره ۱۶۰۱۱۲ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند. معادل مبلغ واریزی پس از مبادله موافقت‌نامه از محل ردیف ۵۲ - ۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون برای تحقق اهداف برنامه‌های تعادل‌بخشی و بهبود بهره‌برداری آب و انجام مطالعه در دشت‌هایی که با فرونشست زمین مواجه است و یافتن راهکارهای پیشگیری و برگرداندن آن به شرایط قبل، در اختیار سازمان مدیریت منابع آب ایران قرار می‌گیرد. آیین‌نامه اجرایی این بند توسط وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.	تبصره «۸» هـ - در اجرای بند «ب» ماده (۳۳) قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی و جهت حفظ و صیانت از آبخوان‌های کشور و افزایش اطمینان‌پذیری تأمین آب برای مصارف مختلف در بخش‌های شرب، صنعت و کشاورزی، شرکت‌های آب منطقه‌ای استان‌ها و سازمان آب و برق خوزستان مکلفند با توجه به شرایط اقتصادی و اقلیمی مناطق مختلف کشور از مصرف‌کنندگان آب کشاورزی برای چاه‌های مجاز فاقد کنتور هوشمند براساس پروانه بهره‌برداری آنها و برای چاه‌های مجاز دارای کنتور هوشمند براساس برداشت مجاز از آنها، به‌ازای هر متر مکعب برداشت آب از آبخوان‌ها، حداکثر معادل دویست (۲۰۰) ریال متناسب با کشت غالب منطقه و میزان درآمد کشاورزان مطابق دستورالعمل مشترک وزیران نیرو و جهاد کشاورزی، دریافت و به ردیف شماره ۱۶۰۱۱۲ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند. معادل مبلغ واریزی پس از مبادله موافقت‌نامه از محل ردیف ۵۲ - ۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون به‌ترتیب هفتاد درصد (۷۰٪) جهت پرداخت خسارت نکشت به کشاورزان همان منطقه و برای تحقق اهداف برنامه‌های تعادل‌بخشی و بهبود بهره‌برداری آب و انجام مطالعه در دشت‌هایی که با فرونشست زمین مواجه است و یافتن راهکارهای پیشگیری و برگرداندن آن به شرایط قبل، در اختیار سازمان مدیریت منابع آب ایران و سی درصد (۳۰٪) باقی‌مانده به نسبت پنجاه درصد (۵۰٪) در اختیار سازمان جنگل‌ها و مراتع جهت حفظ و احیای آبخیزداری و پنجاه درصد (۵۰٪) مابقی در اختیار وزارت جهاد کشاورزی برای اجرای طرح‌های افزایش بهره‌وری آب قرار می‌گیرد. آیین‌نامه اجرایی این بند توسط وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.
	درخصوص چاه‌های غیرمجاز وفق بند «هـ» ماده (۴۵) قانون توزیع عادلانه آب نسبت به مسلوب‌المنفعه نمودن این چاه‌ها اقدام و جریمه مربوط به میزان برداشت آب تا زمان انسداد چاه به‌ازای هر مترمکعب حداکثر یک‌هزار (۱,۰۰۰) ریال متناسب با افت سفره و حجم کسری مخزن سفره که حسب دستورالعمل وزیر نیرو تعیین می‌شود، دریافت می‌گردد.	درخصوص چاه‌های غیرمجاز وفق بند «هـ» ماده (۴۵) قانون توزیع عادلانه آب نسبت به مسلوب‌المنفعه نمودن این چاه‌ها اقدام و جریمه مربوط به میزان برداشت آب تا زمان انسداد چاه به‌ازای هر مترمکعب حداکثر یک هزار (۱,۰۰۰) ریال متناسب با افت سفره و حجم کسری مخزن سفره که حسب دستورالعمل وزیر نیرو تعیین می‌شود، دریافت می‌گردد.	درخصوص چاه‌های غیرمجاز وفق بند «هـ» ماده (۴۵) قانون توزیع عادلانه آب نسبت به مسلوب‌المنفعه نمودن این چاه‌ها اقدام و جریمه مربوط به میزان برداشت آب تا زمان انسداد چاه به‌ازای هر مترمکعب حداکثر یک هزار (۱,۰۰۰) ریال متناسب با افت سفره و حجم کسری مخزن سفره که حسب دستورالعمل وزیر نیرو تعیین می‌شود، دریافت می‌گردد.

ردیف شماره	متن مورد ایراد	متن مصوبه اصلاحی قانون بودجه همان سال	متن اصلاحی یا متناظر در بودجه مصوب سال بعد
۴۸۳	تبصره «۱۱» بند الحاقی «۶» - وزارت دادگستری مکلف است از محل منابع بند «و» این تبصره نسبت به پرداخت دیه مقتولان و مجروحان ناشی از عبور غیرمجاز از مرز که توسط یگان‌های ارتش و مرزبانی مورد اصابت گلوله قرار گرفته‌اند و همچنین سربازانی که در محیط پادگان در اثر حوادث مختلف کشته یا مجروح می‌شوند، با معرفی ارتش جمهوری اسلامی ایران اقدام نماید.	تبصره «۱۱» ل - وزارت دادگستری مکلف است از محل منابع بند «و» این تبصره نسبت به پرداخت دیه مستحقان دریافت دیه شامل مقتولان و مجروحان ناشی از عبور غیرمجاز از مرز که توسط یگان‌های ارتش و مرزبانی مورد اصابت گلوله قرار گرفته‌اند و همچنین سربازانی که در محیط پادگان در اثر حوادث مختلف کشته یا مجروح می‌شوند، با معرفی ارتش جمهوری اسلامی ایران تا سقف بیست درصد (۲۰٪) از محل اعتبارات ردیف ۶۴ - ۵۳۰۰۰۰ اقدام نماید.	تبصره «۱۱» الف - ۴ - وزارت دادگستری مکلف است از محل منابع جزء «۳» این بند نسبت به پرداخت دیه مستحقان دریافت دیه شامل مقتولان و مجروحان ناشی از عبور غیرمجاز از مرز که توسط یگان‌های ارتش، سپاه و مرزبانی مورد اصابت گلوله قرار گرفته‌اند و همچنین سربازانی که در محیط پادگان در اثر حوادث مختلف کشته یا مجروح می‌شوند، با معرفی ارتش جمهوری اسلامی ایران، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تا سقف بیست درصد (۲۰٪) از محل اعتبارات ردیف ۶۴ - ۵۳۰۰۰۰ اقدام نماید.
۴۸۴	تبصره «۱۷» بند الحاقی «۳» - کلیه دستگاه‌های موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه از جمله نهادهای عمومی غیردولتی، بنیادها و آستان‌های مقدس که به هر شکل از اقشار آسیب‌پذیر حمایت می‌کنند، مکلفند تمامی حمایت‌ها و کمک‌های خود را به تفکیک شماره (کد) ملی فرد دریافت‌کننده حمایت، در سامانه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ثبت نمایند. به منظور سامان‌دهی و کارآمدسازی سیاست‌های حمایتی، اطلاعات سامانه در اختیار تمامی دستگاه‌های فوق قرار می‌گیرد.	تبصره «۱۷» ح - کلیه دستگاه‌های موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه از جمله نهادهای عمومی غیردولتی و بنیادها که به هر شکل از اقشار آسیب‌پذیر حمایت می‌کنند، مکلفند تمامی حمایت‌ها و کمک‌های خود را به تفکیک شماره (کد) ملی فرد دریافت‌کننده حمایت، در سامانه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ثبت نمایند. به منظور سامان‌دهی و کارآمدسازی سیاست‌های حمایتی، اطلاعات سامانه در اختیار تمامی دستگاه‌های فوق قرار می‌گیرد.	حذف شد.
	پس از ثبت اطلاعات، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است امکان استعلام استحقاق سنجی افراد دریافت‌کننده حمایت را در اختیار نهادهای حمایت‌کننده قرار دهد. هرگونه ارائه خدمت به افراد، توسط دستگاه‌های موضوع این بند که در این سامانه ثبت نشود، در حکم تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب می‌شود.	پس از ثبت اطلاعات، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است امکان استعلام استحقاق سنجی افراد دریافت‌کننده حمایت را در اختیار نهادهای حمایت‌کننده قرار دهد.	

مأخذ: همان.

۳. نتیجه گیری

باتوجه به آنچه بیان شد، تعداد ایرادهای مطروحه از سوی شورای نگهبان به احکام لوایح بودجه مصوب از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۹ به صورت سینیوسی بوده است که در این میان، سهم قابل توجهی از این روند را احکام مغایر با اصول قانون اساسی در مقایسه با ابهام‌ها و تذکرات، به خود اختصاص داده‌اند.

هرچند بخشی از موارد ایرادی شورای نگهبان در لوایح بودجه سال بعد، حذف و یا اصلاح می‌شوند، کماکان تعداد ایرادات شورای نگهبان ناظر بر لوایح بودجه مصوب مجلس، کاهشی-افزایشی است.

تعداد ایرادات شورای نگهبان به لایحه بودجه سال ۱۳۹۱ مصوب مجلس، ۳ مورد بوده که این تعداد، در لایحه بودجه مصوب سال ۱۳۹۳ به ۷۶ مورد و در لایحه بودجه مصوب سال‌های ۱۳۹۴، ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶، به ترتیب به ۱۹، ۳۰ و ۱۳ مورد تغییر یافته است که بیانگر روند کاهشی ایرادات است. این روند کاهشی در لایحه بودجه مصوب سال ۱۳۹۷ به ۸۵ مورد افزایش یافت و مجدداً در لایحه بودجه مصوب سال ۱۳۹۸ با روند کاهشی به ۳۲ مورد رسید و مجدداً در سال ۱۳۹۹ با روند افزایشی به ۱۰۵ مورد رسید. البته روند ایرادهای هیئت عالی نظارت نیز روند سینیوسی داشته است و در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ به ترتیب، ۱۵، ۲ و ۱۱ مورد بوده است.

از مجموع ۱۱۶ مورد ایرادات و تذکرات شورای نگهبان به احکام بودجه مصوب ۱۳۹۹، ۵۳ مورد آن احکام در بودجه مصوب سال بعد، حذف و ۳۹ مورد اصلاح شد و صرفاً ۲۴ حکم مورد ایراد، در بودجه سال بعد تکرار شده و مورد توجه قرار نگرفت.

در میان موارد مغایر با قانون اساسی در لوایح بودجه مصوب مجلس در سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸، میزان (سهم) احکام مغایر با اصول (۵۲) (عدم رعایت سالانه بودن احکام بودجه و وضع احکام دائمی در بودجه) و (۵۳) (عدم تفصیلی بودن احکام بودجه و درج نکردن سقف و ردیف اعتبار)، برتری قابل توجهی داشته که دارای روند سینیوسی بوده است (به ترتیب سال، حدود ۶۷، ۷۶، ۶۱، ۵۰، ۳۲، ۸، ۳۵ و ۳ درصد موارد). سهم احکام مغایر با اصول (۵۲) و (۵۳) قانون اساسی، در بودجه مصوب سال ۱۳۹۹، حدود ۳۵ درصد شده است.

منابع و مأخذ

- [۱] گزارش «بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور (۴۳): از منظر حقوق عمومی»، مرکز پژوهش‌های مجلس، شماره مسلسل: ۱۸۷۴۰، و گزارش «بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور ۲۳. بررسی بودجه پیشنهادی از منظر حقوقی»، مرکز پژوهش‌های مجلس، شماره مسلسل: ۱۳۴۰۹.
- [۲] لایحه بودجه مصوب سال ۱۳۹۹.

عنوان: اظهار نظر کارشناسی درباره:

«تحلیل احکام (تبصره‌های) لوایح بودجه مصوب سال‌های اخیر از منظر ایرادات مطروحه شورای نگهبان: ۳. لایحه مصوب سال»

DOI: <https://doi.org/10.22034/mrc.report.21893>

Permanent Link: https://report.mrc.ir/article_11958.html

Publisher: Islamic Parliament Research Center of Iran

گزیده سیاستی

بررسی‌های کمی احکام لوایح بودجه سال‌های اخیر مصوب مجلس (از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۹)، نشان می‌دهد که میزان موارد مغایرت با قانون اساسی در بودجه‌های مصوب مجلس، روند متغیر داشته است.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۸۵۵ پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وبسایت: rc.majles.ir